

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Učni načrti Slovenistične študije (s spremembami)

Diahonija 1	7
Diachrony 1.....	7
Diahonija 1	10
Diachrony 1.....	10
Diahonija 2	13
Diachrony 2.....	13
Diahonija 2	18
Diachrony 2.....	18
Didaktika jezika (<i>Modul Didaktika jezika</i>)	23
Language Didactic (<i>Module Language Didactic</i>)	23
Didaktika književnosti (<i>Modul Didaktika književnosti</i>)	27
Literature Didactic (<i>Module Literature Didactic</i>).....	27
Disertacijski seminar (<i>Modul Diahonija 1</i>)	31
Dissertation Seminary (<i>Module Diachrony 1</i>)	31
Disertacijski seminar (<i>Modul Diahonija 2</i>)	34
Dissertation Seminary (<i>Module Diachrony 2</i>)	34
Disertacijski seminar (<i>Modul Didaktika jezika</i>)	38
Dissertation Seminary (<i>Module Language Didactic</i>).....	38
Disertacijski seminar (<i>Modul Didaktika književnosti</i>).....	42
Dissertation Seminary (<i>Module Literature Didactic</i>).....	42
Disertacijski seminar (<i>Modul Novejša književnost 1</i>)	46
Dissertation Seminary (<i>Module Newer Literature 1</i>)	46
Disertacijski seminar (<i>Modul Novejša književnost 2</i>)	49
Dissertation Seminary (<i>Module Newer Literature 2</i>)	49
Disertacijski seminar (<i>Modul Sinhronija 1</i>).....	53
Dissertation Seminary (<i>Module Synchrony 1</i>)	53

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Disertacijski seminar (Modul Sinhronija 2)	58
Dissertation Seminary (Module Synchrony 2).....	58
Disertacijski seminar (<i>Modul Starejša književnost 1</i>)	63
Dissertation Seminary (<i>Module Older Literature 1</i>)	63
Disertacijski seminar (<i>Modul Starejša književnost 2</i>)	66
Dissertation Seminary (<i>Module Older Literature 2</i>)	66
Doktorska disertacija	70
PhD Dissertation.....	70
Ekološka paradigma v slovenskem pripovedništvu 1850–1950.....	74
Ecological Paradigm in Slovene Narrative Prose 1850–1950.....	74
Frazeologija nemškega jezika – izbrane teme	79
German phraseology – Selected topics.....	79
Humorna besedila v vsakdanjem komuniciranju	83
Humorous Texts in Everyday Communication	83
IRD 1 (Smer Didaktika slovenskega jezika in književnosti)	88
IRW 1 (Study field Slovene Language and literature Didactic).....	88
IRD 1 (Smer Slovenski jezik – Diahronija)	91
IRW 1 (Study field Slovene Language – Diachrony).....	91
IRD 1 (Smer Slovenski jezik – Sinhronija)	94
IRW 1 (Study field – Synchrony)	94
IRD 1 (Smer Slovenska književnost).....	97
IRW 1 (Study field Slovene Literature)	97
IRD 2 (<i>Modul Diahronija 1</i>).....	100
IRW 2 (<i>Module Diachrony 1</i>)	100
IRD 2 (<i>Modul Diahronija 2</i>).....	103
IRW 2 (<i>Module Diachrony 2</i>)	103
IRD 2 (<i>Modul Didaktika jezika</i>)	107
IRW 2 (<i>Module Language Didactic</i>).....	107
IRD 2 (<i>Modul Didaktika književnosti</i>)	111
IRW 2 (<i>Module Literature Didactic</i>).....	111

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

IRD 2 (<i>Modul Novejša književnost 1</i>)	116
IRW 2 (<i>Module Newer Literature 1</i>)	116
IRD 2 (<i>Modul Novejša književnost 2</i>)	121
IRW 2 (<i>Module Newer Literature 2</i>)	121
IRD 2 (<i>Modul Sinhronija 1</i>).....	125
IRW 2 (<i>Module Synchrony 1</i>)	125
IRD 2 (<i>Modul Sinhronija 2</i>).....	130
IRW 2 (<i>Module Synchrony 2</i>)	130
IRD 2 (<i>Modul Starejša književnost 1</i>).....	135
IRW 2 (<i>Module Older Literature 1</i>)	135
IRD 2 (<i>Modul Starejša književnost 2</i>).....	138
IRW 2 (<i>Module Older Literature 2</i>)	138
IRD 3 (<i>Smer Didaktika slovenskega jezika in književnosti</i>)	142
IRW 3 (<i>Study field Slovene Language and Literature Didactic</i>)	142
IRD 3 (<i>Smer Slovenski jezik – Diahronija</i>)	145
IRW 3 (<i>Study field Slovene language – Diachrony</i>)	145
IRD 3 (<i>Smer Slovenski jezik – Sinhronija</i>)	148
IRW 3 (<i>Study field – Synchrony</i>)	148
IRD 3 (<i>Smer Slovenska književnost</i>).....	152
IRW 3 (<i>Study field Slovene Literature</i>)	152
Izbrana poglavja iz Sinhronije 1	155
Selected chapters from Synchrony 1.....	155
Izbrana poglavja iz Sinhronije 2	159
Selected Chapters from Synchrony 2	159
Izbrana poglavja iz slovenske literarne zgodovine	163
Selected Chapters from Slovene Literary History	163
Izbrana poglavja iz slovenske literarne zgodovine in slovenskega jezikoslovja	168
Selected Chapters from Slovene Literary History and Slovene Linguistics	168
Jezik in računalniška orodja.....	174
Language and Computer Tools.....	174

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Jezik in znanost.....	177
Language and Science	177
Jezikovna kultura – med narečnim in knjižnim	180
Language Culture – between Dialectal and Literary	180
Jezikovni korpusi.....	183
Language Corpora	183
Književnost in Sveto pismo.....	186
Literature and the Bible.....	186
Književnost slovenskih avtoric 20. stoletja.....	189
Slovene Female Writers Literature of the 20th century	189
Kritična diskurzivna analiza	191
Critical Discourse Analysis	191
Kulturni transferji v nemški književnosti – izbrane teme	195
Cultural Transfers in German Literature – selected topics	195
Leksikografija – teoretični in praktični vidiki	199
Lexicography - theoretical and practical aspects	199
Metodologija znanstvenega raziskovanja	203
Scientific Research Methodology.....	203
Novejša književnost 1 (<i>Modul Novejša književnost 1</i>).....	207
Newer Literature 1 (<i>Module Newer Literature 1</i>)	207
Novejša književnost 2 (<i>Modul Novejša književnost 2</i>).....	211
Newer Literature 2 (<i>Module Newer Literature 2</i>)	211
Osnove retorike.....	214
Fundamentals of Rhetoric.....	214
Paremiologija v slovenističnem prostoru	217
Paremiology in a Slovenistic Space	217
Primerjalna literarna zgodovina	220
Comparative Literary History	220
Raziskovalne metode.....	223
Research Methods.....	223

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Razvoj slovenske jezikoslovne misli.....	226
Development of the Slovene Linguistic Thought	226
Razvoj slovenske jezikoslovne misli.....	230
Development of the Slovene Linguistic Thought	230
Recepcija slovenske književnosti v južnoslovanskih literaturah	235
Reception of the Slovene Literature in South Slavic Literatures.....	235
Sinhronija 1 (<i>Modul Sinhronija 1</i>).....	239
Synchrony 1 (<i>Module Synchrony 1</i>).....	239
Sinhronija 1.....	245
Synchrony 1	245
Sinhronija 2 (<i>Modul Sinhronija 2</i>).....	251
Synchrony 2 (<i>Module Synchrony 2</i>).....	251
Sinhronija 2.....	257
Synchrony 2	257
Slovenska esejistika 20. stoletja	263
Slovene Essayistic of the 20th century	263
Slovenska književnost 20. stoletja v evropskem kontekstu	266
Slovene Literature of the 20th century in the European Context.....	266
Slovenska književnost v podonavski monarhiji: kulturni in literarni transfer	269
Slovene Literature in Danube Monarchy: Cultural and Literary Transfer	269
Slovenska mladinska proza.....	273
Slovene Juvenile Prose	273
Slovenski jezik v sodobnih družbenih procesih	277
Slovene Language in Contemporary Social Processes	277
Smeri in metode literarne vede.....	280
Literary Science Directions and Methods.....	280
Sodobno slovensko jezikoslovje	283
Contemporary Slovene Linguistics	283
Sodobno slovensko jezikoslovje	288
Contemporary Slovene Linguistics	288

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Starejša književnost 1 (<i>Modul Starejša književnost 1</i>)	293
Older Literature 1 (<i>Module Older Literature 1</i>)	293
Starejša književnost 2 (<i>Modul Starejša književnost 2</i>)	296
Older Literature 2 (<i>Module Older Literature 2</i>)	296
Značilnosti jezikovnega razvoja	300
The course of language acquisition	300

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Diahronija 1
Course title:	Diachrony 1

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenski jezik – Diahronija	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			20	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Mihaela Koletnik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenski/slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenosti študijske obveznosti iz 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Ob slušnih in vizualnih narečnih posnetkih analiza zapisanih narečnih besedil, še posebej slovenskih koroških, štajerskih in panonskih obmejnih narečij. Samostojna analiza fonološke, prozodične, morfološke in besedoslovne ravnine. Ugotavljanje, analiza in razlaga dialektalnih in leksikalnih interferenc. Ugotavljanje poteka in razširjenosti nekaterih koroškoslovenskih izoleks ter njihov pomen za ugotavljanje zgodovinsko-kulturnih razmer. Analiza koroške leksike na osnovi gradiva za Tezaver slov. ljudskega jezika na Koroškem.

Content (Syllabus outline):

Analysis of written texts by means of dialectic audio and visual recordings, especially Slovene, Corinthian, Styrian and Panonian near border dialects. Individual analysis of the phonological, prosodic, morphological and linguistic level. Establishing, analyzing and explaining of the dialectic and lexical interferences. Determining the course and prevalence of some Carynthian-Slovene isolex and their meaning for establishing historical-cultural circumstances. Analysis of Carynthian lexis based on the material for Theasurus of the Slovene language in Carynthia.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Slovenski (narečni) slovarji.
Ugotavljanje soodnosov med narečnim in knjižnim sistemom.

Slovene (dialect) dictionary.
Establishing the interrelations between dialectic and literary systems.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ivan Grafenauer, 1905: *Zum Accente im Gailthalerdialekte*. Berlin : Weidmannsche Buchhandlung. 196-228.
Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD.:
Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)
Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika .I* Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).
Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
Peter Weiss, 1998: *Slovar govorov Zadrebčke doline med Gornjim gradom in Nazarjami*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Paul Zdovc, 1972: *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“*. Wien: Hermann Böhlau Nachf.
Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.
Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

Cilji in kompetence:

Poznavanje narečij kot posebnih sestavov slovenskega jezika.
Poznavanje zakonitosti (obmejnih) narečij v primerjavi z drugimi narečnimi skupinami in knjižnim jezikom - enakosti in razlike v razvoju, starejše in mlajše inovacije.
Poznavanje klasifikacije diatopičnih sinonimov na avstrijskem Koroškem.
Prepoznavanje mednarečnih in medjezikovnih prepletanj na vseh jezikovnih ravneh, še posebej na izrazijski.

Objectives and competences:

Knowing the dialects as special parts of Slovene language.
Knowing the laws of the (near border) dialects compared to other dialectic groups and literary language – and differences in the development, older and newer innovations.
Knowing the classification of diatopic synonyms in Austrian Carylthia.
Recognizing inter dialectic and inter language at all language levels, especially expressional.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent že obvlada temeljne zakonitosti slovenskega jezikovnega razvoja, zato bodo nova spoznanja nadgradila vedenje o zgodovinskem razvoju slovenskega jezika zaradi zgodovinskih, geografskih, socioloških in drugih vzrokov in bo razumevanje narečnih razvojev globlje uzavestilo največjo narodnostno vrednoto - knjižni jezik ob številnih ohranjenih narečjih.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Neposredna uporaba pridobljenega znanje pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
Knowledge and Understanding:
The student has already mastered the basic laws of Slovene linguistic development that is why newly gained knowledge about historical evolution of Slovene language because of historical, geographical, sociological and other causes will be upgraded. Understanding of dialectical development will deeper root the greatest national value – literary language with a multitude of preserved dialects.
Transferable/Key Skills and other attributes:
Direct use of gained knowledge when writing the dissertation.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje s poslušanjem narečnih posnetkov.
Delo z narečnimi besedili.
Terensko delo z informatorji.

Learning and teaching methods:

Lectures with listening to dialectic recordings
Work with dialectic texts.
Field work with informers.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga.

100

Seminarska naloga.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Mihaela Koletnik

KOLETNIK, Mihaela. *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 60). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2008.

KOLETNIK, Mihaela. *Slovenskogoriško narečje*, (Zbirka Zora, 12). Maribor: Slavistično društvo, 2001.

KOLETNIK, Mihaela. Besedje iz pomenskega polja "kmetija - prostori in oprema v hiši, gospodarska poslopja" v slovenskogoriškem narečju. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC, 2013, str. 113-138.

KOLETNIK, Mihaela. O toponimih na Dolinskem. V: FILIPI, Goran (ur.). *Narečna prepletanja*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales, 2011, str. 229-243.

KOLETNIK, Mihaela, BENKO, Anja. Entwurf eines Dialektwörterbuches am Beispiel von slowenischen Dialektgruppen. V: JESENŠEK, Vida (ur.). *Specialised lexicography : print and digital, specialised dictionaries, databases*, (Lexicographica, ISSN 0175-9264, vol. 144). Berlin; Boston: De Gruyter, 2013, str. 127-137.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Diahronija 1
Course title:	Diachrony 1

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenski jezik – Diahronija Slovenski jezik – Sinhronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language – Diachrony Slovene Language - Synchrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Mihaela Koletnik

Jeziki /

Languages:

Predavanja /

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Slovenski/slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenosti študijske obveznosti iz 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Ob slušnih in vizualnih narečnih posnetkih analiza zapisanih narečnih besedil, še posebej slovenskih koroških, štajerskih in panonskih obmejnih narečij. Samostojna analiza fonološke, prozodične, morfološke in besedoslovne ravnine. Ugotavljanje, analiza in razlaga dialektalnih in leksikalnih interferenc. Ugotavljanje poteka in razširjenosti nekaterih koroškoslovenskih izoleks ter njihov pomen za ugotavljanje zgodovinsko-kulturnih razmer. Analiza koroške leksike na osnovi gradiva za

Content (Syllabus outline):

Analysis of written texts by means of dialectic audio and visual recordings, especially Slovene, Corinthian, Styrian and Panonian near border dialects. Individual analysis of the phonological, prosodic, morphological and linguistic level. Establishing, analyzing and explaining of the dialectic and lexical interferences. Determining the course and prevalence of some Carynthian-Slovene isolex and their meaning for establishing historical-cultural circumstances. Analysis of Carynthian lexis based on the material for Theasurus of the Slovene

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Tezaver slov. ljudskega jezika na Koroškem.
Slovenski (narečni) slovarji.
Ugotavljanje soodnosov med narečnim in knjižnim sistemom.

language in Carynthia.
Slovene (dialect) dictionary.
Establishing the interrelations between dialectic and literary systems.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ivan Grafenauer, 1905: *Zum Accente im Gailthalerdialekte*. Berlin : Weidmannsche Buchhandlung. 196-228.
Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD:.
Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)
Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika .I* Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).
Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
Peter Weiss, 1998: *Slovar govorov Zadrenke doline med Gornjim gradom in Nazarjami*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Paul Zdovc, 1972: Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“. Wien: Hermann Böhlau Nachf.
Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.
Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

Cilji in kompetence:

Poznavanje narečij kot posebnih sestavov slovenskega jezika.
Poznavanje zakonitosti (obmejnih) narečij v primerjavi z drugimi narečnimi skupinami in knjižnim jezikom - enakosti in razlike v razvoju, starejše in mlajše inovacije.
Poznavanje klasifikacije diatopičnih sinonimov na avstrijskem Koroškem.
Prepoznavanje mednarečnih in medjezikovnih prepletanj na vseh jezikovnih ravneh, še posebej na izrazijski.

Objectives and competences:

Knowing the dialects as special parts of Slovene language.
Knowing the laws of the (near border) dialects compared to other dialectic groups and literary language – and differences in the development, older and newer innovations.
Knowing the classification of diatopic synonyms in Austrian Carynthia.
Recognizing inter dialectic and inter language at all language levels, especially expressional.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent že obvlada temeljne zakonitosti slovenskega jezikovnega razvoja, zato bodo nova spoznanja nadgradila vedenje o zgodovinskem razvoju slovenskega jezika zaradi zgodovinskih, geografskih, socioloških in drugih vzrokov in bo razumevanje narečnih razvojev globlje uzavestilo največjo narodnostno vrednoto - knjižni jezik ob številnih ohranjenih narečjih.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Neposredna uporaba pridobljenega znanje pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
Knowledge and Understanding:
The student has already mastered the basic laws of Slovene linguistic development that is why newly gained knowledge about historical evolution of Slovene language because of historical, geographical, sociological and other causes will be upgraded. Understanding of dialectical development will deeper root the greatest national value – literary language with a multitude of preserved dialects.
Transferable/Key Skills and other attributes:
Direct use of gained knowledge when writing the dissertation.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje s poslušanjem narečnih posnetkov.
Delo z narečnimi besedili.
Terensko delo z informatorji.

Learning and teaching methods:

Lectures with listening to dialectic recordings
Work with dialectic texts.
Field work with informers.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga.

100

Seminarska naloga.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Mihaela Koletnik

KOLETNIK, Mihaela. *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 60). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2008.

KOLETNIK, Mihaela. *Slovenskogoriško narečje*, (Zbirka Zora, 12). Maribor: Slavistično društvo, 2001.

KOLETNIK, Mihaela. Besedje iz pomenskega polja "kmetija - prostori in oprema v hiši, gospodarska poslopja" v slovenskogoriškem narečju. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC, 2013, str. 113-138.

KOLETNIK, Mihaela. O toponimih na Dolinskem. V: FILIPI, Goran (ur.). *Narečna prepletanja*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales, 2011, str. 229-243.

KOLETNIK, Mihaela, BENKO, Anja. Entwurf eines Dialektwörterbuches am Beispiel von slowenischen Dialektgruppen. V: JESENŠEK, Vida (ur.). *Specialised lexicography : print and digital, specialised dictionaries, databases*, (Lexicographica, ISSN 0175-9264, vol. 144). Berlin; Boston: De Gruyter, 2013, str. 127-137.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Diahronija 2
Course title:	Diachrony 2

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenski jezik – Diahronija Slovenski jezik – Sinhronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony Slovene Language - Synchrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Praslovanska in starocerkvenoslovanska dediščina. Predknjižno in knjižno izročilo slovenskega jezika. Historizem v raziskovanju slovenskega jezika. Analiza rokopisov (Brižinski spomeniki in ostali slovenski rokopisi) in tiskanih besedil (osrednje- in vzhodnoslovenski knjižni jezik 16. do 20. stoletja) Samostojna analiza vseh jezikovnih ravnin v slovenskih tiskanih besedilih. Stilistična analiza besedil slovenskih protestantskih, razsvetljenskih, baročnih in romantičnih piscev. Ugotavljanje, analiza in razlaga knjižnih in neknjižnih prvin pri piscih slovenskega jezika od 16. do 20. stoletja. Ugotavljanje zakonitosti v razvoju slovenskega jezika in dvojnična knjižna norma do sredine 19. stoletja. Nastanek, razvoj, prostorski okviri in zaton pokrajinskih različic slovenskega jezika. Razvoj slovenskega jezika po obdobjih (jezik 16., 17., 18. 19. in 20. stoletja). Analiza jezika posvetnih piscev 16., 17. 18. 19 in 20. stoletja (leposlovje, uradovalni jezik, publicistični jezik) Analiza jezika v cerkvenem slovstvu (pesmarice, pridige). Slovenski slovarji in slovnice. Ugotavljanje soodnosov med funkcijskimi zvrstmi slovenskega jezika od 16. do 20. stoletja.

Pre Slavic and Old Church Slavic heritage. Pre literary and literary of Slovene language. Historicism in exploring Slovene language. Analysis of the manuscripts (Brižinski manuscripts and other manuscripts) and printed texts (Central and Eastern Slovenian literary language 16th to 20th century). Individual analysis of all language levels in Slovene printed texts. Stylistic analysis of texts by Slovene protestant, enlightened, baroque and romantic writers. Establishing, analyzing and explaining the literary and nonliterary features of the writers of Slovene language from 16th to 20th century. Establishing rules in the development of Slovene language and dual literary norm until the mid 19th century. Beginning, evolution, spatial frame and the dawning of dialectal versions of the Slovene language. The evolution of Slovene language by periods (the language of 16th, 17th, 18th, 19th and 20th century). Analysis of the language of profane writers of 16th, 17th, 18th, 19th and 20th century (belletristic, official language, publicists language). Analysis of the language in church (songbooks, preaches). Slovene dictionaries and grammars. Establishing interrelations between function of Slovene language from 16th to 20th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.
Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Cilji in kompetence:

Poznavanje in razumevanje slovenske jezikovne identitete.
Od kdaj in kako obstaja slovenski jezik; zasledovanje njegovega časovnega razvoja iz praslvanščine, alpske in panonske slovanščine v današnjo slovenščino.
Kdaj, kje in kako se je začel slovenski jezik oblikovati.
Razumevanje smiselnosti razvojno-zgodovinskega

Objectives and competences:

Knowing and understanding Slovene language identity.
Since when and how does Slovene language exist, tracing the timeline of its evolution from Alp and Panonian in today's Slovene language.
When, where and how did Slovene language start evolving.
Understanding of the sense of evolutionary-historical knowledge about Slovene language and national

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

spoznavanja o slovenskem jezikovnem in narodnostnem samozavedanju.
Poznavanje razvoja slovenskega jezika.
Spoznavanje diahronih razsežnosti jezikovnih pojavov.
Poznavanje zakonitosti pri razvoju slovenskega konzonantizma in morfologije v knjižnih in pokrajinskih različicah slovenskega jezika.
Prepoznavanje medjezikovnih (narečnih in tujejezičnih) stikov v slovenskem jezikovnem prostoru.
Spoznavanje zgodovinskega razvoja kot pogoj za razumevanje sistemskih zakonitosti knjižnega jezika.

self-awareness.
Getting acquainted with the evolution of Slovene language.
Getting to know the diachronic dimensions of language phenomena.
Knowing the law in the evolution of Slovene consonantism and morphology in literary and dialectal versions of Slovene language.
Identification of inter-language (dialectic and foreign language) contacts in Slovene language space.
Identification of historical evolution as a prerequisite for understanding the system lawfulness of the literary language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent že obvlada temeljne zakonitosti slovenskega jezikovnega razvoja, zato bodo nova spoznanja nadgradila vedenje o zgodovinskem razvoju slovenskega jezika zaradi zgodovinskih, geografskih, socioloških in drugih vzrokov in bo razumevanje razvojnih zakonitosti globlje uzavestilo slovenski jezik med knjižno in narečno normo, med slovenskim alpskim in panonskim jezikovnim prostorom, med knjižnima (osrednje- in vzhodnoslovenski knjižni jezik) in pokrajinskimi različicami.
Študenti utemeljujejo ter razlagajo sinhrono podobo jezika s principi diahronije ter znajo ovrednotiti pozitivne in negativne tendence v razvoju slovenskega jezika in jih prenesti v sodobno jezikovno teorijo in prakso.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Poznavanje razvoja slovenskega knjižnega jezika omogoča razumevanje sodobne knjižne norme in predpisov.
Razvijanje diahronnega pogleda na slovenski jezik; povezovanje diahronih in sinhronih jezikovnih konceptov
Neposredna uporaba pridobljenega znanje pri pisanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
The student has already mastered the basic lawfulness of Slovene linguistic development that is why newly gained knowledge about historical evolution of Slovene language because of historical, geographical, sociological and other causes will be upgraded. The understanding of evolutionary lawfulness will deeper root Slovene language between the literary and dialectic norm, between the Alp and Panonian language space, between literary (central and east Slovene literary language) and dialectic versions.
The students base and explain the synchronised form of the language with the principles of diachrony. At the same time they know how to evaluate the positive and negative tendencies in the evolution of Slovene language and transfer them into contemporary language theory and practice.
Transferable/Key Skills and other attributes:
Knowing the evolution of Slovene literary language makes the understanding of the contemporary literary norm and rules possible.
Development of diachronic outlook on Slovene language, connection of diachrone and synchronic language concepts.
Direct use of gained knowledge when writing the dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja,
Individualno delo in skupinsko (individualne naloge in vodeni individualni študij), analiza in primerjava besedil, soočanje s problemi, pozitivne in negativne rešitve, vodeno domače delo.
Delo s starimi besedili (tiski in rokopisi).
Delo z narečnimi besedili.

Learning and teaching methods:

Lectures
Individual and group work (individual tasks and lead individual study), analysis and comparison of texts, facing problems, positive and negative solutions, guided homework.
Work with old texts (printed and manuscripts).
Work with dialectic texts.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Terensko delo. Metoda dela z besedilom, metoda dela z avdio- in videoposnetki, skupinsko in individualno delo.	Field work. Method of work with text, audio and visual recordings, group and individual work.
---	--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga	40	Seminar work
Domače naloge	40	Homework
Projekt	20	Projects

Reference nosilca / Lecturer's references:

Natalija Ulčnik
ULČNIK, Natalija. Zbornik Drobtinice v okviru sočasne jezikovne norme. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik na stičišču več kultur*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 102). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2014, str. 85-97, ilustr. [COBISS.SI-ID [20858888](#)]

ULČNIK, Natalija. Vzhodnoslovensko-osrednjeslovenska in slovensko-slovanska jezikovna stičnost. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 81-128. [COBISS.SI-ID [19782152](#)]

ULČNIK, Natalija. Značilnejše poteze Kremplovega jezika v rokopisnih pridigah iz leta 1822 = Distinctive features of Kremppl's language in manuscript sermons from 1822. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Globinska moč besede : red. prof. dr. Martini Orožen ob 80-letnici*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 80). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 211-224. [COBISS.SI-ID [18700296](#)]

Emil Tokarz
Składnia zdań złożonych współrzędnie w języku słoweńskim. Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nr 152. Wyd. UŚ Katowice 1977. ss. 67.

TOKARZ, Emil. *Nomina actionis we współczesnym języku słoweńskim*, (Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, nr. 864). Wyd. 1. Katowice: Uniwersytet Śląski, 1987. 98 str. ISBN 83-226-0120-4. [COBISS.SI-ID [28632109](#)]

KARPACZEWA, Marta, SYMEONOWA, Chriska, TOKARZ, Emil. *Pułapki leksykalne : słownik aproksymatów polsko-butgarskich*. Katowice: Śląsk, 1994. 708 str. ISBN 83-85831-56-8. [COBISS.SI-ID [2785581](#)]

Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-chorwackich. Wyd. Śląsk. Katowice 1998, ss. 381.

Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-słoweńskich. Wyd. Śląsk. Katowice 1999, ss. 597.

Mały słownik polsko-macedoński i macedońsko-polski. Wyd. Śląsk. Katowice 2001. ss. 161. (współautorstwo z D. Stefaniją).

PRETNAR, Tone, TOKARZ, Emil. *Slovenščina za Poljake = Kurs podstawowy języka słoweńskiego*. Katowice: Uniwersytet Śląski, 1980. 267 str. [COBISS.SI-ID [6057216](#)]

Marko Jesenšek
JESENŠEK, Marko. *Poglavja iz zgodovine prekmurskega knjižnega jezika*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 90). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2013. 390 str., ilustr. ISBN 978-961-6656-93-1. [COBISS.SI-ID [72355073](#)]

JESENŠEK, Marko. *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the*

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

history of the Slovene language. Kraków: Universitas, 2005. 365 str. ISBN 83-242-0577-2.

[COBISS.SI-ID [13984520](#)]

JESENŠEK, Marko. *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*, (Zora, 33). Maribor: Slavistično društvo, 2005. 235 str. ISBN 961-6320-27-0. [COBISS.SI-ID [55373057](#)]

Majda Merše

MERŠE, Majda. Oblikoslovje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja. V: MERŠE, Majda (ur.).

Trubarjeva številka, (Slavistična revija, ISSN 0350-6894, letn. 56/57, št. 2008-4/2009-1).

Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2009, str. [47]-68. [COBISS.SI-ID [29586733](#)]

MERŠE, Majda, CVETKO-OREŠNIK, Varja (editor). *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja : razprave o oblikoslovju, besedotvorju, glasoslovju in pravopisu*, (Zbirka *Linguistica et philologica*, 23). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009. 393 str., ilustr. ISBN 978-961-254-159-0.

[COBISS.SI-ID [248283904](#)]

MERŠE, Majda. Slovenska leksikografija in leksikologija v zgodovinski perspektivi. V: ČERNYŠEVA, M. I. (ur.). *Slavjanskaja leksikografija*. Moskva: Azbukovnik, 2013, str. 217-251.

[COBISS.SI-ID [36109613](#)]

MERŠE, Majda. *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja : razprave o jezikovnem sistemu, besedju in prevodni problematiki*, (Zbirka *Linguistica et philologica*, 29). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2013. 436 str., ilustr. ISBN 978-961-254-666-3. [COBISS.SI-ID [271004416](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Diahronija 2
Course title:	Diachrony 2

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenski jezik – Diahronija	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			20	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Praslovanska in starocerkvenoslovanska dediščina. Predknjižno in knjižno izročilo slovenskega jezika. Historizem v raziskovanju slovenskega jezika. Analiza rokopisov (Brižinski spomeniki in ostali slovenski rokopisi) in tiskanih besedil (osrednje- in vzhodnoslovenski knjižni jezik 16. do 20. stoletja) Samostojna analiza vseh jezikovnih ravnin v slovenskih tiskanih besedilih. Stilistična analiza besedil slovenskih protestantskih, razsvetljenskih, baročnih in romantičnih piscev. Ugotavljanje, analiza in razlaga knjižnih in neknjižnih prvin pri piscih slovenskega jezika od 16. do 20. stoletja. Ugotavljanje zakonitosti v razvoju slovenskega jezika in dvojnična knjižna norma do sredine 19. stoletja. Nastanek, razvoj, prostorski okviri in zaton pokrajinskih različic slovenskega jezika. Razvoj slovenskega jezika po obdobjih (jezik 16., 17., 18. 19. in 20. stoletja). Analiza jezika posvetnih piscev 16., 17. 18. 19 in 20. stoletja (leposlovje, uradovalni jezik, publicistični jezik) Analiza jezika v cerkvenem slovstvu (pesmarice, pridige). Slovenski slovarji in slovnice. Ugotavljanje soodnosov med funkcijskimi zvrstmi slovenskega jezika od 16. do 20. stoletja.

Pre Slavic and Old Church Slavic heritage. Pre literary and literary of Slovene language. Historicism in exploring Slovene language. Analysis of the manuscripts (Brižinski manuscripts and other manuscripts) and printed texts (Central and Eastern Slovenian literary language 16th to 20th century). Individual analysis of all language levels in Slovene printed texts. Stylistic analysis of texts by Slovene protestant, enlightened, baroque and romantic writers. Establishing, analyzing and explaining the literary and nonliterary features of the writers of Slovene language from 16th to 20th century. Establishing rules in the development of Slovene language and dual literary norm until the mid 19th century. Beginning, evolution, spatial frame and the dawning of dialectal versions of the Slovene language. The evolution of Slovene language by periods (the language of 16th, 17th, 18th, 19th and 20th century). Analysis of the language of profane writers of 16th, 17th, 18th, 19th and 20th century (belletristic, official language, publicists language). Analysis of the language in church (songbooks, preaches). Slovene dictionaries and grammars. Establishing interrelations between function of Slovene language from 16th to 20th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.
Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Cilji in kompetence:

Poznavanje in razumevanje slovenske jezikovne identitete.
Od kdaj in kako obstaja slovenski jezik; zasledovanje njegovega časovnega razvoja iz praslvanščine, alpske in panonske slovanščine v današnjo slovenščino.
Kdaj, kje in kako se je začel slovenski jezik oblikovati.
Razumevanje smiselnosti razvojno-zgodovinskega

Objectives and competences:

Knowing and understanding Slovene language identity.
Since when and how does Slovene language exist, tracing the timeline of its evolution from Alp and Panonian in today's Slovene language.
When, where and how did Slovene language start evolving.
Understanding of the sense of evolutionary-historical knowledge about Slovene language and national

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

spoznavanja o slovenskem jezikovnem in narodnostnem samozavedanju.
Poznavanje razvoja slovenskega jezika.
Spoznavanje diahronih razsežnosti jezikovnih pojavov.
Poznavanje zakonitosti pri razvoju slovenskega konzonantizma in morfologije v knjižnih in pokrajinskih različicah slovenskega jezika.
Prepoznavanje medjezikovnih (narečnih in tujejezičnih) stikov v slovenskem jezikovnem prostoru.
Spoznavanje zgodovinskega razvoja kot pogoj za razumevanje sistemskih zakonitosti knjižnega jezika.

self-awareness.
Getting acquainted with the evolution of Slovene language.
Getting to know the diachronic dimensions of language phenomena.
Knowing the law in the evolution of Slovene consonantism and morphology in literary and dialectal versions of Slovene language.
Identification of inter-language (dialectic and foreign language) contacts in Slovene language space.
Identification of historical evolution as a prerequisite for understanding the system lawfulness of the literary language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent že obvlada temeljne zakonitosti slovenskega jezikovnega razvoja, zato bodo nova spoznanja nadgradila vedenje o zgodovinskem razvoju slovenskega jezika zaradi zgodovinskih, geografskih, socioloških in drugih vzrokov in bo razumevanje razvojnih zakonitosti globlje uzavestilo slovenski jezik med knjižno in narečno normo, med slovenskim alpskim in panonskim jezikovnim prostorom, med knjižnima (osrednje- in vzhodnoslovenski knjižni jezik) in pokrajinskimi različicami.
Študenti utemeljujejo ter razlagajo sinhrono podobo jezika s principi diahronije ter znajo ovrednotiti pozitivne in negativne tendence v razvoju slovenskega jezika in jih prenesti v sodobno jezikovno teorijo in prakso.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Poznavanje razvoja slovenskega knjižnega jezika omogoča razumevanje sodobne knjižne norme in predpisov.
Razvijanje diahronnega pogleda na slovenski jezik; povezovanje diahronih in sinhronih jezikovnih konceptov
Neposredna uporaba pridobljenega znanje pri pisanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
The student has already mastered the basic lawfulness of Slovene linguistic development that is why newly gained knowledge about historical evolution of Slovene language because of historical, geographical, sociological and other causes will be upgraded. The understanding of evolutionary lawfulness will deeper root Slovene language between the literary and dialectic norm, between the Alp and Panonian language space, between literary (central and east Slovene literary language) and dialectic versions.
The students base and explain the synchronised form of the language with the principles of diachrony. At the same time they know how to evaluate the positive and negative tendencies in the evolution of Slovene language and transfer them into contemporary language theory and practice.
Transferable/Key Skills and other attributes:
Knowing the evolution of Slovene literary language makes the understanding of the contemporary literary norm and rules possible.
Development of diachronic outlook on Slovene language, connection of diachrone and synchronic language concepts.
Direct use of gained knowledge when writing the dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

<p>Predavanja, Individualno delo in skupinsko (individualne naloge in vodeni individualni študij), analiza in primerjava besedil, soočanje s problemi, pozitivne in negativne rešitve, vodeno domače delo. Delo s starimi besedili (tiski in rokopisi). Delo z narečnimi besedili. Terensko delo. Metoda dela z besedilom, metoda dela z avdio- in videoposnetki, skupinsko in individualno delo.</p>	<p>Lectures Individual and group work (individual tasks and lead individual study), analysis and comparison of texts, facing problems, positive and negative solutions, guided homework. Work with old texts (printed and manuscripts). Work with dialectic texts. Field work. Method of work with text, audio and visual recordings, group and individual work.</p>
---	--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga	40	Seminar work
Domače naloge	40	Homework
Projekt	20	Projects

Reference nosilca / Lecturer's references:

Natalija Ulčnik
ULČNIK, Natalija. Zbornik Drobtnice v okviru sočasne jezikovne norme. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik na stičišču več kultur*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 102). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2014, str. 85-97, ilustr. [COBISS.SI-ID [20858888](#)]

ULČNIK, Natalija. Vzhodnoslovensko-osrednjeslovenska in slovensko-slovanska jezikovna stičnost. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 81-128. [COBISS.SI-ID [19782152](#)]

ULČNIK, Natalija. Značilnejše poteze Kremplovega jezika v rokopisnih pridigah iz leta 1822 = Distinctive features of Kremppl's language in manuscript sermons from 1822. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Globinska moč besede : red. prof. dr. Martini Orožen ob 80-letnici*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 80). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 211-224. [COBISS.SI-ID [18700296](#)]

Emil Tokarz
Składnia zdań złożonych współrzędnie w języku słoweńskim. Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nr 152. Wyd. UŚ Katowice 1977. ss. 67.

TOKARZ, Emil. *Nomina actionis we współczesnym języku słoweńskim*, (Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, nr. 864). Wyd. 1. Katowice: Uniwersytet Śląski, 1987. 98 str. ISBN 83-226-0120-4. [COBISS.SI-ID [28632109](#)]

KARPACZEWA, Marta, SYMEONOWA, Chriska, TOKARZ, Emil. *Pułapki leksykalne : słownik aproksymatów polsko-butgarskich*. Katowice: Śląsk, 1994. 708 str. ISBN 83-85831-56-8. [COBISS.SI-ID [2785581](#)]

Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-chorwackich. Wyd. Śląsk. Katowice 1998, ss. 381.

Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-słoweńskich. Wyd. Śląsk. Katowice 1999, ss. 597.

Mały słownik polsko-macedoński i macedońsko-polski. Wyd. Śląsk. Katowice 2001. ss. 161. (współautorstwo z D. Stefaniją).

PRETNAR, Tone, TOKARZ, Emil. *Slovenščina za Poljake = Kurs podstawowy języka słoweńskiego*. Katowice: Uniwersytet Śląski, 1980. 267 str. [COBISS.SI-ID [6057216](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Marko Jesenšek

JESENŠEK, Marko. *Poglavja iz zgodovine prekmurskega knjižnega jezika*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 90). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2013. 390 str., ilustr. ISBN 978-961-6656-93-1. [COBISS.SI-ID [72355073](#)]

JESENŠEK, Marko. *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków: Universitas, 2005. 365 str. ISBN 83-242-0577-2. [COBISS.SI-ID [13984520](#)]

JESENŠEK, Marko. *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*, (Zora, 33). Maribor: Slavistično društvo, 2005. 235 str. ISBN 961-6320-27-0. [COBISS.SI-ID [55373057](#)]

Majda Merše

MERŠE, Majda. Oblikoslovje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja. V: MERŠE, Majda (ur.). *Trubarjeva številka*, (Slavistična revija, ISSN 0350-6894, letn. 56/57, št. 2008-4/2009-1). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2009, str. [47]-68. [COBISS.SI-ID [29586733](#)]

MERŠE, Majda, CVETKO-OREŠNIK, Varja (editor). *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja : razprave o oblikoslovju, besedotvorju, glasoslovju in pravopisu*, (Zbirka Linguistica et philologica, 23). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009. 393 str., ilustr. ISBN 978-961-254-159-0. [COBISS.SI-ID [248283904](#)]

MERŠE, Majda. Slovenska leksikografija in leksikologija v zgodovinski perspektivi. V: ČERNYŠEVA, M. I. (ur.). *Slavjanskaja leksikografija*. Moskva: Azbukovnik, 2013, str. 217-251. [COBISS.SI-ID [36109613](#)]

MERŠE, Majda. *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja : razprave o jezikovnem sistemu, besedju in prevodni problematiki*, (Zbirka Linguistica et philologica, 29). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2013. 436 str., ilustr. ISBN 978-961-254-666-3. [COBISS.SI-ID [271004416](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Didaktika jezika (<i>Modul Didaktika jezika</i>)
Course title:	Language Didactic (<i>Module Language Didactic</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija - ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			20	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer: Doc. dr. Simona Pulko
Izred. prof. dr. Jožef Lipnik
Red. prof. dr. Vlado Pandžić

Jeziki / Languages: Predavanja / Lectures: slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.

Prerequisites: Completed 1st semester obligations.

Vsebina:

- Jezikovna didaktika.
- Sporazumevalna zmožnost (jezikovna in pragmatična zmožnost).
- Metode jezikovne didaktike - raziskovalni vidik.
- Strukturiranost sporazumevalne zmožnosti
- Razvijanje sporazumevalne zmožnosti.
- Uporaba sodobne izobraževalne tehnologije pri jezikovni vzgoji.
- Znanstvenoraziskovalne metode literarne jezikovne didaktike.

Content (Syllabus outline):

- Language didactic.
- Communication capacity (linguistic and pragmatic capability).
- Language didactic methods – research aspects.
- Structureness of communication capability.
- Development of communication capability.
- Use of contemporary educational technologies at language education.
- Scientific research methods of literary language didactic.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

- Eksperimentalno in kvaziekperimentalno načrtovanje jezikovne vzgoje.
- Kvalitativne metode preučevanja v jezikovni didaktiki.
- Kvantitativne metode preučevanja v jezikovni didaktiki.

Načrtovanje in evalvacija implementacije novih jezikovnodidaktičnih metod.

- Experimental and quasi experimental planning of language education.
- Qualitative methods of research in language didactic.
- Quantitative methods of research in language didactic.
- Planning and evaluating new linguistic didactic method implementation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Olga Kunst Gnamuš, 1991: *Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom*. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.

Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.

Olga Kunst Gnamuš, 1992: *Sporazumevanje in spoznavanje jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Olga Kunst Gnamuš, 1995: *Teorija sporazumevanja*. Ljubljana, Pedagoški inštitut: Center za diskurzivne študije.

Vlado Pandžić, 2001: *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*. Zagreb.

Simona Pulko, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Zora.

Dragutin Rosandić, 1990: *Pismene vježbe*. Zagreb: Školska knjiga.

Stjepko Težak, 1990: *Govorne vježbe*. Zagreb: Školska knjiga.

Stjepko Težak, 1996: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1*. Zagreb: Školska knjiga.

Stjepko Težak, 1997: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Zagreb: Školska knjiga.

France Žagar, 1992: *Šolske besedilne vrste*. Maribor: Založba Obzorja.

France Žagar, 1996: *Didaktika slovenskega jezika v osnovni šoli*. Maribor: Založba Obzorja.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je študente seznaniti z raziskovanjem na področju didaktike slovenščine ter usvojiti znanja o sodobnih didaktičnih pristopih poučevanja in preučevanja jezika in razvijanja sporazumevalne zmožnosti kot temeljnega cilja jezikovnega pouka.

Objectives and competences:

The objective is to acquaint students with researches in field of Slovene language didactic and to gain knowledge about contemporary teaching and researching language didactic approaches and to develop communication capabilities as fundamental language class aim.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- izkazati razumevanje težjih problemov na področju razvijanja sporazumevalne(jezikovne in pragmatične) zmožnosti,
- izkazati znanje in razumevanje, kdaj uporabiti posamezne znanstvene metode za reševanje težjih problemov na področju razvijanja sporazumevalne zmožnosti.
- Znal bo načrtovati eksperiment, v katerem bo preveril uspešnost posamezne metode za reševanje težjih problemov na področju razvijanja sporazumevalne zmožnosti.
- Znal bo uporabiti kvalitativne in kvantitativne

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

After completing this course students will be capable

- To present understanding difficult problems in field of development of communication (linguistic and pragmatic) capability,
- To present knowledge and understanding when to use particular scientific methods for solving difficult problems in field of communication capabilities development.
- To plan an experiment in which he/she will verify particular methods.
- To use qualitative and quantitative research methods for researching successfulness of methods in linguistic didactic.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

<p>metode preučevanja uspešnosti metod v jezikovni didaktiki. Znal bo načrtovati in evalvirati implementacijo novih jezikovnodidaktičnih metod.</p> <p><u>Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Spretnosti komuniciranja</i>: ustno izražanje pri zagovoru raziskovalnega seminarja. Pisno izražanje pri pisanju raziskave. • <i>Uporaba informacijske tehnologije</i>. <p><i>Reševanje problemov</i>: sposobnost reševanja težjih didaktičnih problemov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • To plan and evaluate new linguistic didactic method's implementation. <p>Transferable/Key Skills and other attributes</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Communication skills</i>: oral expressing at research seminary defend. Written expressing at research writing • <i>Use of information technology</i>. <p><i>Problem solving</i>: capability of solving difficult didactic problems.</p>
--	--

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
seminar s projektom (raziskovalna naloga)

Learning and teaching methods:

- lectures,
seminary and project (research assignment)

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<ul style="list-style-type: none"> • opravljen seminar z raziskovalnim projektom, • pisni izpit.	<p>70 30</p>	<ul style="list-style-type: none"> • completed seminary and research project, • written examination.
---	------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

Simona Pulko
PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. E-slovenščina - most med učiteljem in učencem. *Jazyk - literatura - komunikace*, ISSN 1805-689X, 2013, č. 2, str. 1-8, ilustr. <http://www.jazyk-literatura-komunikace.cz/index.php/2-2013/category/23-clanky>. [COBISS.SI-ID 20446728] PULKO, Simona. Vprašanje slovenskega učnega jezika : (druga polovica 19. stoletja). *Časopis za zgodovino in narodopisje*, ISSN 0590-5966, 2008, letn. 79 = n. v. 44, št. 1/2, str. 219-229. [COBISS.SI-ID 16156168] ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona. Govorica mladostnikov v šoli - narečna ali nenarečna? = The language of pupils in school - dialectal or not?. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Globinska moč besede : red. prof. dr. Martini Orožen ob 80-letnici*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 80). Maribor: Mednarodna založba Oddeka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 407-420. [COBISS.SI-ID 18705160] PULKO, Simona. *Sporočanje v osnovni šoli*, (Zora, 45). Maribor: Slavistično društvo, 2007. 237 str., ilustr., tabele. ISBN 978-961-6320-39-9. [COBISS.SI-ID 58712833] Jože Lipnik LIPNIK, Jože. Govorne igre in jezikovna ustvarjalnost otrok. *Pedagoška obzorja*, ISSN 0353-1392, 9 (1994), 1; str.24-35. [COBISS.SI-ID 5793284] LIPNIK, Jože. Sprememba paradigme učnih ciljev v novejših učnih načrtih na primeru materinščine. *Vzgoja in izobraževanje*, ISSN 0350-5065, 25 (1994), 1; str.15-19. [COBISS.SI-ID 5794308] LIPNIK, Jože. Vloga izhodiščnih informacij in vzorca pri nastajanju učenčevega ustnega in pisnega sporočila. *Pedagoška obzorja*, ISSN 0353-1392, 8 (1993), 24; str. 3-8. [COBISS.SI-ID 4657156] Vlado Panžić *Hrvatski jezik, pismenost i književnost u bosanskohercegovačkom školstvu*, Profil, Zagreb, 2001, 189 str., ISBN 953-200-328-2 *Profesori i učenici, hrvatski pisci*, Birotisak, Zagreb, 2001, 193 str., ISBN 953-6156-21-0 *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*, Profil, Zagreb, 2001, 252 str., ISBN 953-200-486-

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

6

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Didaktika književnosti (<i>Modul Didaktika književnosti</i>)
Course title:	Literature Didactic (<i>Module Literature Didactic</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene language and Literature Didactic	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija - ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			20	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer: Doc. dr. Simona Pulko
Red. prof. dr. Metka Kordigel Aberšek
Izred. prof. dr. Jožef Lipnik

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.	Prerequisites: Finished study obligations from the 1st semester.
--	--

Vsebina: <ul style="list-style-type: none"> • Receptijska literarna didaktika. • Literarna teorija - literarnoreceptijska perspektiva. • Metode literarne didaktike - raziskovalni vidik. • Strukturiranost receptijske zmožnosti • Razvijanje receptijske zmožnosti • Uporaba sodobne izobraževalne tehnologije pri literarni vzgoji. 	Content (Syllabus outline): <ul style="list-style-type: none"> • Reader response literature didactics. • Literary theory and reader response literature didactics. • Methods of literature didactics. • Structure of reception ability. • Development of reception skills. • ICT in literature education. • Science - research methods in literature
---	--

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

- Znanstvenoraziskovalne metode literarne in bralne didaktike.
  - Eksperimentalno in kvaziekperimentalno načrtovanje literarne vzgoje.
  - Kvalitativne metode preučevanja v literarni didaktiki.
  - Kvantitativne metode preučevanja v literarni didaktiki.
- Načrtovanje in evalvacija implementacije novih književnodidaktičnih metod.

- didactics.
- Experimental and quasi-experimental planning in literature didactics.
  - Qualitative methods in literature didactics.
  - Quantitative methods in literature didactics.

Planning and evaluation of implementation of new literary didactics methods.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Lothar Bredella, Eva Burwitz-Melzer, 2004: *Rezeptionsästhetische Literaturdidaktik*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.

Norbert Groeben, Bettina Hurrelmann (ur.), 2006: *Empirische Unterrichtsforschung in der Literatur- und Lesedidaktik*. München/Weinheim: Juventa Verlag.

Meta Grosman, 2004: *Zagovor branja. Bralec in književnost v 21. stoletju*. Ljubljana: Založba Sophia.

Meta Grosman, 2006: *Razsežnosti branja. Za boljše bralno pismenost*. Ljubljana: Katalanija.

Boža Krakar Vogel, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Metka Kordigel Aberšek, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod R Slovenije za šolstvo.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je študente seznaniti z raziskovanjem na področju didaktike slovenščine ter usvojiti znanja o sodobnih didaktičnih pristopih poučevanja in preučevanja branja in recepcije literature.

Objectives and competences:

The aim of the subject is to teach students how to research on the field of L1 (mother tongue) didactics and to get acquainted with the knowledge of current methods of teaching and researching of reading literature.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- izkazati razumevanje težjih problemov na področju razvijanja recepcijske zmožnosti,
- izkazati znanje in razumevanje, kdaj uporabiti posamezne znanstvene metode za reševanje težjih problemov na področju razvijanja recepcijske zmožnosti.
- Znal bo načrtovati eksperiment, v katerem bo preveril uspešnost posamezne metode za reševanje težjih problemov na področju razvijanja recepcijske zmožnosti.
- Znal bo uporabiti kvalitativne in kvantitativne metode preučevanja uspešnosti metod v literarni didaktiki.
- Znal bo načrtovati in evalvirati implementacijo

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
On completion of this course the student will be able to

- show the understanding of complicated problems on the field of teaching the reception of literature,
- show the knowledge, when to use particular scientific methods for solving complicated problems on the field of teaching the reception of literature.
- He will be able to plan the experiment, in which he will check particular method for solving complicated problems on the field of developing the reception of literature.
- He will be able to use qualitative and quantitative methods for checking methods, used in literature

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

novih književnodidaktičnih metod.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: ustno izražanje pri zagovoru raziskovalnega seminarja. Pisno izražanje pri pisanju raziskave.
  - *Uporaba informacijske tehnologije*
- Reševanje problemov*: sposobnost reševanja težjih didaktičnih problemov.

didactics.

He will be able to plan and evaluate the implementation of new didactics methods.

Transferable/Key skills and other attributes:

- Communication skills: oral communication at the defense of research seminar. Scientific writing communication skills at writing of research report.
  - Use of ICT
- Solving problems: the ability of solving complicated problems in the education process.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
- seminar s projektom (raziskovalna naloga),

Learning and teaching methods:

- lectures,
- seminary with research project.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

• opravljen seminar z raziskovalnim projektom,	70	• completed seminar with research project,
• pisni izpit.	30	• written examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Metka Kordigel

KORDIGEL ABERŠEK, Metka. *Didaktika mladinske književnosti*. 1. izd. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2008. 436 str., ilustr. ISBN 978-961-234-649-2. [COBISS.SI-ID [238960128](#)]

KERNDL, Milena, KORDIGEL ABERŠEK, Metka. Teachers' competence for developing reader's reception metacognition. V: LAMANAUSKAS, Vincentas (ur.). *Philosophy of mind and cognitive modelling in education - 2012*, (Problems of education in the 21st century, ISSN 1822-7864, vol. 46). Siauliai: Scientific Methodological Center Scientia Educologica, 2012, str. 52-60, ilustr. [COBISS.SI-ID [1938556](#)]

KORITNIK, Ana, KORDIGEL ABERŠEK, Metka. The impact of reception literature on reading competence in children with mild mental retardation. V: LAMANAUSKAS, Vincentas (ur.). *Philosophy of mind and cognitive modelling in education - 2014*, (Problems of education in the 21st century, ISSN 1822-7864, vol. 61). Siauliai: Scientific Methodological Center Scientia Educologica, 2014, str. 58-66. [COBISS.SI-ID [20917768](#)]

Jože Lipnik

LIPNIK, Jože. Dr. France Kidrič (1880-1950). *Znamenje*, ISSN 0351-5664, 2000, letn. 30, št. 5-6, str. 120-

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

130. [COBISS.SI-ID [7693827](#)]

LIPNIK, Jože. Estetsko in čustveno doživljanje umetnostnega besedila. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Slavistika v regijah - Maribor*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, ISSN 1408-3043, 22). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2011, str. 141-143. [COBISS.SI-ID [18666248](#)]

LIPNIK, Jože. Zgradba Solzic. V: MRDAVŠIČ, Janez (ur.), POGAČNIK, Jože (ur.). *Prežihov Voranc : 1893-1993 : zbornik prispevkov s simpozija ob 100-letnici rojstva*, (Zbirka Piramida, 1). Maribor: Kulturni forum, 1993, str. 98-107. [COBISS.SI-ID [5507332](#)]

LIPNIK, Jože. Problemski pouk književnosti. V: OROŽEN, Martina (ur.), HOČEVAR, Mateja (ur.), HAJNŠEK-HOLZ, Milena. *Vprašanja slovarja in zdomske književnosti*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 3). 1. natis. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, 1993, str. 203-211. [COBISS.SI-ID [5739268](#)]

LIPNIK, Jože. Usmerjeno tiho branje kot metoda. V: RAJTMAJER, Dolfe (ur.). *Vzgojni koncepti in raziskovanje v vzgoji in izobraževanju : zbornik prispevkov z mednarodnega posveta o alternativnih vzgojnih konceptih in znanstvenega simpozija o raziskovalnih dosežkih v vzgoji in izobraževanju*. V Mariboru: Pedagoška fakulteta, 1992, str. 236-240. [COBISS.SI-ID [4114692](#)]

Simona Pulko

ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona. Narečno v izbranih umetnostnih besedilih slovenskih avtorjev za (mlade) bralce. V: 4. festival slovenske narečne književnosti, 24.-26. oktober 2013. JUST, Franci (ur.). *Dialekta 2013 : [programska knjižica]*. Murska Sobota: Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc, 2013, str. 30-50. [COBISS.SI-ID [20204808](#)]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. E-slovenščina - izziv za učitelja in dijaka. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Slavistika v regijah - Maribor*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, ISSN 1408-3043, 22). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2011, str. 145-150, ilustr. [COBISS.SI-ID [18672392](#)]

PULKO, Simona. Modernisation of Slovene primary school reading books. V: NEZVALOVÁ, Danuše (ur.). *Připravujeme učitele pro 21. století a vstup do Evropy? : (pregraduální a postgraduální příprava učitelů) : sborník z konference, Olomouc, 27.-29. květen 1998*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého, Fakulta Pedagogická, 1998, str. 219-224. [COBISS.SI-ID [7505416](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Diahronija 1)
Course title:	Dissertation Seminary (Module Diachrony 1)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenski jezik - Diahronija	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenе obveznosti iz 1. semestra.

Prerequisites:

Completed all of the 1st semester obligations.

Vsebina:

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko znanje aplicirajo na konkreten narečni jezikovni korpus. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili v teku študija ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno

Content (Syllabus outline):

Dissertation seminar is formally partly individual form of work because looking at its main characteristics it is adapting to one of the obligatory or facultative subjects but has at the same time an individual structure. It is primarily meant as a work in which students under the mentor's guidance apply their theoretic knowledge on a concrete dialectic language corpus. At the same time they take into consideration their previously gained knowledge and guides that derive from the dissertation topic. In the starting phase of the seminar work which lasts approximately

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

one fifth of the hours it means organizing the work and defining the problem, later students gradually present methodologically adequate selection of the material and synthesis of the main problem sections. An important part is argumentation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A.

Ivan Grafenauer, 1905: *Zum Accente im Gailthalerdialekte*. Berlin: Weidmannsche Buchhandlung. 196–228.
Stanislaus [Hafner](#) (zbiratelj), [Erich Prunč](#) (zbiratelj), 1980: *Lexikalische Inventarisierung der slowenischen Volkssprache in Kärnten (Grundsätzliches und Allgemeines)*. Graz: Institut für Slavistik der Universität Graz (=Slovenistische Forschungsberichte 1).

Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.

Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD:

Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)

Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika I*. Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).

Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.

Peter Weiss, 1998: *Slovar govorov Zadrebčke doline med Gornjim gradom in Nazarjami*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Paul Zdovc, 1972: *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“*. Wien: Hermann Böhlau Nachf.

Stanislaus [Hafner](#), 1982: *Schlüssel zum Thesaurus der slowenischen Volkssprache in Kärnten*. Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften.

Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.

Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

B.

Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji in kompetence:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre a uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Objectives and competences:

The objective of the dissertation seminar is to induce students in individual exploratory work and take into consideration the fact that it is only introduction which will be upgraded in doctoral dissertation. The starting phase is the definition of the problem, next is the selection of the method and material and final, which is argumentative presentation of the theses.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:
Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Kandidati, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Knowledge and Understanding:
Candidates will gain practical basis for the production of the dissertation paper.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Candidates that will successfully finish the dissertation seminar will be able to use their knowledge when writing their dissertation paper.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Work includes encouraging students to a problem approach and solving planned specific problems.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga in zagovor disertacijskih tez.

20
80

Seminar paper and defending the dissertation theses.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Mihaela Koletnik

KOLETNIK, Mihaela. *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 60). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2008.

KOLETNIK, Mihaela. On Prekmurje toponymy. V: NEVACI, Manuela (ur.). *Studia linguistica et philologica : omagiu profesorului Nicolae Saramandu la 70 de ani*. București: Universitații din București, 2011, str. [421]-441.

KOLETNIK, Mihaela. Izposojenke v prekmurskem besedju s tematskega polja vrt in sadovnjak. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Večno mladi Htinj : ob 80-letnici Janka Čara*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 83). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012, str. 52-68.

KOLETNIK, Mihaela, VALH LOPERT, Alenka. Narečje v medijih. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 197-221.

BENKO, Anja, KOLETNIK, Mihaela. Stokovna narečna leksikografija in prikaz izdelave stokovnega narečnega jezikovnega slovarja. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik na stičišču več kultur*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 102). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2014, str. 149-166.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Diahronija 2)
Course title:	Dissertation Seminary (Module Diachrony 2)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenski jezik – Diahronija	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Marko Jesenšek
Izred. prof. dr. Majda Merše
Prof. dr. Emil Tokarz
Doc. dr. Natalija Ulčnik

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:** Slovenščina/slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljena izpita iz prvega semestra. **Prerequisites:** Completed 1st semester examinations.

Vsebina: Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. Gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko znanje aplicirajo na konkreten narečni jezikovni korpus. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili med **Content (Syllabus outline):** Dissertation seminar is formally partly individual form of work because looking at its main characteristics it is adapting to one of the subjects but has at the same time an individual structure. It is primarily meant as a work in which students under the mentor's guidance apply their theoretic knowledge on a concrete dialectic language corpus. At the same time they take into consideration their previously

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

študijem in na usmeritvi, ki izhajata iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

gained knowledge and guides that derive from the dissertation topic. In the starting phase of the seminar work which lasts approximately one fifth of the hours it means organizing the work and defining the problem, later students gradually present methodologically adequate selection of the material and synthesis of the main problem sections. An important part is argumentation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A.

Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.

Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.

Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.

Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.

Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

B.

Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji in kompetence:

Cilj disertacijskega seminarja je študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo ter pri tem upoštevati, da gre za uvodni del, ki ga bodo kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Objectives and competences:

The objective of the dissertation seminar is to induce students in individual exploratory work and take into consideration the fact that it is only introduction which will be upgraded in doctoral dissertation. The starting phase is the definition of the problem, next is the selection of the method and material and final, which is argumentative presentation of the theses.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Kandidati, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar, bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Candidates will gain practical basis for the production of the dissertation paper.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Candidates that will successfully finish the dissertation seminar will be able to use their knowledge when writing their dissertation paper.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Work includes encouraging students to a problem approach and solving planned specific problems.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga

20

Seminar paper and

Zagovor disertacijskih tez.

80

defending the dissertation theses.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Natalija Ulčnik

ULČNIK, Natalija. Zbornik Drobtinice v okviru sočasne jezikovne norme. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik na stičišču več kultur*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 102). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2014, str. 85-97, ilustr. [COBISS.SI-ID [20858888](#)]

ULČNIK, Natalija. Vzhodnoslovensko-osrednjeslovenska in slovensko-slovanska jezikovna stičnost. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 81-128. [COBISS.SI-ID [19782152](#)]

ULČNIK, Natalija. Značilnejše poteze Kremplovega jezika v rokopisnih pridigah iz leta 1822 = Distinctive features of Kremppl's language in manuscript sermons from 1822. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Globinska moč besede : red. prof. dr. Martini Orožen ob 80-letnici*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 80). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 211-224. [COBISS.SI-ID [18700296](#)]

Emil Tokarz

Składnia zdań złożonych współrzędnie w języku słoweńskim. Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nr 152. Wyd. UŚ Katowice 1977. ss. 67.

TOKARZ, Emil. *Nomina actionis we współczesnym języku słoweńskim*, (Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, nr. 864). Wyd. 1. Katowice: Uniwersytet Śląski, 1987. 98 str. ISBN 83-226-0120-4. [COBISS.SI-ID [28632109](#)]

KARPACZEWA, Marta, SYMEONOWA, Chriska, TOKARZ, Emil. *Pułapki leksykalne : słownik aproksymatów polsko-bułgarskich*. Katowice: Śląsk, 1994. 708 str. ISBN 83-85831-56-8. [COBISS.SI-ID [2785581](#)]

Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-chorwackich. Wyd. Śląsk. Katowice 1998, ss. 381.

Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-słoweńskich. Wyd. Śląsk. Katowice 1999, ss. 597.

Mały słownik polsko-macedoński i macedońsko-polski. Wyd. Śląsk. Katowice 2001. ss. 161. (współautorstwo z D. Stefaniją).

PRETNAR, Tone, TOKARZ, Emil. *Slovenščina za Poljake = Kurs podstawowy języka słoweńskiego*. Katowice: Uniwersytet Śląski, 1980. 267 str. [COBISS.SI-ID [6057216](#)]

Majda Merše

MERŠE, Majda, CVETKO-OREŠNIK, Varja (editor). *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja* :

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

razprave o oblikoslovju, besedotvorju, glasoslovju in pravopisu, (Zbirka *Linguistica et philologica*, 23). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009. 393 str., ilustr. ISBN 978-961-254-159-0.

[COBISS.SI-ID [248283904](#)]

AHAČIČ, Kozma, LEGAN RAVNIKAR, Andreja, MERŠE, Majda, NARAT, Jožica, NOVAK, France. *Besedje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*, (Zbirka *Slovarji*). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 641 str. ISBN 978-961-254-252-8. [COBISS.SI-ID [254810112](#)]

Marko Jesenšek

JESENŠEK, Marko. Slovene standard language between the centre and the periphery. *Studia slavica*, ISSN 0039-3363, 2010, vol. 55, no. 2, str. 279-287, doi: [10.1556/SSlav.55.2010.2.13](#). [COBISS.SI-ID [18070280](#)]

JESENŠEK, Marko. Slovenski jezik v skupščini prve Jugoslavije. *Časopis za zgodovino in narodopisje*, ISSN 0590-5966, 2006, letn. 77 = n.v. 42, št. 2/3, str. 255-267. [COBISS.SI-ID [58081025](#)]

[16128520](#) o. Nastanek in razvoj prekmurskega knjižnega jezika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894.

[Tiskana izd.], jan.-mar. 2004 [i.e. 2005], letn. 53, št. 1, str. [1]-12. [COBISS.SI-ID [28767586](#)]

JESENŠEK, Marko. *Deležniki in deležja na -č in -ši : razširjenost oblik v slovenskem knjižnem jeziku 19. stoletja*, (Zora, 5). Maribor: Slavistično društvo, 1998. 341 str. ISBN 961-90073-7-9. [COBISS.SI-ID [43070977](#)]

JESENŠEK, Marko. Položaj slovenskega jezika v Maistrovem času. *Časopis za zgodovino in narodopisje*, ISSN 0590-5966, 2011, letn. 82 = n. v. 47, zv. 2/3, str. 230-244. [COBISS.SI-ID [68316673](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Disertacijski seminar (<i>Modul Didaktika jezika</i>)
Course title:	Dissertation Seminary (<i>Module Language Didactic</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Simona Pulko
Izred. prof. dr. Jožef Lipnik
Red. prof. dr. Vlado Pandžić

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko in jezikovnodidaktično znanje aplicirajo na konkreten korpus. Ob tem upoštevajo

Content (Syllabus outline):

In formal sense dissertation seminary partially presents an independent form of work. The reason is because in its main components it is adjusting to one among facultative or obligatory subjects, preserving at the same time its own structure. Primarily it is a work in which participants under mentor's guidance apply their theoretic and linguistic didactic knowledge to a concrete corpus. By doing so they use

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

znanje, ki so si ga pridobili v teku študija ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

knowledge they gained during their study process and directions stemming from dissertation theme. In the initial part which approximately last one fifth of total periods this means organizing work and problem defining, later on students gradually publically present methodologically appropriate material selection and major problem synthesis. At this point the argumentation is an important aspect.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Olga Kunst Gnamuš, 1991: *Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom*. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.
Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
Olga Kunst Gnamuš, 1992: *Sporazumevanje in spoznavanje jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
Olga Kunst Gnamuš, 1995: *Teorija sporazumevanja*. Ljubljana: Pedagoški inštitut: Center za diskurzivne študije.
Stjepko Težak, 1996: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1*. Zagreb: Školska knjiga.
Stjepko Težak, 1997: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Zagreb: Školska knjiga.
Vlado Pandžić, 2001: *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*. Zagreb: Školska knjiga.
Simona Pulko, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Zora.

Cilji in kompetence:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre a uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Objectives and competences:

Dissertation seminary's objective is to gradually introduce students to independent research work, taking into account that it is an introductory part, which will be later up graded by candidates in their PhD dissertation. To its beginnings, representing problem definition, to central, that is method and material selection, and final, representing argumented thesis presentation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Kandidati, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar, bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Candidates will get practical foundations for writing PhD dissertation.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Candidates who successfully complete dissertation seminary will apply their knowledge directly for writing PhD dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students for problem approach and solving the pre planned specific problems.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) Seminarska naloga in zagovor disertacijskih tez.	20 80	Type (examination, oral, coursework, project): Seminary paper and dissertation theses defend.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Simona Pulko
PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. E-izobraževanje kot kombinirano izobraževanje pri pouku slovenščine = E-learning as blended learning at teaching Slovenian. V: OREL, Mojca (ur.). *Sodobni pristopi poučevanja prihajajočih generacij : [zbornik referatov] = Modern approaches to teaching coming generation : [conference proceedings]*. Polhov Gradec: Eduvision, 2013, str. 743-755, ilustr.
http://eduvision.si/Content/Docs/Zbornik%20prispevkov%20EDUvision%202013_splet.pdf. [COBISS.SI-ID 20320264]

LIPNIK, Jože, PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. Sodobne in klasične metode pri pouku materinščine z roko v roki. V: SLADOVÁ, Jana (ur.). *Metody a formy práce ve výuce mateřského jazyka : sborník z mezinárodní vědecké konference konané 12. dubna 2011 na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka a literatury, 2012, str. 154-163. [COBISS.SI-ID 19189256]

ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona. Dialectal awareness as identity in correlation to dialectal delimitation. V: ÁLVAREZ PÉREZ, Xosé Afonso (ur.). *Proceedings of the International Symposium on Limits and Areas in Dialectology (LimiAr), Lisbon, 2011*. Lisboa: Centro de Linguística da Universidade de Lisboa, 2012, str. 167-175, ilustr. http://limiar.clul.ul.pt/proceedings/general_session/8_jontes_pulko.pdf. [COBISS.SI-ID 19696136]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita. E-slovenščina - izziv za učitelja in dijaka. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Slavistika v regijah - Maribor*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, ISSN 1408-3043, 22). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2011, str. 145-150, ilustr. [COBISS.SI-ID 18672392]

Jože Lipnik
LIPNIK, Jože. Vloga in pomen materinščine v večjezikovni skupnosti. V: ŽAGAR, France (ur.). *Kaj hočemo in kaj zmoremo : zbornik s posveta o problemih in perspektivah izobraževanja učiteljev*. V Ljubljani: Pedagoška fakulteta, 1992, str. 63-69. [COBISS.SI-ID 4197380]

LIPNIK, Jože. Metodika pouka slovenščine kot znanost. V: ŽAGAR, France (ur.). *Kaj hočemo in kaj zmoremo : zbornik s posveta o problemih in perspektivah izobraževanja učiteljev*. V Ljubljani: Pedagoška fakulteta, 1992, str. 320-322. [COBISS.SI-ID 4484868]

LIPNIK, Jože. Slovenski učbeniki od Trubarja do Vodnika. V: JUG, Jurij (ur.). *Zgodovina izobraževanja odraslih v srednjeevropskih državah : obdobje razsvetljenstva*, (Zbirka Zgodovina izobraževanja odraslih, ISSN 1408-1857, zv. 2). Kranj: Moderna organizacija, 1997, str. 122-125. [COBISS.SI-ID 5689352]

LIPNIK, Jože. Po čem spoznamo domačina. V: JESENŠEK, Marko (ur.), RAJH, Bernard (ur.), ZORKO, Zinka (ur.). *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika : ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*, (Zbirka Zora, št. 18). Maribor: Slavistično društvo, 2002, str. 195-197. [COBISS.SI-ID 11956232]

Vlado Pandžić
Pouke i muke po hrvatskome jeziku u Bosni i Hercegovini, Hrvatski leksikografski institut BiH,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Mostar, 2006, 307 str., ISBN 9958-9249-3-5

Profesori i učenici, hrvatski pisci, Birotisak, Zagreb, 2001, 193 str., ISBN 953-6156-21-0

O jezikoslovnim pogledima i jeziku prof. Ante Kostantina Matasa, hrvatskoga narodnog preporoditelja u Dalmaciji, u: *Ante Kostantin Matas, njegovo vrijeme i djelo (Zbornik radova Znanstvenog skupa o Anti Kostantinu Matasu u Splitu)*, Zagreb, 1995, str. 57–68, ISBN 953-6159-14-7

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Disertacijski seminar (*Modul Didaktika književnosti*)
Course title: Dissertation Seminary (*Module Literature Didactic*)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Simona Pulko
Red. prof. dr. Metka Kordigel Aberšek
Izred. prof. dr. Jožef Lipnik

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester obligations.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko in književnodidaktično znanje aplicirajo na konkreten književnodidaktični korpus. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili v teku študija ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradiva in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

In formal sense dissertation seminary partially presents an independent form of work. The reason is because in its main components it is adjusting to one among facultative or obligatory subjects, preserving at the same time its own structure. Primarily it is a work in which participants under mentor's guidance apply their theoretic and literary didactic knowledge to a concrete literary didactic corpus. By doing so they use knowledge they gained during their study process and directions stemming from dissertation theme. In the initial part which approximately last one fifth of total periods this means organizing work and problem defining, later on students gradually publically present methodologically appropriate material selection and major problem synthesis. At this point the argumentation is an important aspect.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Lothar Bredella, Eva Burwitz-Melzer, 2004: *Rezeptionsästhetische Literaturdidaktik*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.
Norbert Groeben, Bettina Hurrelmann (ur.), 2006: *Empirische Unterrichtsforschung in der Literatur- und Lesedidaktik*. München/Weinheim: Juventa Verlag.
Mata Grosman, 2004: *Zagovor branja. Bralec in književnost v 21. stoletju*. Ljubljana: Založba Sophia.
Meta Grosman, 2006. *Razsežnosti branja. Za boljšo bralno pismenost*. Ljubljana: Katalanija.
Boža Krakar Vogel, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
Metka Kordigel Aberšek, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod R Slovenije za šolstvo.
Jože Lipnik, 1991: *Metodika književne vzgoje*. Maribor: Založba Obzorja.
Jože Lipnik, 1992: *Metoda branja in dela z besedilom v osnovni šoli*. Maribor: Pedagoška fakulteta.
Dragutin Rosandić, 1986: *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Školska knjiga.
Dragutin Rosandić, 1993: *Novi metodički obzori: prinosi metodici hrvatskoga jezika i književnosti*. Zagreb: Školske novine.

Cilji in kompetence:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre za uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Objectives and competences:

Dissertation seminary's objective is to gradually introduce students to independent research work, taking into account that it is an introductory part, which will be later up graded by candidates in their PhD dissertation. To its beginnings, representing problem definition, to central, that is method and material selection, and final, representing argumented thesis presentation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Candidates will get practical foundations for writing PhD dissertation.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Kandidati, ki bodo uspešno zaključili, bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Candidates who successfully complete dissertation seminary will apply their knowledge directly for writing PhD dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students for problem approach and solving the pre planned specific problems.

	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Načini ocenjevanja:		
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Seminarska naloga in zagovor disertacijskih tez.	20 80	Seminary paper and dissertation theses defend.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Metka Kordigel

KORDIGEL ABERŠEK, Metka, ABERŠEK, Boris. A reading curriculum for the Homo zappiens generation: new challenges, new goals. *Journal of Baltic science education*, ISSN 1648-3898, 2013, vol. 12, no. 1, str. 92-106. <http://web.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=b44de915-2f11-4b32-a58c-fe5e3bf707fd%40sessionmgr111&hid=123>. [COBISS.SI-ID [19990280](#)], [JCR, SNIP, WoS up to 24. 3. 2014: no. of citations (TC): 0, without self-citations (CI): 0, weighted no. of citations (NC): 0, Scopus up to 3. 6. 2014: no. of citations (TC): 0, pure citations (CI): 0, normalized no. of pure citations (NC): 0]

ROPIČ, Marija, KORDIGEL ABERŠEK, Metka. Web graphic organizers as an advanced strategy for teaching science textbook reading comprehension. V: LAMANAUSKAS, Vincentas (ur.). *Current tendencies and problems in education - 2012*, (Problems of education in the 21st century, ISSN 1822-7864, vol. 41). Siauliai: Scientific Methodological Center Scientia Educologica, 2012, str. 87-99. [COBISS.SI-ID [19165704](#)]

KORDIGEL ABERŠEK, Metka. Neuroscience, world wide web and reading curriculum. V: LAMANAUSKAS, Vincentas (ur.). *Philosophy of mind and cognitive modelling in education - 2012*, (Problems of education in the 21st century, ISSN 1822-7864, vol. 46). Siauliai: Scientific Methodological Center Scientia Educologica, 2012, str. 66-73. [COBISS.SI-ID [19703560](#)]

Jože Lipnik

LIPNIK, Jože. Vloga šolske knjižnice v osnovni šoli na Slovinskem [!] = Uloha/role školny knihovni v zakladny škole ve Slovinsku = Role [of] the school library at primary school in Slovenia. V: Mezinárodní konference Tradiční a netradiční metody a formy práce ve vyuce českého jazyka na základní škole, na Katedře českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, 10.-11. 4. 2008. MAREŠOVÁ, Hana

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

(ur.), MACOUN, Tomáš (ur.). *Tradiční a netradiční metody a formy práce ve vyuče českého jazyka na základní škole : sborník prací z mezinárodní konference konané ve dnech 10. - 11. 4. 2008 na Katedře českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2009, str. 227-227. [COBISS.SI-ID [18428680](#)]

LIPNIK, Jože. Znameniti domačini v šolskem pouku. V: JESENŠEK, Marko (ur.), VRBNJAK, Viktor (ur.). *Borkov zbornik : [referati s simpozija]*, (Zbirka Piramida). Maribor: Slavistično društvo, 1996 [i. e. 1997], str. 472-475. [COBISS.SI-ID [5725960](#)]

LIPNIK, Jože. Satira in humor pri pouku slovenščine. V: NOVAK, France (ur.), JAN, Zoltan (ur.). *Strokovno posvetovanje slavistov, Ljubljana, [12.-14. oktober] 1995*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, ISSN 1408-3043, 6). 1. natis. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1997, str. [120]-123. [COBISS.SI-ID [5366061](#)]

LIPNIK, Jože. *Metoda branja in dela z besedilom v osnovni šoli : metodika branja*. Maribor: Pedagoška fakulteta, 1992. 167 str. ISBN 86-80693-17-0. [COBISS.SI-ID [31117313](#)]

Simona Pulko

ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona. Recepcija izbranih književnih del kot medkulturno učenje. V: OREL, Mojca (ur.). *Sodobni pristopi poučevanja prihajajočih generacij : [zbornik referatov] = Modern approaches to teaching coming generation : [conference proceedings]*. Polhov Gradec: Eduvision, 2014, str. 743-755, ilustr. <http://eduvision.si/Content/Docs/Zbornik%20prispevkov%20EDUvision%202014.pdf>.

ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona. Narečno v izbranih umetnostnih besedilih slovenskih avtorjev za (mlade) bralce. V: 4. festival slovenske narečne književnosti, 24.-26. oktober 2013. JUST, Franci (ur.). *Dialekta 2013 : [programska knjižica]*. Murska Sobota: Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc, 2013, str. 30-50. [COBISS.SI-ID [20204808](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona. (Ne)moč narečne besede. V: 5. festival slovenske narečne književnosti, 29.-31. maj 2014. JUST, Franci (ur.). *Dialekta 2014 : [festivalska knjižica]*. Murska Sobota: Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc, 2014, str. 30-40. [COBISS.SI-ID [20602376](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Disertacijski seminar (*Modul Novejša književnost 1*)
Course title: Dissertation Seminary (*Module Newer Literature 1*)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenska književnost	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Deree)	Slovene Literature	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Jožica Čeh Steger
Red. prof. dr. Silvija Borovnik
Red. prof. dr. Dragica Haramija
Izr. prof. dr. Darja Pavlič

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Slovenščina/Slovene
Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenе študijske obveznosti 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študent se seznanja tako s tematiko kot z metodologijo znanstveno-raziskovalnega dela. Njegovo delo je povezano z aktualnimi raziskavami na področju zgodovine starejše oz. novejšje književnosti, tematologije, slogov in smeri, literarne teorije, ženskih študij oz. vloge spolov v književni zgodovini, žanrov, proze, poezije, dramatike, esejistike, mladinske književnosti in didaktike. Disertacijski seminar je povezan z delom programske skupine oz. raziskovalnega projekta.

Student gets acquainted both with thematic as well as methodology of scientific research work. His/her work is related to actual researches in field of older ie. Newer literature, thematology, style and directions, literary theory, women studies ie. role of genders in literary history, genres, prose, poetry, dramatic, essayistic, juvenile literature and didactic. Dissertation seminary is connected to program group work ie. research project.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
Franc Zdravec, 1999: *Slovenska književnost II.* Ljubljana: DZS.
Jože Pogačnik (ur.), 2001: *Slovenska književnost III.* Ljubljana: DZS.
Igor Saksida, 2005: *Bralni izzivi mladinske književnosti.* Domžale: Izolit (Zbirka Zrenja).
Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske književnosti.* Ljubljana: MK.
Dušan Pirjevec, 1964 : *Ivan Cankar in evropska literatura.* Ljubljana: Cankarjeva založba.
Hartmut Marhold, 1985: *Impressionismus in der deutschen Dichtung.* Frankfurt am Main: Lang.
Irena Novak Popov (ur.), 2006: *Slovenska kratka pripovedna proza.* Ljubljana: FF.(Obdobja 23).
Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske književnosti.* Ljubljana: MK.
Lado Kralj, 1986: *Ekspressionizem.* Ljubljana: DZS.
France Bernik, 1993: *Študije o slovenski poeziji.* Ljubljana: DZS.
Franc Zdravec, 1980: *Elementi slovenske moderne književnosti.* Murska Sobota: Pomurska založba
Silvio Vietta, H. Georg Kemper, 1990: *Expressionismus.* München: UTB.

Cilji in kompetence:

Usposobiti študenta za poglobljeno in samostojno znanstveno-raziskovalno delo.

Objectives and competences:

To enable students for profound and independent scientific research work.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Poznavanje in razumevanje ter aktivna uporaba metod in principov znanstveno-raziskovalnega dela.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Knowledge, understanding and active usage of methods and principles of scientific research work.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Diskusija, interpretacija, analiza, individualno delo.

Learning and teaching methods:

Discussion, interpretation, analysis, individual work.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni, pisni izpit.	80 20	Oral, written examination.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Reference nosilca / Lecturer's references:

Dragica Haramija

BATIČ, Janja, HARAMIJA, Dragica. Teorijaslikanice. *Otrok in knjiga*, ISSN 0351-5141, 2014, letn.41, št.89, str. 5-19, ilustr.[COBISS.SI-ID [10354462](#)].

HARAMIJA, Dragica. Slovensko-hrvatske veze u suvremenojprozi za mlade. *Književnostidijete*, ISSN 1848-5618, 2014, god. 3, br. 1/2, str. 81-98. [COBISS.SI-ID [20781832](#)].

HARAMIJA, Dragica. Vlogaptic v otroškiknjževnosti = The role of birds in children's literature. *Otrok in knjiga*, ISSN 0351-5141, 2012, letn.39, št. 84, str. 5-15. [COBISS.SI-ID [8595230](#)].

Silvija Borovnik

BOROVNIK, Silvija. *Književne študije : o vlogi ženske v slovenski književnosti, o sodobni prozi in o slovenski književnosti v Avstriji*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 85). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012. 262 str. ISBN 978-961-6656-81-8. [COBISS.SI-ID [68860929](#)]

BOROVNIK, Silvija. Pripovedna proza. V: LOGAR, Tine (ur.), et al. *Slovenska književnost III*. 1. izd. Ljubljana: DZS, 2001, str. [145]-202. [COBISS.SI-ID [14994530](#)]

Jožica Čeh Steger

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID [65327105](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2012, letn. 60, št. 2, str. 199-212. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_2_05.pdf. [COBISS.SI-ID [19293960](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Gewaltphänomene in der slowenischen Literatur : die Kriegsgewalt und die Gewissensfragen. V: BURLON, Laura (ur.). *Verbrechen - Fiktion - Vermarktung : Gewalt in den zeitgenössischen slavischen Literaturen*. Potsdam: Universitätsverlag, 2013, str. 197-210. <http://opus.kobv.de/ubp/volltexte/2014/6887/pdf/verbrechen.pdf>. [COBISS.SI-ID [20342280](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze : Maja Haderlaps Engel des Vergessens. V: NELL, Werner (ur.). *Imaginäre Dörfer : Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*, (Rurale Topografien, Bd. 1). Bielefeld: Transcript, cop. 2014, str. 339-355. [COBISS.SI-ID [20727816](#)]

Darja Pavlič

PAVLIČ, Darja. Jezikovni obrat in slovenska eksperimentalna poezija. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2014, letn. 37, št. 1, str. 185-200, [292]. [COBISS.SI-ID [54911074](#)]

PAVLIČ, Darja. The relationship towards animals in romantic tradition and Jure Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 120-133. [COBISS.SI-ID [20295944](#)]

PAVLIČ, Darja. Jože Udovič in moderno podobje. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, dec. 2012, letn. 35, št. 3, str. 301-316. [COBISS.SI-ID [50795618](#)]

PAVLIČ, Darja. Pesniške, mentalne in druge podobe. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2010, letn. 33, št. 3, str. 235-249. [COBISS.SI-ID [44353634](#)]

PAVLIČ, Darja. Contextualizing contemporary Slovenian lyric poetry within literary history. *Slovene studies*, ISSN 0193-1075, 2009, vol. 31, no. 2, str. 161-170. [COBISS.SI-ID [18128392](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Disertacijski seminar (<i>Modul Novejša književnost 2</i>)
Course title:	Dissertation Seminary (<i>Module Newer Literature 2</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenska književnost	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Miran Štuhec
Red. prof. dr. Silvija Borovnik
Izr. prof. dr. Darja Pavlič
Red. prof. dr. Dragica Haramija

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v

Content (Syllabus outline):

In formal sense dissertation seminary is partially an independent form of work. The reason is that in its major components it adjusts to one of obligatory or facultative subjects at the same time it has its independent structure. Primarily it is the work in

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko in literarno-zgodovinsko znanje aplicirajo na konkreten književni korpus. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili v teku študija ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

which participants guided by mentor apply their theoretic and literary science knowledge to the concrete literary corpus. By doing so they take into account knowledge acquired during study process and directions stemming from dissertation theme. During the introductory seminary work phase, which presents approximately one fifth of total periods, students organize their work and define problem, later they publicly in stages present methodological appropriate selection of matter and major problem. Argumentation is an important aspect.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)

Umberto Eco, 1994: *Im Wald der Fiktionen*. München, Wien: Carl Hanser Verlag.
Vladimir Biti, 1997: *Pojmovnik suvremene literarne teorije*. Zagreb: Matica hrvatska.
Wolfgang Klein, 1977: *Methoden der Textanalyse*. Heidelberg: Quelle und Meyer.
Tomo Virk, 2008: *Moderne metode literarne vede in njihove filozofske teoretske osnove*. Ljubljana: Znanstvena založba FF, Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo.
Tomo Virk, 2000: *Strah pred naivnostjo*. Ljubljana: LUD Literatura.
Toril Moi, 1999: *Politika spola/teksta: feministična literarna teorija*. Ljubljana: LUD Literatura.
Meta Grosman, 2006: *Razsežnost branja*. Ljubljana: Karantanija.
Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske književnosti*. Ljubljana: MK.
Milivoj Solar, 1997: *Suvremena svjetska književnost*. Zagreb: Školska knjiga.

B) Seznam literature in virov se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja starejše oz. novejšje književnosti./List of literature and sources is made regarding to the concrete chosen, determined and accepted PhD dissertation theme from the field of newer ie. older literature.

Cilji in kompetence:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre a uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Objectives and competences:

Dissertation seminary objective is to step by step introduce students to independent research work bearing in mind that it is an introductory part which candidates will build up in PhD dissertation. Toward its beginning, representing problem definition, toward central part which is about choosing method and selecting the matter, and toward the final part representing argued thesis presentation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Kandidati, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Candidates will gain practical basis for writing dissertation work.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Candidates who will successfully complete dissertation seminary will apply their knowledge directly by writing dissertation work.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students toward problem approach and solving of pre planned specific problems.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga in
zagovor disertacijskih tez.

40
60

Seminary paper and
dissertation thesis defend.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Dragica Haramija

HARAMIJA, Dragica. Animalistika v slovenski otroškopoeziji. V: PINTARIĆ, Ana (ur.). *Dječjepjesništvo : zbornik radova s međunarodnogaznanstvenogaskupa Zlatnidanci 15, (Osijek, 4. i 5. travnja 2013.)*. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Filozofskifakultet; Pečuh: Filozofskifakultet, 2014, str. 43-58. [COBISS.SI-ID [20783112](#)].

HARAMIJA, Dragica. Zgodovinskatrilogija Nekoč - Potem - Zdaj Morissa Gleitzmana. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Večnomladi Htinj : ob 80-letnici Janka Čara*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 83). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012, str. 200-211. [COBISS.SI-ID [18976264](#)].

HARAMIJA, Dragica. Uloga životinja u žanrovima slovenske dječje književnosti = The role of animals in children's and youth literature. V: MARJANIĆ, Suzana (ur.), ZARADIJA KIŠ, Antonija (ur.). *Književna životinja. Del. 2, Kulturni bestijarij*, (Biblioteka Nova etnografija). Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada: Institut za etnologiju i folkloristiku, 2012, str. 869-893, ilustr. [COBISS.SI-ID [19470856](#)].

Miran Štuhec

ŠTUHEC, Miran. Književna esejistika in književna kritika = The literary essay and literary criticism. V: HLADNIK, Miran (ur.). *Slovenska literarna veda danes = Slovenian literary studies today*, (Slavistična revija, ISSN 0350-6894, letn. 61, št. 1). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2013, str. 249-273. ŠTUHEC, Miran. Družbeni, zgodovinski, moralni in pripovedni vidiki Vorančeve proze. V: BOROVIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 33-40.

ŠTUHEC, Miran. Zur Poetik des slowenischen Essays. *Klagenfurter Beiträge zur Sprachwissenschaft*, ISSN 1562-2878, 2002/03, jg. 28/29, str. [91]-100.

ŠTUHEC, Miran. Žive besede in prodorne misli : antologija slovenske esejistike prve polovice 20. stoletja. V: ŠTUHEC, Miran (ur.). *Žive besede in prodorne misli : antologija slovenske esejistike prve polovice 20. stoletja*, (Knjižna zbirka Beletrina). Ljubljana: Študentska založba, 2013, str. 267-313.

ŠTUHEC, Miran. *Književne teme*. 1. natis. Maribor: Pivec, 2013. 198 str. ISBN 978-961-6897-17-4.

Silvija Borovnik

BOROVIK, Silvija. *Književne študije : o vlogi ženske v slovenski književnosti, o sodobni prozi in o slovenski književnosti v Avstriji*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 85). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012. 262 str. ISBN 978-961-6656-81-8.

[COBISS.SI-ID [68860929](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

BOROVNIK, Silvija. *Pišejo ženske drugače? : [o Slovenkah kot pisateljicah in literarnih likih]*. Ljubljana: Mihelač, 1996. 277 str. ISBN 961-201-153-2. [COBISS.SI-ID [56462080](#)]

Darja Pavlič

PAVLIČ, Darja. Jezikovni obrat in slovenska eksperimentalna poezija. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2014, letn. 37, št. 1, str. 185-200, [292]. [COBISS.SI-ID [54911074](#)]

PAVLIČ, Darja. The relationship towards animals in romantic tradition and Jure Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 120-133. [COBISS.SI-ID [20295944](#)]

PAVLIČ, Darja. Jože Udovič in moderno podobje. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, dec. 2012, letn. 35, št. 3, str. 301-316. [COBISS.SI-ID [50795618](#)]

PAVLIČ, Darja. Pesniške, mentalne in druge podobe. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2010, letn. 33, št. 3, str. 235-249. [COBISS.SI-ID [44353634](#)]

PAVLIČ, Darja. Contextualizing contemporary Slovenian lyric poetry within literary history. *Slovene studies*, ISSN 0193-1075, 2009, vol. 31, no. 2, str. 161-170. [COBISS.SI-ID [18128392](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Disertacijski seminar (<i>Modul Sinhronija 1</i>)
Course title:	Dissertation Seminary (<i>Module Synchrony 1</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina: **Content (Syllabus outline):**

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko jezikovno znanje aplicirajo pri obravnavi konkretnega jezikovnega pojava. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili med študijem ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

Dissertation seminar is formally partly individual form of work because looking at its main characteristics it is adapting to one of the obligatory or facultative subjects but has at the same time an individual structure. It is primarily meant as a work in which students under the mentor's guidance apply their theoretic knowledge on a concrete dialectic language corpus. At the same time they take into consideration their previously gained knowledge and guides that derive from the dissertation topic. In the starting phase of the seminar work which lasts approximately one fifth of the hours it means organizing the work and defining the problem, later students gradually present methodologically adequate selection of the material and synthesis of the main problem sections. An important part is argumentation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Anja Nikolić-Hoyt, 2004: *Konceptualna leksikografija. Prema tezaurusu hrvatskoga jezika*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

Irena Stramljič Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: *Dvojezična i višejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko- leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.

Irena Stramljič Breznik, 2001: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. *Jezikoslovni zapiski* 7/1-2. 197–206.

Irena Stramljič Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: *Evropsko leto jezikov; Sodobna slovenska književnost; Matija Murko / Slovenski slavistični kongres, 5. – 7. oktober*. Ljubljana: Slavistično društvo. 242–245.

Irena Stramljič Breznik, 2002: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. *Jezik in slovstvo* 47/7-8. 295–300.

Irena Stramljič Breznik, 2007: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemseke združbe v slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 74/1, 97–109.

József Tóth (ur.), 2004: *Quo vadis Wortfeldforschung?* Frankfurt am Mein: Peter Lang.

Željka Fink Arsovski, 2002: *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*. Zagreb: FF-press.

Antica Menac, 2007: *Hrvatska frazeologija*. Zagreb: Knjigra.

Erika Kržišnik (ur.), 2001: *Skripta 5. Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.

Мокиенко, Валерий М, 1980: *Славянская фразеология*. Москва: Высшая школа.

Erika Kržišnik, 2003: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2. 221–237.

Željka Fink idr., 2006: *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. Zagreb: Knjigra

Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.

Špela Arhar, Vojko Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. *Jezik in slovstvo* 52/2. 95–110.

Harald Burger idr. (ur.), 2007: *Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research*. Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)

Vojko Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Založba Izolit.

Vojko Gorjanc, Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.

Vojko Gorjanc (ur.), 2003: Jezikovne tehnologije za slovenščino. *Jezik in slovstvo* 48/3-4. 3-4.

Simona Kranjc, 1999: *Razvoj govora predšolskih otrok*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Darinka Verdonik, 2007: *Jezikovni elementi spontanosti v pogovoru: diskurzni označevalci in popravljanja*.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Maribor: Slavistično društvo Maribor.

Jef Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba / *cf.

Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*. Maribor: Slavistično društvo, 62–70.

Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. *Diaxronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: Slavistično društvo. 303–309.

Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

Norman Fairclough, 2003: *Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research*. London in New York: Routledge.

James Paul Gee, 2011: *An Introduction to Discourse Analysis: Theory and Method*. Abingdon: Routledge.

Adam Jaworski, Nikolas Coupland (ur.), 2014: *The Discourse Reader*. Abingdon: Routledge.

Barbara Johnstone, 2008: *Discourse Analysis*. Oxford: Blackwell.

Rodney Jones, 2012: *Discourse Analysis*. Abingdon: Routledge.

Brian Paltridge, 2012: *Discourse Analysis*. London: Bloomsbury.

Jan Renkema, 2004: *Introduction to Discourse Studies*. Amsterdam: Benjamins.

Deborah Schiffrin, Deborah Tannen, Heidi Hamilton (ur.), 2001: *The Handbook of Discourse Analysis*. Oxford: Basil Blackwell.

Cilji in kompetence:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre za uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študenti, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Objectives and competences:

The objective of the dissertation seminar is to induce students in individual exploratory work and take into consideration the fact that it is only introduction which will be upgraded in doctoral dissertation. The starting phase is the definition of the problem, next is the selection of the method and material and final, which is argumentative presentation of the theses.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Candidates will gain practical basis for the production of the dissertation paper.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Candidates that will successfully finish the dissertation seminar will be able to use their knowledge when writing their dissertation paper.

Learning and teaching methods:

Work includes encouraging students to a problem approach and solving planned specific problems.

Assessment:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Weight (in %)

Seminarska naloga in zagovor disertacijskih tez.	20 80	Seminar paper and defending the dissertation theses.
--	----------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

Erika Kržišnik

Phraseology as a linguistic discipline in Slovenia. V: JESENŠEK, Vida (ur.), DOBROVOL'SKIJ, Dmitrij (ur.). *Phraseologie und Kultur = Phraseology and culture*, (Mednarodnaknjiznabirka Zora, 96). V Mariboru: MednarodnazaložbaOddelkzaslovenskejezike in književnosti, Filozofskafakulteta, 2014, str. 105-125[COBISS.SI-ID [55495010](#)]

Moderna frazeološkaveda v slovenistiki. V: JAKOP, Nataša (ur.), et al. *Frazeološkasimfonija :sodobnispogledinafrazeologijo*. Ljubljana: Založba ZRC, 2013, str. 15-26. [COBISS.SI-ID [51985506](#)]

Kaj se pometa pod preprogo in zakaj? : (kulturološka in sociolingvistična analiza frazema). V: IVANOU, Jaugen Jaugenavič (ur.), MOKIENKO, Valerij Mihajlovič (ur.). *Slavjanskajafrazeologijaiparemiologija v XXI veke :sborniknaučnyhstatej*. Minsk: Zmicer Kolas, 2010, str. 92-98. [COBISS.SI-ID [43324514](#)]

Irena Stramljič Breznik

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Tvorbeni potencial afiksoidne zloženke v slovenščini. *Studia Slavica Savariensia*, ISSN 1216-0016, 2011, 1/2, str. 65-69. [COBISS.SI-ID 18904328]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, HAMERŠAK, Marijana. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od R do Ž. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 1, str. 85-105, tabele. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID 32461613]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Reaktualizacija besedilnih vzorcev v radijskih oglasih. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 2, str. 131-142. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID 32507949]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od M do P. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2009, letn. 2, št. 2, str. 63-74. [COBISS.SI-ID 17240328]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Okazionalizmi v sodobni slovenski mladinski književnosti. *Slavia Meridionalis*, ISSN 1233-6173, 2009, 9, str. [47]-59. [COBISS.SI-ID 17360392]

Andreja Žele

ŽELE, Andreja. Elipsa med glagolsko intenco in besedilno koherenco : (izpust med glagolsko usmerjenostjo in besedilno soveznostjo). *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [117]-131. [COBISS.SI-ID [31096621](#)]

ŽELE, Andreja. Skladenjske posebnosti slovenščine v razmerjih glagol - vezljivost - stavčni vzorec. *Slavia Centralis*, 2011, letn. 4, št. 1, str. 48-68. [COBISS.SI-ID [32750637](#)]

ŽELE, Andreja. Glagoli na -irati v današnji slovenščini. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2011, letn. 59, št. 2, str. 213-227. [COBISS.SI-ID [46344546](#)]

ŽELE, Andreja. Pomenotvorne zmožnosti z vidika /de/terminologizacije (v slovenščini). V: LEDINEK, Nina (ur.), ŽAGAR, Mojca (ur.), HUMAR, Marjeta (ur.). *Terminologija in sodobna terminografija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009, str. 125-139. [COBISS.SI-ID [30662957](#)]

ŽELE, Andreja. *Vezevnostni slovar slovenskih glagolov*, (Zbirka Slovarji). Skrajšana knjižna izd. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 470 str. ISBN 978-961-254-315-0. [COBISS.SI-ID [257733120](#)]

ŽELE, Andreja. *Osnove skladnje: [skripta oz. študijski vodnik ob predavanjih]*. 1. ponatis. Ljubljana: samozal., 2010. 81 str., ilustr. ISBN 978-961-245-521-7. [COBISS.SI-ID [249704448](#)]

ŽELE, Andreja. *Slovenska besedilna skladnja z jezikovnosistemskega vidika - temeljni pojmi : učbenik*. 1. natis. Ljubljana: samozal., 2013. 129 str. ISBN 978-961-276-735-8. [COBISS.SI-ID [266996736](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Branislava Vičar

VIČAR, Branka. Koncept narave v Jamnici : ekokritični diskurzivni pristop. V: BOROVIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana:

Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 123-137, ilustr. [COBISS.SI-ID [18421512](#)]

VIČAR, Branka. Moralna vrednost živali v diskurzu biotske raznovrstnosti. V: KRANJEC, Simona (ur.).

Meddisciplinarnost v slovenistiki, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 30). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2011, str. 509-514.

<http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp30/Zbornik/Vicar.pdf>. [COBISS.SI-ID [18785288](#)]

VIČAR, Branka. Angela Vode med liberalnim in socialističnim feminizmom. *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 2/3, str. 779-796, portret. [COBISS.SI-ID [1280901](#)]

VIČAR, Branka. The problematization of violence against animals in Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta:

Sampark, 2013, str. 39-62. [COBISS.SI-ID [20306696](#)]

VIČAR, Branka. "Si kdaj videl svobodnega konja?" Filozofski kontekst animalistične etike v poeziji Jureta

Detele in Miklavža Komelja. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 35-45.

http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/49_SSJLK/vicar.pdf. [COBISS.SI-ID [52290146](#)]

Drago Unuk

1. UNUK, Drago. Stilizacija = Stylisation. *Revija za elementarno izobraževanje*, ISSN 1855-4431. [Tiskana izd.], sep. 2013, letn. 6, št. 2/3, str. 115-139. [COBISS.SI-ID 20104200].

2. UNUK, Drago. Izpustnost in elipsa. *Jezik in slovstvo*, ISSN 0021-6933. [Tiskana izd.], 2011, letn. 56, št. 5/6, str. 109-118. [COBISS.SI-ID 50616418].

3. UNUK, Drago. Pravopisna načela v slovenskem pravopisu. *Revija za elementarno izobraževanje*, ISSN 1855-4431. [Tiskana izd.], dec. 2009, letn. 2, št. 4, str. 27-36. [COBISS.SI-ID 17391880].

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Sinhronija 2)
Course title:	Dissertation Seminary (Module Synchrony 2)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabusoutline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko jezikovno znanje aplicirajo pri obravnavi konkretnega jezikovnega pojava. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili med študijem ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

Dissertation seminar is formally partly individual form of work because looking at its main characteristics it is adapting to one of the subjects but has at the same time an individual structure. It is primarily meant as a work in which students under the mentor's guidance apply their theoretic knowledge on a concrete dialectic language corpus. At the same time they take into consideration their previously gained knowledge and guides that derive from the dissertation topic. In the starting phase of the seminar work which lasts approximately one fifth of the hours it means organizing the work and defining the problem, later students gradually present methodologically adequate selection of the material and synthesis of the main problem sections. An important part is argumentation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Anja Nikolić-Hoyt, 2004: *Konceptualna leksikografija. Prema tezaursu hrvatskoga jezika*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

Irena Stramljič Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: *Dvojezična i višejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko- leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.

Irena Stramljič Breznik, 2001: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. *Jezikoslovni zapiski* 7/1-2. 197–206.

Irena Stramljič Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: *Evropsko leto jezikov; Sodobna slovenska književnost; Matija Murko / Slovenski slavistični kongres, 5. – 7. oktober*. Ljubljana: Slavistično društvo. 242–245.

Irena Stramljič Breznik, 2002: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. *Jezik in slovstvo* 47/7-8. 295–300.

Irena Stramljič Breznik, 2007: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemске združbe v slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 74/1, 97–109.

József Tóth (ur.), 2004: *Quo vadis Wortfeldforschung?* Frankfurt am Mein: Peter Lang.

Željka Fink Arsovski, 2002: *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*. Zagreb: FF-press.

Antica Menac, 2007: *Hrvatska frazeologija*. Zagreb: Knjigra.

Erika Kržišnik (ur.), 2001: *Skripta 5. Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.

Мокиенко, Валерий М, 1980: *Славянская фразеология*. Москва: Высшая школа.

Erika Kržišnik, 2003: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2. 221–237.

Željka Fink idr., 2006: *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. Zagreb: Knjigra

Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.

Špela Arhar, Vojko Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. *Jezik in slovstvo* 52/2. 95–110.

Harald Burger idr. (ur.), 2007: *Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research*. Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)

Vojko Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Založba Izolit.

Vojko Gorjanc, Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.

Vojko Gorjanc (ur.), 2003: Jezikovne tehnologije za slovenščino. *Jezik in slovstvo* 48/3-4. 3-4.

Simona Kranjc, 1999: *Razvoj govora predšolskih otrok*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Darinka Verdonik, 2007: *Jezikovni elementi spontanosti v pogovoru: diskurzni označevalci in popravljanja*.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Maribor: Slavistično društvo Maribor.

Jef Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba / *cf.

Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*. Maribor: Slavistično društvo, 62–70.

Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: Slavistično društvo. 303–309.

Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

KRAJNC IVIČ, Mira, ŽELE, Andreja. Diatezne zmožnosti v slovenščini. *Slavia*, ISSN 0037-6736, 2014, roč. 83, seš. 4, str. 375-392.

KRAJNC IVIČ, Mira. Janševe in Pahorjeve prepričevalne strategije na zadnjih parlamentarnih volitvah. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan./mar. 2011, letn. 59, št. 1, str. [21]-35.

KRAJNC IVIČ, Mira. Jezikovno-vedenjski vzorci opravičevanja v slovenščini. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [133]-147

KRAJNC IVIČ, Mira. *Razgovor kot vrsta komunikacijskega stika*, (Zora, 63), (Mednarodna knjižna zbirka Zora). Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2009.

KRAJNC IVIČ, Mira. Besedilnoskladenjske značilnosti javne govornje besede (na gradivu mariborščine). *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], okt./dec. 2004, letn. 52, št. 4, str. [475]-498.

Cilji in kompetence:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre za uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študenti, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Objectives and competences:

The objective of the dissertation seminar is to induce students in individual exploratory work and take into consideration the fact that it is only introduction which will be upgraded in doctoral dissertation. The starting phase is the definition of the problem, next is the selection of the method and material and final, which is argumentative presentation of the theses.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Candidates will gain practical basis for the production of the dissertation paper.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Candidates that will successfully finish the dissertation seminar will be able to use their knowledge when writing their dissertation paper.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Work includes encouraging students to a problem approach and solving planned specific problems.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga in zagovor disertacijskih tez.	20 80	Seminar paper and defending the dissertation theses.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Mira Krajnc Ivič

KRAJNC IVIČ, Mira. Kako natančna je lahko transkripcija. *Slavia Centralis*, 2010, letn. 3, št. 2, str. 159-173.

[COBISS.SI-ID [17905672](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira. Jezikovno-vedenjski vzorci opravičevanja v slovenščini. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [133]-147. [COBISS.SI-ID [17504264](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira. Janševe in Pahorjeve prepričevalne strategije na zadnjih parlamentarnih volitvah. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan./mar. 2011, letn. 59, št. 1, str. [21]-35. [COBISS.SI-ID [18321160](#)]

Irena Stramljič Breznik

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Medmet kot besedna vrsta v slovničnih opisih slovenskega jezika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2014, letn. 62, št. 1, str. 17-37. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2014_1_02.pdf. [COBISS.SI-ID 20552200]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedotvorni izzivi dialektoloških raziskav : Slovenski lingvistični atlas 1 in Semantičko-derivacionirečnik 1-2. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC, 2013, str. 59-72. [COBISS.SI-ID 36826925]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Motivacijska moč slovenskih medmetov. V: WEISS, Peter (ur.). *Slovensko in slovansko*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, št. 1). Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2013, str. 173-185. [COBISS.SI-ID 35882797]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, KOVAČ, Mija. Za kaj mora pri Slovencih "preteči še precej vode". *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 1, str. 291-302. [COBISS.SI-ID 1268357]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, VORŠIČ, Ines. Word-formational productivity of the Slovene language in the case of sports neologisms. *Linguistica*, ISSN 0024-3922. [Tiskana izd.], 2011, letn. 51, str. 23-38. [COBISS.SI-ID 47702370]

Melita Zemljak Jontes

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2010: Kritični jezikovnokulturni vpogled v oddaje televizije Slovenija. V: ZUPAN SOSIČ, Alojzija (ur.). *Sodobna slovenska književnost: (1980-2010)*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 29).

1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 393–402. http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp29/53_Zemljak.pdf. [COBISS.SI-ID [17997832](#)]

VALH LOPERT, Alenka, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2012: Jezikovna odstopanja od knjižne norme v spisih dijakov dvojezične gimnazije v Celovcu. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Slavistika v regijah - Koper*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, ISSN 1408-3043, 23). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije: Znanstvena založba Filozofske Fakultete. 116–123. <http://641.gvs.arnes.si/sds.html>. [COBISS.SI-ID [19657736](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2013: Oblikoslovna raznolikost v sevniško-krškem govoru glede na (ne)mestno

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

okolje. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC. 207–219. [COBISS.SI-ID [20382984](#)]
ZEMPLJAK JONTES, Melita. *Jezikovna kultura v teoriji in (šolski) praksi*. Maribor: Litera, 2014. ISBN 978-961-6949-39-2. [COBISS.SI-ID [80013313](#)]

Darinka Verdonik

VERDONIK, Darinka. Koncept konteksta v jezikoslovnih in diskurzivnih teorijah. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2013, letn. 61, št. 4, str. 631-649. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2013_4_08.pdf. [COBISS.SI-ID [17578006](#)]

VERDONIK, Darinka, SEPEŠY MAUČEC, Mirjam. O avtomatski evalvaciji strojnega prevajanja. *Slovenščina 2.0*, ISSN 2335-2736, 2013, št. 1, str. 111-133.

http://www.trojina.org/slovenscina2.0/arhiv/2013/1/Slo2.0_2013_1_06.pdf. [COBISS.SI-ID [16892438](#)]

VERDONIK, Darinka, KAČIČ, Zdravko. Označevalci odprte propozicije v govornem diskurzu. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2012, letn. 60, št. 1, str. 79-94, ilustr.

http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_1_06.pdf. [COBISS.SI-ID [48889442](#)]

VERDONIK, Darinka, ZWITTER VITEZ, Ana. *Slovenski govorni korpus Gos*, (Zbirka Sporazumevanje). 1. izd. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko, 2011. 110 str., ilustr. ISBN 978-961-92983-4-3. [COBISS.SI-ID [259350016](#)]

VERDONIK, Darinka. Between understanding and misunderstanding. *Journal of pragmatics*, ISSN 0378-2166. [Print ed.], 2010, vol. 42, iss. 5, str. 1364-1379, doi: [10.1016/j.pragma.2009.09.007](https://doi.org/10.1016/j.pragma.2009.09.007). [COBISS.SI-ID [13509654](#)]

Željka Fink Arsovski

FINK-ARSOVSKI, Željka. *Poredbena frazeologija : pogled izvana i iznutra*. Zagreb: Filozofski fakultet, 2002. 128 str. ISBN 953-175-160-9. [COBISS.SI-ID [19461730](#)]

MENAC, Antica, FINK-ARSOVSKI, Željka, VENTURINI, Radimir. *Hrvatski frazeološki rječnik*. Zagreb: Naklada Ljevak, 2003. 414 str. ISBN 953-178-587-2. [COBISS.SI-ID [21921581](#)]

FINK-ARSOVSKI, Željka, KRŽIŠNIK, Erika. *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. 1. izd. Zagreb: Knjigra, 2006. 439 str. ISBN 953-7421-00-7. [COBISS.SI-ID [33422434](#)]

VRGOČ, Dalibor, FINK-ARSOVSKI, Željka. *Hrvatsko-engleski frazeološki rječnik : kazalo engleskih i hrvatskih frazema = Croatian-english dictionary of idioms : index of english and croatian idioms*. Zagreb: Naklada Ljevak, 2008. 1028 str. ISBN 978-953-178-908-0. [COBISS.SI-ID [29641773](#)]

FINK ARSOVSKI, Željka *Hrvatsko-ruski frazeološki rječnik*. Zagreb: Knjigra, 2011. (u suautorstvu s A. Menac, I. Mironovom Blažinom, R. Venturinom)

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Starejša književnost 1)
Course title:	Dissertation Seminary (Module Older Literature 1)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenska književnost	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Blanka Bošnjak

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko in literarno-zgodovinsko znanje aplicirajo na konkreten književni korpus. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili v teku študija ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po

Content (Syllabus outline):

In formal sense dissertation seminary is partially an independent form of work. The reason is that in its major components it adjusts to one of obligatory or facultative subjects at the same time it has its independent structure. Primarily it is the work in which participants guided by mentor apply their theoretic and literary science knowledge to the concrete literary corpus. By doing so they take into account knowledge acquired during study process and directions stemming from dissertation theme. During the introductory seminary work phase, which presents approximately one fifth of total periods, students organize their work and define problem,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

later they publicly in stages present methodological appropriate selection of matter and major problem. Argumentation is an important aspect.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)
Tomaž Sajovic, 2005: *Jezik med umetnostjo in znanostjo*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Izidor Cankar (ur.), Franc Ksaver Lukman (ur.), France Kidrič (ur.), Alfonz Gspan (ur.), Fran Petre (ur.), Jože Munda (ur.), 1925-1991: *Slovenski biografski leksikon 1–4*. Ljubljana: Zadržna gospodarska banka.
Wolfram Ax (ur.), 2005: *Lateinische Lehrer Europas: Fünfzen Portraits von Varro bis Erasmus von Rotterdam*. Köln–Weimar–Wien: Böhlau Verlag.
Ernst Robert Curtius, 2002: *Evropska literatura in latinski srednji vek*. Ljubljana: LUD Literatura.
Aleksandra Derganc (ur.), 2002: *Historizem v raziskovanju slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
Marko Juvan, 2000: *Vezi besedila: študije o slovenski književnosti in medbesedilnosti*. Ljubljana: LUD Literatura.

B)
Seznam literature in virov se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja starejše oz. novejšje književnosti. /List of literature and sources is made regarding to the concrete chosen, determined and accepted PhD dissertation theme from the field of newer ie. older literature.

Cilji in kompetence:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre za uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Objectives and competences:

Dissertation seminary objective is to step by step introduce students to independent research work bearing in mind that it is an introductory part which candidates will build up in PhD dissertation. Toward its beginning, representing problem definition, toward central part which is about choosing method and selecting the matter, and toward the final part representing argued thesis presentation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Kandidati, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Candidates will gain practical basis for writing dissertation work.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Candidates who will successfully complete dissertation seminary will apply their knowledge directly by writing dissertation work.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students toward problem approach and solving of pre planned specific problems.

Delež (v %) /

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga Predstavitev sem. naloge	40 60	Seminary paper and dissertation thesis defend.
---	------------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

Blanka Bošnjak
BOŠNJAK, Blanka. Baročna pridiga skozi optiko sodobne slovenske kratke proze. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Književnost v izobraževanju - cilji, vsebine, metode = Literature in education - aims, content, methods = Literatura v processe obučanja - celi, sodržanje, metode : povzetki predavanj = summaries = rezjume dokladov : mednarodni znanstveni simpozij, Ljubljana 16.-18. november 2006, (Obdobja, Metode in zvrsti, 25). V Ljubljani: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2006, str. 13. [COBISS.SI-ID [15049992](#)]*

BOŠNJAK, Blanka. Diskurzivne prvine v izbranih Trubarjevih predgovorih in pismih. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2008, letn. 1, št. 1, str. 63-72. [COBISS.SI-ID [16836872](#)]

BOŠNJAK, Blanka. Vodnikovo prozno delo. *Jezik in slovstvo*, ISSN 0021-6933. [Tiskana izd.], 2010, letn. 55, št. 1/2, str. 61-75. [COBISS.SI-ID [43842402](#)]

BOŠNJAK, Blanka. Slomškova pridiga skozi optiko pripovednih postopkov. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Večno mladi Htinj : ob 80-letnici Janka Čara*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 83). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012, str. 212-218. [COBISS.SI-ID [18944520](#)]

BOŠNJAK, Blanka, 2014: Recepcija slovstvenega dela Leopolda Volkmerja: pomen za vzhodnoštajersko književnost. V: ŽBOGAR, Alenka (ur.). *Recepcija slovenske književnosti : mednarodni znanstveni simpozij, Ljubljana 13.-15. november 2014, (Obdobja 33)*. V Ljubljani: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Starejša književnost 2)
Course title:	Dissertation Seminary (Module Older Literature 2)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenska književnost	2.	3.
Slovene Language Studies (3rd Degree)	Slovene Literature	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Miran Štuhec
Red. prof. dr. Jožica Čeh Steger

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:** Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti iz 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko in literarnozgodovinsko znanje aplicirajo na konkreten književni korpus. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili v teku študija ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to

Content (Syllabus outline):

In formal sense dissertation seminary is partially an independent form of work. The reason is that in its major components it adjusts to one of obligatory or facultative subjects at the same time it has its independent structure. Primarily it is the work in which participants guided by mentor apply their theoretic and literary science knowledge to the concrete literary corpus. By doing so they take into account knowledge acquired during study process and directions stemming from dissertation theme. During the introductory seminary work phase, which presents approximately one fifth

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

of total periods, students organize their work and define problem, later they publicly in stages present methodological appropriate selection of matter and major problem. Argumentation is an important aspect.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)

Heinz Ludwig Arnold, Heinrich Detering (Hrsg.), 1996: *Grundzüge der Literaturwissenschaft*. München: DTV.

Miroslav Beker, 1999: *Suvremene književne teorije*. Zagreb: Matica hrvatska.

Marijan Dovič, 2004: *Sistemske in empirične obravnave literature*. Ljubljana: Založba ZRC.

Joseph Childers (ur.), 1995: *The Columbia Dictionary of Modern Literary Theory and Cultural Criticism*. New York: Columbia University Press.

Hans Ulrich Gumbrecht, K. Ludwig Pfeiffer (hrsg.), 1986: *Stil. Geschichte und Funktionen eines kulturwissenschaftlichen Diskurselements*. Frankfurt: Suhrkamp.

Marko Juvan, 2000: *Intertekstualnost*. Ljubljana: DZS.

Marko Juvan, 2006: *Literarna veda v rekonstrukciji*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.

Wolfgang Klein, 1977: *Methoden der Textanalyse*. Heidelberg: Quelle und Meyer.

Janko Kos, 2001: *Literarna teorija*. Ljubljana: DZS.

Gerhard Kurz, 1986: *Metapher, Allegorie, Symbol*. Göttingen: Vandenhoeck&Ruprecht.

Ansgar Nünning (Hrsg.), 2004: *Metzler Lexikon. Literatur- und Kulturtheorie*. Stuttgart/Weimar: Verlag J. B. Metzler.

Ansgar Nünning (Hrsg.), 2004: *Grundbegriffe der Literaturtheorie*. Stuttgart/Weimar: Verlag J. B. Metzler.

Aleš Pogačnik (ur.): *Sodobna literarna teorija*. Ljubljana: Krtina.

B) Literanozgodovinske študije

France Bernik, 2004: *Simon Jenko*. Monografija. Maribor: Litera.

Marjan Dolgan, 1990: *Slovenski literarni programi in manifesti*. Ljubljana: MK.

Jože Faganel, Darko Dolinar (ur.), 2002: *France Prešeren – kultura – Evropa*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Miran Hladnik, 1990: *Slovenska kmečka povest*. Ljubljana: Prešernova družba.

Mako Juvan (ur.), 2002: *Romantična pesnitev*. Ljubljana: Center za slovenščino kot

drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti FF.

Matjaž Kmecl, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: MK.

Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: DZS.

Jože Koruza, 1997: *Slovenska dramatika od začetkov do sodobnosti*. Ljubljana: Mihelač.

Janko Kos, 1970: *Prešeren in evropska romantika*. Ljubljana: DZS.

Janko Kos, 2002: *Prešeren in krščanstvo*. Ljubljana: SM.

Boris Paternu, 1962: *Estetske osnove Levstikove literarne kritike*. Ljubljana: Slovenska matica.

Boris Paternu, 1976, 1977: *France Prešeren in njegovo pesniško delo I in II*. Ljubljana: MK.

Boris Paternu, 1989: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Ljubljana: MK.

Boris Paternu (ur.), 1997: *Sonet in sonetni venec*. Ljubljana: FF, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Seminar slovenskega jezika, literature in kulture.

Boris Paternu, 2001: *Književne študije*. Ljubljana: Gyrus.

Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost 1*. Ljubljana: DZS.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre za uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Dissertation seminary objective is to step by step introduce students to independent research work bearing in mind that it is an introductory part which candidates will build up in PhD dissertation. Toward its beginning, representing problem definition, toward central part which is about choosing method and selecting the matter, and toward the final part representing argued thesis presentation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Kandidati, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar, bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Candidates will gain practical basis for writing dissertation work.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Candidates who will successfully complete dissertation seminary will apply their knowledge directly by writing dissertation work.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students toward problem approach and solving of pre planned specific problems.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

seminarska naloga	80	seminary paper
predstavitev in zagovor disertacijskih tez	20	dissertation thesis presentation and defend

Reference nosilca / Lecturer's references:

Miran Štuhec
ŠTUHEC, Miran. Književna esejistika in književna kritika = Theliteraryessayandliterarycriticism. V: HLADNIK, Miran (ur.). *Slovenska literarna veda danes = Sloveneliterarystudiestoday*, (Slavistična revija, ISSN 0350-6894, letn. 61, št. 1). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2013, str. 249-273. ŠTUHEC, Miran. Družbeni, zgodovinski, moralni in pripovedni vidiki Vorančeve proze. V: BOROVIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 33-40.
ŠTUHEC, Miran. Zur Poetik des slowenischenEssays. *KlagenfurterBeiträgezurSprachwissenschaft*, ISSN 1562-2878, 2002/03, jg. 28/29, str. [91]-100.
ŠTUHEC, Miran. Žive besede in prodorne misli : antologija slovenske esejistike prve polovice 20. stoletja. V: ŠTUHEC, Miran (ur.). *Žive besede in prodorne misli : antologija slovenske esejistike prve polovice 20. stoletja*, (Knjižna zbirka Beletrina). Ljubljana: Študentska založba, 2013, str. 267-313.
ŠTUHEC, Miran. *Književne teme*. 1. natis. Maribor: Pivec, 2013. 198 str. ISBN 978-961-6897-17-4.

Jožica Čeh Steger

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID [65327105](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2012, letn. 60, št. 2, str. 199-212. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_2_05.pdf. [COBISS.SI-ID [19293960](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Gewaltphänomene in der slowenischen Literatur : die Kriegsgewalt und die Gewissensfragen. V: BURLON, Laura (ur.). *Verbrechen - Fiktion - Vermarktung : Gewalt in den zeitgenössischen slavischen Literaturen*. Potsdam: Universitätsverlag, 2013, str. 197-210. <http://opus.kobv.de/ubp/volltexte/2014/6887/pdf/verbrechen.pdf>. [COBISS.SI-ID [20342280](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze : Maja Haderlaps Engel des Vergessens. V: NELL, Werner (ur.). *Imaginäre Dörfer : Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*, (Rurale Topografien, Bd. 1). Bielefeld: Transcript, cop. 2014, str. 339-355. [COBISS.SI-ID [20727816](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Doktorska disertacija
Course title:	PhD Dissertation

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stopnja)	Slovenska književnost Slovenski jezik – Sinhronija Slovenski jezik - Diahronija Didaktika slovenskega jezika in književnosti	3.	6.
Slovene Language Studies (3rd Degree)	Slovene Literature Slovene Language – Synchrony Slovene Language - Diachrony Slovene Language and Literature Didactic	3.	6.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				40	860	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

nosilci/ lecturers

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenе vse študijske obveznosti

Prerequisites:

Completed all study obligations

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Ovitek.
2. Notranja naslovna stran.
3. Izjava kandidata o avtorstvu doktorske disertacije.
4. Izjava kandidata o jezikovni in pravopisni neoporečnosti doktorske disertacije z navedbo imena lektorja.
5. Povzetek doktorske disertacije v slovenskem in tujem (angleškem, nemškem) jeziku in ključne besede.
6. Pregled vsebine – kazalo.
7. Pregled slik – kazalo.
8. Pregled tabel – kazalo.
9. Pregled prilog – kazalo.
10. Uvod:
  - opredelitev problema,
  - opredelitev tez in ciljev doktorske disertacije,
  - kratek opis strukture naloge,
  - uporabljene znanstvene metode.
11. Teoretične osnove:
  - zgodovinsko-teoretični del dosedanjega raziskovanja problema.
12. Analitični in sintetični del doktorske disertacije:
  - analitično-sintetična predstavitev dejstev, podatkov, ki dokazujejo ustreznost rešitve zastavljenega problema.
13. Prispevek doktorske disertacije k stroki.
14. Zaključek.
15. Literatura in viri.
16. Priloge (po potrebi).
17. Pojmovnik (po potrebi).
18. Kratice in akronimi (po potrebi).

Po posvetu z izbranim mentorjem kandidat najprej izdelava pisni osnutek doktorske disertacije.

Obseg naloge: najmanj 150 strani.

Po uspešno opravljenem pisnem delu doktorske disertacije sledi ustni zagovor, ki ga študent opravlja pred komisijo in s katerim dokaže temeljito poznavanje problema, ki ga je obravnaval v doktorski disertaciji. To je priložnost, da se razrešijo morebitne dileme in ne dovolj pojasnjeni izsledki ter stališča. Vsak od članov komisije postavi do tri vprašanja, vezana na širšo problematiko naloge.

1. Cover.
2. Inner cover.
3. Candidate's statement on PhD dissertation authorship.
4. Candidate's statement on PhD dissertation language and orthographic correctness, it should include lector's name.
5. PhD dissertation summary in Slovene and foreign language (English, German) and key words.
6. Pregled vsebine – kazalo.
7. Pregled slik – kazalo.
8. Pregled tabel – kazalo.
9. Pregled prilog – kazalo.
10. Introduction:
  - opredelitev problema,
  - opredelitev tez in ciljev doktorske disertacije,
  - kratek opis strukture naloge,
  - uporabljene znanstvene metode.
11. Teoretične osnove:
  - zgodovinsko-teoretični del dosedanjega raziskovanja problema.
12. Analitični in sintetični del doktorske disertacije:
  - analitično-sintetična predstavitev dejstev, podatkov, ki dokazujejo ustreznost rešitve zastavljenega problema.
13. Prispevek doktorske disertacije k stroki.
14. Conclusion.
15. Literature and sources.
16. Appendixes (when needed).
17. Pojmovnik (when needed).
18. Abbreviations and acronyms (when needed).

Po posvetu z izbranim mentorjem kandidat najprej izdelava pisni osnutek doktorske disertacije.

Obseg naloge: najmanj 150 strani.

Successfully completed written part of the PhD dissertation is followed by the oral defending. Student presents it in front of the commission. By it student proves thorough knowledge of the problem, with which he / she has dealt in PhD dissertation. This is also an opportunity for potential dilemmas and not enough cleared findings to be solved. Each among commission members poses up to three questions connected to broader dissertation problematic.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

Seznam literature in virov se oblikuje glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja starejše oz. novejšje književnosti.

Seznam določi in ga v konzultacijah s študentom potrdi nosilec predmeta oz. mentor.

Literature and sources list are formed regarding to concretely selected, and approved PhD dissertation theme from the field of old ie. New Literature.

The list is set and in consulting with student approved by lecturer ie. mentor.

Cilji in kompetence:

Doktorska disertacija je pisni dokument, s katerim študent na smiselno izbranem gradivu dokaže sposobnost uporabe teoretičnih znanj, strokovne literature, terminologije in ustreznih metod za potrditev ali zavrnitev tez, zapisanih v prijavljeni temi doktorske disertacije. V doktorski disertaciji študent pokaže sposobnost smiselne izbire in uporabe domače ter tuje strokovne literature in dodatnih virov za obdelavo izbrane teme. Študent z doktorsko disertacijo dokaže strokovno, jezikovno in pravopisno usposobljenost.

Doktorska disertacija mora biti samostojen in izviren prispevek iz slovenske literarne vede ali iz slovenskega jezikoslovja ali iz didaktike slovenskega jezika in književnosti. Podrobnosti o postopku prijave in potrditve teme doktorske disertacije, izbire mentorja, postopek izdelave, oblikovanja in ocenitve doktorske disertacije ter postopek zagovora doktorske disertacije za vse vrste doktorskih študijskih programov na Univerzi v Mariboru določa Pravilnik o postopku prijave in zagovoru doktorske disertacije na Univerzi v Mariboru (137. člen Statuta Univerze v Mariboru, Uradni list RS št. 32/2008 z dne 31.03.2008).

Objectives and competences:

PhD dissertation is written document by which student based on meaningfully selected material proves capability of using theoretical knowledge, professional literature, terminology and adequate methods for confirmation or rejection of thesis, written in PhD dissertation application in PhD dissertation student presents the capability of meaningful selection and usage of domestic and foreign professional literature and additional sources for treating the selected theme. By PhD dissertation student proves his / her professional, linguistic and orthographic qualifications.

PhD dissertation has to be an independent and original contribution from the field of Slovene literary science or Slovene linguistic or Slovene language literature and language didactic Details on application procedures and PhD dissertation theme confirmation, selecting a mentor, procedures of writing and grading PhD dissertation and procedures of defending of all sorts of PhD study programs at the university of Maribor are determined in Regulations of procedures of PhD dissertation applying and defending at the University of Maribor (137. article Statute of the University of Maribor, Uradni list RS št. 32/2008 z dne 31.03.2008).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Znanje širšega strokovnega področja, v katerega sodi doktorska disertacija, in ožje znanje ter razumevanje pojmovnika, ki ga zajema tema doktorske disertacije.

Sposobnost smiselne izbire in uporabe domače ter tuje strokovne literature in virov.

Strokovna, jezikovna in pravopisna usposobljenost.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Strokovno zapisovanje in izražanje vsebine, obvladanje reševanja strokovnih problemov,

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Knowledge of broader professional field covered by PhD dissertation, and narrower knowledge and understanding the terminology used in PhD dissertation.

Capability of sensible selection and usage of domestic and foreign professional literature and sources.

Professional, linguistic and orthographic qualification.

Transferable/Key Skills and other attributes

Professional writing and expressing the content,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

suverena predstavitev ključnih spoznanj in spretnost argumentiranja.

dealing with professional problems solutions, sovereign presentation of the key findings and argumentation skill.

Metode poučevanja in učenja:

Mentor na konzultacijah preverja vsebinski in strukturni vidik naloge.
Mentor pripravi kandidata na elektronsko predstavitev doktorske naloge in na verjetna okvirna vprašanja pri zagovoru.

Learning and teaching methods:

During consultations mentor verifies content and structural aspect of dissertation.
Mentor prepares candidate for the PhD dissertation electronic presentation and for potential questions at defend.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

Ocena doktorske disertacije.
Ocena zagovora.

80%
20%

PhD grade
Defend grade.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Glej reference, navedene pri posameznih izvajalcih ali izvajalkah.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Ekološka paradigma v slovenskem pripovedništvu 1850–1950
Course title:	Ecological Paradigm in Slovene Narrative Prose 1850–1950

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Jožica Čeh Steger

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Slovenščina/Slovene

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodno poznavanje razvoja slovenske književnosti.

Prerequisites:

Prior knowledge of the development of Slovene literature.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predmet izhaja iz teoretskih izhodišč ekokritike (Buell 1995, Glotfelty 1996, Coupe 2000, Gersdorf/Mayer 2005, Hofer 2007, Stobbe/Krusse/Ermisch 2010 idr.) in kulturne ekologije (Finke 2003, Zapf 2002, 2008 idr.), ki sta v literarno vedo pomembno umestili ekološko paradigmo oziroma kritično preizpraševanje razmerij med človekom in nečloveško naravo. Posebna pozornost bo posvečena terminologiji ekološkega preučevanja književnosti (narava kot subjekt, razmerje med okoljem, naravo, divjino, pokrajino, ekosistemom idr.), analogijam med ekološkimi procesi in književnostjo kot kulturnim ekosistemom (Finke) ter opredelitvi ekološke funkcije književnosti v smislu kulturnokritičnega metadiskurza, imaginativnega protidiskurza in obnovitvenega interdiskurza (Zapf). Na tej teoretski podlagi bo potekala interpretacija in analiza reprezentacij in transformacij narave, kakor se kažejo v izbranem korpusu slovenske pripovedne proze skozi različne odnose in koncepte (antropocentrične, ekocentrične, razpoloženske, simbolne idr.), žanre (npr. idilo, utopični/antiutopični roman, potopis), metaforiko in simboliko. Pri izbranih pisateljih in pisateljicah (Fran Erjavec, Pavlina Pajk, Janez Mencinger, Josip Stritar, Ivan Tavčar, Ivan Cankar, Zofka Kveder, Andrej Čebokli, Miran Jarc, Srečko Kosovel, Ivan Potrč, Prežihov Voranc, Miško Kranjec idr.) bo posebna pozornost namenjena tistim konceptom narave, ki nakazujejo odmik od prevladujočega antropocentrizma (npr. v ekocentrizmu, biocentrizmu, vegetarijanstvu in zagovorništvu narave), ponujajo različne ekološko-etične modele, opozarjajo na zapletenost razmerij med človekom in naravo/okoljem ter prispevajo k širjenju ekološke komunikacije v družbi.

The course is derived from the theoretical standpoints of eco-criticism (Buell 1995, Glotfelty 1996, Coupe 2000, Gersdorf/Mayer 2005, Hofer 2007, Stobbe/Krusse/Ermisch et al 2010.) and cultural ecology (Finke 2003, Zapf 2002, 2008 et al.), both of which significantly enriched the literary science with an ecological paradigm or critical deliberation on the relationship between man and inhuman nature. Special attention is given to the terminology in the ecological study of literature (nature as an entity, the relationship between the environment, nature, wildlife, landscape, ecosystem, etc.), analogies between environmental processes and literature as a cultural ecosystem (Finke), and the definition of the environmental function of literature in terms of cultural-critical meta-discourse, imaginative counter-discourse and recovery inter-discourse (Zapf). This theory is the basis of the interpretation and analysis of the representations and transformations of nature, as reflected in the selected corpora of Slovene narrative prose through a variety of relations and concepts (anthropocentric, eco-centric, atmospheric, symbolic, etc.), genres (e.g. idyll, utopian/anti-utopian novel, travelogue), metaphor and symbolism. In the case of selected male and female writers (Fran Erjavec, Pavlina Pajk, Janez Mencinger, Josip Stritar, Ivan Tavčar, Ivan Cankar, Zofka Kveder, Andrej Čebokli, Miran Jarc, Srečko Kosovel, Ivan Potrč, Prežihov Voranc, Miško Kranjec et al.) special attention will be given to those concepts of nature, which imply a departure from the dominant anthropocentrism (e.g. toward eco-centrism, bio-centrism, vegetarianism and advocacy of nature), offer a variety of eco-ethical models, point to the complexity of the relationships between man and nature/ the environment, and contribute to the proliferation of eco-communication in society.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Lawrence Buell, 1995: *The Environmental Imagination. Thoreau, Nature Writting, and the Formation of American Culture*. Cambridge: The Belknap Press of Harvard UP.

Jožica Čeh Steger, 2012: Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija* 60/2. 199–212.

Jožica Čeh Steger, 2014: Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze. Maja Haderlaps *Engel des Vergessens*. V: Werner Nell (ur.). *Imaginäre Dörfer. Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*. Bielefeld: transcript V. 339–355.

Jožica Čeh Steger, 2014: Idilični prostori kot drugi prostori v pripovedni prozi Pavline Pajk. *Slavia Centralis* 7/1. 73–85.

Jožica Čeh Steger, 2010: Ekološko usmerjena literarna veda in Prežihove samorastniške novele. *Jezik in slovnstvo* 55/3–4. 53–62.

Jožica Čeh Steger, 2013: Narava in pokrajina v Potrčevem pripovednem opusu. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 84/2–3. 5–28.

Peter Finke, 2003: Kulturökologie. Ansgar in Vera Nünning (ur.): *Konzepte der Kulturwissenschaft*. Stuttgart,

www.ff.um.si | ff@um.si | t +386 2 22 93 840 | f +386 2 22 93 625 | tr: SI56 0110 0600 0020 393 | id ddv: SI71674705

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Weimar. 248–279.

Stefan Hofer, 2007: *Die Ökologie der Literatur. Eine systemtheoretische Annäherung. Mit einer Studie zu Werken Peter Handkes*. Bielefeld: transcript Verlag.

Jelka Kernev Štrajn, 2007: O možnosti ekokritičkega pogleda na tematizacijo „nečloveške subjektivnosti“ v literaturi. *Primerjalna književnost* 30/1. 39–54.

Suzana Marjanić (ur.), Antonija Zaradija Kiš (ur.), 2012: *Književna životinja, 2. Kulturni bestijarij*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada: Institut za etnologiju i folkloristiku.

Urte Stobbe, Ulrike Krusse, Maren Ermisch (ur.), 2010: *Ökologische Transformationen und literarische Repräsentationen*. Göttingen.

Hubert Zapf, 2002: *Literatur als kulturelle Ökologie. Zur kulturellen Funktion imaginativer Texte an Beispielen des amerikanischen Romans*. Tübingen: Max Niemeyer V.

Hubert Zapf (ur.), 2008: *Kulturökologie und Literatur. Beiträge zu einem transdisziplinären Paradigma der Literaturwissenschaft*. Heidelberg: Universitätsverlag Winter.

Cilji in kompetence:

- usposobiti študenta za poglobljeno razumevanje in kritično recepcijo teoretskih izhodišč ekokritike in kulturne ekologije;
- uzavestiti pri študentu zanimanje za med- in čezdisciplinarno preučevanje književnosti;
- usposobiti študenta za prepoznavanje analogij med ekosistemom in književnostjo kot kulturnim ekosistemom oziroma med ekološkimi procesi in kulturnimi učinki literarne imaginacije.
- usposobiti študenta za prepoznavanje ekološke funkcije književnosti, tj. književnosti kot kulturnokritičnega metadiskurza, imaginativnega protiskurza in obnovitvenega interdiskurza;
- usposobiti študenta za intepretacijo in analizo ekološke dimenzije v književnih besedilih in žanrih;
  - usposobiti študenta za analizo in interpretacijo različnih konceptov narave v korpusu slovenske pripovedne proze;
  - usposobiti študenta za reprezentacijo narave in njeno transformacijo skozi metaforiko in simboliko v korpusu slovenske pripovedne proze;
  - usposobiti študenta za kritično presojo moralno-etičnih pogledov na naravo v razvoju slovenske pripovedne proze;
  - uzavestiti pri študentu vlogo književnosti pri razvijanju ekološke komunikacije v družbi.

Objectives and competences:

- to train the student for profound understanding and critical reception of theoretical standpoints towards eco-criticism and cultural ecology;
- raise interest in the student for inter- and cross-disciplinary study of literature;
- to train the student to identify analogies between ecosystems and literature as cultural ecosystems or between ecological processes and cultural effects of the literary imagination.
- to train the student to identify the ecological functions of literature, i.e. literature as cultural-critical meta-discourse, imaginative counter-discourse and recovery inter-discourse;
- to train the student for interpretation and analysis of environmental dimensions in literary texts and genres;
- to train the student for the analysis and interpretation of different concepts of nature in the corpus of Slovene narrative prose;
- to train student for the representation of nature and its transformation through metaphors and symbolism in the corpus of Slovene narrative prose;
- to train the student for critical assessment of moral-ethical perspectives on nature in the development of Slovene narrative prose;
- to raise awareness in the student of the role of literature in the development of environmental communication in society.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

- poglobljeno razumevanje in kritična recepcija teoretskih izhodišč ekokritike in kulturne ekologije;
- poznavanje in kritična recepcija terminologije in metodoloških modelov ekokritike in kulturne ekologije;
- poglobljeno razumevanje ekološke funkcije književnosti (kulturnokritični diskurz, imaginativni protiskurz, obnovitveni interdiskurz);
- praktična uporaba teoretskih izhodišč in metodološkega aparata pri analizi in interpretaciji književnih besedil in žanrov v izbranem korpusu slovenske pripovedne proze;
- prepoznavanje, poglobljeno razumevanje in interpretacija različnih konceptov narave v izbranem korpusu slovenske pripovedne proze;
- prepoznavanje in poglobljeno razumevanje reprezentacij narave in njenih transformacij skozi metaforiko in simboliko v izbranem korpusu slovenske pripovedne proze;
- poglobljeno razumevanje moralno-etičnih pogledov na naravo/okolje v razvoju slovenske pripovedne proze.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- razumevanje pomena med- in čezdisciplinarnega preučevanja književnosti;
- ozaveščanje pomena književnosti pri razvijanju ekološke komunikaciji v družbi;
- razvijanje ekološke in moralno-etične senzibilnosti pri študentih.

Knowledge and Understanding:

- in-depth understanding and critical reception of theoretical standpoints of eco-criticism and cultural ecology;
- knowledge and critical reception of terminology and methodological models of eco-criticism and cultural ecology;
- in-depth understanding of the environmental functions of literature (cultural-critical discourse, imaginative counter-discourse, recovery inter-discourse);
- practical application of the theoretical standpoints and the methodological apparatus in the analysis and interpretation of literary texts and genres in the selected corpus of Slovene narrative prose;
- identification and in-depth understanding and interpretation of different concepts of nature in the selected corpus of Slovene narrative prose;
- identification and profound understanding of the representations of nature and its transformations through metaphors and symbolism in the selected corpus of Slovene narrative prose;
- profound understanding of moral-ethical views of nature/the environment in the development of Slovene narrative prose.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- understanding the importance of inter- and cross-disciplinary study of literature;
- raising awareness of the importance of literature in the development of environmental communication in society;
- the development of environmental and moral-ethical sensitivity in students.

Metode poučevanja in učenja:

- med- in čezdisciplinarni pristop, analiza, sinteza, interpretacija, delo z besedilom, kontekstualistične metode.

Learning and teaching methods:

- inter- and cross-disciplinary approach, analysis, synthesis, interpretation, work with texts, contextual methods.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.

100 %

Oral exam

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Reference nosilca / Lecturer's references:

Jožica Čeh Steger

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID [65327105](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2012, letn. 60, št. 2, str. 199-212. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_2_05.pdf. [COBISS.SI-ID [19293960](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Gewaltphänomene in der slowenischen Literatur : die Kriegsgewalt und die Gewissensfragen. V: BURLON, Laura (ur.). *Verbrechen - Fiktion - Vermarktung : Gewalt in den zeitgenössischen slavischen Literaturen*. Potsdam: Universitätsverlag, 2013, str. 197-210. <http://opus.kobv.de/ubp/volltexte/2014/6887/pdf/verbrechen.pdf>. [COBISS.SI-ID [20342280](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze : Maja Haderlaps Engel des Vergessens. V: NELL, Werner (ur.). *Imaginäre Dörfer : Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*, (Rurale Topografien, Bd. 1). Bielefeld: Transcript, cop. 2014, str. 339-355. [COBISS.SI-ID [20727816](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Frazeologija nemškega jezika – izbrane teme

Course title: German phraseology – Selected topics

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija Slovenski jezik – Diahronija	2.	4.
Slovene Language studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony Slovene Language - Diachrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Vida Jesenšek

Jeziki /

Predavanja / Lectures: Nemški, slovenski / German, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Vsebina:

Predmet s teoretskih in aplikativnih vidikov obravnava izbrane jezikovne in kulturne posebnosti frazeologije:

- metaforični in aktualni frazeološki pomen,
- tipi pomenske motiviranosti frazemov (ikonična, simbolna in indeksalna motiviranost),
- frazeološka večpomenskost, reinterpretacija mentalnih slik,
- frazeološka sopomenskost, notranja oblika kot *differentia specifica*,
- kulturni simboli v frazeologiji,
- izbrani problemi kontrastivne analize frazeoloških sestavov posameznih jezikov.

Prerequisites:

None.

Content (Syllabus outline):

The subject deals theoretically and applicatively with selected lingual and cultural specifics of phraseology:

- metaphoric and current phraseological meaning,
- types of meaning motivation of phraseological units (iconic, symbolic and indexal motivation),
- phraseological polysemy, reinterpretation of mental pictures,
- phraseological synonymy, internal form as *differentia specifica*,
- cultural symbols in phraseology,
- selected problems of contrastive analysis in the field of phraseology.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Burger, H., D. Dobrovolskij, P. Kühne, N. Norrick (Hg.) (2007): *Handbuch Phraseologie*. Berlin, New York.

Dobrovolskij, Dmitrij/Piirainen, Elisabeth (2005): *Figurative language: cross-cultural and cross-linguistic perspectives*. Amsterdam etc.

Burger, H., D. Dobrovolskij, P. Kühne, N. Norrick (Hg.) (2007): *Handbuch Phraseologie*. Berlin, New York.

Jesenšek, Vida (2008): *Begegnungen zwischen Sprachen und Kulturen: Beiträge zur Phraseologie*. Bielsko-Biala.

Jesenšek, Vida (2014): *Frazeologija nemškega jezika z vidikov kontrastivnega in uporabnega jezikoslovja = Phraseology of the German language from the perspective of contrastive and applied linguistics*. Maribor.

Jesenšek, Vida, Dobrovolskij, Dmitrij (2014): *Phraseologie und Kultur = Phraseology and culture*, Maribor.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Cilji predmeta so:

- seznaniti z izbranimi probleme frazeološke semantike,
- seznaniti z možnimi tipi pomenske motiviranosti frazeologije,
- seznaniti z možnostmi interpretacije frazeološke večpomenskosti in sopomenskosti,
- pojasniti kulturno simboliko v frazeologiji,
- razviti zmožnosti za reševanje aktualnih problemov kontrastivne analize na področju frazeologije.

The objectives are:

- to acquaint with selected problems of phraseological semantics,
- to acquaint with possible types of meaning motivation of phraseology,
- to acquaint with possible interpretations of phraseological polysemy and synonymy,
- to explain the cultural symbolism in phraseology,
- to develop skills in solving current problems of contrastive analysis in the field of phraseology.

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent:

- poznal in razumel izbrano problematiko na področju frazeološke semantike,
- poznal tipe motiviranosti frazeološkega pomena in možnosti interpretacije frazeoloških so- in večpomenk,
- zmožen prepoznavati in razumeti kulturno simboliko v frazeologiji izbranih jezikov,
- znal teoretska znanja uporabiti za reševanje aktualnih problemov kontrastivne analize na področju frazeologije.

Intended learning outcomes:

The student will

- be familiar with and understand selected problems in the field of phraseological semantics,
- be familiar with types of meaning motivation and the possibility of interpretation of phraseological synonymy and polysemy,
- be able to recognize and understand the cultural symbolism in the phraseology of selected languages,
- be able to use theoretical knowledge in solving current problems of contrastive analysis in the field of phraseology.

Metode poučevanja in učenja:

- seminar
- samostojno delo

Learning and teaching methods:

- seminar
- autonomous work

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- sprotno delo
- znanstveni članek

20 %

80 %

- active participation
- scientific article

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Reference nosilca / Lecturer's references:

JESENŠEK, Vida (vodja projekta). EPHRAS. Ein mehrsprachiges phraseologisches Lernmaterial auf CD-ROM : Abschlussbericht : Sokrates-Programm, Projekte zur Länderübergreifenden Zusammenarbeit. Maribor: Filozofska fakulteta, 2007. 40 f. [COBISS.SI-ID [15521032](#)]

JESENŠEK, Vida (vodja projekta). Sprichwort : eine Internet-Lernplattform für das Sprachenlernen : Abschlussbericht : öffentlicher Teil. Maribor: Filozofska fakulteta, 2011. [64] f. [COBISS.SI-ID [18289928](#)]

JESENŠEK, Vida. Sprichwortgebrauch heute. Linguistische und sprachdidaktische Überlegungen. Muttersprache, ISSN 0027-514X, Juni 2013, jg. 123, [H.] 2, str. 81-98. [COBISS.SI-ID [19964424](#)]

JESENŠEK, Vida (urednik). Frazologija nemškega jezika z vidikov kontrastivnega in uporabnega jezikoslovja = Phraseology of the German language from the perspective of contrastive and applied linguistics. Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za germanistiko, 2014. 428 str., ilustr. ISBN 978-961-6930-16-1. [COBISS.SI-ID [78035201](#)]

JESENŠEK, Vida (urednik), DOBROVOL'SKIJ, Dmitrij (urednik). Phraseologie und Kultur = Phraseology and culture, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 96). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2014. 597 str., ilustr. ISBN 978-961-6930-04-8. [COBISS.SI-ID [79259649](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Humorna besedila v vsakdanjem komuniciranju

Course title: Humorous Texts in Everyday Communication

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language – Synchrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

izred. prof. dr. Mira Krajnc Ivič

Jeziki / Predavanja / Lectures: Slovenščina/Slovene

Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje

Prerequisites:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika. Pogoj za pristop k izpitu: opravljeno in pozitivno ocenjeno seminarsko, projektno delo.

Previous knowledge of Slovene language.

Exam requirements include: seminar, project work with positive grade.

Vsebina:

Oprelitev temeljnih pojmov besedilo in diskurz.

Predmet s teoretskih in uporabnih vidikov analizira in opredeljuje humorna besedila med vsakdanjim komuniciranjem.

Sodobno pojmovanje problematike jezikovne zvrstnosti v povezavi s področji tvorjenja besedila oz. v odvisnosti od neposrednega in posrednega konteksta (prostor in čas ter besedilna vrsta).

Tematska pestrost vsakdanjega komuniciranja v soodvisnosti od (prikrivanja) tvorčeve namere z ozirom na to, da ima jezik moč ustvarjanja resničnosti in da je vedenje oz. znanje na temelju zgodovine družbe (evolucije družbe) zasidrano in preko dogovora, konsenza sprejeto dobro.

Predstavitev in delovanje humorja skladno s teorijo neskladja, splošno teorijo verbalnega humorja, semantično teorijo humorja.

Semantični vidik humornega in leksikalni scenarij.

Jezikovnopragsmatični vidik humornega, šaljivega.

Oprelitev smešnega in smeha.

Šala kot primer humornega besedila.

Pripovedovanje kot temeljni slogovni postopek pri oblikovanju šal.

Content (Syllabus outline):

Definition of basic terms such as text and discourse.

The subject defines humour texts formed during everyday communication from theoretical and practical point of view.

Modern comprehension of language or text variety theory in context of texts formation, in dependence of direct context as space, time and text types.

Thematic diversity of everyday communication in co-dependence of (hiding) author's intention in regard to the fact, that the language has a power to create the reality and that the knowledge bases on in the evolution of the community anchored and through the agreement and consensus adopted good.

Introduction and functioning of humour according to the incongruity theory, general theory of verbal humour and semantic theory of humour.

Semantic view of humour and lexical scripts.

Pragmatic view of humour, funny.

Definition of funny and humorous.

Joke as humour text.

Narrative as a basic thematic progress at forming a joke.

Types of jokes: canned (or narrative) jokes and

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Vrste šal: konzervirane in konverzacijske.

Tarča in teorija superiornosti ter teorija razbremenitve.

conversational jokes.

Target and superiority theory and release theory.

Temeljni literatura in viri / Readings:

ATTARDO, Salvatore, 2001: *Humorous Texts: A Semantic and Pragmatic Analysis*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

BEAUGRANDE, Robert Alain de, DRESSLER, Wolfgang Ulrich, 1992: *Uvod v besediloslovje*. Prevedli Aleksandra Derganc in Tjaša Miklič. Ljubljana: Park.

CAPUDER, Andrej, 2008: *Henri Bergson, intuicija in misel*. Celje: Celjska Mohorjeva založba. 141–184.

DUKIČ, Davorin, 2010: Razvoj koncepta funkcijske zvrstnosti v slovenskem jezikoslovju. *Slavistična revija* 58/3. 311–334. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2010_3_1.pdf

GANSEL, Christina, JÜRGENS, Frank, 2007: *Textlinguistik und Textgrammatik. Eine Einführung*. 2. Auflage. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.

JARNOVIČ, Urška, 2008: 7. mednarodna poletna šola in simpozij o humorju in smehu, Aberdeen, 9.–14. julij 2007. *Jezik in slovstvo* 53/1, 155–160.

KOTTHOFF, Helga, 1998: *Spaß Verstehen. Zur Pragmatik von konversationellem Humor*. Reihe Germanische Linguistik 196. Tübingen: Niemeyer.

KRAJNC IVIČ, Mira, HOZJAN, Karmen, 2012: Šaljive aktivnosti - skoraj obvezna sestavina komuniciranja na družabnih omrežjih. *Slovenščina v šoli*, ISSN 1318-864X, 2012, letn. 15, [št.] 1, str. 2-10, 67, ilustr.

KRAJNC IVIČ, Mira, 2013: Humorno v besedilih različnih neumetnostnih funkcijskih zvrsti. V: ŽELE, Andreja (ur.). *Družbena funkcijskost jezika : (vidiki, merila, opredelitve)*, (Obdobja, ISSN 1408-211X, 32). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 227-232. <http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp32/zbornik/Kranjc%20Ivic.pdf>. [COBISS.SI-ID 20178952]

SPITZMÜLLER, Jürgen, WARNKE, Ingo H., 2011: *Diskurzlinguistik. Eine Einführung in Theorien und methoden der transtextuellen Sprachanalyse*. Berlin/Bosten: Walter de Gruyter GmbH & Co.

STRITAR, Mojca, 1999/2000: Šale. Analiza besedilne zgradbe in pojasnitev poante. *JiS* 45/4. 148–161.

ŽELE, Andreja (ur.): *Družbena funkcijskost jezika (vidiki, merila, opredelitve)*. Simpozij Obdobja 32. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Aktualni prispevki v *Slavistični reviji*, *Jeziku in slovstvu*, *Jezikoslovnih zapiskih* in drugih relevantnih revijah.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta so:

- poznati značilnosti vsakdanjega komuniciranja,
- seznaniti s teorijami humorja,
- razvijati zmožnosti prepoznavanja in kritičnega analiziranja humornega.

Objectives and competences:

Objectives are:

- to be familiar with characteristics of everyday communication,
- to be familiar with theories of humour,
- to develop a capability of recognizing and critical analysing of humours.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent:

- poznal značilnosti vsakdanjega komuniciranja,
- razumel razliko med jezikovnozvrstno teorijo in teorijo žanrov, besedilnih vrst,
- poznal teorije humorja,
- poznal vrste šal,
- sposoben oblikovati leksikalni scenarij v besedilu zajetih leksemov, besed,
- sposoben prepoznati humorno v sporočenem in
- sposoben utemeljiti, zakaj naj bi neko besedilo učinkovalo humorno.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega analiziranja jezikovnih pojavov.
- Zmožnost abstrahiranja na različnih stopnjah jezikovne pojavnosti.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

By the end of this subject the student will be able to

- know characteristics of everyday communication,
- understand the difference between the language or text variety theory and genre theory or text type theory,
- know humour theories,
- know types of jokes,
- form lexical script of words, included in text
- recognize humour in message,
- argue, why a specific text should effect as humorous text.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of independent and autonomous analysing of language phenomena.
- Capability of abstracting on different stages of linguistic occurrences.
- Readiness for constant professional improvement.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija besedil. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo. Metoda viharjanja možganov, metoda diskusije.

Presenting the content of the course and, at the same time, encouraging students to adopt a problem solving approach and to solve specific problems text interpretation. Stimulating students' active participation, engaging them in in-depth studying of the contents, and critical assessment. Methods of brainstorming and discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

– ustni izpit	50	- oral examination
– seminarsko delo, projektno delo	50	- seminar work, project work

Reference nosilca / Lecturer's references:

KRAJNC IVIČ, Mira, 2009: *Razgovor kot vrsta komunikacijskega stika*. Mednarodna knjižna zbirka Zora, Zora 63. Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti.

KRAJNC IVIČ, Mira, 2010: "Samo hecam se ---" / "Eh, malo se ti lažem ---". V: Deseti nacionalni slavistični četenija, posveteni na 90-godišnjata ot roždenieto na prof. Svetomir Ivančev, Sofija, 22-24 april 2010. *Istina, mistifikacija, I"ža v slavjanskite ezici, literaturi i kulturi : sbornik s dokladi ot Desetite nacionalni slavistični četenija, posveteni na 90-godišnjata ot roždenieto na prof. Svetomir Ivančev, 22-24 april 2010*. Sofija: Lektura: Sofijski universitet "Sv. Kliment Ohridski", Fakultet po slavjanski filologii, Katedra po slavjanski literaturi, Katedra po slavjansko ezikoznanie, 2011, str. 275-281. [COBISS.SI-ID [19057928](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira, 2011: Uvod v analiziranje šaljivega v pogovarjanjih. Simona Kranjc (ur.): *Meddisciplinarnost v slovenistiki. Obdobja 30*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 265–270. <http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp30/Zbornik/Kranjc%20Ivic.pdf>

KRAJNC IVIČ, Mira, 2012: Izreči (kruto) resnico ali (nedolžno) laž. V: MARUŠIČ, Franc (ur.), ŽAUCER, Rok (ur.). *Zbornik prispevkov s simpozija 2011*. Nova Gorica: Univerza, 2012, str. 54-63. [COBISS.SI-ID [19612936](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira, 2013: Humorno v besedilih različnih neumetnostnih funkcijskih zvrsti. V: ŽELE, Andreja (ur.). *Družbena funkcijskost jezika : (vidiki, merila, opredelitve)*, (Obdobja, ISSN 1408-211X, 32). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 227-232. <http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp32/zbornik/Kranjc%20Ivic.pdf>. [COBISS.SI-ID [20178952](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 1 (Smer Didaktika slovenskega jezika in književnosti)
Course title:	IRW 1 (Study field Slovene Language and literature Didactic)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	1.	2.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and literature Didactic	1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				45	855	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študent v okviru predmeta in v sodelovanju z mentorjem opredeli temo svoje doktorske disertacije. Pri tem preveri stanje raziskav na področju, ki ga zanima; pripravi svoje raziskovalne teze; razišče, katero strokovno literaturo bo lahko uporabil pri svoji raziskavi; opredeli raziskovalno metodologijo; prepozna raziskovalne probleme in oceni primernost izbrane teme.

Within subject and in collaboration with mentor student determines his/her PhD dissertation theme. By doing so he/she checks the researches in the field of interest, prepares his/her research thesis, researches the professional literature he/she will be using in his /her research, determines research methodology, recognizes research problems and evaluates the chosen theme suitability.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)
Metka Kordigel Aberšek, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod R Slovenije za šolstvo.
Boža Krakar Vogel, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
Olga Kunst Gnamuš, 1991: *Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom*. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.
Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
Olga Kunst Gnamuš, 1992: *Sporazumevanje in spoznavanje jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
Olga Kunst Gnamuš, 1995: *Teorija sporazumevanja*. Ljubljana: Pedagoški inštitut: Center za diskurzivne študije.
Jože Lipnik, 1991: *Metodika književne vzgoje*. Maribor: Založba Obzorja.
Jože Lipnik, 1992: *Metoda branja in dela z besedilom v osnovni šoli*. Maribor: Pedagoška fakulteta.
Vlado Pandžić, 2001: *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*. Zagreb.
Pulko, Simona, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Zora.
Dragutin Rosandić, 1986: *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Školska knjiga.
Dragutin Rosandić, 1990: *Pismene vježbe*. Zagreb: Nastavne teme.
Dragutin Rosandić, 1993: *Novi metodički obzori: prinosi metodici hrvatskoga jezika i književnosti*. Zagreb: Školske novine.
Stjepko Težak, 1990: *Govorne vježbe*. Zagreb: Prdagoško-književni zbor.
Stjepko Težak, 1996: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1*. Zagreb: Školska knjiga.
Stjepko Težak, 1997: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Zagreb: Školska knjiga.
France Žagar, 1992: *Šolske besedilne vrste*. Maribor: Založba Obzorja.
France Žagar, 1996: *Didaktika slovenskega jezika v osnovni šoli*. Maribor: Založba Obzorja.

B)
Literatura, ki bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.
Literature which will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Študent pripravi kratko dispozicijo, v kateri opredeli temo in namen svoje disertacije, določi raziskovalne metode in navede predvidene vire.

Objectives and competences:

Student prepares short disposition in which he/she defines theme and purpose of his/her dissertation, determines research methods and pre planned sources.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent zna oblikovati raziskovalna vprašanja in pozna metode, s pomočjo katerih lahko razišče svoje teze. Razume osnovna načela raziskovanja (upošteva stanje raziskav, uporablja relevantno literaturo ipd.).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student knows how to form research questions and knows methods by which he/she can research his/her thesis. He/she understands basic research principles (considers state of the researches, uses relevant literature, etc.).

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Samostojno raziskovanje strokovne literature,
oblikovanje lastnih raziskovalnih tez, izbira primerne
metodologije, priprava dispozicije.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Independent professional literature research, forming
his/her own research thesis, choosing proper
methodology, preparing disposition.

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno
delo študenta.

Learning and teaching methods:

Immediate individual consultations and independent
student's work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

Seminarska naloga.

60

Type (examination, oral, coursework,
project):

Dispozicija (približno 5000 znakov).

40

Disposition (approximately 5000 signs).

Reference nosilca / Lecturer's references:

Glej reference, navedene pri posameznih izvajalcih ali izvajalkah.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 1 (Smer Slovenski jezik – Diahronija)
Course title:	IRW 1 (Study field Slovene Language – Diachrony)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija	1.	2.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony	1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				45	855	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Študent v okviru predmeta in v sodelovanju z mentorjem opredeli temo svoje doktorske disertacije. Pri tem preveri stanje raziskav na področju, ki ga zanima; pripravi svoje raziskovalne teze; razišče, katero strokovno literaturo bo lahko uporabil pri svoji raziskavi; opredeli raziskovalno metodologijo; prepozna raziskovalne probleme in oceni primernost izbrane teme.

Content (Syllabus outline):

The student in cooperation with his/her mentor chooses the topic of his/her doctoral dissertation. The student checks the research in the chosen field, prepares research theses, explores which professional literature he/she is going to use in the research, defines research methodology, recognizes research problems and estimates the adequacy of the chosen topic.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)

- Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
- Stanislaus Hafner (ur.), Erich Prunč (ur.), Ludvik Karničar (ur.), Andrejk Žejn (ur.), 1982–2007: *Thesaurus der slowenischen Volkssprache in Kärnten* 1–5. Wien: ÖAW,–.
- Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.
- Stanislav Južnič, 1982: *Lingvistična antropologija*. Ljubljana: FSPN.
- Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien.
- Karmen Kenda-Jež in Peter Weiss, 1999: Posebnosti (slovenskega) narečnega slovaropisja. V: *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture: zbornik predavanj* 35. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 27–46.
- Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD:
- Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)
- Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.
- Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
- Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
- Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
- Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
- Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika I*. Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).
- Paul Zdovc, 1972: *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“*. Wien: Hermann Böhlau Nachf.
- Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.
- Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

B)

Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji in kompetence:

Študent pripravi kratko dispozicijo, v kateri opredeli temo in namen svoje disertacije, določi raziskovalne metode in navede predvidene vire.

Objectives and competences:

The student prepares a short disposition in which he/she defines the topic and purpose of the dissertation, defines the research methods and lists probable sources.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent zna oblikovati raziskovalna vprašanja in pozna metode, s pomočjo katerih lahko razišče svoje teze. Razume osnovna načela raziskovanja (upoštevata stanje raziskav, uporablja relevantno literaturo ipd.).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
The student knows how to formulate research questions and knows the methods, by which he/she can research their theses. The student understands the principles of research (takes into consideration the state of the research, uses relevant literature ...)

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Samostojno raziskovanje strokovne literature,
oblikovanje lastnih raziskovalnih tez, izbira primerne
metodologije, priprava dispozicije.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Independent research of the professional literature,
shaping of research theses, the choice of suitable
methodology, preparation of disposition.

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno
delo študenta.

Learning and teaching methods:

Individual consultations and independent work of the
student.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga	60	Seminar paper
Dispozicija (približno 5000 znakov).	40	Disposition (approximately 5000 signs).

Reference nosilca / Lecturer's references:

Glej reference, navedene pri posameznih izvajalcih ali izvajalkah.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 1 (Smer Slovenski jezik – Sinhronija)
Course title:	IRW 1 (Study field – Synchrony)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija	1.	2.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony	1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				45	855	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji jezikoslovnega raziskovanja in spoznavanju temeljnih metodoloških pristopov na področjih, kot jih vsebinsko pokriva predmet Sodobno slovensko jezikoslovje. Individualno raziskovalno delo je namenjeno samostojnemu odkrivanju in prepoznavanju relevantnih metod jezikoslovnega raziskovanja s samostojnim študijem temeljnih razprav, predstavljenih v predavanjih. S tem se uzavešča raziskovalno delo kot sistematična ustvarjalna

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on language research methodology and learning basic methodological approaches as included within subject Contemporary Slovene Linguistic. Individual research work is dedicated to independent discovering and recognizing relevant language research methods with individual study of fundamental discussions from particular linguistic field. Thus the research work is established as systemic creative activity. In this phase it represents,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

aktivnost, ki v tej osnovni fazi predpostavlja na podlagi že uporabljenih in preizkušenih metod lastno sposobnost prepoznavanja raziskovalnih problemov, zmožnost uporabe relevantnih virov, zbiranja empiričnih jezikovnih podatkov in obstoječe vedenje smiselno uporabiti v novih okoliščinah. Usmerjevalec in konzultant je nosilec, pri katerem se kandidat odloči opraviti IRD.

based on already used and verified methods, own capability of recognizing research problems, ability of relevant sources usage, gathering empirical linguistic data, and sensibly using the existing knowledge in new circumstances.

Lecturer and the consultant is the one, whom candidate chooses for IRW 2, in accordance with PhD dissertation theme.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang [Eismann](#) (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.

Zrinjka Glovacki-Bernardi, idr., 2001: *Uvod u lingvistiku*. Zagreb: Školska knjiga.

Marija Golden, 2001: *O jeziku in jezikoslovju*. 2. natis. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Vojko Gorjanc (ur.) in Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.

Marjeta Humar (ur.), 2004: *Terminologija v času globalizacije*. Zbornik. Ljubljana: ZRC SAZU.

Jan Sabol, 1989: *Syntetická fonologická teória*. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied.

Jože Toporišič, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: CZ.

[Elzbieta](#) Tabakowska, 2005: *Uvod u kognitivnu lingvistiku*. Zagreb: FF press.

Ratko Zelenika, 1990: *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*. Ljubljana, Rijeka: Partizanska knjiga, Radna jedinica Rijeka.

Andreja Žele, 2008: Reševanje nekaterih skladenjskih vprašanj v slovenščini glede na razpoložljive teorije in metode. *Slav. rev.* 56/2 (2008). 161-176.

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Medmet kot besedna vrsta v slovničnih opisih slovenskega jezika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2014, letn. 62, št. 1, str. 17-37.
http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2014_1_02.pdf.

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, VORŠIČ, Ines. Besedna družina -ljub- v novejši leksiki slovenskega jezika. *Srpski jezik*, ISSN 0354-9259, 2014, god. 19, serija 1, str. 507-520.

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedotvorni izzivi dialektoloških raziskav : Slovenski lingvistični atlas 1 in Semantičko-derivacioni rečnik 1-2. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC, 2013, 19, št. 2, str. 59-72.

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedotvorna produktivnost posnemovalnih medmetov za zvoke naprav v slovenščini. *Slavia Meridionalis*, ISSN 1233-6173, 2013, 13, str. 97-107.

Cilji in kompetence:

Študente se tako navaja k problemskemu razmišljanju, prepoznavanju ustreznih metod in pristopov, izbiranju metodologije, primerne za raziskovanje določenega jezikovnega področja. Opozorjeni so na možnost kombiniranja metod in njihovo interaktivno povezovanje. Predvideva se sposobnost induktivnega in deduktivnega sklepanja in oblikovanja sinteze.

Objectives and competences:

Students get accustomed to problem reflection, recognizing adequate methods and approaches, selecting methodology suitable for particular linguistic field research. Their attention is directed to possibilities of method combination and their interactive connection. Capability for inductive and deductive reasoning and forming synthesis is implied.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

- zaznavanje problema,
- izbira ustreznega metodološkega pristopa,
- poznavanje in uporabe relevantne terminologije,
- analitično-sintetični pristop.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije določenega segmenta jezika z upoštevanjem najprimernejših teoretično-metodoloških prijemov in sposobnost ubesediljenja na ravni strokovnega članka.

Knowledge and Understanding:

- problem detection
- Selection of adequate methodological approach
- knowing and applying relevant terminology
- analytical-synthetic approach

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of independent linguistic interpretation of particular language segment with taking into account the most suitable theoretical methodological approaches and capability of written expression on the level of professional article.

Metode poučevanja in učenja:

- Neposredne individualne konzultacije.
- Spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj.
- Poudarek je na sposobnosti odkrivanja in jasni sistemizaciji problemskega sklopa ter uporabi že znanih in uspešnih formalnih pristopov pri njegovi razrešitvi.

Learning and teaching methods:

- Direct individual consultations.
- Stimulating students to problem approach in solving planned specific problems.
- The emphasis is on capability for detecting and clearly systemizing problem field and usage of known successful formal approaches for its solving.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga	60	Seminar paper
Dispozicija (približno 5000 znakov).	40	Disposition (approximately 5000 signs).

Reference nosilca / Lecturer's references:

Glej reference, navedene pri posameznih izvajalcih ali izvajalkah.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 1 (Smer Slovenska književnost)
Course title:	IRW 1 (Study field Slovene Literature)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	1.	2.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				45	855	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Študent v okviru predmeta in v sodelovanju z mentorjem opredeli temo svoje doktorske disertacije. Pri tem preveri stanje raziskav na področju, ki ga zanima; pripravi svoje raziskovalne teze; razišče, katero strokovno literaturo bo lahko uporabil pri svoji raziskavi; opredeli raziskovalno metodologijo; prepozna raziskovalne probleme in oceni primernost izbrane teme.

Content (Syllabus outline):

Within subject and in collaboration with mentor student determines his/her PhD dissertation theme. By doing so he/she checks the researches in the field of interest, prepares his/her research thesis, researches the professional literature he/she will be using in his /her research, determines research methodology, recognizes research problems and evaluates the chosen theme suitability.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

Mihail M. Bahtin, 1982: *Teorija romana*. Ljubljana: CZ.
Roland Barthes, 1979: *Književnost, metodologija, semiologija*. Beograd: Nolit.
Miroslav Beker, 1999: *Suvremene književne teorije*. Zagreb: Matica hrvatska.
Vladimir Biti, 1992: *Pojmovnik suvremene književne teorije*. Zagreb: Matica hrvatska.
Wayne C. Booth, 2005: *Retorika pripovedne umetnosti*. Ljubljana: LUD Literatura.
Paul de Man, 1997: *Slepota in uvid*. Ljubljana: LUD Literatura.
Darko Dolinar, 1991: *Hermenevtika in literarna veda*. Ljubljana: DZS.
Marijan Dović, 2004: *Sistemske in empirične obravnave literature*. Ljubljana: Založba ZRC.
Umberto Eco, 1999: *Šest sprehodov skozi pripovedne gozdove*. Ljubljana: LUD Literatura.
Roman Ingarden, 1990: *Literarna umetnina*. Ljubljana: ŠKUC: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
Hans Robert Jauss, 1998: *Estetsko izkustvo in literarna hermenevtika*. Ljubljana: LUD Literatura.
Marko Juvan, 2000: *Intertekstualnost*. Ljubljana: DZS.
Janko Kos, 1993: *Lirika*. Ljubljana: DZS.
Lado Kralj, 1998: *Teorija drame*. Ljubljana: DZS.
Jurij Lotman, 2006: *Znotraj mislečih svetov: človek – tekst – semiosfera*. Ljubljana: Studia humanitatis.
Hans-Thies Lehmann, 2003: *Postdramsko gledališče*. Ljubljana: Maska.
Jeleszar Meletinski, 2006: *Poetika mita*. Ljubljana: LUD Literatura.
Toril Moi, 1999: *Politika spola/teksta. Feministična literarna teorija*. Ljubljana: LUD Literatura.
Patrice Pavis, 1997. *Gledališki slovar*. Ljubljana: MGL.
Aleš Pogačnik (ur.), 1995: *Sodobna literarna teorija*. Ljubljana: Krtina.
Vladimir J. Propp, 2005: *Morfologija pravljice*. Ljubljana: Studia humanitatis.
Paul Ricoeur, 1981: *Živa metafora*. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske.
Paul Ricoeur, 2001: *Zgodovina in pripoved*. Ljubljana: Društvo Apokalipsa.
Paul Ricoeur, 2003: *Pripovedovani čas*. Ljubljana: Društvo Apokalipsa.
George Steiner, 2002: *Smrt tragedije*. Ljubljana: LUD Literatura.
Peter Szondi, 2000: *Teorija sodobne drame 1880-1950*. Ljubljana: MGL.
Tzvetan Todorov, 1987: *Uvod u fantastičnu književnost*. Beograd: Rad.

Cilji in kompetence:

Študent pripravi kratko dispozicijo, v kateri opredeli temo in namen svoje disertacije, določi raziskovalne metode in navede predvidene vire.

Objectives and competences:

Student prepares short disposition in which he/she defines theme and purpose of his/her dissertation, determines research methods and pre planned sources.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent zna oblikovati raziskovalna vprašanja in pozna metode, s pomočjo katerih lahko razišče svoje teze. Razume osnovna načela raziskovanja (upošteva stanje raziskav, uporablja relevantno literaturo ipd.).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Samostojno raziskovanje strokovne literature, oblikovanje lastnih raziskovalnih tez, izbira primerne metodologije, priprava dispozicije.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student knows how to form research questions and knows methods by which he/she can research his/her thesis. He/she understands basic research principles (considers state of the researches, uses relevant literature, etc.).

Transferable/Key Skills and other attributes:
Independent professional literature research, forming his/her own research thesis, choosing proper methodology, preparing disposition.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Immediate individual consultations and independent student's work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Dispozicija (približno 5000 znakov).

100

Disposition (approximately 5000 signs).

Reference nosilca / Lecturer's references:

Glej reference, navedene pri posameznih izvajalcih ali izvajalkah.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 2 (Modul Diahronija 1)
Course title:	IRW 2 (Module Diachrony 1)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela.
Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva.
Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah.
Poročila, diskusija, kritična analiza.

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on methodology and execution of empirical research work.
The candidate performs IRD by his/her potential mentor, who gradually leads him/her to systematic collection and selection of the material.
The decision on methodological starting-point and theoretical basis is one of the most important ones.
Reports, discussion, critical analysis.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

A.

Ivan Grafenauer, 1905: *Zum Accente im Gailthalerdialekte*. Berlin: Weidmannsche Buchhandlung. 196–228.
Stanislaus [Hafner](#) (zbiratelj), [Erich Prunč](#) (zbiratelj), 1980: *Lexikalische Inventarisierung der slowenischen Volkssprache in Kärnten (Grundsätzliches und Allgemeines)*. Graz: Institut für Slawistik der Universität Graz (=Slowenistische Forschungsberichte 1).

Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.

Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD:

Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)

Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika I*. Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).

Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.

Peter Weiss, 1998: *Slovar govorov Zadrebčke doline med Gornjim gradom in Nazarjami*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Paul Zdovc, 1972: *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“*. Wien: Hermann Böhlau Nachf.

Stanislaus [Hafner](#), 1982: *Schlüssel zum Thesaurus der slowenischen Volkssprache in Kärnten*. Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften.

Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.

Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

B.

Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji in kompetence:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definicij problema, izbiri metode, dalje k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives and competences:

To accustom the student to problem thinking, definition of the problem, the choice of method, to inductive and deductive inference and to synthetic shaping of the findings.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- definicija problema,
- metodološko izčiščenost,
- terminološka natančnost.
- analitičen pristop,
- sinteza.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- definition of the problem,
- methodological clarification,
- terminological precision,
- analytical approach,
- synthesis

Transferable/Key Skills and other attributes:

It is vital that the student knows how to use the acquired knowledge when writing the doctoral dissertation and when solving all further scientific and professional problems.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes motivating the students to problem approach and solving planned specific questions. An important emphasis is on encouraging systematization and formalization of the problem and synthetic thinking.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) /

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %) /	Assessment:
Seminarska naloga.	70	Seminar work
Zagovor/diskusija.	30	Defense/discussion

Reference nosilca / Lecturer's references:

Mihaela Koletnik
KOLETNIK, Mihaela. *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 60). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2008.
KOLETNIK, Mihaela. *Slovenskogoriško narečje*, (Zbirka Zora, 12). Maribor: Slavistično društvo, 2001.
KOLETNIK, Mihaela. Besedje iz pomenskega polja "kmetija - prostori in oprema v hiši, gospodarska poslopja" v slovenskogoriškem narečju. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC, 2013, str. 113-138.
KOLETNIK, Mihaela. O toponimih na Dolinskem. V: FILIPI, Goran (ur.). *Narečna prepletanja*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales, 2011, str. 229-243.
KOLETNIK, Mihaela, BENKO, Anja. Entwurf eines Dialektwörterbuches am Beispiel von slowenischen Dialektgruppen. V: JESENŠEK, Vida (ur.). *Specialised lexicography: print and digital, specialised dictionaries, databases*, (Lexicographica, ISSN 0175-9264, vol. 144). Berlin; Boston: De Gruyter, 2013, str. 127-137.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 2 (<i>Modul Diahronija 2</i>)
Course title:	IRW 2 (<i>Module Diachrony 2</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela.
Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva.
Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah.
Poročila, diskusija, kritična analiza.

The emphasis is on methodology and execution of empirical research work.
The candidate performs IRD by his/her potential mentor, who gradually leads him/her to systematic collection and selection of the material.
The decision on methodological starting-point and theoretical basis is one of the most important ones.
Reports, discussion, critical analysis.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A.
Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.
Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

B.
Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji in kompetence:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definicij problema, izbiri metode, dalje k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives and competences:

To accustom the student to problem thinking, definition of the problem, the choice of method, to inductive and deductive inference and to synthetic shaping of the findings.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
- definicija problema,
- metodološko izčiščenost,
- terminološka natančnost.
- analitičen pristop,
- sinteza.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
- definition of the problem,
- methodological clarification,
- terminological precision,
- analytical approach,
- synthesis
Transferable/Key Skills and other attributes:
It is vital that the student knows how to use the acquired knowledge when writing the doctoral dissertation and when solving all further scientific and professional problems.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes motivating the students to problem approach and solving planned specific questions. An important emphasis is on encouraging systematization and formalization of the problem and synthetic thinking.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga.	70	Seminar work
Zagovor/diskusija.	30	Defense/discussion

Reference nosilca / Lecturer's references:

Natalija Ulčnik

ULČNIK, Natalija. Zbornik Drobtinice v okviru sočasne jezikovne norme. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik na stičišču več kultur*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 102). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2014, str. 85-97, ilustr. [COBISS.SI-ID [20858888](#)]

ULČNIK, Natalija. Vzhodnoslovensko-osrednjeslovenska in slovensko-slovanska jezikovna stičnost. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 81-128. [COBISS.SI-ID [19782152](#)]

ULČNIK, Natalija. Značilnejše poteze Kremplovega jezika v rokopisnih pridigah iz leta 1822 = Distinctive features of Kremppl's language in manuscript sermons from 1822. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Globinska moč besede : red. prof. dr. Martini Orožen ob 80-letnici*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 80). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 211-224. [COBISS.SI-ID [18700296](#)]

Marko Jesenšek

JESENŠEK, Marko. *Poglavja iz zgodovine prekmurskega knjižnega jezika*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 90). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2013. 390 str., ilustr. ISBN 978-961-6656-93-1. [COBISS.SI-ID [72355073](#)]

JESENŠEK, Marko. *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków: Universitas, 2005. 365 str. ISBN 83-242-0577-2. [COBISS.SI-ID [13984520](#)]

JESENŠEK, Marko. *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*, (Zora, 33). Maribor: Slavistično društvo, 2005. 235 str. ISBN 961-6320-27-0. [COBISS.SI-ID [55373057](#)]

Emil Tokarz

Składnia zdań złożonych współrzędnie w języku słoweńskim. Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nr 152. Wyd. UŚ Katowice 1977. ss. 67.

TOKARZ, Emil. *Nomina actionis we współczesnym języku słoweńskim*, (Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, nr. 864). Wyd. 1. Katowice: Uniwersytet Śląski, 1987. 98 str. ISBN 83-226-0120-4. [COBISS.SI-ID [28632109](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

KARPACZEWA, Marta, SYMEONOWA, Chriska, TOKARZ, Emil. *Pułapki leksykalne : słownik aproksymatów polsko-bułgarskich*. Katowice: Śląsk, 1994. 708 str. ISBN 83-85831-56-8. [COBISS.SI-ID [2785581](#)]

Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-chorwackich. Wyd. Śląsk. Katowice 1998, ss. 381.

Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-słoweńskich. Wyd. Śląsk. Katowice 1999, ss. 597.

Mały słownik polsko-macedoński i macedońsko-polski. Wyd. Śląsk. Katowice 2001. ss. 161. (współautorstwo z D. Stefaniją).

PRETNAR, Tone, TOKARZ, Emil. *Slovenščina za Poljake = Kurs podstawowy języka słoweńskiego*. Katowice: Uniwersytet Śląski, 1980. 267 str. [COBISS.SI-ID [6057216](#)]

Majda Merše

MERŠE, Majda, CVETKO-OREŠNIK, Varja (editor). *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja : razprave o oblikoslovju, besedotvorju, glasoslovju in pravopisu*, (Zbirka Linguistica et philologica, 23). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009. 393 str., ilustr. ISBN 978-961-254-159-0. [COBISS.SI-ID [248283904](#)]

AHAČIČ, Kozma, LEGAN RAVNIKAR, Andreja, MERŠE, Majda, NARAT, Jožica, NOVAK, France. *Besedje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*, (Zbirka Slovarji). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 641 str. ISBN 978-961-254-252-8. [COBISS.SI-ID [254810112](#)]

MERŠE, Majda. *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja : razprave o jezikovnem sistemu, besedju in prevodni problematiki*, (Zbirka Linguistica et philologica, 29). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2013. 436 str., ilustr. ISBN 978-961-254-666-3. [COBISS.SI-ID [271004416](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 2 (Modul Didaktika jezika)
Course title:	IRW 2 (Module Language Didactic)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela. Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva. Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah, ki pridejo v poštev. Le-te se bodo predvsem osredotočile na metode jezikovne didaktike (raziskovalni vidik), na eksperimentalno in kvaziekperimentalno načrtovanje jezikovne vzgoje, upoštevane bodo kvalitativne in kvantitativne metode preučevanja v jezikovni didaktiki, poudarek bo na načrtovanju in evalvaciji implementacije novih jezikovnodidaktičnih metod.

Delo s študenti bo moralo upoštevati tudi nekatere metateoretske vidike, denimo, kako oz. na kakšen način sploh obravnavati jezik in razvijati sporazumevalno zmožnost s poudarkom na obravnavi jezika in sporazumevalne zmožnosti na vseh stopnjah in vrstah šol.

The emphasis is on methodology and conduct of research's empirical part. Candidate accomplishes IRW with the help of potential mentor, who gradually guides him/her toward systematic matter gathering and selecting. The important decision is about eventual methodological starting-point and theoretical foundations. Those will primarily focus on linguistic didactic methods (research aspect), on experimental and quasi-experimental planning of linguistic education, considering qualitative and quantitative research methods in linguistic didactic. Planning and evaluating the implementation new linguistic didactic methods will be emphasized. Work with students will have to consider some meta theoretical aspects, such as in what way to treat language, with the emphasis on teaching language at all levels and sorts of schools.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marja Bešter, Martina Križaj Ortar, Erika Kržišnik, 1994: *Pouk slovenščine malo drugače*. Trzin: Different.
Olga Kunst Gnamuš, 1991: *Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom*. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.
Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
Olga Kunst Gnamuš, 1992: *Sporazumevanje in spoznavanje jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
Olga Kunst Gnamuš, 1995: *Teorija sporazumevanja*. Ljubljana: Pedagoški inštitut: Center za diskurzivne študije.
Stjepko Težak, 1996: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1*. Zagreb: Školska knjiga.
Stjepko Težak, 1997: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Zagreb: Školska knjiga.
Vlado Pandžić, 2001: *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*. Zagreb.
Simona Pulko, 2007: *Sporočanje v osnovni šoli*. Maribor: Zora.
Jože Sagadin, 1991: *Razprave iz pedagoške metodologije. Splošne teme*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
Jože Sagadin, 2003: *Statistične metode za pedagoge*. Maribor: Obzorja.
Jože Sagadin, 1993: *Poglavja iz metodologije pedagoškega raziskovanja* (2. izd.). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Cilji in kompetence:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definicij problema, izbiri metode, dalje k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives and competences:

To accustom students to problem thinking, defining the problem, selecting the method, further to inductive and deductive reasoning and to forming synthetic conclusion.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

- definicija problema,
- metodološko izčiščenost,
- terminološka natančnost,
- analitičen pristop,
- sinteza.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Knowledge and Understanding:

- Problem definition,
- methodological clarity,
- terminological accuracy,
- analytical approach,
- synthesis.

Transferable/Key Skills and other attributes:
It is essential that student will use the acquired knowledge directly for writing PhD dissertation and for solving all other further scientific and professional problems.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students for problem approach to pre-planned specific questions. An important emphasis is on stimulating problem systemization and formalization and synthetic thinking.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:

Načini ocenjevanja	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment
Ustni zagovor	30	oral examination
Seminarska naloga	70	seminary paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

Simona Pulko

ZEMPLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona. Dialectal awareness as identity. V: CARRILHO, Ernestina (ur.). *Current approaches to limits and areas in dialectology*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars, 2013, str. 69-81. [COBISS.SI-ID [20404488](#)]

ZEMPLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona. Dialectal awareness as identity. V: CARRILHO, Ernestina (ur.). *Current approaches to limits and areas in dialectology*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars, 2013, str. 69-81. <http://lib.mylibrary.com/Open.aspx?id=528699>. [COBISS.SI-ID [20280072](#)]

PULKO, Simona, ZEMPLJAK JONTES, Melita. Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: SMOLE, Vera (ur.). *Slovenska narečja med sistemom in rabo*, (Obdobja, Metode in zvrsti, 26). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2009, str. 353-369. [COBISS.SI-ID [17484808](#)]

PULKO, Simona. Borovnjakov Veliki katekizmus in Kardošev Kratki Navuk Krsztansztva : (analiza didaktičnih vidikov). V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Življenje in delo Jožefa Borovnjaka*, (Zora, 55). Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, 2008, str. 133-139. [COBISS.SI-ID [16679432](#)]

Jože Lipnik

LIPNIK, Jože, PESERL, Simona. Umetnostno in neumetnosno besedilo pri pouku slovenščine = Umělecky a neumělecky text u vyuke slovinštine. V: *Tradiční a netradiční metody a formy práce ve výuce českého jazyka na základní škole : sborník prací z mezinárodní konference konané ve dnech 12.-13. 4. 2007 na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci*. Olomouc: Pedagogická fakulta, [2008?], str. 190-199. [COBISS.SI-ID [16741384](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

LIPNIK, Jože. Die Erwachsenenbildungsaufgaben in dem Berufs- und Privatleben der Lehrer. V: SAPIA-DREWNIAK, Eleonora (ur.), JASIŃSKI, Zenon (ur.), BEDNARCZYK, Henryk (ur.). *Adult education at the beginning of the 21st century : theoretical and practical contexts = [Oświata dorosłych u progu XXI wieku : konteksty teoretyczne i praktyczne = Erwachsenenbildung am Anfang des XXI Jahrhunderts : Theorie und Praxis]*. Opole; Radom; Bonn: University of Opole [etc.], 2002, str. [113]-116. [COBISS.SI-ID [12325384](#)]

LIPNIK, Jože. Uresničevanje novega učnega načrta. V: KRAMAR, Martin (ur.), DUH, Matjaž (ur.). *Didaktični in metodični vidiki nadaljnje razvoja izobraževanja : [zbornik prispevkov z mednarodnega znanstvenega posveta v Mariboru, 25. in 26. novembra 1999]*. Maribor: Pedagoška fakulteta, Oddelek za pedagogiko, psihologijo in didaktiko, 2000, str. 310-312. [COBISS.SI-ID [10013192](#)]

LIPNIK, Jože. Relacija oče-sin v dveh slovenskih romanih. V: GŁOWACKA-SOBIECH, Edyta (ur.), GULCZYŃSKA, Justyna (ur.). *Mężczyzna w rodzinie i społeczeństwie - ewolucja ról w kulturze polskiej i europejskiej. Tom II, Wiek XX*. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2010, str. 87-90. [COBISS.SI-ID [19029256](#)]

Vlado Pandžić

Andrija Kujundžić – hrvatski jezikoslovac i prosvjetitelj, Bosna franciscana (časopis Franjevačke teologije iz Sarajeva), Samobor, 1995, 2, str. 88–100, ISSN 1330-7487

Hrvatski jezikoslovac i prosvjetitelj Stjepan Marijanović, Bosna Franciscana, Samobor, 1995, 3, str. 115–130, ISSN 1330-7487

Pravopisno-jezično i pedagoško-didaktičko značenje Jukićeva Početka pismenstva, Bosna franciscana, Samobor, 1995, 4, str. 88–98, ISSN 1330-7487

Metodološke (metodičke) značajke programa hrvatskoga jezika za gimnazije i strukovne škole, Nastavni vjesnik, Zagreb, 1996, 1, str. 12–26, UDK: 371.3:806.62(4)(073)

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: IRD 2 (*Modul Didaktika književnosti*)
Course title: IRW 2 (*Module Literature Didactic*)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Simona Pulko
Red. prof. dr. Metka Kordigel Aberšek
Izred. prof. dr. Jožef Lipnik

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenosti študijske obveznosti iz 1. letnika.

Prerequisites:

Completed 1st year obligations.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela. Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva. Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah, ki pridejo v poštev. Le-te se bodo predvsem osredotočile na metode literarne didaktike (raziskovalni vidik), na znanstvenoraziskovalne metode bralne didaktike, na eksperimentalno in kvaziekperimentalno načrtovanje literarne vzgoje, upoštevane bodo kvalitativne in kvantitativne metode preučevanja v književni didaktiki, poudarek bo na načrtovanju in evalvaciji implementacije novih književnodidaktičnih metod. Delo s študenti bo moralo upoštevati tudi nekatere metateoretske vidike, denimo, kako oz. na kakšen način sploh obravnavati književnost s poudarkom na obravnavi književnosti na vseh stopnjah in vrstah šol.

The emphasis is on methodology and conduct of research's empirical part. Candidate accomplishes IRW with the help of potential mentor, who gradually guides him/her toward systematic matter gathering and selecting. The important decision is about eventual methodological starting-point and theoretical foundations. Those will primarily focus on literary didactic methods (research aspect) on scientific research methods of reading didactic, on experimental and quasi-experimental planning of literary education, considering qualitative and quantitative methods for research in literary didactic. Planning and evaluating the implementation new literary didactic methods will be emphasized. Work with students will have to consider some meta theoretical aspects, such as in what way to treat literature, with the emphasis on teaching literature at all levels and sorts of schools.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Lothar Bredella, Eva Burwitz-Melzer, 2004: *Rezeptionsästhetische Literaturdidaktik*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.
- Norbert Groeben, Bettina Hurrelmann (ur.), 2006: *Empirische Unterrichtsforschung in der Literatur- und Lesedidaktik*. München/Weinheim: Juventa Verlag.
- Meta Grosman, 2004: *Zagovor branja. Bralec in književnost v 21. stoletju*. Ljubljana: Založba Sophia.
- Meta Grosman, 2006: *Razsežnosti branja. Za boljše bralno pismenost*. Ljubljana: Katalanija.
- Boža Krakar Vogel, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Metka Kordigel Aberšek, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod R Slovenije za šolstvo.
- Jože Lipnik, 1991: *Metodika književne vzgoje*. Maribor: Založba Obzorja.
- Jože Lipnik, 1992: *Metoda branja in dela z besedilom v osnovni šoli*. Maribor: Pedagoška fakulteta.
- Vlado Pandžić, 2001: *Putovima školske recepcije književnosti*. Zagreb: Profil International.
- Sonja Pečjak in Ana Gradišar, 2002: *Bralne učne strategije*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo
- Dragutin Rosandić, 1986: *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Školska knjiga.
- Janez Sagadin, 1991: *Razprave iz pedagoške metodologije. Splošne teme*. Ljubljana: Znanstveni institut

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Filozofske fakultete.

Janez Sagadin, 2003: *Statistične metode za pedagoge*. Maribor: Obzorja.

Janez Sagadin, 1993: *Poglavja iz metodologije pedagoškega raziskovanja* (2. izd.). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Cilji in kompetence:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definiciji problema, izbiri metode, k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives and competences:

To accustom students to problem thinking, defining the problem, selecting the method, further to inductive and deductive reasoning and to forming synthetic conclusion.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- definicija problema,
- metodološka izčiščenost,
- terminološka natančnost,
- analitičen pristop,
- sinteza.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Problem definition,
- methodological clarity,
- terminological accuracy,
- analytical approach,
- synthesis.

Transferable/Key Skills and other attributes:

It is essential that student will use the acquired knowledge directly for writing PhD dissertation and for solving all other further scientific and professional problems.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students for problem approach to pre-planned specific questions. An important emphasis is on stimulating problem systemization and formalization and synthetic thinking.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

Ustni zagovor	30	Type (examination, oral, coursework, project):
Seminarska naloga	70	Written and oral.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Metka Kordigel

KORDIGEL ABERŠEK, Metka, KERNDL, Milena. Razvijanje literarnoreceptijske metakognicije pri pouku književnosti. *Pedagoška obzorja*, ISSN 0353-1392, 2013, letn. 28, [št.] 3/4, str. 97-111, graf. prikazi. [COBISS.SI-ID [513789047](#)], [SNIP, Scopus up to 24. 3. 2014: no. of citations (TC): 0, pure citations (CI): 0, normalized no. of pure citations (NC): 0]

HUS, Vlasta, KORDIGEL ABERŠEK, Metka. Questioning as a mediation tool for cognitive development in early science teaching. *Journal of Baltic science education*, ISSN 1648-3898, 2011, vol. 10, no. 1, str. 6-16. [COBISS.SI-ID [18366472](#)], [JCR, SNIP, WoS up to 6. 5. 2014: no. of citations (TC): 2, without self-citations (CI): 1, weighted no. of citations (NC): 5, Scopus up to 30. 7. 2014: no. of citations (TC): 4, pure citations (CI): 3, normalized no. of pure citations (NC): 14]

ABERŠEK, Boris, KORDIGEL ABERŠEK, Metka. Development of communication training paradigm for engineers. *Journal of Baltic science education*, ISSN 1648-3898, 2010, vol. 9, no. 2, str. 99-108. [COBISS.SI-ID [17832456](#)], [JCR, SNIP, WoS up to 24. 3. 2014: no. of citations (TC): 1, without self-citations (CI): 0,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

weighted no. of citations (NC): 0, [Scopus](#) up to 29. 7. 2014: no. of citations (TC): 3, pure citations (CI): 2, normalized no. of pure citations (NC): 9]

Jože Lipnik

LIPNIK, Jože. Tin Ujević kod Slovenaca. V: MATOŠ, Stipan (ur.), PANDŽIĆ, Vlado (ur.), MIĆANOVIĆ, Miroslav (ur.). *Zbornik radova i pjesama : [posvećeno Tinu Ujeviću, Kijevo, srpanj 2006.]*. Kijevo: Općina; Zagreb: Pučko otvoreno učilište "Invictus", 2006, str. 37-48. [COBISS.SI-ID [14805512](#)]

LIPNIK, Jože. Zgradba Martina Kačurja z imeni krajev. V: HLADNIK, Miran (ur.), KOCIJAN, Gregor (ur.). *Slovenski roman*, (Obdobja, ISSN 1408-211X, 21). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2003, str. 81-85. [COBISS.SI-ID [26264162](#)]

LIPNIK, Jože. Problemski pouk književnosti. V: HOLOUŠOVÁ, Drahomíra (ur.). *Sborník ze 7. konference o současných celosvětových otázkách alternativního školství, Olomouc, 16.-18. 10. 1997 : přínos alternativních škol k optimálnímu rozvoji školské soustavy*. Olomouc: Facultas Paedagogica, 1997, str. 184-188. [COBISS.SI-ID [7092488](#)]

LIPNIK, Jože. Pravica učenca do različnega mnenja o literarnem delu = Právo žiaka na odlišný názor pri hodnotení literárneho diela. V: OBDRŽÁLEK, Zdeněk (ur.). *Výchova a vzdelávanie na prahu nového tisícročia : zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie, ktorá sa konala pri príležitosti 50. výročia založenia Pedagogickej fakulty UK v Bratislave, (12.-13. december 1996)*. Bratislava: Pedagogická fakulta, Univerzity Komenského, 1997, str. 197-201. [COBISS.SI-ID [6621704](#)]

Simona Pulko

PULKO, Simona. Borovnjakov Veliki katekizmus in Kardošev Kratki Navuk Krsztansztva : (analiza didaktičnih vidikov). V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Življenje in delo Jožefa Borovnjaka*, (Zora, 55). Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, 2008, str. 133-139. [COBISS.SI-ID [16679432](#)]

PULKO, Simona. Možnosti povezav pri obravnavi bajke Vila J. Trdine in Tomažičevih Bajk o vilah iz zbirke Pohorske bajke. V: HARAMIJA, Dragica (ur.). *Jože Tomažič : monografija*. Maribor: Litera, 2006, str. 197-210. [COBISS.SI-ID [15111944](#)]

PULKO, Simona. Phase of tasks, intended for pupils' independent work in the scholastic interpretation of a literary text in upper classes of primary school. V: III-osios tarptautines moklines filologu konferencijos pranešimu medžiaga. *Lingvistiniai, literatūriniai, didaktiniai teksto aspektai*. Kaunas: Vilniaus Universitetas, Kauno Humanitarinis Fakultetas, 1998, str. 79-81. [COBISS.SI-ID [8367112](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 2 (<i>Modul Novejša književnost 1</i>)
Course title:	IRW 2 (<i>Module Newer Literature 1</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela. Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva. Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah, ki pridejo v poštev. Le-te se v glavnem ne bodo ustavljale pri tradicionalnih konceptih, ampak bodo posegale po tistih, ki sta jih povzročila fenomenologija in izsledki F. de Saussura. Povedano in dejstvo, da se znanost o književnosti že nekaj časa nahaja v tako imenovanem metodološkem pluralizmu je pomembno, kakšen pristop bo študent izbral za svojo raziskavo. Glede na vsakokratno temo doktorske naloge se bo potrebno odločiti med morda že nekoliko zastarelima, a po nekaterih vidikih še vedno aktualnima poststrukturalizmom in feministično kritiko ter med novim historizmom, različnimi variantami recepcijske teorije itd. Na razpolago je še zmeraj interpretacija, ki osnovo išče znotraj filozofskega polja, sociologije ter, seveda, aspektih, ki jih ponuja sama literarna veda. Delo s študenti bo moralo upoštevati tudi nekatere metateoretske vidike, denimo, kako oz. na kakšen način sploh obravnavati književnost, kaj je s tako imenovano doslednostjo na eni strani ter možnostjo kombiniranja različnih pristopov in pri tem ne prestopiti meje eklekticizma.

The emphasis is on methodology and conduct of research's empirical part. Candidate accomplishes IRW with the help of potential mentor, who gradually guides him/her toward systematic matter gathering and selecting. The important decision is about eventual methodological starting-point and theoretical foundations. Mostly those will not stop at traditional concepts but will reach for those, caused by phenomenology and F. de Saussur findings. The mentioned above plus the fact that literary science for a certain period of time is in the so called methodological pluralism, importantly influences the approach student will choose for his/her research. Regarding each particular PhD subject it will be needed to decide between eventually old fashioned yet by some aspects still actual post structuralism and feminist critique and between the new historicism, various variants of reception theory, etc. There is still available interpretation which searches the fundament within philosophical field, sociology and of course the aspects offered by literary science itself. Work with students will have to consider some meta theoretical aspects, such as in what way to treat literature, what about the so called consistency on one side and capability of combining different approaches and by doing so not transcend the borders of eclecticism.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- A)
- Darko Dolinar, Marko Juvan (ur.): *Kako pisati literarno zgodovino danes*. Ljubljana: ZRC SAZU.
- Joseph Childers (ur.), 1995: *The Columbia Dictionary of Modern Literary Theory and Cultural Criticism*. New York: Columbia University Press.
- Hans Ulrich Gumbrecht, K. Ludwig Pfeiffer (hrsg.), 1986: *Stil. Geschichte und Funktionen eines kulturwissenschaftlichen Diskurselements*. Frankfurt: Suhrkamp.
- Wolfgang Klein, 1977: *Methoden der Textanalyse*. Heidelberg: Quelle und Meyer.
- Gerhard Kurz, 1986: *Metapher, Allegorie, Symbol*. Göttingen: Vandenhoeck&Ruprecht.
- Ansgar Nünning (Hrsg.), 2004: *Metzler Lexikon. Literatur- und Kulturtheorie*. Stuttgart/Weimar: Verlag J. B. Metzler.
- Ansgar Nünning (Hrsg.), 2004: *Grundbegriffe der Literaturtheorie*. Stuttgart/Weimar: Verlag J. B. Metzler.
- Franziska Schlössler, 2006: *Literaturwissenschaft als Kulturwissenschaft*. Tübingen/Basel: A. France V.
- Dragiša Živković, 1992: *Rečnik književnih termina*. Beograd: Nolit.
- Ana Balakian, 1977: *The symbolist movement*. New York : New York University press.
- Kenneth L. Donelson, Alleen Pace Nilsen, 2005: *Literature for today's young adults*. Boston, New York, San Francisco; Pearson.
- Anna Balakian (ur.), 1984: *The Symbolist Movement in the literature of European languages*. Budapest: Akademiai Kiado.
- Anna Balakian, 1992: *The Fiction of the Poet. From Mallarmé to the Post-symbolist Mode*. Princeton: University Press,.
- Cecil Maurice Bowra, 1961: *The Heritage of Symbolism*. New York: Schocken Books.
- Hugo Friderich, 1972: *Struktura moderne lirike*. Ljubljana: CZ.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Eckart Pastor, 1972: *Studien zum dichterischen Bild im frühen französischen Surrealismus*. Paris: Société d'Édition les Belles Lettres.
Wolfgang Rothe (ur.), 1969: *Expressionismus als Literatur*. Bern und München: Francke Verlag.
Hans Steffen (ur.), 1970: *Der deutsche Expressionismus*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht (2. izdaja).
Vera Troha, 1993: *Futurizem*. (Literarni leksikon, 40). Ljubljana: DZS.
Ulrich Weisstein (ur.), 1984: *Expressionism as an International Literary Phenomenon*. Paris-Budapest.
René Wellek, 1971: *The Term and Concept of Symbolism in Literary History. V: Discriminations*. New Haven and London: Yale University Press.

B) Izbor literarnozgodovinske literature je odvisen od izbrane doktorske teme in mentorjevih aktualnih raziskav s tega področja. / Selection of literary history literature depends on PhD theme and mentor's current researches in the field.

Cilji in kompetence:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definicij problema, izbiri metode, dalje k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives and competences:

To accustom students to problem thinking, defining the problem, selecting the method, further to inductive and deductive reasoning and to forming synthetic conclusion.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
- definicija problema,
- metodološko izčiščenost,
- terminološka natančnost.
- analitičen pristop,
- sinteza.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
- Problem definition,
- methodological clarity,
- terminological accuracy,
- analytical approach,
- synthesis.

Transferable/Key Skills and other attributes:

It is essential that student will use the acquired knowledge directly for writing PhD dissertation and for solving all other further scientific and professional problems.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students for problem approach to pre-planned specific questions. An important emphasis is on stimulating problem systemization and formalization and synthetic thinking.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

Seminarska naloga Ustni zagovor	80 20	Seminary paper Oral examination.
------------------------------------	------------------------	-------------------------------------

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Reference nosilca / Lecturer's references:

Silvija Borovnik

BOROVNIK, Silvija. *Pišejo ženske drugače? : [o Slovenkah kot pisateljicah in literarnih likih]*. Ljubljana: Mihelač, 1996. 277 str. ISBN 961-201-153-2. [COBISS.SI-ID [56462080](#)]

BOROVNIK, Silvija. Pripovedna proza. V: LOGAR, Tine (ur.), et al. *Slovenska književnost III*. 1. izd. Ljubljana: DZS, 2001, str. [145]-202. [COBISS.SI-ID [14994530](#)]

BOROVNIK, Silvija. *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica, 2005. 198 str., fotogr. ISBN 961-213-147-3. [COBISS.SI-ID [221718272](#)]

BOROVNIK, Silvija. *Književne študije : o vlogi ženske v slovenski književnosti, o sodobni prozi in o slovenski književnosti v Avstriji*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 85). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012. 262 str. ISBN 978-961-6656-81-8. [COBISS.SI-ID [68860929](#)]

Jožica Čeh Steger

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID [65327105](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2012, letn. 60, št. 2, str. 199-212. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_2_05.pdf. [COBISS.SI-ID [19293960](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Gewaltphänomene in der slowenischen Literatur : die Kriegsgewalt und die Gewissensfragen. V: BURLON, Laura (ur.). *Verbrechen - Fiktion - Vermarktung : Gewalt in den zeitgenössischen slavischen Literaturen*. Potsdam: Universitätsverlag, 2013, str. 197-210. <http://opus.kobv.de/ubp/volltexte/2014/6887/pdf/verbrechen.pdf>. [COBISS.SI-ID [20342280](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze : Maja Haderlaps Engel des Vergessens. V: NELL, Werner (ur.). *Imaginäre Dörfer : Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*, (Rurale Topografien, Bd. 1). Bielefeld: Transcript, cop. 2014, str. 339-355. [COBISS.SI-ID [20727816](#)]

Dragica Haramija

BATIČ, Janja, HARAMIJA, Dragica. Teorijaslikanice. *Otrok in knjiga*, ISSN 0351-5141, 2014, letn.41, št.89, str. 5-19, ilustr.[COBISS.SI-ID [10354462](#)].

HARAMIJA, Dragica. Slovensko-hrvatske veze u suvremenojprozi za mlade. *Književnostidijete*, ISSN 1848-5618, 2014, god. 3, br. 1/2, str. 81-98. [COBISS.SI-ID [20781832](#)].

HARAMIJA, Dragica. Vlogaptic v otroškiknjiževnosti = The role of birds in children's literature. *Otrok in knjiga*, ISSN 0351-5141, 2012, letn.39, št. 84, str. 5-15. [COBISS.SI-ID [8595230](#)].

Darja Pavlič

PAVLIČ, Darja. Jezikovni obrat in slovenska eksperimentalna poezija. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2014, letn. 37, št. 1, str. 185-200, [292]. [COBISS.SI-ID [54911074](#)]

PAVLIČ, Darja. The relationship towards animals in romantic tradition and Jure Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 120-133. [COBISS.SI-ID [20295944](#)]

PAVLIČ, Darja. Jože Udovič in moderno podobje. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, dec. 2012, letn. 35, št. 3, str. 301-316. [COBISS.SI-ID [50795618](#)]

PAVLIČ, Darja. Pesniške, mentalne in druge podobe. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2010, letn.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

33, št. 3, str. 235-249. [COBISS.SI-ID [44353634](#)]

PAVLIČ, Darja. Contextualizing contemporary Slovenian lyric poetry within literary history. *Slovene studies*, ISSN 0193-1075, 2009, vol. 31, no. 2, str. 161-170. [COBISS.SI-ID [18128392](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 2 (<i>Modul Novejša književnost 2</i>)
Course title:	IRW 2 (<i>Module Newer Literature 2</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študent v okviru tega predmeta zbira gradivo, ki naj služi kot podlaga in izhodišče za oblikovanje doktorske disertacije. V konzultacijah z mentorjem pripravi seznam teoretičnih in literarnozgodovinskih del, povezanih s svojo disertacijsko temo ter se pripravi na samostojno delo. Zbiranje in študij gradiva se nanaša tudi na izbor literarnih del, povezanih s temo doktorske disertacije. Študentovo delo je lahko vključeno v aktualne raziskovalne projekte oz. v programsko skupino.

Within this subject's frames student gathers material which should serve as basis and starting-point for PhD dissertation writing. During consultations with mentor he/she prepares list of theoretical and literary historic works related to his/her dissertation theme and prepares him /herself for independent work. Gathering and studying literature relates to selection of literary works which are connected to PhD dissertation theme. Student's work may be included into current research projects ie. into the program group.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)

Roland Barthes, 1979: *Književnost, metodologija, semiologija*. Beograd: Nolit.
Vladimir Biti, 1992: *Pojmovnik suvremene književne teorije*. Zagreb: Matica hrvatska.
Vladimir Biti, 1992: *Suvremena teorija pripovijedanja*. Zagreb: Globus.
Marko Juvan, 2000: *Intertekstualnost*. Ljubljana: DZS.
Marko Juvan, 2000: *Vezi besedila*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.
Jože Pogačnik (ur.), 2001: *Slovenska književnost III*. Ljubljana: Slovenska matica.
Alojzija Zupan Sosič, 2003: *Zavetje zgodbe. Sodobni slovenski roman ob koncu stoletja*. Ljubljana: Literatura.
Silvija Borovnik, 2005: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Ihab Hassan, 1982: *The dismemberment of Orpheus: toward a postmodern literature*. Madison: The University of Wisconsin Press.
Douwe Fokkema (ur.), 1986: *Approaching postmodernism*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.
Janko Kos, 1995: *Postmodernizem*. Ljubljana: DZS.
Marjeta Vasič, 1984: *Eksistencializem in literatura*. Ljubljana: DZS.
Majda Stanovnik, 1980: *Angloameriške smeri v 20. stoletju*. Ljubljana: DZS.

B) Izbor literarnozgodovinske literature je odvisen od izbrane doktorske teme in mentorjevih aktualnih raziskav s tega področja./ Selection of literary history literature depends on PhD theme and mentor's current researches in the field.

Cilji in kompetence:

Usposobiti študenta za pisanje doktorske disertacije s področja slovenske književnosti. Disertacija se nanaša na ožje znanstveno-raziskovalno področje.

Objectives and competences:

To enable student for writing PhD dissertation in field of Slovene literature. Dissertation relates to narrower scientific research field.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Usvojitev izhodišč in metod za samostojno znanstveno-raziskovalno delo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Adoption of starting-points and methods for independent scientific research work.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Individualno raziskovalno delo.

Individual research work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga
Ustni zagovor

80
20

Seminary paper
Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Dragica Haramija

HARAMIJA, Dragica. *Sedempisav : opus sedmihsodobnih slovenskih mladinskih pisateljev*. V Mariboru: Mariborska knjižnica, revija Otrok in knjiga: Pedagoška fakulteta, 2009. 190 str. ISBN 978-961-6647-22-9. [COBISS.SI-ID [61981441](#)].

HARAMIJA, Dragica. Stik z mitskim in arhetipskim v narečniknjivevnosti. V: 5. festival slovenskenarečneknjivevnosti, 29.-31. maj 2014. JUST, Franci (ur.). *Dialekta 2014 : [festival skaknjivevica]*. Murska Sobota: Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc, 2014, str. 15-29. [COBISS.SI-ID [20603144](#)].

HARAMIJA, Dragica. Solzice Prežihovega Voranca : ob 60-letnici prvega izdazbirke. V: SUHODOLČAN, Liljana (ur.), OSOJNIK, Miroslav (ur.). *Beseda o Prežihu : zbornik referatov s tradicionalnihsrečanjna Prežihovibajti : izdano ob 120-letnici pisateljevegarojstva in 60-letnici Muzeja Ravne na Koroškem*. Ravne na Koroškem: Koroški pokrajinski muzej - Muzej, 2013, str. 39-50. [COBISS.SI-ID [20028424](#)].

HARAMIJA, Dragica (avtor, fotograf). *Holokavstskozi otroške oči*, (Knjižna zbirka Redkosti). Murska Sobota: Franc-Franc, 2010. 106 str., fotogr. ISBN 978-961-255-020-2. [COBISS.SI-ID [65005825](#)].

Miran Štuhec

ŠTUHEC, Miran. Književna esejistika in književna kritika = The literary essay and literary criticism. V: HLADNIK, Miran (ur.). *Slovenska literarna veda danes = Slovenian literary studies today*, (Slavistična revija, ISSN 0350-6894, letn. 61, št. 1). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2013, str. 249-273.

ŠTUHEC, Miran. Marjan Rožanc - aziró és az esszéista. *Studia Slavica Savariensia*, ISSN 1216-0016, 2013, 1/2, str. 439-445. ŠTUHEC, Miran. Tomšičev literarni opus med Šavrinkami in Šandrinkami. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2012, letn. 60, št. 4, str. 723-731.

ŠTUHEC, Miran, LAZNIK Anita. Problem razdvojenega subjekta v delih Marjana Rožanca. (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933. [Tiskana izd.], 2014, letn. LIX, št. 2, str. 159-170.

Silvija Borovnik

BOROVNIK, Silvija. *Pišejo ženske drugače? : [o Slovenkah kot pisateljicah in literarnih likih]*. Ljubljana: Mihelač, 1996. 277 str. ISBN 961-201-153-2. [COBISS.SI-ID [56462080](#)]

BOROVNIK, Silvija. Pripovedna proza. V: LOGAR, Tine (ur.), et al. *Slovenska književnost III*. 1. izd. Ljubljana: DZS, 2001, str. [145]-202. [COBISS.SI-ID [14994530](#)]

BOROVNIK, Silvija. *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica, 2005. 198 str., fotogr. ISBN 961-213-147-3. [COBISS.SI-ID [221718272](#)]

BOROVNIK, Silvija. *Književne študije : o vlogi ženske v slovenski književnosti, o sodobni prozi in o slovenski književnosti v Avstriji*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 85). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012. 262 str. ISBN 978-961-6656-81-8. [COBISS.SI-ID [68860929](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Darja Pavlič

PAVLIČ, Darja. Jezikovni obrat in slovenska eksperimentalna poezija. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2014, letn. 37, št. 1, str. 185-200, [292]. [COBISS.SI-ID [54911074](#)]

PAVLIČ, Darja. The relationship towards animals in romantic tradition and Jure Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 120-133. [COBISS.SI-ID [20295944](#)]

PAVLIČ, Darja. Jože Udovič in moderno podobje. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, dec. 2012, letn. 35, št. 3, str. 301-316. [COBISS.SI-ID [50795618](#)]

PAVLIČ, Darja. Pesniške, mentalne in druge podobe. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2010, letn. 33, št. 3, str. 235-249. [COBISS.SI-ID [44353634](#)]

PAVLIČ, Darja. Contextualizing contemporary Slovenian lyric poetry within literary history. *Slovene studies*, ISSN 0193-1075, 2009, vol. 31, no. 2, str. 161-170. [COBISS.SI-ID [18128392](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 2 (Modul Sinhronija 1)
Course title:	IRW 2 (Module Synchrony 1)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina: **Content (Syllabus outline):**

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Poudarek je na metodologiji jezikoslovnega raziskovanja in spoznavanju temeljnih metodoloških pristopov na področjih, kot jih vsebinsko pokriva predmet Sinhronija 1.

Individulano raziskovalno delo je namenjeno samostojnemu odkrivanju in prepoznavanju relevantnih metod jezikoslovnega raziskovanja s samostojnim študijem temeljnih razprav z določenega jezikoslovnega področja, ponujenega v Sinhroniji 1. S tem se uzavešča raziskovalno delo kot sistematična ustvarjalna aktivnost, ki v tej osnovni fazi predpostavlja na podlagi že uporabljenih in preizkušenih metod lastno sposobnost prepoznavanja raziskovalnih problemov, zmožnost uporabe relevantnih virov, zbiranja empiričnih jezikovnih podatkov in obstoječe vedenje smiselno uporabiti v novih okoliščinah. Usmerjevalec in konzultant je nosilec, pri katerem se kandidat odloči opraviti IRD 2, in to v skladu z določitvijo področja doktorske disertacije.

The emphasis is on language research methodology and learning basic methodological approaches as included within subject Synchrony 2. Individual research work is dedicated to independent discovering and recognizing relevant language research methods with individual study of fundamental discussions from particular linguistic field, as offered in Synchrony 2. Thus the research work is established as systemic creative activity. In this phase it represents, based on already used and verified methods, own capability of recognizing research problems, ability of relevant sources usage, gathering empirical linguistic data, and sensibly using the existing knowledge in new circumstances. Lecturer and the consultant is the one, whom candidate chooses for IRW 2, in accordance with PhD dissertation theme.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- [Ingeborg](#) Ohnheiser (ur.), 2003: *Śłowotwórstwo, Nominacja*. Opole : Universität Innsbruck, Institut für Slavistik : Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej.
- Irena Stramljič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Slavistično društvo.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Povezanost besedotvornih in vezljivostnih lastnosti glagola. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika*. 400–408.
- Irena Stramljič Breznik: Besedotvorna tipologija novonastalega besedja s področja mobilne telefonije. *Slavistična revija* 51/posebna številka (junij, 2003). 105–118.
- Irena Stramljič Breznik: Prevzete leksemse prvine in njihova besedotvorna zmožnost v slovenščini. *Slavistična revija* 56/2 (2008), 149–160.
- Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.
- Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS). Četrta prenovljena in razširjena izdaja*. Maribor: Obzorja.
- Ada Vidovič Muha, 1984: Nova slovenska skladnja J. Toporišiča. *Slavistična revija* 32/2. 142–155.
- Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženk (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
- Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Harald Burger, 2003: *Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. 2., überarbeitete Auflage*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
- Agnieszka Będkowska Kopczyk, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenskem jeziku. Kognitivni pristop*. Ljubljana: Študentska založba.
- Erika Kržišnik, 2005: Frazelogija v luči kulture. V: Stabej, Marko (ur.): *Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Zbornik predavanj 41. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 67–81.
- Nataša Jakop, 2006: *Pragmatična frazeologija*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Polona Gantar, 2007: *Stalne besedne zveze v slovenščini*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku : (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Andreja Žele, 2004: Koreferenčna vezljivostna razmerja v slovenskih povedih. *Slavistična revija*. 53/1. (2004). 13–25.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Robert de Beaugrande in Wolfgang Dressler, 1992: *Uvod v besediloslovje*. Ljubljana: Park.
Mojca Smolej: Členki kot besedilni povezovalci. *JiS* 49/5 (2004). 45–57.
Sonja Hudej: Argumentacijski procesi in prepričevalna sredstva v besedilu. *Slavistična revija* 49/3 (2001). 204–222.
Sonja Hudej, 1994: *Šolske ure besediloslovja: temeljni pojmi besediloslovja in jezikoslovne (lingvistične) analize besedila*. Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.
Tatjana Srebot-Rejec: O slovenskih samoglasniških sestavih zadnjih 45 let. *Slavistična revija* 46/4 (1998). 339–346.
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Motivacijska moč slovenskih medmetov. V: WEISS, Peter (ur.). *Slovensko in slovansko*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, št. 1). Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2013, 19, št. 1, str. 173-185.
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, KOVAČ, Mija. Za kaj mora pri Slovencih "preteči še precej vode". *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 1, str. 291-302.
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, VORŠIČ, Ines. Word-formational productivity of the Slovene language in the case of sports neologisms. *Linguistica*, ISSN 0024-3922. [Tiskana izd.], 2011, letn. 51, str. 23-38.
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Tvorbeni potencial afiksoidne zloženke v slovenščini. *Studia Slavica Savariensia*, ISSN 1216-0016, 2011, 1/2, str. 65-69.

Cilji in kompetence:

Študentje se tako navaja k problemskemu razmišljanju, prepoznavanju ustreznih metod in pristopov, izbiranju metodologije, primerne za raziskovanje določenega jezikovnega področja. Opozorjeni so na možnost kombiniranja metod in njihovo interaktivno povezovanje. Predvideva se sposobnost induktivnega in deduktivnega sklepanja in oblikovanja sinteze.

Objectives and competences:

Students get accustomed to problem reflection, recognizing adequate methods and approaches, selecting methodology suitable for particular linguistic field research. Their attention is directed to possibilities of method combination and their interactive connection. Capability for inductive and deductive reasoning and forming synthesis is implied.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
– zaznavanje problema,
– izbira ustreznega metodološkega pristopa,
– poznavanje in uporabe relevantne terminologije,
– analitično-sintetični pristop.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
- Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije določenega segmenta jezika z upoštevanjem najprimernejših teoretično-metodoloških prijemov in sposobnost ubesediljenja na ravni strokovnega članka.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
- problem detection
- Selection of adequate methodological approach
- knowing and applying relevant terminology
- analytical-synthetic approach

Transferable/Key Skills and other attributes:
- Capability of independent linguistic interpretation of particular language segment with taking into account the most suitable theoretical methodological approaches and capability of written expression on the level of professional article.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

– Neposredne individualne konzultacije.
– Spodbujanje študentov k problemskem pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj.
– Poudarek je na sposobnosti odkrivanja in jasni sistemizaciji problemskega sklopa ter uporabi že znanih in uspešnih formalnih pristopov pri njegovi razrešitvi.

1. Direct individual consultations.
2. Stimulating students to problem approach in solving planned specific problems.
3. The emphasis is on capability for detecting and clearly systemizing problem field and usage of known successful formal approaches for its solving.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga	70	Seminar paper
Ustni zagovor	30	Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Erika Kržišnik

Jezikovnoizražanjekonceptualnemetafore BESEDA JE --- v besedilih 16. stoletja. V: MERŠE, Majda (ur.). *Trubarjevaštevika*, (Slavističnarevija, ISSN 0350-6894, letn. 56/57, št. 2008-4/2009-1). Ljubljana: SlavističnodruštvoSlovenije, 2009, str. 253-267. [COBISS.SI-ID [38777186](#)],

Nova prevzetafrazeologija v slovenskemjeziku - stopnjeprevzetosti. V: ALEKSIEJENKO, Michail (ur.), WALTER, Harry (ur.). *Słowo, tekst, czas. X, Jednostkafrazeologiczna w tradycyjnychinowychparadygmatachnaukowych*. Szczecin: Print Group, 2010, str. 497-504. [COBISS.SI-ID [42584674](#)]

Izbibličnifrazemi v novemslovarjuslovenski[] frazemov. V: WALTER, Harry (ur.), MOKIENKO, Valerij Mihajlovič (ur.), BALÁKOVÁ, Dana (ur.). *Die slawischePhraseologie und die Bibel = SlavjanskajafrazeologijaiBiblija = Slovanskáfrazeológia a Biblia*. Greifswald: Ernst-Möritz-Arndt-Universität, 2013, str. 111-122.

Irena Stramljič Breznik

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Tvorbeni potencial afiksoidne zloženke v slovenščini. *Studia Slavica Savariensia*, ISSN 1216-0016, 2011, 1/2, str. 65-69. [COBISS.SI-ID 18904328]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, HAMERŠAK, Marijana. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od R do Ž. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 1, str. 85-105, tabele. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID 32461613]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Reaktualizacija besedilnih vzorcev v radijskih oglasih. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 2, str. 131-142. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID 32507949]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od M do P. *SlaviaCentralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2009, letn. 2, št. 2, str. 63-74. [COBISS.SI-ID 17240328]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Okazionalizmi v sodobni slovenski mladinski književnosti. *SlaviaMeridionalis*, ISSN 1233-6173, 2009, 9, str. [47]-59. [COBISS.SI-ID 17360392]

Andreja Žele

ŽELE, Andreja. Elipsa med glagolsko intenco in besedilno koherenco : (izpust med glagolsko usmerjenostjo in besedilno soveznostjo). *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [117]-131. [COBISS.SI-ID [31096621](#)]

ŽELE, Andreja. Skladenjske posebnosti slovenščine v razmerjih glagol - vezljivost - stavčni vzorec. *Slavia Centralis*, 2011, letn. 4, št. 1, str. 48-68. [COBISS.SI-ID [32750637](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ŽELE, Andreja. Glagoli na -irati v današnji slovenščini. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2011, letn. 59, št. 2, str. 213-227. [COBISS.SI-ID [46344546](#)]

ŽELE, Andreja. Pomenotvorne zmožnosti z vidika /de/terminologizacije (v slovenščini). V: LEDINEK, Nina (ur.), ŽAGAR, Mojca (ur.), HUMAR, Marjeta (ur.). *Terminologija in sodobna terminografija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009, str. 125-139. [COBISS.SI-ID [30662957](#)]

ŽELE, Andreja. *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*, (Zbirka Slovarji). Skrajšana knjižna izd. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 470 str. ISBN 978-961-254-315-0. [COBISS.SI-ID [257733120](#)]

ŽELE, Andreja. *Osnove skladnje: [skripta oz. študijski vodnik ob predavanjih]*. 1. ponatis. Ljubljana: samozal., 2010. 81 str., ilustr. ISBN 978-961-245-521-7. [COBISS.SI-ID [249704448](#)]

ŽELE, Andreja. *Slovenska besedilna skladnja z jezikovnosistemskega vidika - temeljni pojmi : učbenik*. 1. natis. Ljubljana: samozal., 2013. 129 str. ISBN 978-961-276-735-8. [COBISS.SI-ID [266996736](#)]

Branislava Vičar

VIČAR, Branka. Koncept narave v Jamnici : ekokritični diskurzivni pristop. V: BOROVIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 123-137, ilustr. [COBISS.SI-ID [18421512](#)]

VIČAR, Branka. Moralna vrednost živali v diskurzu biotske raznovrstnosti. V: KRANJEC, Simona (ur.). *Meddisciplinarnost v slovenistiki*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 30). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2011, str. 509-514.

<http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp30/Zbornik/Vicar.pdf>. [COBISS.SI-ID [18785288](#)]

VIČAR, Branka. Angela Vode med liberalnim in socialističnim feminizmom. *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 2/3, str. 779-796, portret. [COBISS.SI-ID [1280901](#)]

VIČAR, Branka. The problematization of violence against animals in Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 39-62. [COBISS.SI-ID [20306696](#)]

VIČAR, Branka. "Si kdaj videl svobodnega konja?" Filozofski kontekst animalistične etike v poeziji Jureta Detele in Miklavža Komelja. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 35-45.

http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/49_SSJLK/vicar.pdf. [COBISS.SI-ID [52290146](#)]

Drago Unuk

1. UNUK, Drago. Ledinska imena in njihova vloga v sporazumevanju (Ledinska imena in čakavščina na območju južne Slovenije). V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 345-355, ilustr. [COBISS.SI-ID [19789832](#)].

2. UNUK, Drago. Učinkovanje govornih lastnosti in značilnosti v sporazumevanju. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Večno mladi Htinj : ob 80-letnici Janka Čara*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 83). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012, str. 105-118. [COBISS.SI-ID [18979848](#)].

3. UNUK, Drago. Zlog in zaporedja v organiziranju govornih nizov besedila = Syllable and sequences in organizing speaking sets of a text. V: CZYŻEWSKI, Feliks (ur.). *Z zagadnień językoznawstwa słowiańskiego : tom dedykowany profesorowi Stefanowi Warcholowi*, (*Rozprawy slawistyczne*, ISSN 0860-2387, 23). Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2011, str. 279-292. [COBISS.SI-ID [19008520](#)].

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: IRD 2 (*Modul Sinhronija 2*)
Course title: IRW 2 (*Module Synchrony 2*)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Irena Stramlič Breznik
Red. prof. dr. Željka Fink Arsovski
izr. prof. dr. Melita Zemljak Jontes
Doc. dr. Darinka Verdonik
Izred. prof. dr. Mira Krajnc Ivič

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene obveznosti iz prvega letnika.

Prerequisites:

Completed first year obligations.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Poudarek je na metodologiji jezikoslovnega raziskovanja in spoznavanju temeljnih metodoloških pristopov na področjih, kot jih vsebinsko pokriva predmet Sinhronija 2.

Individulano raziskovalno delo je namenjeno samostojnemu odkrivanju in prepoznavanju relevantnih metod jezikoslovnega raziskovanja s samostojnim študijem temeljnih razprav z določenega jezikoslovnega področja, ponujenega v Sinhroniji 2. S tem se uzavešča raziskovalno delo kot sistematična ustvarjalna aktivnost, ki v tej osnovni fazi predpostavlja na podlagi že uporabljenih in preizkušenih metod lastno sposobnost prepoznavanja raziskovalnih problemov, zmožnost uporabe relevantnih virov, zbiranja empiričnih jezikovnih podatkov in obstoječe vedenje smiselno uporabiti v novih okoliščinah. Usmerjevalec in konzultant je nosilec, pri katerem se kandidat odloči opraviti IRD 2, in to v skladu z določitvijo področja doktorske disertacije.

The emphasis is on language research methodology and learning basic methodological approaches as included within subject Synchrony 2. Individual research work is dedicated to independent discovering and recognizing relevant language research methods with individual study of fundamental discussions from particular linguistic field, as offered in Synchrony 2. Thus the research work is established as systemic creative activity. In this phase it represents, based on already used and verified methods, own capability of recognizing research problems, ability of relevant sources usage, gathering empirical linguistic data, and sensibly using the existing knowledge in new circumstances. Lecturer and the consultant is the one, whom candidate chooses for IRW 2, in accordance with PhD dissertation theme.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- [Ingeborg](#) Ohnheiser (ur.), 2003: *Słowotwórstwo, Nominacja*. Opole : Universität Innsbruck, Institut für Slavistik : Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej.
- Irena Stramlijič Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: *Dvojezična i višejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko-leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.
- Irena Stramlijič Breznik: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. *Jezikoslovni zapiski 7/1-2* (2001). 197–206.
- Irena Stramlijič Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: *Evropsko leto jezikov. Sodobna slovenska književnost Matija Murko / Slovenski slavistični kongres, Nova Gorica in Gorica, 5.-7. oktober 2001*. Ljubljana : Slavistično društvo Slovenije. 242–245.
- Irena Stramlijič Breznik: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. *Jezik in slovstvo XLVII/7-8* (2002). 295–300.
- Irena Stramlijič Breznik: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemске združbe v slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje 74/1* (2007). 97–109.
- József Tóth (ur.), 2004: *Quo vadis Wortfeldforschung?* Frankfurt am Mein: Peter Lang.
- Željka Fink Arsovski, 2002: *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*. Zagreb: FF-press.
- Antica Menac, 2007: *Hrvatska frazeologija*. Zagreb: Knjigra.
- Erika Kržišnik (ur.), 2001: *Skripta 5. Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.
- Мокиенко, Валерий М. (1980). *Славянская фразеология*. Москва: Высшая школа.
- Erika Kržišnik: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija 51/2* (2003). 221–237.
- Željka Fink idr., 2006: *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. Zagreb: Knjigra
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Špela Arhar, Vojko Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. *Jezik in slovstvo LII/2*. 95–110.
- Harald Burger idr. (ur.), 2007: *Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research*. Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)
- Vojko Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Založba Izolit.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Vojko Gorjanc in Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
Vojko Gorjanc: Jezikovne tehnologije za slovenščino *JiS* 48/3-4 (2003). 3-4.
Simona Kranjc, 1999: *Razvoj govora predšolskih otrok*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
Darinka Verdonik, 2007: *Jezikovni elementi spontanosti v pogovoru: diskurzni označevalci in popravljanja*. Maribor: Slavistično društvo Maribor.
Jef Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba / *cf.
Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*. Maribor: Slavistično društvo. 62–70.
Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. V: *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: Slavistično društvo, 303–309.
Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Motivacijska moč slovenskih medmetov. V: WEISS, Peter (ur.). *Slovensko in slovansko*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, št. 1). Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2013, 19, št. 1, str. 173-185.
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, KOVAČ, Mija. Za kaj mora pri Slovencih "preteči še precej vode". *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 1, str. 291-302.
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, VORŠIČ, Ines. Word-formational productivity of the Slovene language in the case of sports neologisms. *Linguistica*, ISSN 0024-3922. [Tiskana izd.], 2011, letn. 51, str. 23-38.
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Tvorbeni potencial afiksoidne zloženke v slovenščini. *Studia Slavica Savariensia*, ISSN 1216-0016, 2011, 1/2, str. 65-69.

Cilji in kompetence:

Študentje se tako navaja k problemskemu razmišljanju, prepoznavanju ustreznih metod in pristopov, izbiranju metodologije, primerne za raziskovanje določenega jezikovnega področja. Opozorjeni so na možnost kombiniranja metod in njihovo interaktivno povezovanje. Predvideva se sposobnost induktivnega in deduktivnega sklepanja in oblikovanja sinteze.

Objectives and competences:

Students get accustomed to problem reflection, recognizing adequate methods and approaches, selecting methodology suitable for particular linguistic field research. Their attention is directed to possibilities of method combination and their interactive connection. Capability for inductive and deductive reasoning and forming synthesis is implied.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
– zaznavanje problema,
– izbira ustreznega metodološkega pristopa,
– poznavanje in uporabe relevantne terminologije,
– analitično-sintetični pristop.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije določenega segmenta jezika z upoštevanjem najprimernejših teoretično-metodoloških prijemov in sposobnost ubesediljenja na ravni strokovnega članka.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
- problem detection
- Selection of adequate methodological approach
- knowing and applying relevant terminology
- analytical-synthetic approach

Transferable/Key Skills and other attributes:
Capability of independent linguistic interpretation of particular language segment with taking into account the most suitable theoretical methodological approaches and capability of written expression on the level of professional article.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

- Neposredne individualne konzultacije.
- Spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj.
- Poudarek je na sposobnosti odkrivanja in jasni sistemizaciji problemskega sklopa ter uporabi že znanih in uspešnih formalnih pristopov pri njegovi razrešitvi.

Learning and teaching methods:

- Direct individual consultations.
- Stimulating students to problem approach in solving planned specific problems.
- The emphasis is on capability for detecting and clearly systemizing problem field and usage of known successful formal approaches for its solving.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga	70	Seminar paper
Ustni zagovor	30	Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Mira Krajnc Ivič
KRAJNC IVIČ, Mira. Uspešnost sinhroniziranja nekaterih animiranih filmov z jezikoslovčevega vidika. *Slavia Centralis*, 2009, letn. 2, št. 1, str. 43-58. [COBISS.SI-ID [17113352](#)]
- KRAJNC IVIČ, Mira. Razgovor, pogovor kot govorni dogodek. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], apr./jun. 2009, letn. 57, št. 2, str. [233]-250. [COBISS.SI-ID [17056776](#)]
- KRAJNC IVIČ, Mira. Kako natančna je lahko transkripcija. *Slavia Centralis*, 2010, letn. 3, št. 2, str. 159-173. [COBISS.SI-ID [17905672](#)]
- Irena Stramljič Breznik
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Medmet kot besedna vrsta v slovničnih opisih slovenskega jezika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2014, letn. 62, št. 1, str. 17-37. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2014_1_02.pdf. [COBISS.SI-ID 20552200]
- STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedotvorni izzivi dialektoloških raziskav : Slovenski lingvistični atlas 1 in Semantičko-derivacionirečnik 1-2. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC, 2013, str. 59-72. [COBISS.SI-ID 36826925]
- STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Motivacijska moč slovenskih medmetov. V: WEISS, Peter (ur.). *Slovensko in slovansko*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, št. 1). Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2013, str. 173-185. [COBISS.SI-ID 35882797]
- STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, KOVAČ, Mija. Za kaj mora pri Slovencih "preteči še precej vode". *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 1, str. 291-302. [COBISS.SI-ID 1268357]
- STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, VORŠIČ, Ines. Word-formativna produktivnost slovenskega jezika v primeru športneologizmov. *Linguistica*, ISSN 0024-3922. [Tiskana izd.], 2011, letn. 51, str. 23-38. [COBISS.SI-ID 47702370]
- Melita Zemljak Jontes
LIPNIK, Jože, PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2012: Sodobne in klasične metode pri pouku materinščine z roko v roki. V: SLADOVÁ, Jana (ur.). *Metody a formy práce ve výuce mateřského jazyka : sborník z mezinárodní vědecké konference konané 12. dubna 2011 na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, Katedra

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

- českého jazyka a literatury. 154–163. [COBISS.SI-ID [19189256](#)]
- PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2013: E-slovenščina - most med učiteljem in učencem. *Jazyk - literatura - komunikace*, ISSN 1805-689X, č. 2. 1–8, ilustr. <http://www.jazyk-literatura-komunikace.cz/index.php/2-2013/category/23-clanky>. [COBISS.SI-ID [20446728](#)]
- PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2013: E-izobraževanje kot kombinirano izobraževanje pri pouku slovenščine = E-learning as blended learning at teaching Slovenian. V: OREL, Mojca (ur.). *Sodobni pristopi poučevanja prihajajočih generacij : [zbornik referatov] = Modern approaches to teaching coming generation : [conference proceedings]*. Polhov Gradec: Eduvision. 743–755, ilustr. http://eduvision.si/Content/Docs/Zbornik%20prispevkov%20EDUvision%202013_splet.pdf. [COBISS.SI-ID [20320264](#)]
- ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona, 2013: Narečno v izbranih umetnostnih besedilih slovenskih avtorjev za (mlade) bralce. V: 4. festival slovenske narečne književnosti, 24.-26. oktober 2013. JUST, Franci (ur.). *Dialekta 2013: [programska knjižica]*. Murska Sobota: Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc. 30–50. [COBISS.SI-ID [20204808](#)]
- Darinka Verdonik
- VERDONIK, Darinka. Koncept konteksta v jezikoslovnih in diskurzivnih teorijah. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2013, letn. 61, št. 4, str. 631-649. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2013_4_08.pdf. [COBISS.SI-ID [17578006](#)]
- VERDONIK, Darinka, SEPEŠY MAUČEC, Mirjam. O avtomatski evalvaciji strojnega prevajanja. *Slovenščina 2.0*, ISSN 2335-2736, 2013, št. 1, str. 111-133. http://www.trojina.org/slovenscina2.0/arhiv/2013/1/Slo2.0_2013_1_06.pdf. [COBISS.SI-ID [16892438](#)]
- VERDONIK, Darinka, KAČIČ, Zdravko. Označevalci odprte propozicije v govornem diskurzu. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2012, letn. 60, št. 1, str. 79-94, ilustr. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_1_06.pdf. [COBISS.SI-ID [48889442](#)]
- VERDONIK, Darinka, ZWITTER VITEZ, Ana. *Slovenski govorni korpus Gos*, (Zbirka Sporazumevanje). 1. izd. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko, 2011. 110 str., ilustr. ISBN 978-961-92983-4-3. [COBISS.SI-ID [259350016](#)]
- VERDONIK, Darinka. Between understanding and misunderstanding. *Journal of pragmatics*, ISSN 0378-2166. [Print ed.], 2010, vol. 42, iss. 5, str. 1364-1379, doi: [10.1016/j.pragma.2009.09.007](https://doi.org/10.1016/j.pragma.2009.09.007). [COBISS.SI-ID [13509654](#)]
- Željka Fink Arsovski
- FINK-ARSOVSKI, Željka. *Poredbena frazeologija : pogled izvana i iznutra*. Zagreb: Filozofski fakultet, 2002. 128 str. ISBN 953-175-160-9. [COBISS.SI-ID [19461730](#)]
- MENAC, Antica, FINK-ARSOVSKI, Željka, VENTURINI, Radimir. *Hrvatski frazeološki rječnik*. Zagreb: Naklada Ljevak, 2003. 414 str. ISBN 953-178-587-2. [COBISS.SI-ID [21921581](#)]
- FINK-ARSOVSKI, Željka, KRŽIŠNIK, Erika. *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. 1. izd. Zagreb: Knjigra, 2006. 439 str. ISBN 953-7421-00-7. [COBISS.SI-ID [33422434](#)]
- VRGOČ, Dalibor, FINK-ARSOVSKI, Željka. *Hrvatsko-ingleski frazeološki rječnik : kazalo engleskih i hrvatskih frazema = Croatian-english dictionary of idioms : index of english and croatian idioms*. Zagreb: Naklada Ljevak, 2008. 1028 str. ISBN 978-953-178-908-0. [COBISS.SI-ID [29641773](#)]
- FINK ARSOVSKI, Željka *Hrvatsko-ruski frazeološki rječnik*. Zagreb: Knjigra, 2011. (u suautorstvu s A. Menac, I. Mironovom Blažinom, R. Venturinom)
- Detele in Miklavža Komelja. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 35-45. http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/49_SSJLK/vicar.pdf. [COBISS.SI-ID [52290146](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 2 (<i>Modul Starejša književnost 1</i>)
Course title:	IRW 2 (<i>Module Older Literature 1</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer: Izr. prof. dr. Blanka Bošnjak

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenske književnosti.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene literature.

Vsebina:

Študent v okviru tega predmeta zbira gradivo, ki naj služi kot podlaga in izhodišče za oblikovanje doktorske disertacije. V konzultacijah z mentorjem pripravi seznam teoretičnih in literarnozgodovinskih del, povezanih s svojo disertacijsko temo ter se pripravi na samostojno delo. Zbiranje in študij gradiva se nanaša tudi na izbor literarnih del, povezanih s temo doktorske disertacije. Študentovo delo je lahko vključeno v aktualne raziskovalne projekte oz. v programsko skupino.

Content (Syllabus outline):

During this subject student gathers material on which will serve as basis and starting point for writing PhD dissertation. While consulting with the mentor student prepares a list of theoretical and literary historic works connected to his/her dissertation theme and gets ready for independent work. Gathering and study of the selected material also refers to selection of literary works related to PhD dissertation theme. Student's work can be included into actual research projects ie. program group.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)
Heinrich Lausberg, 1990: *Handbuch der literarischen Rhetorik*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag.
George A. Kennedy, 2001: *Klasična retorika ter njena krščanska in posvetna tradicija od antike do sodobnosti*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Jože Pogačnik, 1968: *Zgodovina slovenskega slovstva 1: Srednji vek, reformacija in protireformacija, manirizem in barok*. Maribor: Založba Obzorja.
Marko Juvan, 2000: *Intertekstualnost*. Ljubljana: DZS.
Izidor Cankar (ur.), Franc Ksaver Lukman (ur.), France Kidrič (ur.), Alfonz Gspan (ur.), Fran Petre (ur.), Jože Munda (ur.), 1925-1991: *Slovenski biografski leksikon 1-4*. Ljubljana: Zadružna gospodarska banka.
Wolfram Ax (ur.), 2005: *Lateinische Lehrer Europas: Fünfzehn Portraits von Varro bis Erasmus von Rotterdam*. Köln-Weimar-Wien: Böhlau Verlag.

B)
Izbor literarnozgodovinske literature je odvisen od izbrane doktorske teme in mentorjevih aktualnih raziskav s tega področja. / Selection of literary history literature depends on PhD theme and mentor's current researches in the field.

Cilji in kompetence:

Usposobiti študenta za pisanje doktorske disertacije s področja slovenske književnosti. Disertacija se nanaša na ožje znanstveno-raziskovalno področje.

Objectives and competences:

To enable students for PhD dissertation writing. Dissertation relates to a narrower scientific research field.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Usvojitev izhodišč in metod za samostojno znanstveno-raziskovalno delo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Adopting starting points and methods for independent scientific research work.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Individualno raziskovalno delo.

Learning and teaching methods:

Individual research work.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga
Ustni zagovor

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Seminary paper
Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Blanka Bošnjak
BOŠNJAK, Blanka. Baročna pridiga skozi optiko sodobne slovenske kratke proze. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Književnost v izobraževanju - cilji, vsebine, metode = Literature in education - aims, content, methods = Literatura v processe obučanja - celi, sodržanje, metode : povzetki predavanj = summaries = rezjume dokladov : mednarodni znanstveni simpozij, Ljubljana 16.-18. november 2006*, (Obdobja, Metode in zvrsti, 25). V Ljubljani: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2006, str. 13. [COBISS.SI-ID [15049992](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

BOŠNJAK, Blanka. Diskurzivne prvine v izbranih Trubarjevih predgovorih in pismih. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2008, letn. 1, št. 1, str. 63-72. [COBISS.SI-ID [16836872](#)]

BOŠNJAK, Blanka. Vodnikovo prozno delo. *Jezik in slovstvo*, ISSN 0021-6933. [Tiskana izd.], 2010, letn. 55, št. 1/2, str. 61-75. [COBISS.SI-ID [43842402](#)]

BOŠNJAK, Blanka. Slomškova pridiga skozi optiko pripovednih postopkov. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Večno mladi Htinj : ob 80-letnici Janka Čara*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 83). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012, str. 212-218. [COBISS.SI-ID [18944520](#)]

BOŠNJAK, Blanka, 2014: Recepcija slovstvenega dela Leopolda Volkmerja: pomen za vzhodnoštajersko književnost. V: ŽBOGAR, Alenka (ur.). *Recepcija slovenske književnosti : mednarodni znanstveni simpozij, Ljubljana 13.–15. november 2014*, (Obdobja 33). V Ljubljani: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 2 (<i>Modul Starejša književnost 2</i>)
Course title:	IRW 2 (<i>Module Older Literature 2</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. Prof. dr. Miran Štuhec
Red. prof. dr. Jožica Čeh Steger

Jeziki / Languages: Predavanja / slovenski/Sloven
Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti iz 1. letnika.

Prerequisites: Completed 1st year study obligations.

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela. Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva. Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah, ki pridejo v poštev. Le-te se v glavnem ne bodo ustavljale pri tradicionalnih konceptih, ampak bodo posegale po tistih, ki sta jih povzročila fenomenologija in izsledki F. de Saussura. Povedano in dejstvo, da se znanost o književnosti že nekaj časa nahaja v tako imenovanem metodološkem pluralizmu je

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on methodology and conduct of research's empirical part. Candidate accomplishes IRW with the help of potential mentor, who gradually guides him/her toward systematic matter gathering and selecting. The important decision is about eventual methodological starting-point and theoretical foundations. Mostly those will not stop at traditional concepts but will reach for those, caused by phenomenology and F. de Saussur findings. The mentioned above plus the fact that literary science for a certain period of time is in the so called methodological pluralism, importantly influences the

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

pomembno, kakšen pristop bo študent izbral za svojo raziskavo. Glede na vsakokratno temo doktorske naloge se bo potrebno odločiti med morda že nekoliko zastarelima, a po nekaterih vidikih še vedno aktualnima poststrukturalizmom in feministično kritiko ter med novim historizmom, različnimi variantami recepcijske teorije itd. Na razpolago je še zmeraj interpretacija, ki osnovo išče znotraj filozofskega polja, sociologije ter, seveda, aspektih, ki jih ponuja sama literarna veda. Delo s študenti bo moralo upoštevati tudi nekatere metateoretske vidike, denimo, kako oz. na kakšen način sploh obravnavati književnost, kaj je s tako imenovano doslednostjo na eni strani ter možnostjo kombiniranja različnih pristopov in pri tem ne prestopiti meje eklekticizma.

approach student will choose for his/her research. Regarding each particular PhD subject it will be needed to decide between eventually old fashioned yet by some aspects still actual post structuralism and feminist critique and between the new historicism, various variants of reception theory, etc. There is still available interpretation which searches the fundament within philosophical field, sociology and of course the aspects offered by literary science itself. Work with students will have to consider some meta theoretical aspects, such as in what way to treat literature, what about the so called consistency on one side and capability of combining different approaches and by doing so not transcend the borders of eclecticism.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)
Heinz Ludwig Arnold, Heinrich Detering (Hrsg.), 1996: *Grundzüge der Literaturwissenschaft*. München: DTV.
Darko Dolinar, Marko Juvan (ur.): *Kako pisati literarno zgodovino danes*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Joseph Childers (ur.), 1995: *The Columbia Dictionary of Modern Literary Theory and Cultural Criticism*. New York: Columbia University Press.
Hans Ulrich Gumbrecht, K. Ludwig Pfeiffer (hrsg.), 1986: *Stil. Geschichte und Funktionen eines kulturwissenschaftlichen Diskurselements*. Frankfurt: Suhrkamp.
Marko Juvan, 2006: *Literarna veda v rekonstrukciji*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.
Gerhard Kurz, 1986: *Metapher, Allegorie, Symbol*. Göttingen: Vandenhoeck&Ruprecht.
Ansgar Nünning (Hrsg.), 2004: *Metzler Lexikon. Literatur- und Kulturtheorie*. Stuttgart/Weimar: Verlag J. B. Metzler.
Ansgar Nünning (Hrsg.), 2004: *Grundbegriffe der Literaturtheorie*. Stuttgart/Weimar: Verlag J. B. Metzler.
Leo Pollmann, 1973: *Literaturwissenschaft und Methode*. Frankfurt am Main: Athenäum Verlag GmbH.
Franziska Schlössler, 2006: *Literaturwissenschaft als Kulturwissenschaft*. Tübingen/Basel: A. France V.
Hayden White, 1999: *Figural realism. Studies in the mimesis effect*. Baltimor, London: The Johns Hopkins university press.
Dragiša Živković, 1992: *Rečnik književnih termina*. Beograd: Nolit.

B) Izbor literarnozgodovinske literature je odvisen od izbrane doktorske teme in mentorjevih aktualnih raziskav s tega področja. / Selection of literary history literature depends on PhD theme and mentor's current researches in the field.

Cilji in kompetence:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definicij problema, izbiri metode, dalje k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives and competences:

To accustom students to problem thinking, defining the problem, selecting the method, further to inductive and deductive reasoning and to forming synthetic conclusion.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

- definicija problema,
- metodološko izčističenost,
- terminološka natančnost.
- analitičen pristop,
- sinteza.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Knowledge and Understanding:

- problem defining,
- methodological clarity,
- terminological precision
- analytical approach,
- synthesis.

Transferable/Key Skills and other attributes:
It is essential that student will use the acquired knowledge directly for writing PhD dissertation and for solving all other further scientific and professional problems.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes stimulating students toward problem approach and solving of pre planned specific problems. An important emphasis is on stimulating problem systemization and formalization and synthetic thinking.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga
Ustni zagovor

80
20

Seminary paper
Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Miran Štuhec

ŠTUHEC, Miran. Slovenska i hrvatska publicistika Zofke Kveder. *Riječ*, ISSN 1330-917X, 2008, god. 14, sv. 2, str. 239-250.

ŠTUHEC, Miran. Literarni nazor Iva Brnčiča. *Riječ*, ISSN 1330-917X, 2007, god. 13, sv. 1, str. 180-186.

ŠTUHEC, Miran. Esejistika Ivana Cankarja. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jul.-sep. 2006, letn. 54, št. 3, str. 407-419.

ŠTUHEC, Miran. Miselna proza Vladimirja Bartola. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2006, letn. 54, št. 4, str. [627]-638.

ŠTUHEC, Miran. Kersnikova Elza na poti od guvernante do poslančeve žene. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], 1998, let. 46, št. 3, str. [183]-193.

Jožica Čeh Steger

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID [65327105](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2012, letn. 60, št. 2, str. 199-212. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_2_05.pdf. [COBISS.SI-ID [19293960](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Gewaltphänomene in der slowenischen Literatur : die Kriegsgewalt und die Gewissensfragen. V: BURLON, Laura (ur.). *Verbrechen - Fiktion - Vermarktung : Gewalt in den zeitgenössischen slavischen Literaturen*. Potsdam: Universitätsverlag, 2013, str. 197-210. <http://opus.kobv.de/ubp/volltexte/2014/6887/pdf/verbrechen.pdf>. [COBISS.SI-ID [20342280](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze : Maja Haderlaps

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Engel des Vergessens. V: NELL, Werner (ur.). *Imaginäre Dörfer : Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*, (Rurale Topografien, Bd. 1). Bielefeld: Transcript, cop. 2014, str. 339-355.
[COBISS.SI-ID [20727816](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 3 (Smer Didaktika slovenskega jezika in književnosti)
Course title:	IRW 3 (Study field Slovene Language and Literature Didactic)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	3.	5.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	3.	5.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				40	860	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Individualno raziskovalno delo omogoča študentom pripravo za pisanje doktorske disertacije. V sodelovanju z mentorjem oblikujejo osrednje teze, vsebinski načrt in seznam temeljne literature za izdelavo doktorske disertacije.

Z izbranim mentorjem sodelujejo v programski skupini ali v projektu, kjer se pripravljajo na najzahtevnejše oblike individualnega raziskovalnega dela. Iz svojega raziskovalnega področja pripravijo samostojne članke in vsaj eno razpravo za objavo v znanstveni periodiki, sodelujejo na strokovnih in znanstvenih konferencah ter pri drugih oblikah strokovnega in raziskovalnega dela (pisanje kritik, recenzij, ocen, bibliografij, terensko delo, javni nastopi idr.).

Individual research work enables students to prepare for writing PhD dissertation. Together with the mentor they form central thesis, content plan and literature review for completing PhD dissertation.

Together with chosen mentor they participate in program group where they get prepared for the most demanding forms of individual research work. From their research field they prepare independent articles and at least one discussion to be published in scientific periodic, they participate in professional and scientific conferences and in other forms of professional and research work (writing critiques, reviews, evaluations, bibliographies, field work, public appearances, etc.).

Temeljni literatura in viri / Readings:

A) Teorija in metodologija

Boža Krakar Vogel, 2004: *Poglavja iz didaktike književnosti*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Metka Kordigel Aberšek, 2008: *Didaktika mladinske književnosti*. Ljubljana: Zavod R Slovenije za šolstvo.

Jože Lipnik, 1991: *Metodika književne vzgoje*. Maribor: Založba Obzorja.

Jože Lipnik, 1992: *Metoda branja in dela z besedilom v osnovni šoli*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Dragutin Rosandić, 1986: *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Školska knjiga.

Dragutin Rosandić, 1993: *Novi metodički obzori: prinosi metodici hrvatskoga jezika i književnosti*. Zagreb: Školske novine.

Olga Kunst Gnamuš, 1991: *Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom*. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.

Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.

Olga Kunst Gnamuš, 1992: *Sporazumevanje in spoznavanje jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Olga Kunst Gnamuš, 1995: *Teorija sporazumevanja*. Ljubljana: Pedagoški inštitut: Center za diskurzivne študije.

B) Izbor književnodidaktične/jezikovnodidaktične (pa tudi literarnozgodovinske literature oz. literature s področja jezikoslovja) je odvisen od izbrane doktorske teme in mentorjevih aktualnih raziskav s tega področja./ Selection of literary didactic/linguistic didactic (and also literary historic literature, ie. literature from linguistic field) depends on PhD theme and mentor's current researches in the field.

Cilji in kompetence:

Študenti se usposobijo za pisanje doktorske disertacije, strokovnih člankov, znanstvenih razprav, referatov in drugih strokovnih prispevkov.

Objectives and competences:

Students get qualified for writing PhD dissertation, professional articles, scientific discussions, papers and other professional works.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

Študenti pridobijo znanja in spretnosti za pripravo doktorske disertacije, strokovnih in znanstvenih prispevkov ter drugih oblik raziskovalnega dela.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti prenesejo znanja in spretnosti, ki so jih pridobili pri pisanju doktorske disertacije in razprav, tudi na druga tematska področja svoje stroke.

Knowledge and Understanding:

Students acquire knowledge and skills for preparing PhD dissertation, professional and scientific articles and other forms of research work.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Students transfer knowledge and skills gained during PhD and discussions writing process to other thematic areas of their profession.

Metode poučevanja in učenja:

- individualno delo
- konzultacije z mentorjem

Learning and teaching methods:

- individual work
- consultation with mentor

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Assessment:

Priprava enega znanstvenega in enega strokovnega članka za objavo.

100

Written assignment.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Glej reference, navedene pri posameznih izvajalcih ali izvajalkah.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 3 (Smer Slovenski jezik – Diahronija)
Course title:	IRW 3 (Study field Slovene language – Diachrony)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija	3.	5.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony	3.	5.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				40	860	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenosti obveznosti iz 1. in 2. letnika.

Prerequisites:

Passed all obligations from the 1st and 2nd year.

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela.
Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva.
Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah.
Poročila, diskusija, kritična analiza.

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on methodology and execution of empirical research work.
The candidate performs IRD by his/her potential mentor, who gradually leads him/her to systematic collection and selection of the material.
The decision on methodological starting-point and theoretical basis is one of the most important ones.
Reports, discussion, critical analysis.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

A.

- Ivan Grafenauer, 1905: *Zum Accente im Gailthalerdialekte*. Berlin: Weidmannsche Buchhandlung. 196–228.
- Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
- Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.
- Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
- Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD:
- Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)
- Stanislaus [Hafner](#) (zbiratelj), [Erich Prunč](#) (zbiratelj), 1980: *Lexikalische Inventarisierung der slowenischen Volkssprache in Kärnten (Grundsätzliches und Allgemeines)*. Graz: Institut für Slavistik der Universität Graz (=Slowenistische Forschungsberichte 1).
- Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.
- Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
- Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
- Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
- Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
- Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika I*. Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).
- Peter Weiss, 1998: *Slovar govorov Zadrebčke doline med Gornjim gradom in Nazarjami*. Ljubljana: ZRC SAZU.
- Paul Zdovc, 1972: *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“*. Wien: Hermann Böhlau Nachf.
- Stanislaus [Hafner](#), 1982: *Schlüssel zum Thesaurus der slowenischen Volkssprache in Kärnten*. Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften.
- Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.
- Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

B.

Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji in kompetence:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definicij problema, izbiri metode, dalje k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives and competences:

To accustom the student to problem thinking, definition of the problem, the choice of method, to inductive and deductive inference and to synthetic shaping of the findings.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

- definicija problema,
- metodološko izčiščenost,
- terminološka natančnost.
- analitičen pristop,
- sinteza.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Knowledge and Understanding:

- definition of the problem,
- methodological clarification,
- terminological precision,
- analytical approach,
- synthesis

Transferable/Key Skills and other attributes:

It is vital that the student knows how to use the acquired knowledge when writing the doctoral dissertation and when solving all further scientific and professional problems.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes motivating the students to problem approach and solving planned specific questions. An important emphasis is on encouraging systematization and formalization of the problem and synthetic thinking.

Načini ocenjevanja:

1 znanstveni prispevek, pripravljen za objavo in 1 strokovni članek, pripravljen za objavo.

Delež (v %) /
Weight (in %)

100

Assessment:

1 scientific contribution for publication

1 scientific article for publication

Reference nosilca / Lecturer's references:

Glej reference, navedene pri posameznih izvajalcih ali izvajalkah.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 3 (Smer Slovenski jezik – Sinhronija)
Course title:	IRW 3 (Study field – Synchrony)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija	3.	5.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony	3.	5.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				40	860	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lecture:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Individualno raziskovalno delo omogoča študentom pripravo za pisanje doktorske disertacije. V sodelovanju z mentorjem oblikujejo osrednje teze, vsebinski načrt in seznam temeljne literature za izdelavo doktorske disertacije. Z izbranim mentorjem sodelujejo v programski skupini ali v projektu, kjer se pripravljajo na najzahtevnejše oblike individualnega raziskovalnega dela. Iz svojega raziskovalnega področja pripravijo samostojne članke in vsaj eno razpravo za objavo v znanstveni periodiki, sodelujejo na strokovnih in znanstvenih konferencah ter pri drugih oblikah strokovnega in raziskovalnega dela (pisanje kritik, recenzij, ocen, bibliografij, terensko delo, javni nastopi idr.).

Content (Syllabus outline):

Individual research work enables students to prepare for writing PhD dissertation. Together with the mentor they form central thesis, content plan and literature review for completing PhD dissertation.

Together with chosen mentor they participate in program group where they get prepared for the most demanding forms of individual research work. From their research field they prepare independent articles and at least one discussion to be published in scientific periodic, they participate in professional and scientific conferences and in other forms of professional and research work (writing critiques, reviews, evaluations, bibliographies, field work, public appearances, etc.).

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Irena Stramljič Breznik: Izglagolske izpeljanke s pomenom vršilca dejanja. *Slavistična revija*. 40 /4 (1992). 411-427.
- Irena Stramljič Breznik: Komunikacijski ali sporočanje frazemi. *JiS* 46/ 5 (2000/01). 191-200.
- Irena Stramljič Breznik: Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B. *Slavistična revija* 53/4 (2005). 505-520.
- Irena Stramljič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Slavistično društvo.
- Irena Stramljič Breznik, 2004: *Besednodružinski slovar slovenskega jezika : poskusni zvezek za iztočnice na B*. Maribor: Slavistično društvo.
- Irena Stramljič Breznik, 2007: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemske združbe v slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 74/1. 97–109.
- Irena Stramljič Breznik: Prezete leksemske prvine in njihova besedotvorna zmožnost v slovenščini. *Slavistična revija* 56/2 (2008), 149–160.
- Erika Kržišnik: A type of minimal phraseological units characteristic of Slovene. *Linguistica* letn. 45 (2005). 159-172.
- Erika Kržišnik, 2005: Predvidljivost sintaktičnih transformacij frazemov v slovenskem jeziku. *Grani slova / [redakcionnaja kolegija M. Alekseenko ... et al.]* (2005). Moskva : "Izdatel'stvo Elpis". 215-222.
- Erika Kržišnik, 2006: Izraba semantične potence frazemov = The use of semantic potency of phraseological units. V: Ada Vidovič-Muha (ur.): *Slovensko jezikoslovje danes*. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije. 631-654.
- Erika Kržišnik, 2007: "Metafore", v katerih govorimo v slovenščini frazeološko - konceptualnometaforična analiza frazemov govorenja. V: Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.): *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko. 183-203.
- Erika Kržišnik: Viri za kulturološko interpretacijo frazeoloških enot. *JiS* 53/1 (2008). 33-47.
- Erika Kržišnik, 2008: Kulturološka interpretacija frazema. V: Monika Kalin Golob (ur.), Nataša Logar (ur.) in Anton Grizold (ur.): *Jezikovna prepletanja*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. 149-165.
- Andreja Žele, 2001: *Vežljivost v slovenskem jeziku : (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Andreja Žele: Vežljivost kot pomensko- in strukturnoskladenjski pojav. *Slavistična revija* 49/3 (2001). 137-161.
- Andreja Žele, 2004: Koreferenčna vežljivostna razmerja v slovenskih povedih. *Slavistična revija* 53/1. (2004). 13-25.
- Andreja Žele, 2004: Aktualizacijsko širjenje/oženeje pomenja ustaljenega besedja kot odraz besedilne različnofunkcijskosti. V: Erika Kržišnik (ur.). *Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem : členitev jezikovne resničnosti*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 133-148.
- Andreja Žele, 2005: Novejša leksika z vidika aktualizacije pomenov in tvorbenih usmeritev. V: Marko Jesenšek (ur.): *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Slavistično društvo. 240-248.
- Andreja Žele, 2005: Pomensko- in funkcijskoskladenjske lastnosti glede na stopnjo besed/il/ne strokovnosti. V: Irena Orel (ur.): *Razvoj slovenskega strokovnega jezika : povzetki predavanj : summaries : rezjume dokladov : mednarodni znanstveni simpozij, Ljubljana 17.-19. november*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 101-124.
- Andreja Žele: Reševanje nekaterih skladenjskih vprašanj v slovenščini glede na razpoložljive teorije in metode. *Slavistična revija* 56/2 (2008). 161-176.
- Andreja Žele, 2008: *Osnove skladnje : [skripta oz. študijski vodnik ob predavanjih]*. Ljubljana: samozaložba.
- Drago Unuk.: Nelinearna struktura zloga. *Jezikoslovni zapiski* 10/1 (2004). 107–123.
- Drago Unuk, 2004.: Leksikalna izrazna sredstva. V: Marko Jesenšek (ur.): *Besedoslovne lastnosti slovenskega knjižnega jezika in narečij*. Maribor: Slavistično društvo. 300–314.
- Drago Unuk, 2005: Apelativi s hipokoristično funkcijo kot deiktična sredstva. V: Marko Jesenšek (ur.): *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Slavistično društvo. 292–301.
- Drago Unuk, 2003: *Zlog v slovenskem jeziku*. Ljubljana: Rokus: Slavistično društvo Slovenije.
- Drago Unuk, 1997: *Osnove sociolingvistike*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

- Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: Marko Jesenšek (ur.), Bernard Rajh (ur.) in Zinka Zorko (ur.): *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*. Maribor: Slavistično društvo. 62–70.
- Melita Zemljak Jontes, 2004: *Trajanje glasov štajerskega zabukovškega govora. Instrumentalno-slušna analiza*. Maribor: Slavistično društvo.
- Melita Zemljak Jontes, 2007: *Vergleich der Instrumental- und Höranalyse des Vokalsystems am Beispiel der slowenischen Sprache in der Steiermark und Prlekija*. Klagenfurt: Institut für Sprachwissenschaft und Computerlinguistik der Universität Klagenfurt, 23.
- Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. V: Mihaela Koletnik (ur.) in Vera Smol (ur.): *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: Slavistično društvo. 303–309.
- Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: Vera Smole (ur.): *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.
- STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Kaša in nekatere močnate jedi v slovenskih frazemih. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Jeziki, literature in kulture v stiku : ob 200-letnici M. J. Lermontova, 110-letnici Srečka Kosovela in 100-letnici Vitomila Zupana*. Maribor: Univerza, 2014, str. 191-207. [COBISS.SI-ID [20814088](#)]
- STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, VORŠIČ, Ines. Globalno in regionalno v oglasih. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik na stičišču več kultur*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 102). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2014, str. 186-197. [COBISS.SI-ID [20937736](#)]
- STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Samostalniška leksika z ekspresivnimi kvalifikatorji v Slovarju novejšega besedja. V: ŽELE, Andreja (ur.). *Družbena funkcijskost jezika : (vidiki, merila, opredelitve)*, (Obdobja, ISSN 1408-211X, 32). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 409-416. <http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp32/zbornik/Stramljic.pdf>. [COBISS.SI-ID [20179464](#)]
- STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Medmeti kot sestavine frazemov. V: JAKOP, Nataša (ur.), et al. *Frazeološka simfonija : sodobni pogledi na frazeologijo*. Ljubljana: Založba ZRC, 2013, str. 125-133. [COBISS.SI-ID [19850504](#)]
- STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. *Medmeti v slovenskem jeziku*. 1. izd. Maribor: Pivec, 2014. 259 str., ilustr. ISBN 978-961-6897-88-4. [COBISS.SI-ID [79615233](#)]
- ZUPAN, Jure. Pomenska mreža slovenskih glagolov. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2013
- KRAJNC IVIČ, Mira, ŽELE, Andreja. Diatezne zmožnosti v slovenščini. *Slavia*, ISSN 0037-6736, 2014, roč. 83, seš. 4, str. 375-392.
- Krajnc Ivič, Mira. Implikativno komuniciranje in oblikovanje soslednih parov : (na gradivu v slovenskem jeziku in o njem). V: WEISS, Peter (ur.). *Slovensko in slovansko*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, št. 1). Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2013, 19, št. 1, str. 187-197.
- Krajnc Ivič, Mira, Žele, Andreja. Elipsa kot stavčnopovedni in besedilni pojav. *Filologičeskie zametki*. [Pečatnoe izd.], 2012, 10, tom 2, str. 171-180. <http://philologicalstudies.org/dokumenti/2012/recenzii%20i%20informacii/32-6%20K%20Mirna%20Krajnc%20Ivic%20A.Zele.pdf>.
- Krajnc Ivič, Mira. Janševe in Pahorjeve prepričevalne strategije na zadnjih parlamentarnih volitvah. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan./mar. 2011, letn. 59, št. 1, str. [21]-35.
- Krajnc Ivič, Mira. Jezikovno-vedenjski vzorci opravičevanja v slovenščini. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [133]-147.
- Krajnc Ivič, Mira. Razgovor kot vrsta komunikacijskega stika. (Zora, 63), (Mednarodna knjižna zbirka Zora). Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2009.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Cilji in kompetence:

Študenti se usposobijo za pisanje doktorske disertacije, strokovnih člankov, znanstvenih razprav, referatov in drugih strokovnih prispevkov.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti pridobijo znanja in spretnosti za pripravo doktorske disertacije, strokovnih in znanstvenih prispevkov ter drugih oblik raziskovalnega dela.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študenti prenesejo znanja in spretnosti, ki so jih pridobili pri pisanju doktorske disertacije in razprav, tudi na druga tematska področja svoje stroke.

Metode poučevanja in učenja:

- individualno delo
- konzultacije z mentorjem

Objectives and competences:

Students get qualified for writing PhD dissertation, professional articles, scientific discussions, papers and other professional works.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Students acquire knowledge and skills for preparing PhD dissertation, professional and scientific articles and other forms of research work.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Students transfer knowledge and skills gained during PhD and discussions writing process to other thematic areas of their profession.

Learning and teaching methods:

4. individual work
5. consultation with mentor

Načini ocenjevanja:

1 znanstveni članek, pripravljen za objavo
in
1 strokovni članek, pripravljen za objavo

Delež (v %) /
Weight (in %)

100

Assessment:

One scientific article ready to be published and one speciality article, ready to be published

Reference nosilca / Lecturer's references:

Glej reference, navedene pri posameznih izvajalcih ali izvajalkah.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 3 (Smer Slovenska književnost)
Course title:	IRW 3 (Study field Slovene Literature)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	3.	5.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	3.	5.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija– ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
				40	860	30

Nosilec predmeta / Lecturer: vsi nosilci/all lecturers

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:** Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti iz 1. in 2. letnika.

Prerequisites:

Completed 1st and 2nd year study obligations.

Vsebina:

Individualno raziskovalno delo omogoča študentom pripravo za pisanje doktorske disertacije. V sodelovanju z mentorjem oblikujejo osrednje teze, vsebinski načrt in seznam temeljne literature za izdelavo doktorske disertacije.

Z izbranim mentorjem sodelujejo v programski skupini ali v projektu, kjer se pripravljajo na najzahtevnejše oblike individualnega raziskovalnega dela. Iz svojega raziskovalnega področja pripravijo samostojne članke in vsaj eno razpravo za objavo v znanstveni periodiki, sodelujejo na strokovnih in znanstvenih

Content (Syllabus outline):

Individual research work enables students to prepare for writing PhD dissertation. Together with the mentor they form central thesis, content plan and literature review for completing PhD dissertation.

Together with chosen mentor they participate in program group where they get prepared for the most demanding forms of individual research work. From their research field they prepare independent articles and at least one discussion to be published in scientific periodic, they participate in professional and scientific conferences and in other forms of professional and research work (writing critiques,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

konferencah ter pri drugih oblikah strokovnega in raziskovalnega dela (pisanje kritik, recenzij, ocen, bibliografij, terensko delo, javni nastopi idr.).

reviews, evaluations, bibliographies, field work, public appearances, etc.).

Temeljni literatura in viri / Readings:

A) Teorija in metodologija

Heinz Ludwig Arnold, Heinrich Detering (Hrsg.), 1996: *Grundzüge der Literaturwissenschaft*. München: DTV.

Miroslav Beker, 1999: *Suvremene književne teorije*. Zagreb: Matica hrvatska.

Vladimir Biti, 1997: *Pojmovnik suvremene literarne teorije*. Zagreb: Matica hrvatska.

Darko Dolinar, Marko Juvan (ur.): *Kako pisati literarno zgodovino danes*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Marijan Dović, 2004: *Sistemske in empirične obravnave literature*. Ljubljana: Založba ZRC.

Joseph Childers (ur.), 1995: *The Columbia Dictionary of Modern Literary Theory and Cultural Criticism*. New York: Columbia University Press.

Hans Ulrich Gumbrecht, K. Ludwig Pfeiffer (hrsg.), 1986: *Stil. Geschichte und Funktionen eines kulturwissenschaftlichen Diskurselements*. Frankfurt: Suhrkamp.

Marko Juvan, 2000: *Intertekstualnost*. Ljubljana: DZS.

Marko Juvan, 2006: *Literarna veda v rekonstrukciji*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.

Wolfgang Klein, 1977: *Methoden der Textanalyse*. Heidelberg: Quelle und Meyer.

Gerhard Kurz, 1986: *Metapher, Allegorie, Symbol*. Göttingen: Vandenhoeck&Ruprecht.

Ansgar Nünning (Hrsg.), 2004: *Metzler Lexikon. Literatur- und Kulturtheorie*. Stuttgart/Weimar: Verlag J. B. Metzler.

Ansgar Nünning (Hrsg.), 2004: *Grundbegriffe der Literaturtheorie*. Stuttgart/Weimar: Verlag J. B. Metzler.

Aleš Pogačnik (ur.): *Sodobna literarna teorija*. Ljubljana: Krtina.

Franziska Schüssler, 2006: *Literaturwissenschaft als Kulturwissenschaft*. Tübingen/Basel: A. France V.

Tomo Virk, 2008: *Moderne metode literarne vede in njihove filozofske teoretske osnove*. Ljubljana:

Znanstvena založba FF, Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo.

Dragiša Živković, 1992: *Rečnik književnih termina*. Beograd: Nolit.

Hayden White, 1999: *Figural realism. Studies in the mimesis effect*. Baltimor. London: The Johns Hopkins university press.

B) Izbor literarnozgodovinske literature je odvisen od izbrane doktorske teme in mentorjevih aktualnih raziskav s tega področja. / Selection of literary history literature depends on PhD theme and mentor's current researches in the field.

Cilji in kompetence:

Študenti se usposobijo za pisanje doktorske disertacije, strokovnih člankov, znanstvenih razprav, referatov in drugih strokovnih prispevkov.

Objectives and competences:

Students get qualified for writing PhD dissertation, professional articles, scientific discussions, papers and other professional works.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti pridobijo znanja in spretnosti za pripravo doktorske disertacije, strokovnih in znanstvenih prispevkov ter drugih oblik raziskovalnega dela.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti prenesejo znanja in spretnosti, ki so jih pridobili pri pisanju doktorske disertacije in razprav, tudi na druga tematska področja svoje stroke.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students acquire knowledge and skills for preparing PhD dissertation, professional and scientific articles and other forms of research work.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Students transfer knowledge and skills gained during PhD and discussions writing process to other thematic areas of their profession.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

- individualno delo
- konzultacije z mentorjem

Learning and teaching methods:

- individual work
- consultation with mentor

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Ena razprava in en strokovni članek,
pripravljen za objavo.

100

One discussion and one article ready to be
published.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Glej reference, navedene pri posameznih izvajalcih ali izvajalkah.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Izbrana poglavja iz Sinhronije 1
Course title:	Selected chapters from Synchrony 1

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet je namenjen študentom, ki so se odločili za teoretično naravnano študij s področja fonologije, leksikologije, frazeologije, funkcijskega jezikoslovja in teorije vezljivosti in besediloslovja. Področje fonologije vključuje obravnavo Fonoloških prvin: kontrastivnost, inherentne distinktivne lastnosti, distribucija, valentnost in frekventnost fonemov. Fonoloških nizov: inventarizacija, struktura, razporejanje fonemov. Princip sonornosti in zlog: razporejanje fonemov v fonemskih nizih in hierarhija fonemov po sonornosti; zlogovna meja. Fonotaktiko: izgovorna enota, izgovorna celota;

Content (Syllabus outline):

The subject is designed for students who decided for a theoretical oriented study from the field of phonology, lexicology, phraseology, functional linguistics and theory of binding and word science. The field of phonology includes dealing with Phonological elements: contrast, inherent distinctive characteristics, distribution, valence and frequency of phonemes. Phonological series: inventarization, structure, phoneme disposition. Principle of sonorousness and syllable: phoneme disposition in phoneme series and hierarchy of phonemes by sonority; syllabic border. Phonotactics: pronunciation

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

fonotaktična pravila.

Leksikološki vidik prinaša razgled po najpomembnejših domačih in tujih besedotvornih raziskavah, ki odkrivajo tvorbeno zakonitosti leksikalnega sistema in spremembe leksike v slovanskih jezikih pod vplivom jezikovnih globalizacijskih tokov. Opazovano je besedotvorno odzivanje v obliki inovativnih ali hibridnih tvorbenih vzorcev v lastnem jeziku, in to v zvrstno in funkcijsko različnih besedilih. Gre za vprašanje besedotvornega vzorčenja in potencialnih možnosti sistemskih sprememb, odkrivanja novih tvorbenih vzorcev in sprememb v pogostnosti že obstoječih. Frazeologija vključuje različne poudarke: teoretični pristopi v frazeologiji; tipologija frazeoloških enot (frazeologija in idiomatika; frazeologija v ožjem in širšem smislu); sintagmatika in paradigmatika frazeoloških enot: kolokabilnost, variantnost, pomenski odnosi med frazemi; kulturološki vidiki frazeologije, slovenska frazeologija v govornih in pisnih besedilih in besedilnih zbirkah; pragmatična frazeologija; opazovanje frazemov kot jezikovne uresničitve konceptualnih metafor ter povezava med teoretičnimi pristopi v frazeologiji in frazeografiji.

Funkcijsko jezikoslovje ponuja vpogled v skladijskopomenske vloge besednih vrst in skladijske teorije, njihovo uveljavljanje v slovenščini. Besedilna skladnja odpira nov pogled na posamezne skladijske pojave ter skladijske vloge v stavčni in besedilni skladnji.

Teorija vezljivosti študenta osredinja na vezljivost kot pomensko- in strukturnoskladijski pojav ter hkrati osvetljuje še vezljivostni vidik s stališča besedilne skladnje.

Preučevanje besedil z vidika jezikovno-tematske strukturiranosti: mikrostrukturna in makrostrukturna pojavnost, koherenca in kohezija besedila, tematska urejenost besedila, gramatika besedila: sestavniki besedila, funkcionalna perspektiva v besedilu na mikro- in makronivoju.

unit, pronunciation totality, phonotactic rules.

Lexicological outlook brings an overview of the most important domestic and foreign word-formation research, which uncover the lawfulness of the lexical system and lexical changes in Slavic languages under the influence of linguistic globalization flows.

We observe word-formation response in the shape of innovative or hybrid formation patterns in own language in different sorts and functionally different texts. The question of word-forming sampling and potential possibilities of system changes, discovering new formation samples and changes in the frequency of the already existing ones.

Phraseology includes different emphasis: theoretical approaches to phraseology; typology of phraseological units (phraseology and idiomatics; phraseology in narrow and wider sense); syntagmatic and paradigmatic of phraseologic units: colloquability, variety, meaning relations between phraseme; cultural views of phraseology, Slovene phraseology in spoken and written texts and textual collections; pragmatic phraseology; observation of phrasemes as linguistic realization of conceptual metaphors and the connections between theoretical approaches to phraseology.

Functional linguistics offers insight into syntactic-meaning role of word sorts and syntactic theory, their effect in Slovene language. Textual syntax opens new views on separate syntactic occurrences and syntactic role in sentence and textual syntax.

Theory of cohesiveness focuses the student on cohesiveness as meaning and structural-syntactic phenomena and at the same time throws light upon viewpoint from the position of textual syntax.

Researching the texts from the viewpoint of linguistic-thematic structure: microstructure and macrostructure occurrence, coherence and cohesion of the text, thematic order of the text, grammar of the text: of the text, functional perspective at the micro- and macro level.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Irena Stramlijič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Slavistično društvo.

Irena Stramlijič Breznik, 2002: Povezanost besedotvornih in vezljivostnih lastnosti glagola. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika*. 400–408.

Irena Stramlijič Breznik: Besedotvorna tipologija novonastalega besedja s področja mobilne telefonije. *Slavistična revija* 51/posebna številka (junij, 2003). 105–118.

Irena Stramlijič Breznik: Prevzete leksemske prvine in njihova besedotvorna zmožnost v slovenščini. *Slavistična revija* 56/2 (2008), 149–160.

Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.

Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS). Četrta prenovljena in razširjena izdaja*. Maribor: Obzorja.

Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
Harald Burger, 2003: *Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. 2., überarbeitete Auflage*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
Agnieszka Będkowska Kopczyk, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenskem jeziku. Kognitivni pristop*. Ljubljana: Študentska založba.
Erika Kržišnik, 2005: Frazelogija v luči kulture. V: Stabej, Marko (ur.): *Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Zbornik predavanj 41. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 67–81.
Nataša Jakop, 2006: *Pragmatična frazeologija*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
Polona Gantar, 2007: *Stalne besedne zveze v slovenščini*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
Andreja Žele, 2001: *Vežljivost v slovenskem jeziku : (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Andreja Žele, 2004: Koreferenčna vežljivostna razmerja v slovenskih povedih. *Slavistična revija*. 53/1. (2004). 13-25.

Cilji in kompetence:

Študenti:

- suvereno prepoznavajo sodobne globalizacijske vplive,
- spoznajo splošne težnje sodobnih jezikovnih sprememb in njihov vpliv na fonemski, leksikalni, frazemski, skladenjski, vežljivostni in besedilni sistem jezika,
- prepoznavajo internacionalizme, hibridno leksiko, frazeološke in skladenjske kontaminacije,
- ugotavljajo pozitivne in negativne vplive globalnega jezika na jezikovnosistemsko podobo slovenščine.

Objectives and competences:

Students:

- in a sovereign manner recognize globalization influences,
- familiarize themselves with general linguistic changes and their influence on phoneme, lexical, phrasem, syntactic, binding and textual system of the language,
- recognize internationalisms, hybrid lexic, phraseological and syntactic contaminations,
- detect positive and negative influences of the global language on language-system image of Slovene language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti:

- so sposobni kritično presojeti in odkrivati mešanje prevzetih oblik z domačimi,
- uzaveščajo spremenljivost jezika skozi pozitivne in negativne vplive globalizacijskih procesov na vseh ravneh jezikovnega sistema.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti vzpostavijo ustrezen odnos do novih jezikovnih pojavov z vidika sporočanja ustreznosti in nove vloge slovenščine v sodobnih integracijskih procesih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students:

- are capable to critically judge and discover mixing of taken forms with domestic ones,
- the changing of the language through positive and negative influences of globalization processes on all levels of the language system.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Students establish suitable relations to new linguistic occurrences from the point of view of meaning adequacy and new role of Slovene language in contemporary integration processes.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

--

--

Metode poučevanja in učenja:

Seminarsko delo.
Samostojno delo, vodeno s konzultacijami učitelja.
Projektno delo v okviru projekta nosilcev predmeta.

Learning and teaching methods:

Seminar work.
Individual work, lead by lecturer's consultations.
Project work within the course leaders' projects.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga,
Ustni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Seminar paper,
Oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

Irena Stramljič Breznik
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Tvorbeni potencial afiksoidne zloženke v slovenščini. *Studia Slavica Savariensia*, ISSN 1216-0016, 2011, 1/2, str. 65-69. [COBISS.SI-ID 18904328]
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, HAMERŠAK, Marijana. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od R do Ž. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 1, str. 85-105, tabele. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID 32461613]
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Reaktualizacija besedilnih vzorcev v radijskih oglasih. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 2, str. 131-142. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID 32507949]
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od M do P. *SlaviaCentralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2009, letn. 2, št. 2, str. 63-74. [COBISS.SI-ID 17240328]
STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Okazionalizmi v sodobni slovenski mladinski književnosti. *SlaviaMeridionalis*, ISSN 1233-6173, 2009, 9, str. [47]-59. [COBISS.SI-ID 17360392]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Izbrana poglavja iz Sinhronije 2
Course title:	Selected Chapters from Synchrony 2

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet je namenjen kandidatom, ki so se odločili za bolj empirično naravnani študij s področja, leksikologije, frazeologije, korpusnega jezikoslovja, jezikovnih tehnologij ter raziskovanja razmerij med slušnostjo in instrumentalnostjo v knjižni in/ali narečni fonetiki ter fonologiji. Leksikološko področje pokriva možnost raziskovanja leksike z vidika raznolike morfemske pojavnosti in druženja leksemov v združbe na podlagi skupne morfemske (besedne družine), pomenske (pomenska polja) ali oblikovne podobe (homonimija, paronimija). To omogoča odkrivanje

Content (Syllabus outline):

The subject is designed for candidates who decide for more empirically oriented study from the fields of lexicology, phraseology, corpus linguistics, linguistic technologies and researching the ratios between auditory and instrumentality in literary and/or dialectic phonetics and phonology. Lexicological filed covers possibilities of researching lexica from the viewpoint of various morpheme occurrence and connecting lexemes in groups based on the common morpheme (word families), semantic (semantic fields) or morphologic images (homonymy, paronymy). This enables discovering various

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

raznolike strukturne podobe leksike in njihovih razmerij, ki jih je mogoče s semaziološkim ali onomaziološkim pristopom uslovariti. Za odkrivanje teh razmerij in izdelavo različnih slovarjev pa je potrebno uporabiti tudi pristope, ki jih ponujajo sodobne jezikovne tehnologije (sinetizatorji, analizatorji govora, referenčni korpusi) in obratno, spoznavanje sistemskosti leksike in njenih značilnosti od fonetične do semantične podobe pomeni pomembno podporo razvoju novih jezikovnih tehnologij.

Frazeološko področje zajema primerjalni vidik frazemov južnoslovanskih jezikov, njihovo strukturo, skladišne lastnosti, kategorialni in denotativni ali sporočanski pomen. Izpostavljene bodo skupne in različne prvine južnoslovanskih jezikov s posebnim oziroma na izvor in skupne frazeološke plove v slovanskih in neslovanskih jezikih, izpostavljeni bodo tudi določeni frazeološki koncepti. Frazemi bodo predstavljeni glede na pojavljanje v različnih zvrsteh, hkrati pa bodo predstavljena osnovna načela frazeografije: frazeologija v splošnem slovarju: konceptualno in izvedbeno; vrste frazeoloških slovarjev in njihove značilnosti: eno- ali večjezični, namenjeni rojenemu govorniku ali tujejezičnemu uporabniku itd.; frazeološke enote v besedilnih korpusih: kako jih prepoznati, izločiti in ovrednotiti njihove pojavne oblike.

Korpusno jezikoslovje obsega naslednje vsebine: jezikovni viri glede na namen, jezikovni viri za pisni in govorni jezik, tipologija in razvoj korpusov, gradnja korpusov, označevanje korpusov, korpusna analiza, korpusni opisi slovenskega jezika in njihova funkcionalna uporaba.

Konverzacijska analiza obsega razmislek o kontekstu govorne rabe jezika, zbiranja in transkribiranja gradiva za raziskave govorne rabe jezika, struktura pogovora, lastnosti spontanega govora in uzaveščenost ustrezne rabe tudi narečnega glede na različne govorne položaje in različne stopnje ter vrste izobraževanja.

structural images of lexic and its relations, which can be with semasiological or onomasiological approach. For discovering these relations and producing different dictionaries it is necessary to use the approaches, enabled by contemporary linguistic technologies (synthetizers, speech analyzers, reference corpuses) and vice versa, getting to know lexical systemness and its characteristics from phonetic to semantic image presents an important support to the new language technologies.

Phrasological field comprises comparative aspect of south Slavic languages phrasemes, their structure, syntax characteristics, category or denotative or sporočanski meaning. There will be emphasized common and different elements of south Slavic languages with special regard to origin and common phraseologic components in Slavic and non Slavic languages. Certain phraseologic concepts will also be exposed. Phrasemes will be presented regarding to their appearance in different sorts, at the same time different basic principles of phraseography will be presented: Phraseology in general dictionary: conceptual and executive; sorts of phraseological dictionaries and their characteristics: one- or multi lingual, meant for native speaker or foreign user, etc.; phraseologic units in textual corpuses: how to recognize them, to eliminate and evaluate their appearing forms.

Corpus linguistic comprises following contents: linguistic sources regarding to source, linguistic sources for written and spoken language, typology and corpus development, corpus building, denominating corpus, corpus analysis, corpus description of Slovene language and their functional usage.

Conversation analysis comprises contemplation of spoken language usage context, gathering and transcribing material for researches of spoken language usage, conversation structure, characteristics of spontaneous speech and getting the awareness of adequate usage of dialectal regarding to different levels and sorts of education.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Anja Nikolić-Hoyt, 2004: *Konceptualna leksikografija. Prema tezaurusu hrvatskoga jezika*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

Irena Stramljič Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: *Dvojezična i višejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko- leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.

Irena Stramljič Breznik, 2001: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. *Jezikoslovni zapiski* 7/1-2. 197–206.

Irena Stramljič Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: *Evropsko leto jezikov; Sodobna slovenska*

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

književnost; Matija Murko / Slovenski slavistični kongres, 5. – 7. oktober. Ljubljana: Slavistično društvo. 242–245.

Irena Stramljič Breznik, 2002: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. *Jezik in slovstvo* 47/7-8. 295–300.

Irena Stramljič Breznik, 2007: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemске združbe v slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 74/1, 97–109.

József Tóth (ur.), 2004: *Quo vadis Wortfeldforschung?* Frankfurt am Mein: Peter Lang.

Željka Fink Arsovski, 2002: *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra.* Zagreb: FF-press.

Antica Menac, 2007: *Hrvatska frazeologija.* Zagreb: Knjigra.

Erika Kržišnik, 2003: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2. 221–237.

Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah.* Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.

Špela Arhar, Vojko Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. *Jezik in slovstvo* 52/2. 95–110.

Harald Burger idr. (ur.), 2007: *Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research.* Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)

Vojko Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje.* Domžale: Založba Izolit.

Vojko Gorjanc, Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju.* Ljubljana: Krtina.

Vojko Gorjanc (ur.), 2003: Jezikovne tehnologije za slovenščino. *Jezik in slovstvo* 48/3-4. 3-4.

Cilji in kompetence:

Študenti so sposobni na podlagi teoretičnih izhodišč analizirati besedotvorne, frazeološke in leksemске lastnosti zvrstno različnih besedil s funkcionalno uporabo razpoložljivih korpusov in drugih jezikoslovnih tehnologij.

Spoznavati prepletenost govornih rabe jezika z družbenim, mentalnim in fizičnim svetom, v katerem raba jezika poteka. Naučiti se uporabljati korpusne v znanstvenoraziskovalnem delu. Praktično spoznati zbiranje in transkribiranje govornega gradiva za raziskovalno delo. Spoznati teoretične temeljne in zahtevnejše značilnosti zapisa govornih besedil, ki temeljijo na slušnih in instrumentalnih zakonitostih.

Objectives and competences:

The students are capable on the basis of theoretical starting-point to analyze word-formatting, phraseological and lexemic characteristics of different sorts of texts with functional use of disposable corpora and other linguistic technologies.

Knowing the intertwined nature of spoken use of language with social, mental and physical world in which the use of language is taking place. Learning to use corpora in scientific-research work.

Practically familiarize themselves with collecting and transcribing spoken material for research work.

Getting to know theoretical basic and more demanding characteristics of written records that are based on audio and instrumental laws.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

S pridobljenim znanjem in praktičnim delom so usposobljeni za samostojno jezikoslovno analizo različnih besedil in sposobni razumevanja vzročno-posledične povezave med vrsto besedila in tipičnimi jezikovnimi pojavi na ravni tvorjenega besedja, leksemskih povezav in frazeoloških zvez. Sposobni so funkcionalne uporabe različnih frazeoloških slovarjev in sposobni tudi sestavljanja tematskih skupin frazemov po temeljnih frazeografskih načelih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

With accumulated knowledge and practical work the students are qualified for independent linguistic analysis and capable of understanding cause-consequential connection between the type of text and typical linguistic phenomena on the level of formed vocabulary, lexemic connections and phraseological unions. They are capable of functional use of different phraseological dictionaries and capable of composing thematic groups of prasemes by basic phraseographic principles.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študentje usvojijo metodologijo leksikološko-frazeološkega raziskovanja in vrednotenja jezikovnih pojavov in so tako usposobljeni za nadaljnje samostojno raziskovanje na področju leksikologije in usposobljeni za sestavljanje manjših (tematskih) frazeoloških slovarjev. Usvojena metodologija terenskega dela, zbiranja gradiva in delo s programi za transkribiranje in načine transkribiranja so skupaj s teoretičnimi metodološkimi, besedilnimi, slušno-instrumentalnimi in statističnoanalitičnimi znanji pomembna za pripravo doktorskega dela s področij leksikologije, frazeologije, korpusnega jezikoslovja in fonetike knjižnega ali narečnega govora.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The students master the methodology of lexicological-phraseological research and evaluation of linguistic phenomena and are thus qualified for further independent research in the field of lexicology and for composing smaller (thematic) phraseology dictionaries. The mastered methodology of the field work, gathering material, working with programs for transcribing and modes of transcribing are together with theoretic methodological, textual, audio-instrumental and statistically-analytic knowledge important for preparing doctoral dissertation from the fields of lexicology, phraseology, corpus linguistics and phonetics of literary and dialectic speech.

Metode poučevanja in učenja:

Seminarsko delo.
Samostojno delo, vodeno s konzultacijami učitelja.
Projektno delo v okviru projekta nosilcev predmeta.

Learning and teaching methods:

Seminar work.
Independent work, lead by teacher's consultations.
Project work within the projects of the subject leaders.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga,
Ustni izpit

50
50

Seminar paper,
Oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

Melita Zemljak Jontes

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2011: Jurij Dalmatin - govorec in pisec (tudi) posavskega narečja. *Stati inu obstatu*, ISSN 1408-8363, št. 13/14. 80–97, 372. [COBISS.SI-ID [18769928](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2013: Oblikoslovnna raznolikost v sevniško-krškem govoru glede na (ne)mestno okolje. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC. 207–219. [COBISS.SI-ID [20382984](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona, 2013: Dialectal awareness as identity. V: CARRILHO, Ernestina (ur.). *Current approaches to limits and areas in dialectology*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars. 69–81. [COBISS.SI-ID [20404488](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2014: *Jezikovna kultura v teoriji in (šolski) praksi*. Maribor: Študentska založba Litera.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Izbrana poglavja iz slovenske literarne zgodovine
Course title: Selected Chapters from Slovene Literary History

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	1.	1.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
20				10	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Miran Štuhec
Red. prof. dr. Silvija Borovnik
Red. prof. dr. Jožica Čeh Steger

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Slovenščina/Slovene

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenske književnosti.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene literature.

Vsebina:

Dinamika slovenske književnosti že od njene predliterarne stopnje kaže izrazito dinamiko. Ta je od vsega začetka nastajala iz stika univerzalnega in individualnega. Tako prva v besedila v slovenščini, nastala v visokem srednjem veku izpričujejo dvoje: krščansko izkušnjo in antično tradicijo na eni strani ter poseben praslovenski (jezikovni) vidik na drugi. Vključenost v duhovno in kulturno dogajanje zahodnoevropskega duhovnega kroga je dobila nove spodbude v času protestantizma. Ob koncu 18. stol. in v začetku 19. pa je do takrat pretežno

Content (Syllabus outline):

Since its pre literary stage the Slovene literature shows distinctive dynamics. From its beginnings it appeared from contact between universal and individual. Thus the first texts in Slovene, created in high Middle Ages testify two things: Christian experience and Antique tradition on one side and particular pre Slavic (linguistic) view on the other. Inclusion in spiritual and cultural events in Western European spiritual circle received new stimulus in period of Protestantism. By the end of the 18th century and in the beginning of the 19th at the time

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

cerkvena literatura prestopila mejo posvetne. A. T. Linhart, J. Damascen Dev in V. Vodnik so bili samo vrh pestrega kulturnega, duhovnega in literarnega dogajanja, kakršnega je zmoglo slovensko razsvetljenstvo. Upoštevajoč navedeno je slovenska romantika tako vendarle mogla svojo visoko kakovostno estetiko graditi na nekaterih domačih osnovah. Seveda pa je nastajala v dialogu z evropskim kontekstom (germanskim in slovanskim) in je njen rezultat estetsko, problemsko ter idejno visoka literarna sinteza. V 19. stoletju je slovenska književnost variirala med dvema skrajnostma: resničnim umetniškim dejanjem, ta se večkrat ni oziralo na programska načela in didaktično literaturo, ki se je vključila v konstituiranje slovenskega naroda. Močan zagon je slovenska književnost ponovno doživela na koncu 19. stol. in v prvih desetletjih 20. Moderna s slogovnim pluralizmom, dalje ekspresionizem različnih smeri ter ob njem še druge poetike in končno socialni realizem so ob razmeroma velikem številu odličnih ustvarjalcev izpostavili tudi problem literarnih zvrsti in žanrov, problem stila, razširilo pa se je tudi področje tematike. Ne nazadnje gre za čas intenzivnega dogajanja na svetovno-nazorskem in ideološkem področju, kar je pogosto, denimo prek literarne kritike, puščalo neposredne posledice na književnem področju. Druga polovica 20. stol. je kmalu po končani svetovni vojni ponovno začela tematizirati eksistencialno problematiko. V formalno-stilnem in idejnem smislu pa lahko ugotovljamo vrsto literarnih smeri in književnih tokov (socialistični realizem, intimizem, eksistencializem, strukturalizem, modernizem s svojimi skrajnimi variantami, lingvizem, odmevi simbolizma, postmodernizem, novi realizem itd.), proti koncu stoletja tudi pojav avtorskih poetik. K povedanemu je potrebno dodati še vzpon esejistike in kratke zgodbe v osemdesetih letih ter ponoven interes za roman ob koncu stoletja. Slogovni vidik, žanri, izrazitejši nastop avtoric, razmah esejistike ter literariziranje bivanjskih vprašanj so pomembne značilnosti tega časa.

prevailing Church literature crossed the borders of profane. A. T. Linhart, J. Damascen Dev in V. Vodnik were only the peak of vivid cultural, spiritual and literary happening which Slovene Enlightenment was capable of. Considering the above mentioned the Slovene Romantic could build its high quality aesthetic on some domestic foundations. Of course it was forming in dialogue with European context (Germanic and Slavic) and its end result was an aesthetic, problem, and idea high literary synthesis. In the 19th century the Slovene literature swung between two extremes: genuine act of art which often did not consider program principles and didactic literature which was involved in constituting of the Slovene nation. At the end of 19th century and in first decades of the 20th the Slovene literature has received another powerful momentum. Modern with its stylistic pluralism, expressionism of various directions together with other poetics, and finally social realism, beside relatively large number of exquisite authors, outlined problems of literary sorts and genres, problems of style. The field of thematic was also broadened. Last but not least it was a period of intense happening in world-idea and ideology field which often immediately, ie. through literary critique, impacted literary field. Second half of the 20th century, soon after the World War II. ending, started to thematise existentialist problematic. In formally – stylistic and idea sense we can find whole range of literary directions and currents (social realism, intimism, existentialism, structuralism, modernism with its extreme variations, linguism, symbolism's reflections, post modernism, new realism etc.), and by the end of century the appearance of author poetics. It should be added to the above the ascent of essayistic and short story in the eighties and a revived interest for novel at the end of century. Stylistic aspect, genres, distinctive appearance of female authors, essayistic swing and literarisation of existentialist questions are important characteristics of that period.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

France Bernik, 1993: *Študije o slovenski poeziji*. Ljubljana: DZS.
Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
Silvija Borovnik, 2005: *Slovenska dramatika v drugi pol. 20. stoletja*. Ljubljana: SM.
Blanka Bošnjak, 2005: *Premiki v sodobni slovenski kratki prozi*. Maribor: Slavistično društvo.
Jožica Čeh, 2001: *Metaforika v Cankarjevi kratki pripovedni prozi*. Maribor: Slavistično društvo Maribor (Zora, 13).
Darko Dolinar, 2007: *Med književnostjo, narodom in zgodovino*. Celje/Ljubljana: Celjska Mohorjeva družba/Založba ZRC, ZRC SAZU.
Helga Glušič, 2002: *Slovenska pripovedna proza v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Igor Grdina, 1999: *Od Brižinskih spomenikov do razsvetljenstva*. Maribor: Založba Obzorja.
Miran Hladnik, 1990: *Slovenska kmečka povest*. Ljubljana: Prešernova družba.
Matjaž Kmecl, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: MK.
Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: DZS.
Gregor Kocijan, 1996: *Kratka pripovedna proza v obdobju moderne*. Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.
Jože Koruza, 1997: *Slovenska dramatika od začetkov do sodobnosti*. Ljubljana: Mihelač.
Janko Kos, 1995: *Postmodernizem*. Ljubljana: DZS.
Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: MK.
Boris Paternu, 1976, 1977: *France Prešeren in njegovo pesniško delo I in II*. Ljubljana: MK.
Boris Paternu, 1989: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Ljubljana: MK.
Darja Pavlič, 2003: *Funkcije podobja v poeziji K. Koviča, D. Zajca in G. Strniše*. Maribor: Slavistično društvo Maribor.
Denis Poniž, 2001: *Slovenska lirika 1950–2000*. Ljubljana: SM.
Jože Pogačnik, 1963: *Stritarjev literarni nazor*. Ljubljana: Slovenska matica.
Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost 1*. Ljubljana: DZS.
Jože Pogačnik, 1995: *Slovensko slovstvo v obdobju razsvetljenstva*. Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.
Jože Pogačnik, Silvija Borovnik, Darko Dolinar, Denis Poniž, Igor Saksida, Majda Stanovnik, Miran Štuhec, Franc Zdravec, Tine Logar (ur.) in Tanja Viher (ur.), 2001: *Slovenska književnost 3*. Ljubljana: DZS.
Miran Štuhec, 2000: *Naratologija*. Ljubljana: Študentska založba.
Miran Štuhec, 2003: *Slovenska esejistika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: SM.
Franc Zdravec, 1980: *Elementi slovenske moderne književnosti*. Murska Sobota: Pomurska založba.
Franc Zdravec, 1993: *Slovenska ekspresionistična literatura*. Murska Sobota / Ljubljana: Pomurska založba/ Znanstveni inštitut FF.
Franc Zdravec, 1999: *Slovenska književnost 2*. Ljubljana: DZS.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je pri študentih doseči stopnjo znanja o genezi književnega korpusa, o njegovih notranjih zvezah in dinamiki, ki je nujna za nadaljnji študij slovenske književnosti.

Objectives and competences:

The objective is for students to reach the level of knowledge about Literary corpus genesis, about its inner connections and dynamics necessary for further study of Slovene literature.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent zna prepoznati, analizirati in interpretirati pomembna dela slovenske književnosti, sposoben jih je umestiti v ustrezne literarne tokove (domače in tuje), prav tako razume povezanost literature s širšimi kulturnimi in družbenimi pojavi.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Predmet je celovit uvid v slovensko književnost od njenih začetkov do danes. Glede na to se pričakuje,

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student can recognize, analyze and interpret the important works of Slovene literature, he/she is capable of placing them into suitable literary currents (domestic and foreign), he/she also understands connection of literature to broader cultural and social phenomena.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Subject is a wholesome insight into Slovene

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

da bodo študenti spoznanja prenašali na druga literarno-zgodovinska področja.

literature from its beginnings until today. Regarding that students are expected to transfer their knowledge to other literary historic fields.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih, seminarjih in seminarjskih vajah. Kritičen študij navedene in druge literature.

Learning and teaching methods:

Lectures include students' stimulation toward problem approach and solving of pre planned specific problems. Active presence in lectures, seminars and seminary exercises. Critical study of listed and other literature.

Načini ocenjevanja:

Pisni izpit,
seminarsko delo

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Written examination,
seminary paper

60
40

Reference nosilca / Lecturer's references:

Miran Štuhec

ŠTUHEC, Miran. Književna esejistika in književna kritika = Theliteraryessayandliterarycriticism. V: HLADNIK, Miran (ur.). *Slovenska literarna veda danes = Sloveneliterarystudies today*, (Slavistična revija, ISSN 0350-6894, letn. 61, št. 1). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2013, str. 249-273. ŠTUHEC, Miran. Družbeni, zgodovinski, moralni in pripovedni vidiki Vorančeve proze. V: BOROVIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 33-40. ŠTUHEC, Miran. Zur Poetik des slowenischen Essays. *Klagenfurter Beiträge zur Sprachwissenschaft*, ISSN 1562-2878, 2002/03, jg. 28/29, str. [91]-100.

ŠTUHEC, Miran. Žive besede in prodorne misli : antologija slovenske esejistike prve polovice 20. stoletja. V: ŠTUHEC, Miran (ur.). *Žive besede in prodorne misli : antologija slovenske esejistike prve polovice 20. stoletja*, (Knjižna zbirka Beletrina). Ljubljana: Študentska založba, 2013, str. 267-313.

ŠTUHEC, Miran. *Književne teme*. 1. natis. Maribor: Pivec, 2013. 198 str. ISBN 978-961-6897-17-4.

Silvija Borovnik

BOROVIK, Silvija. *Pišejo ženske drugače? : [o Slovenkah kot pisateljicah in literarnih likih]*. Ljubljana: Mihelač, 1996. 277 str. ISBN 961-201-153-2. [COBISS.SI-ID [56462080](#)]

BOROVIK, Silvija. Pripovedna proza. V: LOGAR, Tine (ur.), et al. *Slovenska književnost III*. 1. izd. Ljubljana: DZS, 2001, str. [145]-202. [COBISS.SI-ID [14994530](#)]

BOROVIK, Silvija. *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica, 2005. 198 str., fotogr. ISBN 961-213-147-3. [COBISS.SI-ID [221718272](#)]

BOROVIK, Silvija. *Književne študije : o vlogi ženske v slovenski književnosti, o sodobni prozi in o slovenski književnosti v Avstriji*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 85). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012. 262 str. ISBN 978-961-6656-81-8. [COBISS.SI-ID [68860929](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Jožica Čeh Steger

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID [65327105](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2012, letn. 60, št. 2, str. 199-212. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_2_05.pdf. [COBISS.SI-ID [19293960](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Gewaltphänomene in der slowenischen Literatur : die Kriegsgewalt und die Gewissensfragen. V: BURLON, Laura (ur.). *Verbrechen - Fiktion - Vermarktung : Gewalt in den zeitgenössischen slavischen Literaturen*. Potsdam: Universitätsverlag, 2013, str. 197-210. <http://opus.kobv.de/ubp/volltexte/2014/6887/pdf/verbrechen.pdf>. [COBISS.SI-ID [20342280](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze : Maja Haderlaps Engel des Vergessens. V: NELL, Werner (ur.). *Imaginäre Dörfer : Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*, (Rurale Topografien, Bd. 1). Bielefeld: Transcript, cop. 2014, str. 339-355. [COBISS.SI-ID [20727816](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Izbrana poglavja iz slovenske literarne zgodovine in slovenskega jezikoslovja
Course title:	Selected Chapters from Slovene Literary History and Slovene Linguistics

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	1.	1.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
20				10	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Miran Štuhec
Red. prof. dr. Silvija Borovnik
Red. prof. dr. Jožica Čeh Steger
Red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik
izr. prof. dr. Melita Zemljak Jontes

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures: Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenske književnosti.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene literature.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

V 19. stoletju je slovenska književnost variirala med dvema skrajnostma: resničnim umetniškim dejanjem, ta se večkrat ni oziralo na programska načela in didaktično literaturo, ki se je vključila v konstituiranje slovenskega naroda. Močan zagon je slovenska književnost ponovno doživela na koncu 19. stol. in v prvih desetletjih 20. Moderna s slogovnim pluralizmom, dalje ekspresionizem različnih smeri ter ob njem še druge poetike in končno socialni realizem so ob razmeroma velikem številu odličnih ustvarjalcev izpostavili tudi problem literarnih zvrsti in žanrov, problem stila, razširilo pa se je tudi področje tematike. Druga polovica 20. stol. je kmalu po končani svetovni vojni ponovno začela tematizirati eksistencialno problematiko. V formalno-stilnem in idejnem smislu pa lahko ugotavljamo vrsto literarnih smeri in književnih tokov (socialistični realizem, intimizem, eksistencializem, strukturalizem, modernizem s svojimi skrajnimi variantami, lingvizem, odmevi simbolizma, postmodernizem, novi realizem itd.), proti koncu stoletja tudi pojav avtorskih poetik. K povedanemu je potrebno dodati še vzpon esejistike in kratke zgodbe v osemdesetih letih ter ponoven interes za roman ob koncu stoletja. Slogovni vidik, žanri, izrazitejši nastop avtoric, razmah esejistike ter literariziranje bivanjskih vprašanj so pomembne značilnosti tega časa.

Jezikovni del predmeta je namenjen pregledu, obvladovanju temeljnih raziskovalnih področji in poznavanju novejših raziskovalnih dosežkov na naslednjih segmentih slovenskega jezika: a) leksikološkem, b) skladenjskem, c) besediloslovno-pragmatičnem.

Leksikološki vključuje pregled temeljnih teoretičnih raziskav besedotvornih, pomenoslovnih, terminoloških in frazeoloških sistemskih lastnosti sodobnega knjižnega jezika. *Skladenjski* obsega skladenjskopomenske vloge besednih vrst, skladenjske teorije – njihovo uveljavljanje v slovenščini ter skladnja z besedotvornega in pretvorbne vidika. *Besediloslovno-pragmatični* vidik osvetljuje besedilo kot jezikovno-tematsko strukturo, s katero se izraža relativno omejen kompleks jezikovnih sredstev, tj. besedilne pojavnosti, le-te je mogoče preučevati v diskurzu. Poseben poudarek bo na razmerju med sistemom in funkcijo v govoru in besedilu.

In the 19th century the Slovene literature swung between two extremes: genuine act of art which often did not consider program principles and didactic literature which was involved in constituting of the Slovene nation. At the end of 19th century and in first decades of the 20th the Slovene literature has received another powerful momentum. Modern with its stylistic pluralism, expressionism of various directions together with other poetics, and finally social realism, beside relatively large number of exquisite authors, outlined problems of literary sorts and genres, problems of style. The field of thematic was also broadened. . Second half of the 20th century, soon after the World War II. ending, started to thematise existentialist problematic. In formally – stylistic and idea sense we can find whole range of literary directions and currents (social realism, intimism, existentialism, structuralism, modernism with its extreme variations, linguism, symbolism's reflections, post modernism, new realism etc.), and by the end of century the appearance of author poetics. It should be added to the above the ascent of essayistic and short story in the eighties and a revived interest for novel at the end of century. Stylistic aspect, genres, distinctive appearance of female authors, essayistic swing and literarisation of existentialist questions are important characteristics of that period.

The subject is designed for overview, mastering of the basic research fields and knowing the newer research successes in the following segments of Slovene language: a) lexicological, b) syntactic, c) word-science-pragmatic.

Lexicological includes overview of the basic theoretic research of the word-formatting, terminological and phraseological system characteristics of contemporary literary language. *Syntactic* includes roles of the word sorts, syntactic theories – their effect in Slovene language and syntax from word-formatting and transformational view. *Word-science-pragmatic* view shows the text as linguistic-thematic structure with which a relatively limited linguistic tools, that is word phenomena, only they can be researched in discourse. Special emphasis is on the ratio between the system and function in speech and text.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

- France Bernik, 1993: *Študije o slovenski poeziji*. Ljubljana: DZS.
- Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
- Silvija Borovnik, 2005: *Slovenska dramatika v drugi pol. 20. stoletja*. Ljubljana: SM.
- Darko Dolinar, 2007: *Med književnostjo, narodom in zgodovino*. Celje/Ljubljana: Celjska Mohorjeva družba/Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Helga Glušič, 2002: *Slovenska pripovedna proza v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Igor Grdina, 1999: *Od Brižinskih spomenikov do razsvetljenstva*. Maribor: Založba Obzorja.
- Matjaž Kmecl, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: MK.
- Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: DZS.
- Gregor Kocijan, 1996: *Kratka pripovedna proza v obdobju moderne*. Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.
- Jože Koruza, 1997: *Slovenska dramatika od začetkov do sodobnosti*. Ljubljana: Mihelač.
- Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: MK.
- Boris Paternu, 1976, 1977: *France Prešeren in njegovo pesniško delo I in II*. Ljubljana: MK.
- Darja Pavlič, 2003: *Funkcije podobja v poeziji K. Koviča, D. Zajca in G. Strniše*. Maribor: Slavistično društvo Maribor.
- Denis Poniž, 2001: *Slovenska lirika 1950–2000*. Ljubljana: SM.
- Jože Pogačnik, Silvija Borovnik, Darko Dolinar, Denis Poniž, Igor Saksida, Majda Stanovnik, Miran Štuhec, Franc Zadravec, Tine Logar (ur.) in Tanja Viher (ur.), 2001: *Slovenska književnost 3*. Ljubljana: DZS.
- Miran Štuhec, 2003: *Slovenska esejistika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: SM.
- Franc Zadravec, 1980: *Elementi slovenske moderne književnosti*. Murska Sobota: Pomurska založba.
- Franc Zadravec, 1993: *Slovenska ekspresionistična literatura*: Murska Sobota / Ljubljana: Pomurska založba/ Znanstveni inštitut FF.
- Franc Zadravec, 1999: *Slovenska književnost 2*. Ljubljana: DZS.
- Marija Golden, 2001: *O jeziku in jezikoslovju*. 2. natis. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- [Michael Alexander Kirkwood](#) Halliday, 1996: *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold.
- Mira Ivič Krajnc, 2005: Besedilne značilnosti javne govorjene besede : na gradivu sej mariborskega Mestnega sveta. Maribor: Slavistično društvo.
- Tomo Korošec, 1998: *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas, 1998.
- Jan Petr (ur.), 1986: *Mluvnice češtiny (MČ)*. Praha: Academia.
- Irena Stramljič Breznik, 2004: *Besednodružinski slovar slovenskega jezika : poskusni zvezek za iztočnice na B*. Maribor: Slavistično društvo.
- Irena Stramljič Breznik, 2005: Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B. *Slavistična revija* 53/4 (2005). 505-520.
- Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.
- Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS). Četrta prenovljena in razširjena izdaja*. Maribor: Obzorja.
- Drago Unuk, 2003: *Zlog v slovenskem jeziku*. Ljubljana: Slavistična knjižnica 7.
- Alenka Valh Lopert, 2005: *Kultura govora na Radiu Maribor*. Maribor: Zora 36.
- Ada Vidovič Muha, 1984: Nova slovenska skladnja J. Toporišiča. *Slavistična revija* 32/2. 142–155.
- Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladensko besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
- Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Melita Zemljak Jontes, 2004: *Trajanje glasov štajerskega zabukovškega govora*. Maribor: Zora 30.
- Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku: (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Cilj predmeta je pri študentih doseči stopnjo znanja o genezi književnega korpusa, o njegovih notranjih zvezah in dinamiki, prepoznavanje in poznavanje različnih jezikoslovnih teorij za obravnavana področja, poznavanje in uporaba relevantnega jezikoslovnega izrazja, usvojitve tudi bistvenih metodoloških znanj.

The objective is for students to reach the level of knowledge about Literary corpus genesis, about its inner connections and dynamics, recognizing and knowing different linguistic theories for given area, knowing and using relevant linguistic terminology, mastering the crucial methodological knowledge

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent zna prepoznati, analizirati in interpretirati pomembna dela slovenske književnosti, sposoben jih je umestiti v ustrezne literarne tokove (domače in tuje), prav tako razume povezanost literature s širšimi kulturnimi in družbenimi pojavi.

Poznavanje različnih jezikoslovnih teorij in metodoloških pristopov na obravnavanih področjih, poznavanje in uporaba relevantnega domačega in tujega jezikoslovnega izrazja, usvojitve tudi bistvenih metodoloških znanj za samostojno sestavo strokovnega članka, referata

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Predmet je celovit uvid v slovensko književnost.

Glede na to se pričakuje, da bodo študenti spoznanja prenašali na področje didaktike.

Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije z upoštevanjem teoretično-metodoloških zahtev strokovnega prispevka.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student can recognize, analyze and interpret the important works of Slovene literature, he/she is capable of placing them into suitable literary currents (domestic and foreign), he/she also understands connection of literature to broader cultural and social phenomena.

Knowing different linguistic theories and methodological approaches in the given fields, knowing and using the relevant domestic and foreign linguistic terminology, mastering crucial methodological knowledge for independent composition of the professional article, paper.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Subject is a wholesome insight into Slovene literature. Regarding that students are expected to transfer their knowledge to other field of didactic. Ability to independent linguistic interpretation with regard to theoretical-methodological demands of a professional contribution.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih, seminarjih in seminarjskih vajah. Kritičen študij navedene in druge literature.

Predavanje (verbalno-tekstualne metode, razlaganje, pojasnjevanje, diskusija). Delo s teksti, zvočnimi posnetki. Uporaba ustreznih jezikovnih tehnologij za analizo govornih in pisnih besedil.

Learning and teaching methods:

Lectures include students' stimulation toward problem approach and solving of pre planned specific problems. Active presence in lectures, seminars and seminary exercises. Critical study of listed and other literature. Lectures (verbal-textual methods, explaining, interpreting, discussion). Work with texts, sound recordings. Use of suitable linguistic technologies for the analysis of spoken and written texts.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit,
seminarsko delo

60
40

Written examination,
seminary paper

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Reference nosilca / Lecturer's references:

Miran Štuhec

ŠTUHEC, Miran. Književna esejistika in književna kritika = Theliteraryessayandliterarycriticism. V: HLADNIK, Miran (ur.). *Slovenska literarna veda danes = Sloveneliterarystudies today*, (Slavistična revija, ISSN 0350-6894, letn. 61, št. 1). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2013, str. 249-273. ŠTUHEC, Miran. Družbeni, zgodovinski, moralni in pripovedni vidiki Vorančeve proze. V: BOROVIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 33-40.

ŠTUHEC, Miran. Zur Poetik des slowenischen Essays. *Klagenfurter Beiträge zur Sprachwissenschaft*, ISSN 1562-2878, 2002/03, jg. 28/29, str. [91]-100.

ŠTUHEC, Miran. Žive besede in prodorne misli : antologija slovenske esejistike prve polovice 20. stoletja. V: ŠTUHEC, Miran (ur.). *Žive besede in prodorne misli : antologija slovenske esejistike prve polovice 20. stoletja*, (Knjižna zbirka Beletrina). Ljubljana: Študentska založba, 2013, str. 267-313.

ŠTUHEC, Miran. *Književne teme*. 1. natis. Maribor: Pivec, 2013. 198 str. ISBN 978-961-6897-17-4.

Silvija Borovnik

BOROVIK, Silvija. *Književne študije : o vlogi ženske v slovenski književnosti, o sodobni prozi in o slovenski književnosti v Avstriji*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 85). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012. 262 str. ISBN 978-961-6656-81-8. [COBISS.SI-ID [68860929](#)]

BOROVIK, Silvija. Pripovedna proza. V: LOGAR, Tine (ur.), et al. *Slovenska književnost III*. 1. izd. Ljubljana: DZS, 2001, str. [145]-202. [COBISS.SI-ID [14994530](#)]

Irena Stramljič Breznik

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Tvorbeni potencial afiksoidne zloženke v slovenščini. *Studia Slavica Savariensia*, ISSN 1216-0016, 2011, 1/2, str. 65-69. [COBISS.SI-ID 18904328]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, HAMERŠAK, Marijana. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od R do Ž. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 1, str. 85-105, tabele. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID 32461613]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Reaktualizacija besedilnih vzorcev v radijskih oglasih. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 2, str. 131-142. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID 32507949]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od M do P. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2009, letn. 2, št. 2, str. 63-74. [COBISS.SI-ID 17240328]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Okazionalizmi v sodobni slovenski mladinski književnosti. *Slavia Meridionalis*, ISSN 1233-6173, 2009, 9, str. [47]-59. [COBISS.SI-ID 17360392]

Melita Zemljak Jontes

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2010: Kritični jezikovnokulturni vpogled v oddaje televizije Slovenija. V: ZUPAN SOSIČ, Alojzija (ur.). *Sodobna slovenska književnost : (1980-2010)*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 29). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 393–

402. http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp29/53_Zemljak.pdf. [COBISS.SI-ID [17997832](#)]

VALH LOPERT, Alenka, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2012: Jezikovna odstopanja od knjižne norme v spisih dijakov dvojezične gimnazije v Celovcu. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Slavistika v regijah - Koper*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, ISSN 1408-3043, 23). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije: Znanstvena založba Filozofske Fakultete. 116–123. <http://641.gvs.arnes.si/sds.html>. [COBISS.SI-

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ID [19657736](#)

ZEMPLJAK JONTES, Melita, 2013: Oblikoslovna raznolikost v sevniško-krškem govoru glede na (ne)mestno okolje. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC. 207–219. [COBISS.SI-ID [20382984](#)]

ZEMPLJAK JONTES, Melita, 2014: *Jezikovna kultura v teoriji in (šolski) praksi*. Maribor: Študentska založba Litera.

Jožica Čeh Steger

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID [65327105](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2012, letn. 60, št. 2, str. 199-212. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_2_05.pdf. [COBISS.SI-ID [19293960](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Gewaltphänomene in der slowenischen Literatur : die Kriegsgewalt und die Gewissensfragen. V: BURLON, Laura (ur.). *Verbrechen - Fiktion - Vermarktung : Gewalt in den zeitgenössischen slavischen Literaturen*. Potsdam: Universitätsverlag, 2013, str. 197-210. <http://opus.kobv.de/ubp/volltexte/2014/6887/pdf/verbrechen.pdf>. [COBISS.SI-ID [20342280](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze : Maja Haderlaps Engel des Vergessens. V: NELL, Werner (ur.). *Imaginäre Dörfer : Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*, (Rurale Topografien, Bd. 1). Bielefeld: Transcript, cop. 2014, str. 339-355. [COBISS.SI-ID [20727816](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Jezik in računalniška orodja
Course title:	Language and Computer Tools

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type Izbirni/optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Melita Zemljak Jontes

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenski jezik/Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika.

Prerequisites:

Previous knowledge of the Slovene language.

Vsebina:

Računalniška orodja za uporabo pri obravnavi različnih jezikovnih ravnin slovenskega jezika. Uporaba digitalne tehnologije za razvijanje digitalne zmožnosti. Informacijske družbene tehnologije. Informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT) in informacijsko-komunikacijska pismenost. Digitalna tehnologija in njena vključitev v načrtovanje ter izvajanje pouka slovenskega jezika in književnosti na različnih stopnjah izobraževanja. Namenska gradiva, viri in orodja (referenčni vir; e-knjiga; e-učbenik; dokument, dostopen na spletu; avtentično besedilo oz. besedilno gradivo; slike,

Content (Syllabus outline):

Computer tools for treating different language levels of the Slovene language. Usage of digital technology for development of digital capabilities. Information social technologies. Information-communication technology (ICT) and information-communication literacy. Digital technology and its inclusion into planning and conducting Slovene language and literature class at different levels of education. Namenska materials, sources and tools (reference sources; e-book; e-school book; document, accessible on internet; authentic text ie. textual

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

zvočni zapisi, slovenski iskalniki; spletna knjižnica; črkovalniki in slovarji; e-tabla idr.).
Poučevanje slovenščine na daljavo.

material; pictures, audio recordings, Slovene browsers; internet library; spell checkers and dictionaries; e-charts etc.).
Distant teaching of the Slovene language

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)
Vojko Gorjanc, 1999: *Korpusi v jezikoslovju in korpus slovenskega jezika FIDA*. Ljubljana : Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.
Majda Steinbuch, 2004: Učenje z informacijskimi viri. V: Melita Ambrožič idr.: *Informacijsko opismenjevanje: priručnik za delo z informacijskimi viri*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. 161–222.
Marta Stone Wiske, 2005: *Teaching for Understanding with Technology*. San Francisco: Jossey-Bass.
Savina Zwitter, 2004: Vodnik po iskalnih orodjih na internetu in podatkovne zbirke s polnimi besedili člankov. V: *Informacijsko opismenjevanje*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 117–127.
Maric Žvegljč: Učenje in poučevanje slovenščine na daljavo v spletni učilnici moodle. *Slovenščina v šoli* 12/3 (2008). 50-55.

B)

http://www.fida.net/slo/clanki/gorjanc_02.html.

Govorjeni korpusi Laboratorija za digitalno procesiranje signalov, Maribor, in Laboratorija za umetno zaznavanje, sisteme in kibernetiko, Ljubljana.

Korpusi slovenskega jezika: <http://bos.zrc-sazu.si/>, http://bos.zrc-sazu.si/s_beseda.html, http://bos.zrc-sazu.si/main_si_l2.html, <http://www.fidaplus.net/> idr., drugi aktualni korpusi.

Učni načrti za slovenski jezik osnovnih in srednjih šol./ Curriculum for Slovene language in primary and grammar schools.

Cilji in kompetence:

Študentje se seznanijo z izbranimi računalniškimi orodji za jezikovno delo v pedagoški praksi in s termini, povezanimi z delom v elektronski obliki. Spoznajo izbrana dejanska namenska gradiva, vire in orodja ter se seznanijo z možnostmi njene vključitve v načrtovanje ter izvajanje pouka slovenskega jezika in književnosti na različnih stopnjah izobraževanja. Spoznajo temelje pouka (slovenščine) na daljavo.

Objectives and competences:

Students get acquainted with selected computer tools for linguistic work in pedagogy practice and with terminology related to work in electronic form. They get to know actual material, sources and tools and get acquainted with possibilities for its inclusion into preparing and conducting Slovene language and literature class at different levels of education. They learn about distant teaching of the Slovene language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študentje poznajo izbrana računalniška orodja za jezikovno delo v pedagoški praksi in znajo uporabiti termine, povezane z delom v elektronski obliki. Izbrana dejanska namenska gradiva, vire in orodja znajo vključiti v načrtovanje pouka slovenskega jezika in književnosti ter uporabiti pri samem pouku slovenskega jezika in književnosti na različnih stopnjah izobraževanja. Sposobni so izvesti pouk slovenščine na daljavo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Pridobljena teoretična znanja s področja IKT so

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Students know selected computer tools for linguistic work in pedagogy practice and are able of using terminology related to work in electronic form. They get to know actual material, sources and tools and get acquainted with possibilities for its inclusion into preparing and conducting Slovene language and literature class at different levels of education. They are able to use distant teaching of the Slovene language.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

dobrodošla kot ena izmed možnosti uporabe v šolskem/študijskem procesu, pomembna pa so tudi kot zaključna znanja za pripravo doktorskega dela s področja slovenskega jezika in književnosti.

Acquired theoretical knowledge from the field of ICT is welcome as another possibility for usage in school/study process. They are also important as final skills for preparing PhD dissertation in Slovene language and literature.

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Learning and teaching methods:

Frontal work, group work, individual work.

Načini ocenjevanja:

Praktično delo.
Ustni izpit.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Practical work.
Oral examination.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki; potrebna specialna računalniška programska oprema za delo na daljavo.
Stacionarni računalniki v računalniški učilnici.
Kasetofon, minidisk, CD/DVD-predvajalnik.

Material conditions for subject realization

Lap top, projector, speakers; special computer equipment for work on distance is needed.
Computer in computer class room.
Cassette player, mini disc, CD/DVD-player.

Obveznosti študentov:

Študij predpisane literature.
Praktično delo.
Ustni izpit.

Students' commitments:

Study of listed literature.
Practical work.
Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Melita Zemljak Jontes

LIPNIK, Jože, PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2012: Sodobne in klasične metode pri pouku materinščine z roko v roki. V: SLADOVÁ, Jana (ur.). *Metody a formy práce ve výuce mateřského jazyka : sborník z mezinárodní vědecké konference konané 12. dubna 2011 na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka a literatury. 154–163. [COBISS.SI-ID [19189256](#)]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2013: E-izobraževanje kot kombinirano izobraževanje pri pouku slovenščine = E-learning as blended learning at teaching Slovenian. V: OREL, Mojca (ur.). *Sodobni pristopi poučevanja prihajajočih generacij: [zbornik referatov] = Modern approaches to teaching coming generation : [conference proceedings]*. Polhov Gradec: Eduvision. 743–755, ilustr. http://eduvisio.si/Content/Docs/Zbornik%20prispevkov%20EDUvision%202013_splet.pdf. [COBISS.SI-ID [20320264](#)]

PULKO, Simona, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2013: E-slovenščina - most med učiteljem in učencem. *Jazyk - literatura - komunikace*, ISSN 1805-689X, č. 2. 1–8, ilustr. <http://www.jazyk-literatura-komunikace.cz/index.php/2-2013/category/23-clanky>. [COBISS.SI-ID [20446728](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Jezik in znanost
Course title:	Language and Science

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija Slovenski jezik – Diahronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language – Synchrony Slovene Language – Diahrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Znanstvene razlage: oblike znanstvene pojasnitve, poti do znanstvenega spoznanja, izdelava znanstvene pojasnitve in merila za njeno ocenjevanje.
- Logična analiza: argument – prepoznavanje, dopolnjevanje, diagramiranje, ocenjevanje, zmote, definicije – pojem, namen, vrste, merila.
- Raziskovalno delo: načrtovanje raziskave, njena izvedba in poročilo o njej, navajanje, parafraziranje in povzemanje misli drugih, problematizacija dokazov in jamstev, vrste

Content (Syllabus outline):

- Scientific explanations: forms, ways of gaining a scientific knowledge, elaborating a scientific explanation and criteria of its evaluation.
- Logical analysis: argument – identification, completion, presentation, evaluation, fallacies, definitions – concept, purpose, types, criteria.
- Research work: planning and performing research, reporting about results, citing, paraphrasing and summarizing thoughts of others, examining evidence and warranty,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

poročil o izvedbi raziskave in njenih rezultatih.

sorts of reports about a realization of research and its results.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Janez Bregant in Boris Vezjak, 2007: Zmote in napake v argumentaciji. Maribor: Subkulturni azil.
Friderik Klampfer, Janez Bregant in Smiljana Gartner, 2008: Telovadnica za možgane. Maribor: Svarog.
Danilo Šuster, 1998: Moč argumenta. Maribor: Pedagoška fakulteta.
Anne Thomson, 2003: Critical Reasoning. A Practical Introduction. London, New York: Routledge.
Jamie Whyte, 2003: Bad Thoughts. A Guide to Clear Thinking. London: Corvo.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je vzgojiti kritično mislečega posameznika, ki je zmožen odkrivati teoretične in praktične raziskovalne probleme, njihove rešitve s pomočjo za znanstveno disciplino ustreznih meril in standardov kritično oceniti, iskati samostojne izvirne razlage in teorije ter na koncu učinkovito in razumljivo s svojimi besedami v obliki različnih vrst poročil o rezultatih svoje raziskave seznaniti druge.

Objectives and competences:

The objective of this course is to raise a critical thinking student who is capable to find theoretical and practical research problems, to analyse their solutions critically by applying for a scientific discipline typical criteria and standards, to search for independent original explanations and theories and, finally, to share results of her investigations with others by writing efficient and clear reports of various forms.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Znanje in razumevanje: prepoznati raziskovalna vprašanja v različnih vrstah razprav, jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij, natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov.
- Uporaba in analiza: analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti, izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper neko stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso.
- Sinteza in vrednotenje: kritično preučevati in samostojno oblikovati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkejške korake, strpno in odprto vrednotiti poglede in argumente drugih, konceptualizirati lastno filozofsko dejavnost.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Knowledge and understanding: identify underlying issues in all kinds of debates, sensitively interpret texts drawn from a variety of ages and traditions, express and formulate complex and controversial problems precisely.
- Use and analysis: analyse and construct sound arguments and recognise logical fallacies, methodological errors, rhetorical devices or unexamined conventional wisdom, invent or discover cases to support or challenge a position, and distinguish those that are relevant from those that are not.
- Synthesis and evaluation: critically examine and independently formulate the best arguments for variety of positions and look for their weakest parts, evaluate views and arguments of others tolerantly and openly, conceptualize her own philosophical activity.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: ustno izražanje pri ustnem izpitu, pisno izražanje pri pisanju kolokvijev, pisno izražanje pri pisanju seminarja, pisno izražanje pri opravljanju domačih nalog, ustno izražanje pri sodelovanju v razpravi, nastop.
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Reševanje problemov*: znanstveno-filozofski problemi.

Transferable/Key Skills and other attributes:

12. *Communication skills*: oral expression at oral exam, writing expression at completing colloquiums, writing expression at making a seminar, writing expression at doing house works, oral expression at collaborating in discussion, presentation.
13. *Use of information technology*: search for information on the internet.
14. *Problem solving*: scientific-philosophical problems.

Metode poučevanja in učenja:

Seminar z razpravo.

Learning and teaching methods:

A seminar with a discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Opravljen seminar.

100

A completed seminar.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Janez Bregant

BREGANT, Janez. Physicalism, or something near enough : good enough to be a global theory?. *Croatian journal of philosophy*, ISSN 1333-1108, 2009, vol. 9, no. 26, str. 219-232. [COBISS.SI-ID [17104904](#)]

BREGANT, Janez, ABERŠEK, Boris. Artificial intelligence versus human talents in learning process. V: LAMANAUSKAS, Vincentas (ur.). *Information & communication technology in natural science education - 2011*, (Problems of education in the 21st century, ISSN 1822-7864, vol. 37). Siauliai: Scientific Methodological Center Scientia Educologica, 2011, str. 38-47. [COBISS.SI-ID [18868488](#)]

BREGANT, Janez. Funkcionalizem, računalniki in "kitajska soba". *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2013, letn. 17, št. 3, str. 67-95, ilustr. [COBISS.SI-ID [20307976](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Jezikovna kultura – med narečnim in knjižnim
Course title:	Language Culture – between Dialectal and Literary

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenski jezik/Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Naloga jezikovne kulture, razlogi za kultiviranje jezikovnega izražanja.

Splošna uveljavljenost jezikovnega sredstva (jezikovna norma, kodifikacija norme in odnos med njima). Vrste in vzroki jezikovnih sprememb ter njihovo uveljavljanje jeziku.

Zvrsti (snopi) slovenskega jezika (socialne, funkcijske, časovne, mernostne; prenosniške: razlike med slušnim in pisnim prenosnikom, tj. med govorenim in pisnim jezikom) s poudarkom na

Content (Syllabus outline):

Language culture tasks, reasons for cultivating language expression.

General acceptance of the language means (linguistic norm, norm codification and relationship between them). Sorts and reasons for language changes and their acceptance in language.

Sorts (snopi) of the Slovene language (social, functional, tense, transferring: differences between audio and written transferrer, ie. between spoken and written language) with the emphasis on social

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

socialni zvrstnosti.

Merila vrednotenja v jeziku (s sinhronega in diahronega vidika), jezikovna dinamika in odnos do inovacij v jeziku.

Uzaveščenost ustrezne knjižne in narečne rabe jezikovnih sredstev glede na različne sporočanje položaje in različne stopnje ter vrste izobraževanja. Sinhrona primerjava rabe knjižnega z rabo narečnega jezika.

sort.

Criteria of language evaluating (from synchronic and diachronic aspect), language dynamic and relationship to language innovation.

Getting awareness about adequate literary and dialect usage of language means regarding to suitability for position in communication and for level and kind of education. Synchronic comparison of using literary and dialect language.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Jože Toporišič (ur.) idr., 2007: *Slovenski pravopis*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. 69–86, 135–143.

Boris Urbančič, 1987: *O jezikovni kulturi*. Ljubljana: Delavska enotnost.

Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 13–100, 533–554, 825–841.

Jože Toporišič, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: Vera mole (u.): *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

Met Grosman: Ali angleščina res ogroža druge jezike, tudi slovenščino? *Delo*, 2. junij (1994). 14.

Jože Dular in Tomo Korošec, 1983–1996: *Slovenski jezik 1–4*. Maribor: Založba Obzorja.

Cilji in kompetence:

Študentje se poglobljeno seznanijo s slovenskim jezikom kot kulturnim dejavnikom, seznanijo se z odnosom do jezika, z jezikovno dinamiko in z normami, ki jezik določajo in ga oblikujejo. Študentje usvojijo védenje o zvrsteh slovenskega jezika, o jezikovni dinamiki in merilih vrednotenja v jeziku. Uzavestijo ustrezno knjižno in narečno rabo jezikovnih sredstev, primerno sporočanjškemu položaju in stopnji ter vrsti izobraževanja.

Objectives and competences:

Students get in depth knowledge of the Slovene language as cultural agent, they get familiar with the relation to language, with language dynamic and norms, which determine and form the language. Students adopt knowledge about sorts of the Slovene language, about language dynamic and criteria for language evaluation. They get awareness about adequate literary and dialect usage of language tools, which are suitable for position in communication and for level and kind of education.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje razumejo pojem slovenskega jezika z različnih vidikov, in sicer predvsem z vidika jezikovne kulture.

Poznajo različne zvrsti jezika in razlike med njimi.

Študentje znajo uporabiti védenje o govornem in pisnem izražanju v konkretnih sporočanjških situacijah.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Poznavanje pojma slovenskega jezika z različnih vidikov omogoča lažje usvajanje poglobljenih jezikoslovnih znanj ter oblikovanje kritičnega pogleda nanje. Usvojeno znanje oblikovanja

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students understand the notion of the Slovene language from different points of view, primarily from language culture aspect.

They are acquainted with different language sorts and the differences between them.

Students are capable of using knowledge about spoken and written expressing in concrete communication situations.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Comprehending the notion of the Slovene language from different aspects enables easier adoption of in depth linguistic knowledge and forming critical a

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

govornega in pisnega besedila omogoča študentom samostojno strokovno delo.

critical view. Adopted knowledge of spoken and written text enables the students an independent professional work.

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Learning and teaching methods:

Frontal work, group work, individual work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.

100

Oral examination.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki.
Kasetofon, minidisk, CD/DVD-predvajalnik.

Material conditions for subject realization

Lap top, projector, speakers.
Cassette player, mini disc, CD/DVD-player.

Obveznosti študentov:

Študij predpisane literature.
Ustni izpit.

Students' commitments:

Assigned literature study.
Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Melita Zemljak Jontes

ZEMPLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona, 2011: Dialectal awareness as identity in correlation to dialectal delimitation. V: ÁLVAREZ PÉREZ, Xosé Afonso (ur.). *Proceedings of the International Symposium on Limits and Areas in Dialectology (LimiAr), Lisbon, 2011*. Lisboa: Centro de Linguística da Universidade de Lisboa. 167–175, ilustr. http://limiar.clul.ul.pt/proceedings/general_session/8_jontes_pulko.pdf. [COBISS.SI-ID [19696136](#)]

ZEMPLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona, 2013: Narečno v izbranih umetnostnih besedilih slovenskih avtorjev za (mlade) bralce. V: 4. festival slovenske narečne književnosti, 24.-26. oktober 2013. JUST, Franci (ur.). *Dialekta 2013: [programska knjižica]*. Murska Sobota: Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc. 30–50. [COBISS.SI-ID [20204808](#)]

ZEMPLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona, 2013: Dialectal awareness as identity. V: CARRILHO, Ernestina (ur.). *Current approaches to limits and areas in dialectology*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars. 69–81. [COBISS.SI-ID [20404488](#)]

ZEMPLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona, 2014: (Ne)moč narečne besede. V: 5. festival slovenske narečne književnosti, 29.–31. maj 2014. JUST, Franci (ur.). *Dialekta 2014: [festivalna knjižica]*. Murska Sobota: Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc. 30–40. [COBISS.SI-ID [20602376](#)]

ZEMPLJAK JONTES, Melita, 2014: *Jezikovna kultura v teoriji in (šolski) praksi*. Maribor: Študentska založba Litera.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Jezikovni korpusi
Course title:	Language Corpora

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija Slovenski jezik – Sinhronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language – Diachrony Slovene Language – Synchrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet s teoretskih in z aplikativnih vidikov obravnava izbrane teme, povezane z jezikovnimi korpusi in korpusno leksikografijo:

- korpusne raziskave leksikalnih mrež, korpusne analize kompleksnih podatkovnih zbirk,
- definicija korpusa, tipi korpusov, reprezentativnost in uravnoveženost, pregled obstoječih korpusov, razvojne perspektive,
- sestavljanje korpusov, anotacija, tagging, parsing,
- iskalni algoritmi, iskalne metode (stohastične metode, modelni pristopi).

Content (Syllabus outline):

The subject deals with the theoretical and applied aspects of a selected theme connected to language corpora and corporal lexicography:

- corporal research of lexical networks, corporal analyses of complex data collections
- definition of a corpora, types of corpora, representation and equilibration, survey of existing corpora, developmental perspectives,
- composition of corpora, annotation, tagging, parsing,
- search algorithms, search methods (stochastic methods, modeling approach)

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

Lothar Lemnitzer, Heike Zinsmeister (2006): Korpuslinguistik. Tübingen.
Heyer, Gerhard, Uwe Quasthoff, Thomas Wittig (2006): Text Mining: Wissensrohstoff Text: Konzepte, Algorithmen, Ergebnisse. Bochum.
Tony McEnery, Andrew Wilson (2001): Corpus linguistics: an introduction. 2. ed. Edinburgh.
Spletni viri (november 2008):
<http://www.athel.com/corpus.html>, <http://devoted.to/corpora/>, <http://www ldc.upenn.edu/>
<http://www.corpus.bham.ac.uk/>, <http://www.cs.vassar.edu/CES/>, <http://www.tei-c.org/index.xml>
<http://www.ilc.cnr.it/EAGLES/home.html>
http://www.essex.ac.uk/linguistics/clmt/w3c/corpus_ling/content/introduction.html
<http://www.sil.org/linguistics/computing.html>, <http://www.linguistik.uni-erlangen.de/tree/html/corsica/zierl97/node5.html>, <http://www.bubenhofer.com/korpuslinguistik/kurs/>

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta so:

- seznaniti z osnovnimi značilnostmi in zakonitostmi jezikovnih korpusov in korpusne leksikografije,
- razviti zmožnosti za korpusno pridobivanje in analizo jezikovnih podatkov.

Objectives and competences:

The objectives of the subject are:

- to introduce the basic characteristics and principles of linguistic corpora and corporal lexicography
- to develop the competences of corpora usage and the analysis of linguistic data.

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent:

- poznal zgradbene lastnosti in značilnosti jezikovnih korpusov,
- poznal možnosti in metode korpusnega pridobivanja jezikovnih podatkov,
- znal teoretska znanja uporabiti za pridobivanje jezikovnih podatkov iz izbranih nemških, slovenskih in paralelnih jezikovnih korpusov,
- obvladal metodologijo analize korpusno pridobljenih jezikovnih podatkov.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- spretnost sporazumevanja (pisno in ustno izražanje),
- spretnost uporabe informacijskih virov in tehnologij,
- spretnost reševanja problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding: The students will

- be acquainted with the structural characteristics and the characteristics of linguistic corpora,
- be acquainted with the possibilities and methods of corpora based acquisition of linguistic data,
- be able to use the theoretical knowledge for acquiring linguistic data from selected German, Slovene and parallel linguistic corpora,
- master the methodology of analyzing linguistic data acquired from corpora.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- communication competences (written and oral),
- competences in using IT sources and technology,
- competence of solving problems.

Metode poučevanja in učenja:

- seminar
- samostojno delo

Learning and teaching methods:

- coursework
- autonomous work

Načini ocenjevanja:

seminarska naloga
pisni izpit

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

seminar paper
written exam

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Reference nosilca / Lecturer's references:

Darinka Verdonik

VERDONIK, Darinka. Koncept konteksta v jezikoslovnih in diskurzivnih teorijah. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2013, letn. 61, št. 4, str. 631-649.

http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2013_4_08.pdf. [COBISS.SI-ID [17578006](#)]

VERDONIK, Darinka, SEPEŠY MAUČEC, Mirjam. O avtomatski evalvaciji strojnega prevajanja.

Slovenščina 2.0, ISSN 2335-2736, 2013, št. 1, str. 111-133.

http://www.trojina.org/slovenscina2.0/arhiv/2013/1/Slo2.0_2013_1_06.pdf. [COBISS.SI-ID [16892438](#)]

VERDONIK, Darinka, KAČIČ, Zdravko. Označevalci odprte propozicije v govorjenem diskurzu. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2012, letn. 60, št. 1, str. 79-94, ilustr.

http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_1_06.pdf. [COBISS.SI-ID [48889442](#)]

VERDONIK, Darinka, ZWITTER VITEZ, Ana. *Slovenski govorni korpus Gos*, (Zbirka Sporazumevanje). 1. izd. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko, 2011. 110 str., ilustr. ISBN 978-961-92983-4-3.

[COBISS.SI-ID [259350016](#)]

VERDONIK, Darinka. Between understanding and misunderstanding. *Journal of pragmatics*, ISSN 0378-2166. [Print ed.], 2010, vol. 42, iss. 5, str. 1364-1379, doi: [10.1016/j.pragma.2009.09.007](https://doi.org/10.1016/j.pragma.2009.09.007). [COBISS.SI-ID [13509654](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Književnost in Sveto pismo
Course title:	Literature and the Bible

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet se povezuje predvsem z naslednjimi spoznanji:

1. Najrazličnejša besedila Svetega pisma na osnovi tipičnih situacij ali nastopajočih junakov, s splošno veljavnimi simboli in v temeljnih literarnih oblikah izražajo univerzalna čustva in spoznanja, ki so neposredno razvidna iz njihove pripovedne zgradbe.
2. Svetopisemska besedila vseh vrst odražajo hkrati zgodovinske, socialne, kulturne, verske in jezikovne posebnosti preteklega časa.
3. Sveto pismo Nove in Stare zaveze se z najrazličnejšimi medbesedilnimi transferji povezuje s številnimi deli starejše in novejšje slovenske

Content (Syllabus outline):

Subject relates primarily to the following notions:

1. Different texts from the Bible based on typical situations or heroes, with generally valid symbols and in fundamental literary forms express universal emotions and notions, evident directly from their narrative structure.
2. Biblical texts of all sorts reflect simultaneously historical, social, cultural, religious and linguistic specifics of the past.
3. The Bible of New and Old Testimony relates through various inter textual transfers to numerous works of Slovene older and newer literature.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

književnosti.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Anton Grabner-Haider, Jože Krašovec, 1984: *Biblični leksikon*. Celje: Mohorjeva družba.
Stanko Janežič, 1986: *Ekumenski leksikon*. Celje: Mohorjeva družba.
George A. Kennedy, 2001: *Klasična retorika ter njena krščanska in posvetna tradicija od antike do sodobnosti*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Jože Krašovec (ur.), 1998: *Interpretation of the Bible – Interpretacija Svetega pisma*. Ljubljana: SAZU, Sheffield Academic Press.
Augustin George, 1982: *Uvod v Sveto pismo Nove zaveze*. Celje: Mohorjeva družba.
Sveto pismo Stare in Nove zaveze: Slovenski standardni prevod iz izvornih jezikov: študijska izdaja, 2001. Ljubljana: Svetopisemska družba Slovenije.

Cilji in kompetence:

- Spoznavanje najrazličnejših vrst besedil Svetega pisma Nove in Stare zaveze.
- Prepoznavanje zgodovinskih, socialnih, kulturnih, verskih in jezikovnih posebnosti izbranih svetopisemskih besedil.
- Interpretacija medbesedilnih navezav izbranih besedil slovenske književnosti na Sveto pismo.

Objectives and competences:

1. Getting to know different sorts of texts from the Bible of the New and Old Testimony.
2. Recognising historical, social, cultural, religious and linguistic specifics of selected texts from the Bible.
3. Interpretation of inter textual relations of Slovene literature selected texts and the Bible.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Poznavanje širšega in ožjega kulturno-zgodovinskega pomena Svetega pisma ter določene medbesedilne navezave v slovenski književnosti.

Sposobnost smiselne izbire in uporabe domače ter tuje strokovne literature kakor tudi virov v okviru študija obravnavanega predmeta, pri čemer se pričakuje samostojna strokovna, jezikovna in pravopisna usposobljenost.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Strokovno-znanstveno izražanje vsebin obravnavanega predmeta, obvladanje interpretacije določenih svetopisemskih elementov v slovenski književnosti, suverena predstavitev ključnih spoznanj in spretnost argumentiranja

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Knowing broader and narrower cultural historical significance of the Bible and particular inter textual relations in Slovene literature.

Capability of sensible selection and use of domestic and foreign literature as well as sources within subject's study. An independent professional, language and orthographic skill are expected.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Professionally scientific expression of contents, capability of interpreting particular Biblical elements in the Slovene literature, Sovereign presentation of key notions and skill of argued treatment of the study field.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

obravnawanega študijskega področja.

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- *poučevanja*: znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična in interpretacijska metoda.
- *učenja*: formalnogične metode - analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

Learning and teaching methods:

Methods:

- *teaching*: scientific methods: historical, comparative, formal logical and interpretative method.
- *learning*: formally logical method - analysis, synthesis, deduction, induction, description.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit

100

Oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

Blanka Bošnjak

BOŠNJAK, Blanka. Baročna pridiga skozi optiko sodobne slovenske kratke proze. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Književnost v izobraževanju - cilji, vsebine, metode = Literature in education - aims, content, methods = Literatura v processe obučeniya - celi, sodržanie, metody : povzetki predavanj = summaries = rezjume dokladov : mednarodni znanstveni simpozij, Ljubljana 16.-18. november 2006*, (Obdobja, Metode in zvrsti, 25). V Ljubljani: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2006, str. 13. [COBISS.SI-ID [15049992](#)]

BOŠNJAK, Blanka. Diskurzivne prvine v izbranih Trubarjevih predgovorih in pismih. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2008, letn. 1, št. 1, str. 63-72. [COBISS.SI-ID [16836872](#)]

BOŠNJAK, Blanka. Vodnikovo prozno delo. *Jezik in slovstvo*, ISSN 0021-6933. [Tiskana izd.], 2010, letn. 55, št. 1/2, str. 61-75. [COBISS.SI-ID [43842402](#)]

BOŠNJAK, Blanka. Slomškova pridiga skozi optiko pripovednih postopkov. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Večno mladi Htinj : ob 80-letnici Janka Čara*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 83). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012, str. 212-218. [COBISS.SI-ID [18944520](#)]

BOŠNJAK, Blanka, 2014: Recepcija slovstvenega dela Leopolda Volkmerja: pomen za vzhodnoštajersko književnost. V: ŽBOGAR, Alenka (ur.). *Recepcija slovenske književnosti : mednarodni znanstveni simpozij, Ljubljana 13.-15. november 2014*, (Obdobja 33). V Ljubljani: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Književnost slovenskih avtoric 20. stoletja
Course title:	Slovene Female Writers Literature of the 20th century

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet se ukvarja s sistematičnim pregledom najvidnejših literarnih del, ki so jih v 20. stoletju napisale slovenske avtorice. Navaja tudi socialne, zgodovinske in ideološke razmere, v katerih so ustvarjale. Pregled sega vse do začetkov pojavljanja književnic v slovenski literarni zgodovini, nadalje pa spremlja razvoj in značilnosti njihove proze, poezije in dramatike vse do sodobnosti. Na osnovi predavanj in analize literarnih del naj bi nastal nov pogled na mesto avtoric v slovenski literarni zgodovini. Predmet bo ponudil vpogled v številčnost njihovega pojavljanja, analiza literarnih

Content (Syllabus outline):

Subject deals with systemic literary works overview written by the most distinguished Slovene female writers of the 20th century. It also considers social, historical and idea circumstances under which they've written. The overview spans from the appearance of the female authors in Slovene literary history and follows their development and the characteristics of their prose, poetry and dramatic to contemporary time. Based on lectures and literary works analysis there should be a new light shed on position of female authors in Slovene literary history. Subject will offer the insight in frequency of their

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

del pa uvid v kakovost literarnih del. Pri študiju in interpretaciji literarnih del bodo upoštevana najnovejša dognanja literarne vede.

work, literary work analysis into their quality. At study and literary works interpretation the latest literary science findings shall be applied.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Silvija Borovnik: Romani sodobnih slovenskih pisateljic. *Slavistična revija* 2003/št.3 (2003). 285-299.
Silvija Borovnik, 2005: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Silvija Borovnik: A feminist Glance into the Workshop of a Literary Historian. V: Juvan DOLINAR (ur.): *Writing Literary History* (2006). Frankfurt/Main. 267-278.
Silvija Borovnik: Razbijanje stereotipov v prozi Suzane Tratnik. V: Novak Popov (ur.): *Stereotipi v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi: Zbornik predavanj* (2007). Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, FF: Ljubljana. 78-85.
Silvija Borovnik: Uporništvo ženskih likov v prozi Zofke Kveder. *Jezik in slovstvo*, št. 5 (2007). 53-62.
Silvija Borovnik: Slovenske književnice v Avstriji. *Wiener Slavisches Jahrbuch*, Band 53 (2007). 79-90.

Cilji in kompetence:

Raziskovanje in spoznavanje literature slovenskih književnic, analiza in interpretacija literarnih del, pregled razvoja zvrsti in žanrov, tematske in slogovne raznolikosti.

Objectives and competences:

Research and acquaintance with Slovene female authors' literature, literary work analysis and interpretation, overview of sort and genres development, thematic and stylistic variety.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje vloge in mesta slovenskih književnic v slovenski literarni zgodovini.
Poznavanje kakovostnih literarnih del, njihove poetike in estetike.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding of the Slovene female authors' role and position in Slovene literary history.
Knowing quality literary works, their poetic and aesthetic.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminar.

Learning and teaching methods:

Lectures and seminary.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni izpit.	100	Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Silvija Borovnik: Romani sodobnih slovenskih pisateljic. *Slavistična revija* 2003/št.3 (2003). 285-299.
Silvija Borovnik, 2005: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Silvija Borovnik: A feminist Glance into the Workshop of a Literary Historian. V: Juvan DOLINAR (ur.): *Writing Literary History* (2006). Frankfurt/Main. 267-278.
Silvija Borovnik: Razbijanje stereotipov v prozi Suzane Tratnik. V: Novak Popov (ur.): *Stereotipi v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi: Zbornik predavanj* (2007). Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, FF: Ljubljana. 78-85.
Silvija Borovnik: Uporništvo ženskih likov v prozi Zofke Kveder. *Jezik in slovstvo*, št. 5 (2007). 53-62.
Silvija Borovnik: Slovenske književnice v Avstriji. *Wiener Slavisches Jahrbuch*, Band 53 (2007). 79-90.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Kritična diskurzivna analiza
Course title: Critical Discourse Analysis

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language – Synchrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Branislava Vičar

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Funkcionalno znanje angleškega ali nemškega jezika.

Prerequisites:

Functional knowledge of English or German.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predmet ponuja pregled različnih teoretičnih in metodoloških usmeritev znotraj kritične diskurzivne analize (KDA). KDA je oblika kritičnega raziskovanja, ki preiskuje načine, kako jezik in druge semiotske modalnosti (re)producirajo in ohranjajo dominanco in neenakosti v družbenih razmerjih. KDA ni zgolj kritika diskurza, temveč KDA uporablja (normativno) kritiko diskurza kot vstopno točko za (eksplanacijsko) kritiko obstoječe družbene realnosti. Prav eksplanacijska kritika (dialektičnih) odnosov med diskurzom in drugimi družbenimi elementi predstavlja najpomembnejši prispevek KDA h kritični družbeni analizi. KDA je kot oblika kritičnega raziskovanja nujno usmerjena na tekoče družbene spremembe, tj. na dinamiko in preobrazbe kapitalizma, vključno z njegovo neoliberalno različico. V okviru tega razumevanja se KDA prvenstveno osredinja na dialektične odnose med diskurzom in drugimi družbenimi elementi kapitalističnih družb.

Predmet obravnava tako že uveljavljene pristope h KDA, kot so dialektično relacijski (Fairclough), družbeno-kognitivni (van Dijk) in diskurzivno-historični (Wodak), kakor tudi nove metodološke in analitične usmeritve v meddisciplinarnem kritičnem diskurzivnem raziskovanju.

Predmet vključuje v obravnavo velik izbor diskurzov, ki se izražajo jezikovno in vizualno ter se uresničujejo v vrsti družbenih in političnih polj delovanja, kot so diskurzi neenakosti, diskriminacije in konstruiranja drugosti, diskurzi imigracije, diskurzi vojne in terorizma, globalni ekonomski diskurzi in diskurzi finančne krize, diskurzi političnega protesta in civilne nepokorščine, diskurzi EU, diskurzi nacionalne identitete, okoljski diskurzi ...

The course provides an overview of different theoretical and methodological directions in Critical Discourse Analysis (CDA). CDA is a form of critical research concerned with the way that language and other semiotic modalities (re)produce and maintain dominance and inequality in social relations. CDA is not just a critique of discourse, it uses (normative) critique of discourse as a point of entry for (explanatory) critique of the existing social reality. It is explanatory critique of (dialectical) relations between discourse and other social elements that contributes to critical social analysis. KDA as a form of critical research has necessarily its focus on ongoing social change, ie. the dynamics and transformations of capitalism, including its neo-liberal form. In terms of this understanding the primarily focus of CDA are dialectical relations between discourse and other social elements of capitalist societies.

The course considers already established approaches to CDA, ie. dialectical-relational (Fairclough), socio-cognitive (van Dijk) and discourse-historical (Wodak), as well as new methodological and analytical orientations in interdisciplinary critical discourse research.

A variety of discourses articulated linguistically and visually and operating across a range of social and political fields of action are considered within the course, including discourses of inequality, discrimination and othering, discourses of immigration, discourses of war and terrorism, global economic discourses and discourses of the financial crisis, discourses of political protest and civil disorder, EU discourses, discourses of national identity, environmental discourses ...

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)

- N. Fairclough, 1992: *Discourse and Social Change*. Polity Press.
N. Fairclough, 2001: *Language and Power*. Longman. (Druga izdaja.)
N. Fairclough, 2006: *Language and Globalization*. London: Routledge.
P. Chilton, 2004: *Analyzing Political Discourse*. London: Routledge.
L. Chouliarakis, N. Fairclough, 1999: *Discourse in Late Modernity*. Edinburgh University Press.
G. Kress, T. van Leeuwen, 1996: *Reading Images: the Grammar of Visual Design*. London: Routledge.
Reisigl, M., Wodak, R., 2001: *Discourse and Discrimination*. London: Routledge.
van Leeuwen, T., 2004: *Analyzing Social Semiotics*. London: Routledge.
K. Savski, 2013: Jezikovna kultura v kritiki jezikovne politike. *Družbena funkcijskost jezika (vidiki, merila, opredelitve)*. Ur. Andreja Žele. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete (Obdobja, 32). 359–363. (Dostop: <http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp32/zbornik/Savski.pdf> .)

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

A. Vezovnik, 2010: Kritična analiza političnih diskurzov o izbrisanih v žanrih mnenjske zvrsti. *Družboslovne razprave* 26/64. 45–62.
A. Vezovnik, 2013: Children whose first language is not Slovenian in the Slovenian educational system : a critical analysis of normalisation. *Annales* 23/2. 303–316. (Dostop: <http://zdjp.si/sl/docs/Annales/sociologia/n23-2/Annales23-2.pdf> .)
B. Vičar, 2011: Moralna vrednost živali v diskurzu biotske raznovrstnosti. *Meddisciplinarnost v slovenistiki*. Ur. Simona Kranjc. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete (Obdobja, 30). 509–514. (Dostop: <http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp30/Zbornik/Vicar.pdf> .)
G. Weiss, R. Wodak (ur.), 2007: *CDA. Theory and Interdisciplinarity*. Basingstoke: Palgrave.
R. Wodak, 2011: *The Discourse of Politics in Action: Politics as Usual*. Basingstoke: Palgrave.
R. Wodak, M. Krzyzanowski (ur.), 2008: *Qualitative Discourse Analysis in the Social Sciences*. Basingstoke: Palgrave.
R. Wodak, M. Meyer (ur.), 2009: *Methods of CDA*. London: Sage.
B)
Literatura, ki bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta/študentke.
Literature which will be assigned considering particular student's research interests.

Cilji in kompetence:

Študentke in študenti spoznajo teoretični, metodološki in konceptualni aparat KDA. Sposobni so splošnih primerjav med različnimi verzijami KDA. Znajo izbrati ustrezn teoretični okvir KDA za lastno analizo in ga ustrezno aplicirati. Študentke in študente se spodbuja k debatam o teoretičnih in metodoloških razvojih znotraj KDA.

Objectives and competences:

Students get to know the theoretical, methodological and conceptual apparatus of KDA. They are capable of general comparisons between different versions of KDA. They are able to choose an appropriate theoretical framework within KDA for their own analysis and they are able to apply it appropriately. Students will be encouraged to engage with debates on theoretical and methodological developments within KDA.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študentke in študenti razvijejo kritično mišljenje in politično zavest. Sposobni so presojati družbeno-politično dinamiko z vidika kritičnega pristopa k diskurzu. Znajo ovrednotiti družbeno pomembnost KDA v prizadevanju za družbeno pravičnost.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
Students develop critical thinking and political awareness. They are able to assess the socio-political dynamics in terms of a critical approach to discourse. They are able to evaluate the social significance of KDA in the quest for social justice.

Metode poučevanja in učenja:

Kvalitativna analiza, problemsko usmerjeni pristopi, epistemološka debata.

Learning and teaching methods:

Qualitative analysis, problem oriented approaches, epistemological debate.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Samostojna KDA.

100 %

CDA of their own.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Branislava Vičar
VIČAR, Branka. Koncept narave v Jamnici : ekokritični diskurzivni pristop. V: BOROVIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 123-137, ilustr. [COBISS.SI-ID [18421512](#)]
VIČAR, Branka. Moralna vrednost živali v diskurzu biotske raznovrstnosti. V: KRANJC, Simona (ur.).

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Meddisciplinarnost v slovenistiki, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 30). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2011, str. 509-514.

<http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp30/Zbornik/Vicar.pdf>. [COBISS.SI-ID [18785288](#)]

VIČAR, Branka. Angela Vode med liberalnim in socialističnim feminizmom. *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 2/3, str. 779-796, portret. [COBISS.SI-ID [1280901](#)]

VIČAR, Branka. The problematization of violence against animals in Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 39-62. [COBISS.SI-ID [20306696](#)]

VIČAR, Branka. "Si kdaj videl svobodnega konja?" Filozofski kontekst animalistične etike v poeziji Jureta Detele in Miklavža Komelja. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 35-45.

http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/49_SSJLK/vicar.pdf. [COBISS.SI-ID [52290146](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Kulturni transferji v nemški književnosti – izbrane teme
Course title: Cultural Transfers in German Literature – selected topics

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop)	Slovenska književnost	2.	4.
Slovene Language studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/Optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10 ECTS

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izred. prof. dr. Matjaž Birk

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Nemščina/German
Vaje / Tutorial:

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Ni pogojev.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

- Kulturni transferji – sodobni pristopi v medkulturnih in interdisciplinarnih raziskavah književnosti;
- Razvoj teoretskih konceptov kulturološko literarnovedne obravnave kulturnih transferjev;
- Aktualni interdisciplinarni modeli obravnave procesov kulturnih transferjev v književnosti in literarnem sistemu;
- Razvoj germanističnih raziskav kulturnih in literarnih transferjev;
- Pregled relevantnih korpusov: nemška fiktionalna in nefiktionalna literatura, s posebnim poudarkom na literaturi iz med- in transkulturnih stičnih prostorov;
- Poglavitni raziskovalni sklopi:
  - oblike in mediji v procesih kulturnih transferjev v nemški literaturi in med nemškim literarnim sistemom in drugimi literarnimi sistemi;
  - kulturni transferji v literarnem sistemu v odnosu do drugih socialnih podsistemov in sistemov;
  - kulturni in literarni transferji ter filozofsko-estetske in družbene specifikke v literarnih in gledaliških kulturah stičnih prostorov;
  - kulturni transferji v nemškogovorečih književnostih v odnosu do oblikovanja kolektivnih kulturnih identitet ter spominskih kultur, ipd;

- Cultural transfers – modern approaches in intercultural and interdisciplinary research of literature;
- Development of theoretical concepts within research of processes of cultural transfers in culturology and literary science;
- Actual interdisciplinary models in research of processes of cultural transfers in literature and literary system;
- Development of germanistic research of cultural and literary transfers;
- Survey of relevant corpora: German fictional and nonfictional literature, focus on literature form inter- and transcultural contact zones;
- Main research topics:
  - Forms and medias in processes of cultural transfers in German literature and between German literary system and other literary systems;
  - Cultural transfers in literature and their relation towards other social subsystems and systems;
  - Cultural and literary transfers and philosophical, esthetic and social specifics in literary and theater cultures in cultural contact zones;
  - cultural transfers in German speaking literatures in relation to collective cultural identities and cultural memory, etc.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Celestini, Federico/Mitterbauer, Helga (Hg.): Ver-rückte Kulturen. Zur Dynamik kultureller Transfers. Tübingen 2003.
  - Bourdieu, Pierre: Zur Soziologie der symbolischen Formen. Frankfurt/Main 1997.
  - Assmann, Aleida: Erinnerungsräume. Formen und Wandlungen des kulturellen Gedächtnisses. München 1999.
  - Benthien, Claudia/Velten, Hans Rudolf: Germanistik als Kulturwissenschaft. Eine Einführung in neue Theoriekonzepte. Reinbek bei Hamburg 2002.
  - Ertl, Astrid: Kollektives Gedächtnis und Erinnerungskulturen. Stuttgart/Weimar 2005.
- Seznam aktualnih del in krajših člankov dobi študent ob začetku semestra.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je razviti pristope za raziskave procesov kulturnih transferjev v nemškogovorečih literaturah, še posebej v nemški literaturi v stiku ter spoznati njihov pomenom pri oblikovanju kolektivnih identitet v medkulturnih in transkulturnih stičnih prostorih, s posebnim poudarkom na literarnih sistemih stičnih prostorov habsburških dežel in sodobnih medkulturnih literarnih sistemih na nemškem govornem področju.

Objectives and competences:

The objective of this course is to develop scientific approaches in research of processes of cultural transfer in German speaking literature, especially in German literature in contact with other literatures and to acknowledge their influence on constitution of collective cultural identities in intercultural and transcultural contact zones, with special focus on literary systems in contact zones within Habsburg Empire as well as in modern intercultural literary systems in German speaking area.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

- sposobnost kritične obravnave teoretskih konceptov in metodoloških modelov v raziskavah procesov inter- in intrakulturnih transferjev v literarnih sistemih;
  - sposobnost poglobljene kritične analize razmerij med kulturnimi transferji v literarnem sistemu in delovanjem drugih socialnih podsistemov in sistemov;
  - sposobnost poglobljene kritične analize razmerij med kulturnimi transferji in kulturnimi polji v specifičnih okoliščinah medkulturnih, hibridnih in transkulturnih prostorov nemškega govornega področja in drugih izbranih kulturnih prostorov;
  - sposobnost identificiranja specifičnih vsebinskih sklopov v povezavi s kulturnimi transferji v literarnih in neliterarnih korpusih;
  - sposobnost kritične in avtonomne diskusije o obravnavanih temah s področja književnosti, medijev in drugih področji kulture;
- Prenosljive ključne kompetence in drugi atributi:
- avtonomnost, sistematičnost in kritičnost pri iskanju in uporabi sekundarnih (znanstvenih) in primarnih besedil;
  - raziskovalni pristop in usmerjenost v reševanje problemov;
  - posredovanje znanj in artikuliranje znanstvenoraziskovalnih dognanj;
  - timsko in projektno delo, uporaba IKT

Knowledge and understanding:

- to demonstrate critical approach to concepts and models in scientific research of inter-and intracultural transfers in literary systems;
  - to demonstrate critical and advanced ability of analysing of correlation between cultural transfers in literary system and functioning of other social subsystems and systems;
  - to demonstrate critical and advanced ability of analysing relations between cultural transfers and cultural field in specific circumstances of intercultural, hybrid and transcultural cultural spaces from German and some other speaking areas;
  - to demonstrate ability of identification of specific topics and themes related to cultural transfers in literary and non-literary corpora;
  - to demonstrate ability of critical and autonomous reflection on discussed topics in literature, media and some other fields of culture;
- Transferable/Key skills and other attributes:
- autonomous, systematic and critical approach in searching and implementing of secondary (scientific) and primary literature;
  - research approach and focus on problem-solving;
  - transmission of knowledge and articulation of results of scientific research;
  - team- and project-work, use of ICTechnology;

Metode poučevanja in učenja:

- seminarske oblike dela;
- metoda razgovora, prikazovanja, primera, reševanja problemov;
- individualno učenje;
- projektno delo.

Learning and teaching methods:

- seminars;
- conversation, presentation, examples, solving problems;
- individual learning;
- project work.

Načini ocenjevanja:

- Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):
- seminarska naloga
  - ustni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

- Type (examination, oral, coursework, project):
- seminarwork
  - oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

Matjaž Birk
BIRK, Matjaž. Stefan Zweigs Die Welt von Gestern in einem sozialistischen Zielkontext : Kulturtransfer im Spannungsfeld zwischen Ideologie, Politik und Erinnerungskultur. *Internationales Archiv für Sozialgeschichte der deutschen Literatur*, ISSN 0340-4528, 2014, bd. 39, h. 1, str. 72-88, doi: [10.1515/iasl-2014-0004](https://doi.org/10.1515/iasl-2014-0004). [COBISS.SI-ID 20684808]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

BIRK, Matjaž. Fremd- und Selbstinszenierung in der slowenischen Literatur der Moderne. Die Habsburgermetropole in Ivan Cankars Wiener Erzählungen. *Zeitschrift für slavische Philologie*, ISSN 0044-3492, 2012/2013, bd. 69, h. 1, str. 177-192. http://www.winter-verlag.de/de/detail/t3699696/Birk_Fremd_und_Selbstinszenierung/. [COBISS.SI-ID [19913992](#)]

BIRK, Matjaž. "Literarische Scherze in August W. v. Schlegels Manier von Doktor-Dichter Presheren" : zum deutsch-slowenischen Literaturtransfer im Zeitalter der Romantik. *Arcadia*, ISSN 0003-7982, 2012, vol. 47, no. 2, str. 272-286, doi:[10.1515/arcadia-2012-0020](https://doi.org/10.1515/arcadia-2012-0020). [COBISS.SI-ID [19717128](#)]

BIRK, Matjaž. "Der Spanier zuerst ein Kloster" - "der Franzose ein Theater" : zur medialen Inszenierung Spaniens und Frankreichs im slowenisch-österreichischen Kulturraum der Habsburgermonarchie. *Zagreber Germanistische Beiträge*, ISSN 1330-0946, 2012, 21, str. 247-260. [COBISS.SI-ID [20263176](#)]

BIRK, Matjaž. Theater - Transfer – Identitätenkonstruktion : deutschsprachige Bühnenlandschaft in Krain und der Steiermark im 19. Jahrhundert und darüber hinaus. V: LANG, Elisabeth (ur.). *Schnittstellen : Sprache, Literatur, Fremdsprachendidaktik*, (Studien zur Germanistik, ISSN 1610-8604, 43). Hamburg: Dr. Kovač, 2012, str. 35-46. [COBISS.SI-ID [19002376](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Leksikografija – teoretični in praktični vidiki
Course title:	Lexicography - theoretical and practical aspects

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija Slovenski jezik – Diahronija	2	4.
Slovene Language Studies (3rd Degree)	Slovene Language - Synchrony Slovene Language - Diachrony	2	4.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Vida Jesenšek

Jeziki / Predavanja / Lectures: **Nemški, slovenski / German, Slovene**

Languages: Vaje / Tutorial:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Predmet z aktualnih vsebinskih in metodoloških vidikov

obravnavava izbrane probleme leksikografske teorije in prakse. Poudarja naslednje vsebine:

- slovarji glede na nove jezikovne vire in tehnologije (korpusi, elektronska leksikografija)
- tipologija in funkcijskost eno- in dvojezičnih slovarjev
- tipologija leksikografskih besedil
- tipologija slovarskih sestavkov
- tipologija leksikografskih navedb
- tipologija slovarskih zgradb (makro-, mikro in mediostrukture)
- izbrani problemi slovaropisne prakse
- kulturna in politična vloga leksikografije.

Content (Syllabus outline):

The subject deals with selected problems in lexicographic theory and practice being up to date concerning contents and methodological aspects. It emphasizes the following contents:

- dictionaries in comparison with new lingual sources and technologies (corpora, electronical lexicography),
- typology and functionality of mono- and bilingual dictionaries,
- typology of lexicographic texts,
- typology of dictionary articles,
- typology of lexicographic quotations,
- typology of the structures of dictionaries (macro-, micro- and mediostructures),
- selected problems in practical compiling of dictionaries,
- cultural and political role of lexicography.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Hausmann, F. J. et al. (ur.) (1989-1991): Wörterbücher. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie. 3 Bde. Berlin (HSK 5.1–5.3).

Engelberg, Stefan/Lothar Lemnitzer (2009): Lexikographie und Wörterbuchbenutzung. Tübingen.

Jesenšek, Vida (2013): Das lexicographische Beispiel in der Parömiographie : Formen und Funktionen. Lexikos, ISSN 1684-4904,23, str. 150-171.

Jesenšek, Vida (2013): Specialised lexicography : print and digital, specialised dictionaries, databases, Berlin; Boston: De Gruyter.

Jesenšek, Vida, Wiegand, Herbert Ernst (2009): Zum Stand und zu den Perspektiven der allgemeinsprachlichen Lexikographie mit Deutsch und Slowenisch. Lexikos, ISSN 1684-4904, 19, str. 94-143.

Wiegand, Herbert Ernst (1998): Wörterbuchforschung. Untersuchungen zur Wörterbuchbenutzung, zur

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Theorie, Geschichte, Kritik und Automatisierung der Lexikographie. Berlin, New York.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta so:

- seznaniti s slovarskimi in drugimi viri jezikovnega znanja,
- seznaniti s tipologijo in funkcijskostjo slovarjev,
- seznaniti s tipologijo slovarskih sestavkov, besedil in navedb,
- seznaniti s problematiko slovarskih struktur,
- seznaniti in opozoriti na kulturne in politične razsežnosti leksikografske prakse,
- seznaniti z raziskovalnimi pristopi na področju metaleksikografije.

Objectives and competences:

The objectives are:

- introducing lexicographical and other sources of language knowledge,
- introducing the typology and functionality of dictionaries,
- introducing the typology of dictionary articles, texts and quotations,
- introducing the problems with the structure of dictionaries,
- introducing and drawing the students' attention towards the cultural and political extension of lexicographic practice,
- introducing research approaches in meta-lexicography.

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent:

- poznal raznolikost obstoječih virov,
- razumel posebnosti statičnih informacijskih sistemov,
- poznal in obvladal temeljne tipološke, funkcijske in metodološke pristope v teoretski leksikografiji in leksikografski praksi,
- poznal uveljavljene raziskovalne metode v metaleksikografiji,
- seznanjen s kulturnim in političnim pomenom leksikografije.

Intended learning outcomes:

The student will

- be familiar with the diversity of existing lingual sources,
- understand the specialties of static information systems,
- be familiar with and master the basic typological, functional and methodological approaches in theoretical and practical lexicography,
- be familiar with the common research methods in meta-lexicography,
- be familiar with the cultural and political significance of lexicography.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

- seminar
- samostojno delo

Learning and teaching methods:

- seminar
- autonomous work

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- sprotno delo
- znanstveni članek

20 %

80 %

- active participation
- scientific article

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Jesenšek, Vida. Das lexikographische Beispiel in der Parömiographie : Formen und Funktionen. *Lexikos*, ISSN 1684-4904, 2013, 23, str. 150-171. [COBISS.SI-ID [20256008](#)]
- Jesenšek, Vida, Wiegand, Herbert Ernst. Zum Stand und zu den Perspektiven der allgemeinsprachlichen Lexikographie mit Deutsch und Slowenisch. *Lexikos*, ISSN 1684-4904, 2009, 19, str. 94-143. [COBISS.SI-ID [17201672](#)]
- Jesenšek, Vida et al. *SprichWort Datenbank : SprichWort-Plattform 2008-2010*. Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za germanistiko, 2013. <http://www.sprichwort-plattform.org/sp/Sprichwort%20Datenbank>. [COBISS.SI-ID [19794952](#)]
- Jesenšek, Vida (urednik). *Specialised lexicography : print and digital, specialised dictionaries, databases*, (Lexicographica, vol. 144). Berlin; Boston: De Gruyter, 2013. [COBISS.SI-ID [52612962](#)]
4. Internationales Kolloquium zur Lexikographie und Wörterbuchforschung, Universität Maribor, 20. bis 22. Oktober 2006, Jesenšek, Vida (urednik), Lipavic Oštir, Alja (urednik). *Wörterbuch und Übersetzung*, (Germanistische Linguistik, 195/196). Hildesheim; Zürich; New York: Georg Olms, 2008. XIV, 404 str. ISBN 978-3-487-13848-0. [COBISS.SI-ID [16202504](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Metodologija znanstvenega raziskovanja
Course title:	Scientific Research Methodology

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	1.	1.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Temeljne značilnosti kvalitativnega glede na kvantitativno raziskovanje.
- Vrste pretežno kvalitativnih pedagoških raziskav (študija primera, akcijska raziskava).
- Faze kvalitativne in kvantitativne raziskave.
- Pretežno kvalitativni postopki zbiranja podatkov (opazovanje z udeležbo ali brez nje, nestrukturirani ali polstruktuirani intervju) in kvalitativne obdelave podatkov (analize dokumentov).
- Pretežno kvantitativni postopki zbiranja podatkov (anketiranje, preizkusi znanja, ocenjevalne lestvice, lestvice stališč, sistematično opazovanje).
- Metode analize atributivnih spremenljivk (frekvenčne porazdelitve, χ^2 -preizkus hipoteze neodvisnosti in enake verjetnosti, mere kontingence).
- Metode analize razlik s parametričnimi preizkusi (t-preizkus, analiza variance, analiza kovariance). Metode analize razlik z neparametričnimi preizkusi (Mann-Whitneyev preizkus, Wilcoxonov preizkus, Kruskal-Wallisov preizkus, Friedmanov preizkus).
- Metode analize povezanosti (bivariatna, multipla korelacija in regresija).
- Računalniška obdelava podatkov s statističnim programom SPSS.
- Pisanje raziskovalnih poročil, strokovnih in znanstvenih člankov. Raba znanstvenega aparata.

- Characteristics of qualitative versus quantitative research.
- Type of mostly qualitative pedagogical research (study case, action research).
- Phases of qualitative and quantitative research.
- Mostly qualitative ways of collecting the data (participant or non-participant observation, informal or semi-structured interview) and qualitative analyzing the data (content - document analysis).
- Mostly quantitative ways of collecting the data (survey, knowledge testing, scaling, attitude measurement, structured observation).
- Statistical methods for the analysis of nominal and ordinal variables (frequency distributions, chi-square test hypothesis about independence and hypothesis of equal probability, measures of contingency).
- Statistical methods for the analysis of differences whit parametric tests (t-test, analysis of variance, analysis of covariance). Statistical methods for the analysis of differences whit non-parametric tests (Mann-Whitney, Wilcoxon, Kruskal-Wallis, Friedman test).
- Statistical methods for the analysis of relationships (bi-variant, multiple correlation and regression).
- Computer analysis of the data by means of SPSS statistical program.
- Writing research reports, technical and scientific papers. Use of scientific sources.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Louis Cohen, Lawrence Manion, in Keith Morrison, 2005: *Research methods in Education* (5th ed.). London, New York: RoutledgeFalmer.
- Branka Čagran, 2004: *Univariatna in multivariatna analiza podatkov: zbirka primerov uporabe statističnih metod s SPSS*. Maribor: Pedagoška fakulteta.
- George A. Ferguson in Yoshio Takane, 1989: *Statistical Analysis in Psychology and Education* (6th ed.). Singapore: McGraw-Hill .
- Boris Kožuh, 2000: *Statistične obdelave v pedagoških raziskavah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za pedagogiko in andragogiko.
- Jože Sagadin, 1991: *Razprave iz pedagoške metodologije. Splošne teme*. Ljubljana: Znanstveni institut Filozofske fakultete.
- Jože Sagadin, 2003: *Statistične metode za pedagoge*. Maribor: Obzorja.
- Jože Sagadin, 1993: *Poglavja iz metodologije pedagoškega raziskovanja* (2. izd.). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilj tega predmeta je:

- študente usposobiti za samostojno odkrivanje raziskovalnih problemov, njihovo vsebinsko in metodološko opredeljevanje (raziskovalne hipoteze, raziskovalne metode, raziskovalni vzorci, postopki zbiranja podatkov, postopki obdelave podatkov),
- študente usposobiti za korektno prevzemanje in samostojno izdelovanje strukturiranih in polstrukturiranih inštrumentov zbiranja podatkov,
- študente usposobiti za izbiranje in uporabljanje ustreznih postopkov kvantitativne in kvalitativne obdelave podatkov ter interpretiranje (deskriptivno, eksplikativno) izidov analize z vidika njihove statistične in praktične pomembnosti,
- študente usposobiti za avtonomno sodelovanje in izvajanje vsebinsko – metodološko kompleksnejših empiričnih kvalitativnih in kvantitativnih raziskav,

študente usposobiti za samostojno pisanje raziskovalnih poročil, strokovnih in znanstvenih člankov.

The objective of this course is:

- to enable the students for autonomous finding of research problems and defining their content and methodology (research hypotheses, methods, samples, ways of collection and analyzing the data),
  - to enable the students for correct usage and autonomous construction of structured and semi-structured instruments,
  - to enable the students for selecting and using appropriate ways of qualitative and quantitative analyzing and interpretation (descriptive, explicative) of what the results imply in theory and practice,
  - to enable the students for carrying out, in a team or individually, complex empirical qualitative and quantitative research regarding content and methodology,
- to enable the students for autonomous writing research reports, technical and scientific papers.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent znal in razumel

- temeljne karakteristike kvalitativnega in kvantitativnega raziskovanja,
- uporabo kvalitativnih in kvantitativnih postopke zbiranja podatkov,
- uporabo kvalitativnih in kvantitativnih postopkov (deskriptivne, inferenčne statistike) obdelave podatkov,

uporabo statističnega programskega paketa SPSS

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent bo usposobljen za

- 6.samostojno izvajanje vsebinsko – metodološko kompleksnejših empiričnih pedagoških raziskav,
- 7.avtonomna pripravljenost za sodelovanje in izvajanje empiričnih pedagoških raziskav,
- 8.uporaba računalniškega paketa SPSS,
- 9.pisanje raziskovalnih poročil, strokovnih in znanstvenih člankov,
10. aktivna udeležba na konferencah, simpozijih

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to know and understand

- general characteristics of qualitative and quantitative research,
- how to use qualitative and quantitative ways of collecting the data,
- how to use qualitative and quantitative ways of analyzing (descriptive, inferential) the data,
- how to use SPSS statistical program

Transferable/Key Skills and other attributes:

The student will be qualified for

- individual carrying out of complex empirical pedagogical research with regard to content and methodology,
- autonomous participation in carrying out pedagogical research,
- use of SPSS,
- writing research reports, technical and scientific papers,
- active participation in conferences, symposiums

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

11. predavanja,
12. seminarske vaje,
13. laboratorijske vaje.

Learning and teaching methods:

- lectures,
- tutorial,
- lab work

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

- izpitna naloga
- ustni zagovor izpitne naloge

Weight (in %) /

80
20

Assessment:

- examination research paper
- oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

- ČAGRAN, Branka. Bilingual teaching - evaluation of the quality. V: KOZŁOWSKA, Anna (ur.). *The transition of educational concepts in the face of the European unification process*. Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, cop. 2005, str. 121-134. [COBISS.SI-ID [15981064](#)]
- ČAGRAN, Branka, SCHMIDT, Majda, BROWN, Ivan. Assessment of the quality of life in families with children who have intellectual and developmental disabilities in Slovenia. *J Intellect Disabil Res*, dec. 2011, vol. 55, iss. 12, str. 1164-1175, ilustr., doi: [10.1111/j.1365-2788.2011.01400.x](#). [COBISS.SI-ID [18202888](#)], [JCR, WoS do 11. 4. 2012: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0, Scopus do 12. 12. 2011: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]
- ČAGRAN, Branka, IVANUŠ-GRMEK, Milena. Critical self-evaluation : an attribute of systemic behavior : authors of natural science learning materials as evaluators. *Systemic practice and action research*, ISSN 1094-429X, 2013, vol. 26, no. 6, str. 537-547, doi: [10.1007/s11213-013-9302-z](#). [COBISS.SI-ID [20207368](#)], [JCR, SNIP, WoS do 23. 12. 2013: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]
- JAZBEC, Saša, ČAGRAN, Branka, LIPAVIC OŠTIR, Alja. Language learning and Roma pupils : the case of Slovenia = Učenje jezika i romski učenici : primjer Slovenije. *Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, ISSN 1848-5189. [Tiskana izd.], 2013, vol. 15, no. 3, str. 655-692. <http://ed.ufzg.hr/ojs/index.php/CJOE/article/view/417>. [COBISS.SI-ID [20121352](#)], [JCR, WoS do 24. 3. 2014: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0, Scopus do 24. 3. 2014: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]
- SCHMIDT, Majda, PRAH, Alenka, ČAGRAN, Branka. Social skills of Slovenian primary school students with learning disabilities. *Educational studies*, ISSN 0305-5698, 2014, str. 1-16, doi:[10.1080/03055698.2014.930339](#). [COBISS.SI-ID [20631816](#)], [JCR, SNIP, WoS do 15. 9. 2014: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0, Scopus do 6. 8. 2014: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Novejša književnost 1 (Modul Novejša književnost 1)
Course title:	Newer Literature 1 (Module Newer Literature 1)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			20	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Jožica Čeh Steger
Red. prof. dr. Silvija Borovnik

Jeziki /

Languages:

Predavanja /

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Predmet obravnava slovensko književnost od devetdesetih let 19. do prve polovice 20. stoletja. Slovenska moderna kot časovno zbirni pojem označuje zapleteno raznovrstnost literarnih smeri in stilov, oblikovanih iz odprtosti slovenske književnosti za sodobne evropske idejne in literarnoestetske tokove ter iz sočasne vpetosti v slovensko literarno in kulturno tradicijo. Prva svetovna vojna je povzročila velike duhovne, idejne in estetske premike v književnosti, ob poudarjenem pluralizmu literarnih smeri, avantgard in stilov so se v ekspresionizmu oblikovale razpoznavne avtorske

Content (Syllabus outline):

Subject deals with Slovene literature from nineties of the 19th century to the first half of the 20th century. Slovene Modern as time cumulating phenomena marks a complex variety of literary directions and styles, formed by the openness of the Slovene literature for contemporary European idea and literary aesthetic currents and at the same time by inclusion in the Slovene literary and cultural tradition. World War I. caused large spiritual, idea and aesthetic shifts in literature. Within emphasized literary directions pluralism, avant-gardes and styles, expressionism formed recognizable author poetics.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

poetike (Podbevšek, Jarc, Grum, Kosovel, Pregelj idr.). S socialnim realizmom v tridesetih letih 20. stoletja, oblikovanim iz realistično-naturalistične tradicije 19. stoletja ter socialističnih in komunističnih ideologij, je prišlo v književnosti do paradigmatnega odmika od različnih subjektivističnih literarnih smeri in stilov.

V seminarju bodo izbrane posamezne predmetne vsebine, tako da bodo upoštevani različni vidiki preučevanja: a) duhovnozgodovinski, filozofski, sociološki, zemljepisni, b) avtorski (kanonizirani in nekanonizirani avtorji in avtorice, c) ženske ustvarjalke in ženske pisave, č) literarnosmerni in -stilni (dekadenca, simbolizem, impresionizem, ekspresionizem), d) vrstno-zvrstni (lirika, dramatika, kratka proza, mladinska proza, roman, novela, črtica), e) tematski in žanrski (ljubezenska poezija, avtobiografska proza), f) jezikovnostilni (metaforika, jezikovna polifonija), g) primerjalni idr. Predmetna področja bodo ob upoštevanju najnovejših dognanj literarne vede zastavljena problemsko ter obravnavana z relevantnega metodološkega, teoretskega in literarnozgodovinskega vidika.

(Podbevšek, Jarc, Grum, Kosovel, Pregelj etc.). With social realism in the thirties of the 20th century shaped from realistic – naturalistic tradition of the 19th century and from socialist and communist ideologies, literature faced paradigm shift from different subjectivist literary directions and styles. Within seminary particular contents will be selected in a way to consider different study: a) spiritual-historic, philosophic, sociologic, geographic, b) author (canonized and not canonized authors and female authors, c) female authors and female writings, č) literary directions and stylistic (decadence, symbolism impressionism, expressionism), d) sort – genre (lyric, dramatic, short prose, juvenile prose, novel, short story,), e) thematic and genre (love poetry, auto biographic prose), f) linguistic stylistic (metaphoric, language polyphony), g) comparative etc..

The fields within subject will be, beside considering the latest literary science findings, presented problem wise and treated from relevant methodological, theoretic and literary historic aspect.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- France Bernik, 2006: *Ivan Cankar*. Maribor: Litera.
Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
Jožica Čeh, 2001: *Metaforika v Cankarjevi kratki pripovedni prozi*. Maribor: Slavistično društvo. (Zora 13).
Darko Dolinar, 2007: *Med književnostjo, narodom in zgodovino*. Celje/Ljubljana: Celjska Mohorjeva družba/ Založba ZRC, ZRC SAZU.
Marjan Dolgan, 1996: *Tri ekspresionistične podobe sveta*. Ljubljana.
Miran Hladnik, 1990: *Slovenska kmečka povest*. Ljubljana: Prešernova družba.
Gregor Kocijan, 1996: *Kratka pripovedna proza v obdobju moderne*. Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.
Lado Kralj, 2006: *Primerjalni članki*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut FF.
Dušan Pirjevec, 1964: *Ivan Cankar in evropska moderna*. Ljubljana.
Boris Paternu, 1989: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Mladinska knjiga: Ljubljana.
Boris Paternu, 1993: *Razpotja slovenske proze*. Novo mesto: Dolenjska založba.
Boris Paternu, 2001: *Književne študije*. Ljubljana.
Denis Poniž, 2006: *Ivan Cankar: Lepa Vida: poskus interpretacije*. Ljubljana: Slovenski gledališki muzej.
Wolfdietrich Rasch, 1986: *Die literarische Decadence um 1900*. München.
Tone Smolej, 2007: *Slovenska recepcija Emila Zolaja (1880–1945)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Bojana Stojanović Pantović, 2003: *Morfologija ekspresionističke proze*. Beograd: Artist.
Franc Zdravec, 1993: *Slovenska ekspresionistična literatura*: Murska Sobota / Ljubljana: Pomurska založba/ Znanstveni inštitut FF.
Franc Zdravec, 1999: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS.
Franc Zdravec, 2005: *Slovenski roman dvajsetega stoletja. Tretji analitični del in sinteze*. Murska Sobota/ Ljubljana: Založba Franc-Franc, SAZU, Znanstveni inštitut FF.
Viktor Žmegač, 1993: *Duh impresionizma i secesije*. Zagreb.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študent pri predmetu Novejša književnost 1 spozna različna predmetna področja in možnosti preučevanja tega segmenta slovenske književnosti. Usposobi se za smiselno izbiro teme, metod in literature, za znanstveno obdelavo teme v obliki seminarske naloge, za samostojno predstavitev teme in argumentacijo tez.

In course of subject Newer Literature 1 student gets to know many fields and possibilities of this particular Slovene literature segment study. He/she gets capable of sensible theme, method and literature selection, for scientific treating of the theme in form of seminary paper, for independent presentation of the theme and thesis argumentation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent zna izbrati ustrezno temo, metode in literaturo, znanstveno obdelati temo v obliki seminarske naloge, samostojno zagovarjati teze in ugotovitve.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Sposobnost opredelitve teme in tez, smiselne uporabe metod in študijske literature, analitičnega in sintetičnega razmišljanja, pisnega oblikovanja in ustne predstavitve določene teme.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student knows how to select appropriate theme, method and literature, scientifically deal with it in form of seminary paper, independently defends thesis and findings.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Capability of determining the theme and thesis, sensible use of methods and study literature, analytical and synthetic thinking, writing and orally presenting the particular theme.

Metode poučevanja in učenja:

- seminarsko delo
- individualni študij virov in literature
- konzultacije z učiteljem

Learning and teaching methods:

- seminary work
- individual study of sources and literature
- consultations with lecturer

Načini ocenjevanja:

ustni izpit
seminarska naloga

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

oral examination
seminary paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

Silvija Borovnik

BOROVNIK, Silvija. Pripovedna proza. V: LOGAR, Tine (ur.), et al. *Slovenska književnost III*. 1. izd. Ljubljana: DZS, 2001, str. [145]-202. [COBISS.SI-ID [14994530](#)]

BOROVNIK, Silvija. *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica, 2005. 198 str., fotogr. ISBN 961-213-147-3. [COBISS.SI-ID [221718272](#)]

BOROVNIK, Silvija. *Književne študije : o vlogi ženske v slovenski književnosti, o sodobni prozi in o slovenski književnosti v Avstriji*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 85). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012. 262 str. ISBN 978-961-6656-81-8. [COBISS.SI-ID [68860929](#)]

Jožica Čeh Steger

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID [65327105](#)]

www.ff.um.si | ff@um.si | t +386 2 22 93 840 | f +386 2 22 93 625 | tr: SI56 0110 0600 0020 393 | id ddv: SI71674705

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ČEH STEGER, Jožica. Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2012, letn. 60, št. 2, str. 199-212. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_2_05.pdf. [COBISS.SI-ID [19293960](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Gewaltphänomene in der slowenischen Literatur : die Kriegsgewalt und die Gewissensfragen. V: BURLON, Laura (ur.). *Verbrechen - Fiktion - Vermarktung : Gewalt in den zeitgenössischen slavischen Literaturen*. Potsdam: Universitätsverlag, 2013, str. 197-210. <http://opus.kobv.de/ubp/volltexte/2014/6887/pdf/verbrechen.pdf>. [COBISS.SI-ID [20342280](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze : Maja Haderlaps Engel des Vergessens. V: NELL, Werner (ur.). *Imaginäre Dörfer : Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*, (Rurale Topografien, Bd. 1). Bielefeld: Transcript, cop. 2014, str. 339-355. [COBISS.SI-ID [20727816](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Novejša književnost 2 (Modul Novejša književnost 2)
Course title:	Newer Literature 2 (Module Newer Literature 2)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			20	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Miran Štuhec
Red. prof. dr. Silvija Borovnik

Jeziki /

Languages:

Predavanja /

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Študent se poglobljeno seznanja z literarno-stilnimi opredelitvami sodobne slovenske književnosti, in sicer s področja proze, poezije, dramatike, esejistike, mladinske književnosti in didaktike. Na osnovi reprezentativnih vzorcev preizkusi svoje vedenje o temeljnih značilnostih, slogih, smereh in žanrih novejšje slovenske književnosti, zlasti tiste, ki se je oblikovala v drugi polovici 20. stoletja. Ukvarja se s tipologijo, tematskimi razsežnostmi, z značilnostmi fabulacije, izhodišči znanstvene interpretacije ter z narativnim sistemom novejšje slovenske književnosti. Njegova izvajanja slonijo na

Content (Syllabus outline):

Student gets in depth knowledge of literary stylistic determinations of contemporary Slovene literature, prose, poetry, dramatic essayistic, juvenile literature and didactic. Based on representative examples he/she tests his/her knowledge on fundamental characteristics, styles, directions and genres, especially those formed in second half of the 20th century. It deals with typology, thematic dimensions, fabulation characteristics, starting points of scientific interpretation, and with narrative system of the newer Slovene literature. His/her approaches are based on the latest literary theory and literary history findings.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

najnovjših spoznanjih literarne teorije in literarne zgodovine.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač
Jože Pogačnik (ur.), 2001: *Slovenska književnost III*. Ljubljana: DZS.
Denis Poniž, 2001: *Slovenska lirika 1950-2000*. Ljubljana: Slovenska matica.
Helga Glušič, 2002: *Slovenska pripovedna proza v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Miran Štuhec, 2003: *Slovenska esejistika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Miran Štuhec, 2005: *Aristokracija jezika in duha*. Ljubljana: Študentska založba.
Blanka Bošnjak, 2005: *Premiki v sodobni slovenski kratki prozi*. Maribor: Zora.
Silvija Borovnik, 2005: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Mario Andreotti, 1990: *Die Struktur der modernen Literatur: Neue Wege in der Textanalyse*. Bern und Stuttgart: Verlag Paul Haupt. (2., predelana izdaja).
Anna Balakian, 1972: *Surrealism: The Road to the Absolute*. London: Unwin Books.
Cecil Maurice Bowra, 1961: *The Heritage of Symbolism*. New York: Schocken Books.
Tom in Michael Bath Furniss, 1996: *Reading Poetry*. Hertfordshire: Prentice Hall / Harvester Wheatsheaf.
Janko Kos, 1983: *Slovenska lirika 1950-80*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
Janko Kos, 1995: *Moderna slovenska lirika 1940-1990*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (2. izdaja).
Gerald Mead, 1978: *The Surrealist Image: A Stylistic Study*. Berne, Frankfurt am Main, Las Vegas: Peter Lang.
Boris Paternu, Helga Glušič, Matjaž Kmecl, Franc Zdravec, Jože Koruza, Hermina Jug-Kranjec, Marko Kranjec, 1967: *Slovenska književnost 1945-65*. Ljubljana: Slovenska matica.
Boris Paternu: Problem nadrealizma v sodobni slovenski liriki. *Slavistična revija* 4/1972. 377-406.
Boris Paternu, 1974: *Pogledi na slovensko književnost*. (2. knjiga). Ljubljana: Partizanska knjiga.
Boris Paternu, 1989: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
Boris Paternu, 1999: *Od ekspresionizma do postmoderne*. Ljubljana: Slovenska matica.
France Pibernik, 1978: *Med tradicijo in modernizmom*. Ljubljana: Slovenska matica.
Jože Pogačnik (in dr.), 2001: *Slovenska književnost III*. Ljubljana: DZS.
Denis Poniž, 2001: *Slovenska lirika 1950-2000*. Ljubljana: Slovenska matica.
Martin Travers, 1998: *An Introduction to Modern European Literature. From Romanticism to Postmodernism*. New York: St. Martin's Press.

Cilji in kompetence:

Usposobiti študenta za samostojno in inovativno raziskovanje na področju novejših slovenskih književnosti.

Objectives and competences:

To enable the students for individual and innovative research in field of newer Slovene literature.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Poznavanje in razumevanje tako posameznih sklopov kot znanstveno-raziskovalnega področja v celoti. Usposobljenost za samostojno znanstveno-raziskovalno delo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Knowing and understanding the scientific research field in parts as well as the whole. Capability for independent scientific research.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predavanja, seminar.

Lectures, seminary.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Ustni,
pisni izpit.

60
40

Oral,
written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

Miran Štuhec

ŠTUHEC, Miran. Književna esejistika in književna kritika = Theliteraryessayandliterarycriticism. V: HLADNIK, Miran (ur.). *Slovenska literarna veda danes = Sloveneliterarystudies today*, (Slavistična revija, ISSN 0350-6894, letn. 61, št. 1). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2013, str. 249-273.

ŠTUHEC, Miran. Marjan Rožanc - aziró és azesszéista. *Studia Slavica Savariensia*, ISSN 1216-0016, 2013, 1/2, str. 439-445.

ŠTUHEC, Miran. Tomšičev literarni opus med Šavrinkami in Šandrinkami. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2012, letn. 60, št. 4, str. 723-731.

ŠTUHEC, Miran, LAZNIK Anita. Problem razdvojenega subjekta v delih Marjana Rožanca. (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933. [Tiskana izd.], 2014, letn. LIX, št. 2, str. 159-170.

Silvija Borovnik

BOROVNIK, Silvija. *Književne študije : o vlogi ženske v slovenski književnosti, o sodobni prozi in o slovenski književnosti v Avstriji*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 85). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012. 262 str. ISBN 978-961-6656-81-8. [COBISS.SI-ID [68860929](#)]

BOROVNIK, Silvija. Značilnosti krajše proze slovenskih književnic. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2013, letn. 6, št. 1, str. 59-69. [COBISS.SI-ID [20033288](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Osnove retorike
Course title:	Fundamentals of Rhetoric

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

- Govorništvo.
  - Kratek zgodovinski pregled govorništva.
  - Govorniški stili. Retorične figure.
  - Sodobna govorna kultura. Kultura in govor. Govorno in pisno izražanje.
  - Priprava govora. Struktura govora.
  - Stilsko-kompozicijske vaje.
  - Razgovor, razprava, argumentiranje.
  - Govornikova samopodoba. Poslušanje govora.
  - Sodobna predavateljska komunikacija ob uporabi sodobne tehnologije.
- Razvoj govora, nebesedna komunikacija, govorne napake, fonetična korekcija izgovora.

- Rhetoric.
  - Brief rhetoric history review.
  - Rhetoric styles. Rhetoric figures.
  - Contemporary rhetoric culture. Culture and speech. Spoken and written expressing.
  - Preparing the speech. Structure of the speech.
  - Exercises in stylistic composition.
  - Conversation, discussion, argumentation.
  - Speakers self image. Listening to the speech.
  - Contemporary lecturer's communication when using modern technologies.
- Development of speech, non verbal communication, mistakes in speaking, phonetic correction of pronunciation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Aristotel, 1989: *Retorika*. Zagreb: Naprijed.

Đuro Gračanin, 1954: *Temelji govorništva*. Zagreb: (s.n.).

Vlado Pandžić, 2001: *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*. Zagreb.

Vlado Pandžić, 2007: *Sitni prilozi za povjest učenja i poučavanja govorništva*. Zagreb.

Marcus Fabius Kvintilijan, 1985: *Obrazovanje govornika: odabrane strane*. Sarajevo: "Veselin Masleša".

Ivo Škarić, 2000: *Temelji suvremenog govorništva*. Zagreb: Školska knjiga.

Stjepko Težak, 1996: *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Zagreb: Školska knjiga.

Cilji in kompetence:

Študente poglobljeno seznaniti s teorijo govorništva ter s teorijo in prakso govornega in pisnega izražanja ter medijske kulture ter jih usposobiti za samostojno rabo le-tega.

Objectives and competences:

To in depth acquaint students with theory of rhetoric and with theory and practice of spoken and written expressing and media culture; to prepare them for individual use of all of these skills.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent poznal in razumel teorijo govornega in pisnega izražanja, ob tem pa bo usposobljen za samostojno uporabo in izvedbo le-teh.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Spretnosti: pisno izražanje pri seminarski nalogi, ustno izražanje na izpitu.
- Reševanje problemov: sposobnost reševanja problemov v različnih kontekstih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

After completing this subject student will know and understand theory of spoken and written expressing, besides he/she will be educated to individually use and apply them.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Skills: written expressing in seminary paper, oral expressing in examination.
- Problem solving: capability of problem solving in different contexts.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja.

Learning and teaching methods:

- Lectures.

	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Načini ocenjevanja: seminarska naloga, ustni izpit.	30 70	seminary paper, oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Sitni prilozi za povijest učenja i poučavanja govorništva, Redak, Split, 2007, 270 str., ISBN 978-953-99193-5-9
Profesori i učenici, hrvatski pisci, Birotisak, Zagreb, 2001, 193 str., ISBN 953-6156-21-0
Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi, Profil, Zagreb, 2001, 252 str., ISBN 953-200-486-6
Hrvatski jezik, pismenost i književnost u bosanskohercegovačkom školstvu, Profil, Zagreb, 2001, 189 str., ISBN 953-200-328-2
Pouke i muke po hrvatskome jeziku u Bosni i Hercegovini, Hrvatski leksikografski institut BiH, Mostar, 2006, 307 str., ISBN 9958-9249-3-5

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Paremiologija v slovenističnem prostoru
Course title:	Paremiology in a Slovenistic Space

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language – Diachrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

1. Paremiologija – vprašanje njene interdisciplinarnosti in metodološke pestrosti
2. Vodilni paremiologi
3. Ukvarjanje s paremiologijo v slovenskem prostoru in v slovenistiki – diahroni vidik
4. Paremiološka terminološka problematika
5. Paremiološka variantnost
6. Sopomenske in protipomenske paremije
7. Paremiološki internacionalizmi
8. Slovenski paremiološki minimum

Content (Syllabus outline):

1. Paremiology – the issues of (its) interdisciplinarity and methodological diversity
2. Leading representatives of paremiological science
3. Paremiological studies in Slovenia – diachronic perspective
4. Paremiological terminological problems
5. Paremiological modifications
6. Synonymous and antonymous paremias
7. Paremiological internationalisms

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

9. Raba antipregovorov
10. Slovenska paremiografija in leksikalne podatkovne baze
11. Nadaljnje možnosti (jezikoslovnih) paremioloških znanstvenih raziskav

8. Slovene paremiological minimum
9. Anti-proverbs and their usage
10. Slovenian paremiography and lexical databases
11. Suggestions for further (linguistic) paremiological scientific studies

Temeljni literatura in viri / Readings:

Claudia AURICH, 2012: *Proverb Structure in the History of English: Stability and Change*. Baltmannsweiler: Schneider. Phraseologie und Parömiologie Band 26.

Saša BABIČ, 2011: Paremiologija – na križišču jezikoslovja in slovstvene folkloristike. *Meddisciplinarnost v slovenistiki*. Ur. Somona Kranjc. Obdobja 30. Ljubljana. 27–31.

Peter GRZYBEK, 2008: Fundamentals of Slovenian paremiology, *Traditiones* 37/1: <http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-XSAF3V0A>.

Vida JESENŠEK, 2007: Pregovori med preteklostjo in prihodnostjo. *Besedje slovenskega jezika*. Ur. Marko Jesenšek. Maribor: Slavistično društvo. Zora 50. 276–290.

Wolfgang MIEDER, 2004: *Proverbs: A handbook*. Westport, Connecticut: Greenwood Press.

Matej METERC, 2013: Antonimija enako motiviranih paremioloških enot (primeri iz slovenščine in slovaščine). *Slavistična revija* 61/2. 361–376.

Frazeologija nemškega jezika z vidikov kontrastivnega in uporabnega jezikoslovja. Maribor: Filozofska fakulteta, 2014.

SprichwortPlattform: <<http://www.sprichwort-plattform.org/>>

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je študente seznaniti z relativno samostojnim jezikoslovnim področjem, ki je imel do nedavnega zaradi priključevanja k frazeologiji marginaliziran položaj. V zadnjem času se področje osamosvaja tudi v slovenistiki.

Objectives and competences:

The objective of this course is to introduce students to a relatively independent linguistic discipline, which has been, until recently, rather marginalized because of being still considered an integral part of phraseology. In Slovenian studies, too, paremiology has not been given an independent status until very recently.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti spoznajo in razumejo interdisciplinarnost področja, ki ga zajemata paremiologija in paremiografija. Z jezikoslovnega vidika razrešujejo nejasnosti v paremiološki terminologiji (pregovor – rek – reklo – fraza – krilatica – maksima – aforizem ...). Razumejo specifično slovenistično ukvarjanje s paremijami. Prepoznavajo in analizirajo paremiološke variante ter paremiološke sopomenke in protipomenke ter antipregovore. Razumejo pomen paremiološkega minimuma. Razmišljajo o možnostih priprave sodobnih paremioloških podatkovnih baz.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
Students learn of and understand the interdisciplinarity of the (scientific) discipline, which incorporates two closely interrelated areas, i.e. paremiology and paremiography. They resolve ambiguities in paremiological terminology from the linguistic point of view (proverb – saying – phrase – platitude – catchword – maxim – aphorism ...). They understand the specifics of Slovenian paremiology, identify and analyze paremiological modifications, synonyms and antonyms, and anti-proverbs. They understand the importance of paremiological minimum and deliberate on the possibilities how to compile contemporary paremiological databases.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Metode poučevanja in učenja:

- seminarsko delo
- samostojno delo

Learning and teaching methods:

- seminar
- autonomous work

Načini ocenjevanja:

sprotno delo
znanstveni članek

Delež (v %) /
Weight (in %)

20 %
80 %

Assessment:

active participation
scientific article

Reference nosilca / Lecturer's references:

Natalija Ulčnik

ULČNIK, Natalija. Slovensko paremiološko in frazeološko gradivo v temeljnih dvojezičnih slovarjih 19. stoletja - v Cigaletovem nemško-slovenskem (1860) in Pleteršnikovem slovensko-nemškem slovarju (1894/1895). V: JESENŠEK, Vida (ur.). *Frazeologija nemškega jezika z vidikov kontrastivnega in uporabnega jezikoslovja = Phraseology of the German language from the perspective of contrastive and applied linguistics*. Maribor: Filozofska fakulteta, 2014, str. 282-319, ilustr. [COBISS.SI-ID [20581640](#)]

ULČNIK, Natalija. Pregovor je najboljši učitelj. Vloga in pomen pregovorov pri pouku slovenščine v 19. stoletju in danes. V: JESENŠEK, Vida (ur.). *Frazeologija nemškega jezika z vidikov kontrastivnega in uporabnega jezikoslovja = Phraseology of the German language from the perspective of contrastive and applied linguistics*. Maribor: Filozofska fakulteta, 2014, str. 36-58, ilustr. [COBISS.SI-ID [20574472](#)]

ULČNIK, Natalija. Načela izbora prioritetnega paremiološkega gradiva za prikaz v spletnem frazeološkem portalu. V: JESENŠEK, Vida (ur.). *Frazeologija nemškega jezika z vidikov kontrastivnega in uporabnega jezikoslovja = Phraseology of the German language from the perspective of contrastive and applied linguistics*. Maribor: Filozofska fakulteta, 2014, str. 362-381, ilustr. [COBISS.SI-ID [20582920](#)]

ULČNIK, Natalija. Pregled kontrastivnih frazeološko-paremioloških raziskav slovenskega in nemškega jezika. V: JESENŠEK, Vida (ur.). *Frazeologija nemškega jezika z vidikov kontrastivnega in uporabnega jezikoslovja = Phraseology of the German language from the perspective of contrastive and applied linguistics*. Maribor: Filozofska fakulteta, 2014, str. 8-32. [COBISS.SI-ID [20573960](#)]

ULČNIK, Natalija. Pregovori v procesu spreminjanja. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Slavistika v regijah - Maribor*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, ISSN 1408-3043, 22). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2011, str. 63-68. [COBISS.SI-ID [18657800](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Primerjalna literarna zgodovina
Course title:	Comparative Literary History

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Primerjalna literarna zgodovina se ukvarja z raziskovanjem odnosov med literaturami različnih dežel, zanimajo pa jo tudi odnosi med literaturo in drugimi področji znanosti in mišljenja. Študent se seznani z zgodovino primerjalne književnosti (zlasti na Slovenskem), z njenim trenutnim stanjem in perspektivami. Spozna raziskovalna področja primerjalne književnosti in njene metode, pri čemer

Content (Syllabus outline):

Comparative literary history deals with researching the relationships between different countries literatures, and it is also interested in relationships between literature and other fields of science and reflection. Student gets acquainted with comparative literature history (especially in Slovenia), with its present state and perspectives. He/she gets to know comparative literature research fields and methods,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

je poseben poudarek na odnosih med slovensko književnostjo in drugimi nacionalnimi književnostmi. Predmet predstavlja stanje raziskav in opozarja na teme, ki bi bile lahko zanimive za obravnavo.

special emphasis in on relationship between Slovene and other countries' literatures. Subject presents present condition of the researches and draws attention to subjects which might be of interest for further study.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)

Franca Buttolo: »Vodnikov in Rilkejev simbolizem«. *Primerjalna književnost*. 6/1 (1983). 42-60.
Darko Dolinar in Marko Juvan (ur.), 2008: *Primerjalna književnost v 20. stoletju: ob stoletnici rojstva Antona Ocvirka*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Elisabeth Frenzel, 1999: *Motive der Weltliteratur*. Stuttgart: Alfred Kröner Verlag.
Janko Kos: Teorija in praksa slovenske primerjalne književnosti. *Anthropos* 1/2 (1997). 183-197.
Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: MK.
Janko Kos: Primerjalna metoda v literarnozgodovinski vedi. *Primerjalna književnost* 27/1 (2004). 1-9.
Jože Mahnič, 1949: *Problem Baudelairizmov pri Župančiču*. Ljubljana: (s. n.).
Anton Ocvirk, 1975: *Teorija primerjalne literarne zgodovine*. Ljubljana: Partizanska knjiga.
Darja Pavlič, 2003: *Funkcije podoba v poeziji K. Koviča, D. Zajca in G. Strniše*. Maribor: Slavistično društvo.
Dušan Pirjevec, 1964: *Ivan Cankar in evropska literatura*. Ljubljana: CZ.
Tone Smolej (ur.), 2005: *Podoba tujega v slovenski književnosti. Podoba Slovenije in Slovencev v tuji književnosti: imagološko berilo*. Ljubljana: FF.
Tomo Virk, 2000: *Strah pred naivnostjo*. Ljubljana: LUD Literatura.
Tomo Virk, 2007: *Primerjalna književnost na prelomu tisočletja*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Werner Vordtriede, 1963: *Novalis und die französischen Symbolisten*. Stuttgart: W. Kohlhammer Verlag.

B)

Literatura, ki bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.
Literature which will be assigned considering particular student's research interests.

Cilji in kompetence:

Študent pripravi seminarsko nalogo, v kateri se ukvarja z odnosi med slovensko književnostjo in izbrano tujo književnostjo.

Objectives and competences:

Student prepares a seminary paper, in which he/she deals with relationships between Slovene and selected foreign literature.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent pozna zgodovino, raziskovalna področja in metode primerjalne literarne zgodovine.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna raziskovati odnose med slovensko književnostjo in drugimi nacionalnimi književnostmi.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student knows history, research fields and methods of comparative literary history.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to research the relationships between Slovene literature and other national literatures.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Lectures and independent student's work.

Delež (v %) /

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisna naloga (približno 25000 znakov).	100	Written assignment (approximately 25 000 signs).
--	------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

Darja Pavlič
PAVLIČ, Darja. Jezikovni obrat in slovenska eksperimentalna poezija. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2014, letn. 37, št. 1, str. 185-200, [292]. [COBISS.SI-ID [54911074](#)]
PAVLIČ, Darja. The relationship towards animals in romantic tradition and Jure Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 120-133. [COBISS.SI-ID [20295944](#)]
PAVLIČ, Darja. Jože Udovič in moderno podobje. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, dec. 2012, letn. 35, št. 3, str. 301-316. [COBISS.SI-ID [50795618](#)]
PAVLIČ, Darja. Pesniške, mentalne in druge podobe. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2010, letn. 33, št. 3, str. 235-249. [COBISS.SI-ID [44353634](#)]
PAVLIČ, Darja. Contextualizing contemporary Slovenian lyric poetry within literary history. *Slovene studies*, ISSN 0193-1075, 2009, vol. 31, no. 2, str. 161-170. [COBISS.SI-ID [18128392](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Raziskovalne metode
Course title:	Research Methods

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija Slovenski jezik – Sinhronija	1.	1.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony Slovene Language - Synchrony	1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsebinska:

- Znanstvene razlage: oblike znanstvene pojasnitve, poti do znanstvenega spoznanja, izdelava znanstvene pojasnitve in merila za njeno ocenjevanje.
- Logična analiza: argument – prepoznavanje, dopolnjevanje, diagramiranje, ocenjevanje, zmote, definicije – pojem, namen, vrste, merila.
- Raziskovalno delo: načrtovanje raziskave, njena izvedba in poročilo o njej, navajanje, parafraziranje in povzemanje misli drugih, problematizacija dokazov in jamstev, vrste poročil o izvedbi raziskave in njenih rezultatih.

Prerequisites:

Contents (Syllabus outline):

- Scientific explanations: forms, ways of gaining a scientific knowledge, elaborating a scientific explanation and criteria of its evaluation.
- Logical analysis: argument – identification, completion, presentation, evaluation, fallacies, definitions – concept, purpose, types, criteria.
- Research work: planning and performing research, reporting about results, citing, paraphrasing and summarizing thoughts of others, examining evidence and warranty, sorts of reports about a realization of research and its results.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

Janez Bregant in Boris Vezjak, 2007: *Zmote in napake v argumentaciji*. Maribor: Subkulturni azil.
Friderik Klampfer, Janez Bregant in Smiljana Gartner, 2008: *Telovadnica za možgane*. Maribor: Svarog.
Danilo Šuster, 1998: *Moč argumenta*. Maribor: Pedagoška fakulteta.
Anne Thomson, 2003: *Critical Reasoning. A Practical Introduction*. London, New York: Routledge.
Jamie Whyte, 2003: *Bad Thoughts. A Guide to Clear Thinking*. London: Corvo.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je vzgojiti kritično mislečega posameznika, ki je zmožen odkrivati teoretične in praktične raziskovalne probleme, njihove rešitve s pomočjo za znanstveno disciplino ustreznih meril in standardov kritično oceniti, iskati samostojne izvirne razlage in teorije ter na koncu učinkovito in razumljivo s svojimi besedami v obliki različnih vrst poročil o rezultatih svoje raziskave seznaniti druge.

Objectives and competences:

The objective of this course is to raise a critical thinking student who is capable to find theoretical and practical research problems, to analyse their solutions critically by applying for a scientific discipline typical criteria and standards, to search for independent original explanations and theories and, finally, to share results of her investigations with others by writing efficient and clear reports of various forms.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Znanje in razumevanje: prepoznati raziskovalna vprašanja v različnih vrstah razprav, jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij, natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov.
- Uporaba in analiza: analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti, izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper neko stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso.
- Sinteza in vrednotenje: kritično preučevati

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Knowledge and understanding: identify underlying issues in all kinds of debates, sensitively interpret texts drawn from a variety of ages and traditions, express and formulate complex and controversial problems precisely.
- Use and analysis: analyse and construct sound arguments and recognise logical fallacies, methodological errors, rhetorical devices or unexamined conventional wisdom, invent or discover cases to support or challenge a position, and distinguish those that are relevant from those that are not.
- Synthesis and evaluation: critically examine

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

in samostojno oblikovati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkejši korake, strpno in odprto vrednotiti poglede in argumente drugih, konceptualizirati lastno filozofsko dejavnost.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: ustno izražanje pri ustnem izpitu, pisno izražanje pri pisanju kolokvijev, pisno izražanje pri pisanju seminarja, pisno izražanje pri opravljanju domačih nalog, ustno izražanje pri sodelovanju v razpravi, nastop.
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Reševanje problemov*: znanstveno-filozofski problemi.

and independently formulate the best arguments for variety of positions and look for their weakest parts, evaluate views and arguments of others tolerantly and openly, conceptualize her own philosophical activity.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: oral expression at oral exam, writing expression at completing colloquiums, writing expression at making a seminar, writing expression at doing house works, oral expression at collaborating in discussion, presentation.
- *Use of information technology*: search for information on the internet.
- *Problem solving*: scientific-philosophical problems.

Metode poučevanja in učenja:

- Seminar z razpravo.

Learning and teaching methods:

- A seminar with a discussion.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Opravljen seminar.

100

A completed seminar.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Janez Bregant

ABERŠEK, Boris, BREGANT, Janez. The architecture of a school system according to the theory of dynamical systems. V: LAMANAUSKAS, Vincentas (ur.). *Philosophy of mind and cognitive modelling in education - 2012*, (Problems of education in the 21st century, ISSN 1822-7864, vol. 46). Šiauliai: Scientific Methodological Center Scientia Educologica, 2012, str. 7-14, ilustr. [COBISS.SI-ID [19425288](#)]

ABERŠEK, Boris, BORSTNER, Bojan, BREGANT, Janez. The virtual science teacher as a hybrid system: cognitive science hand in hand with cybernetic pedagogy. *Journal of Baltic science education*, ISSN 1648-3898, 2014, vol. 13, no. 1, str. 75-90. [COBISS.SI-ID [20461064](#)]

BREGANT, Janez. Ali lahko stroj misli?. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2010, letn. 14, št. 4, str. 55-72. [COBISS.SI-ID [18174728](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Razvoj slovenske jezikoslovne misli
Course title:	Development of the Slovene Linguistic Thought

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija	1.	1.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony	1.	1.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
20				10	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Marko Jesenšek
Red. prof. dr. Mihaela Koletnik
Doc. dr. Natalija Ulčnik

Jeziki / Languages: Predavanja / Slovenščina/Slovene
Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene language.

Vsebina:

Jezikoslovno raziskovanje jezika se kaže v odgovorih na vprašanja:
Kako v sodobnosti soobstajata knjižni in govorni, pogovorni jezik (razmerje med knjižno normo in narečjem)?
Kako drug na drugega učinkujeta in se v danih družbenih razmerah spreminjata?
Kako se razvijata v stiku s tujimi in/ali sosednjimi jeziki?
Kako na slovensko knjižno narečno skladnjo,

Content (Syllabus outline):

Linguistic research of language can be seen in answers to the following questions:
How do literary and spoken language coexist in contemporaneity (the proportion between the literary norm and dialect)?
How do they influence each other in given social conditions?
How do they evolve in contact to foreign and /or neighboring languages?
How translation influences Slovene literary dialectic

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

oblikoslovje, glasoslovje in besedje vpliva prevajalstvo?
Kako se jezik v govorni in pisni podobi spreminja v celotnem slovenskem jezikovnem prostoru (podeželsko, mestno okolje)?
Kakšno je razmerje med geografsko lingvistiko in sociolingvistiko?

Namen in cilji jezikovnozgodovinskega in dialektološkega raziskovanja slovenskega jezika.

syntax, morphology, phonetics and words?
How language changes in spoken and written form in the whole Slovene language space (country side, city environment)?
What is the ratio between geographic linguistics and sociolinguistics?

The purpose and objectives of language-historic and dialectic research of Slovene language

Temeljna literatura in viri / Readings:

Marko Jesenšek, 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*. Maribor: Slavistično društvo.
Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: Slavistično društvo.
Martina Orožen, 2003: *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor: Slavistično društvo.
Stanislav Škrabec, 1994–1998: *Jezikoslovna dela*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan.
Jože Toporišič, 1987: *Portreti, razgledi, presoje: k zgodovini slovenskega jezikoslovja: ob 400-letnici Trubarjeve smrti*. Maribor: Obzorja.

Cilji in kompetence:

Poznavanje raziskovalnih obdobjev slovenskega jezika:
Filološko obdobje.
Razmah primerjalnoslovenskega jezikoslovja.
Mladogramatično obdobje.

Jezik kot državotvorni element; jezikovna dinamika kot napoved dogodkov v Sloveniji s konca 20. stoletja (jezikovno vprašanje se izenači s političnim, jezikovna enotnost /samostojnost/ je pogoj za politično osamosvojitvev in samostojno državnost).

Poznavanje ključnih raziskovalcev razvoja slovenskega jezika in slovenske dialektologije.
Poznavanje in razumevanje njihovih raziskovalnih rezultatov in vpetost le-teh v prihodnje raziskovalne naloge.

Poznavanje in razumevanje vsebine diahronnega raziskovanja slovenskega jezika in dialektologije.
Razumevanje in obvladovanje teoretičnih naravnosti, metod in vsebin zgodovinskega ter dialektološkega raziskovanja.

Odkrivanje strukturne identitete slovenskega jezika.

Objectives and competences:

Knowing research periods of Slovene language:
Philological period.
The full swing of comparative Slavic linguistics.
Young grammatical period.

Language state constituting as element; linguistic dynamics as foreseeing the happenings in Slovenia from the end of the 20th century (linguistic question is equal to the political, linguistic unity/independency/is the condition for political independence and independence state).

Knowing the key elements of the development of Slovene language and Slovene dialectology.
Knowing and understanding the research results and their connection to future research tasks.

Knowing and understanding the content of diachrone research of Slovene language and dialectology.
Knowing and mastering theoretical methods and contents of historical and dialectological research.

Uncovering the structural identity of Slovene language.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

– poznavanje razvoja slovenske jezikoslovne miselnosti; razumevanje in vedenje, da se je v slovenskem jezikovnem prostoru oblikovala samostojno ob upoštevanju sociolingvističnih in kulturnozgodovinskih dejavnikov;
– slovenski jezik ima svojo normo, korpus in druge podlage in lastno slogovno izoblikovanost;
– refleksija lastnega razumevanja razvoja jezikoslovne znanosti na Slovenskem.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

– doktorand razume in interpretira podatke o razvoju slovenske jezikoslovne misli in oblikuje svoj znanstveni pogled in refleksijo na razvoj slovenskega jezika;
- doktorand je usposobljen za problemski pristop k delu in samostojno reševanje najtežjih vprašanj iz razvoja slovenske jezikoslovne misli.

Knowledge and Understanding:

- knowing the evolution of Slovene linguistic thought; understanding and knowing that it has developed independently in Slovene linguistic space by taking into consideration sociolinguistic and cultural-historic factors.

- Slovene language has its norm, corpus and other basis and its own shape;
- reflection of own understanding of linguistic science in Slovenia.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- the doctoral student understands and interprets the information about the evolution of Slovene linguistic thought and shapes his own view and reflection on the evolution of Slovene language
- the doctoral is equipped to approach work in a problem manner and to independently solve the toughest questions of the evolution of Slovene linguistic thought.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in individualni študij (individualne naloge in vodeni individualni študij), analiza in primerjava besedil, reševanje problemov, pozitivne in negativne rešitve, poročanje, vodeno domače delo, pisanje besedil, vodenje skupine.
Predavanja, seminar, delo v skupinah, individualne naloge, filmi.

Learning and teaching methods:

Lectures and individual studying (individual tasks and lead individual studying), analysis and comparison of texts, solving the problems, reporting, guided home works, writing texts, leading the group.
Lectures, seminars, group work, individual tasks, films.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Assessment:

Ustni izpit	20	Oral examination
Pisni izpit	20	Written examination
Domače naloge	30	Home works
Projekt	30	Projects

Reference nosilca / Lecturer's references:

Natalija Ulčnik

ULČNIK, Natalija. Zbornik Drobtinice v okviru sočasne jezikovne norme. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik na stičišču več kultur*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 102). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2014, str. 85-97, ilustr. [COBISS.SI-ID [20858888](#)]

ULČNIK, Natalija. Vzhodnoslovensko-osrednjeslovenska in slovensko-slovanska jezikovna stičnost. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 81-128. [COBISS.SI-ID [19782152](#)]

ULČNIK, Natalija. Značilnejše poteze Kremplovega jezika v rokopisnih pridigah iz leta 1822 = Distinctive features of Kremppl's language in manuscript sermons from 1822. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Globinska moč besede : red. prof. dr. Martini Orožen ob 80-letnici*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 80). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 211-224. [COBISS.SI-ID [18700296](#)]

Mihaela Koletnik

KOLETNIK, Mihaela. *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 60). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2008.

KOLETNIK, Mihaela. Odras medjezikovnih stikov v prekmurskem besedju. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2009, letn. 2, št. 1, str. 20-31.

KOLETNIK, Mihaela. Narečne prvine v Potrčevi predvojni kratki pripovedni prozi. *Časopis za zgodovino in narodopisje*, ISSN 0590-5966, 2013, letn. 84 = n. v. 49, zv. 2/3, str. 141-168.

LIPAVIC OŠTIR, Alja, KOLETNIK, Mihaela. Substantivartikel im Slowenischen : Varianten, Verwendung und Entstehung. *Jezikoslovlje*, ISSN 1331-7202, 2012, 13, [br.] 3, str. 757-783.

LIPAVIC OŠTIR, Alja, VASILJEVIČ, Anja, KOLETNIK, Mihaela. Zasedranost pregovorov v besedišču govorcev slovenskega jezika. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2014, letn. 7, št. 1, str. 48-72.

Marko Jesenšek

JESENŠEK, Marko. Nastanek in razvoj vzhodnoštajerskega knjižnega jezika. *Časopis za zgodovino in narodopisje*, ISSN 0590-5966, 2009, letn. 80 = n. v. 45, št. 1, str. 93-112. [COBISS.SI-ID [17129736](#)]

JESENŠEK, Marko. Nastanek in razvoj prekmurskega knjižnega jezika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2004 [i.e. 2005], letn. 53, št. 1, str. [1]-12. [COBISS.SI-ID [28767586](#)]

JESENŠEK, Marko. Trubarjeva in Küzmičeva različica slovenskega knjižnega jezika. V: MERŠE, Majda (ur.). *Trubarjeva številka*, (Slavistična revija, ISSN 0350-6894, letn. 56/57, št. 2008-4/2009-1).

Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2009, str. [199]-209. [COBISS.SI-ID [16738056](#)], [JCR, SNIP, WoS do 30. 9. 2010: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]

JESENŠEK, Marko. Razvoj slovenskega knjižnega jezika. V: JESENŠEK, Marko (ur.), ZORKO, Zinka (ur.). *Jezikovna predanost : akademiku prof. dr. Jožetu Toporišiču ob 80-letnici*, (Zora, ISSN 1408-7464, 44).

Maribor: Slavistično društvo; v Ljubljani: SAZU, 2006, str. 590-597. [COBISS.SI-ID [14935048](#)]

JESENŠEK, Marko. Razvoj slovenske jezikovne politike nekoč in danes. V: FRIŠ, Darko (ur.). *Hartmanov zbornik*, (Studia Historica Slovenica, letn. 4 (2004), št. 2-3). Maribor: Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča, 2004, str. 681-694. [COBISS.SI-ID [13983496](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Razvoj slovenske jezikoslovne misli
Course title:	Development of the Slovene Linguistic Thought

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Marko Jesenšek
Red. prof. dr. Mihaela Koletnik
Doc. dr. Natalija Ulčnik

Jeziki /

Languages:

Predavanja /

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene language.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Jezikoslovno raziskovanje jezika se kaže v odgovorih na vprašanja:
Kako v sodobnosti soobstajata knjižni in govorni, pogovorni jezik (razmerje med knjižno normo in narečjem)?
Kako drug na drugega učinkujeta in se v danih družbenih razmerah spreminjata?
Kako se razvijata v stiku s tujimi in/ali sosednjimi jeziki?
Kako na slovensko knjižno narečno skladnjo, oblikoslovje, glasoslovje in besedje vpliva prevajalstvo?
Kako se jezik v govorni in pisni podobi spreminja v celotnem slovenskem jezikovnem prostoru (podeželsko, mestno okolje)?
Kakšno je razmerje med geografsko lingvistiko in sociolingvistiko?

Namen in cilji jezikovnozgodovinskega in dialektološkega raziskovanja slovenskega jezika.

Linguistic research of language can be seen in answers to the following questions:
How do literary and spoken language coexist in contemporaneity (the proportion between the literary norm and dialect)?
How do they influence each other in given social conditions?
How do they evolve in contact to foreign and /or neighboring languages?
How translation influences Slovene literary dialectic syntax, morphology, phonetics and words?
How language changes in spoken and written form in the whole Slovene language space (country side, city environment)?
What is the ratio between geographic linguistics and sociolinguistics?

The purpose and objectives of language-historic and dialectic research of Slovene language

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marko Jesenšek, 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*. Maribor: Slavistično društvo.
Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor : Slavistično društvo.
Martina Orožen, 2003: *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor: Slavistično društvo.
Stanislav Škrabec, 1994–1998: *Jezikoslovna dela*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan.
Jože Toporišič, 1987: *Portreti, razgledi, presoje : k zgodovini slovenskega jezikoslovja : ob 400-letnici Trubarjeve smrti*. Maribor: Obzorja.

Cilji in kompetence:

Poznavanje raziskovalnih obdobij slovenskega jezika:
Filološko obdobje.
Razmah primerjalnoslovanskega jezikoslovja.
Mladogramatično obdobje.

Jezik kot državotvorni element; jezikovna dinamika kot napoved dogodkov v Sloveniji s konca 20. stoletja (jezikovno vprašanje se izenači s političnim, jezikovna enotnost /samostojnost/ je pogoj za politično osamosvojitve in samostojno državnost).

Poznavanje ključnih raziskovalcev razvoja slovenskega jezika in slovenske dialektologije.
Poznavanje in razumevanje njihovih raziskovalnih rezultatov in vpetost le-teh v prihodnje raziskovalne naloge.

Poznavanje in razumevanje vsebine diahronega raziskovanja slovenskega jezika in dialektologije.
Razumevanje in obvladovanje teoretičnih

Objectives and competences:

Knowing research periods of Slovene language:
Philological period.
The full period of comparative Slavic linguistics.
Young grammatical period.

Language state constituting as element; linguistic dynamics as foreseeing the happenings in Slovenia from the end of the 20th century (linguistic question is equal to the political, linguistic unity/independency/is the condition for political independence and independence state).

Knowing the key elements of the development of Slovene language and Slovene dialectology.
Knowing and understanding the research results and their connection to future research tasks.

Knowing and understanding the content of diachrone research of Slovene language and dialectology.
Knowing and mastering theoretical methods and

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

naravnosti, metod in vsebin zgodovinskega ter dialektološkega raziskovanja.

Odkrivanje strukturne identitete slovenskega jezika.

contents of historical and dialectological research.

Uncovering the structural identity of Slovene language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- poznavanje razvoja slovenske jezikoslovne miselnosti; razumevanje in vedenje, da se je v slovenskem jezikovnem prostoru oblikovala samostojno ob upoštevanju sociolingvističnih in kulturnozgodovinskih dejavnikov;
- slovenski jezik ima svojo normo, korpus in druge podlage in lastno slogovno izoblikovanost;
- refleksija lastnega razumevanja razvoja jezikoslovne znanosti na Slovenskem.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- doktorand razume in interpretira podatke o razvoju slovenske jezikoslovne misli in oblikuje svoj znanstveni pogled in refleksijo na razvoj slovenskega jezika;
- doktorand je usposobljen za problemski pristop k delu in samostojno reševanje najtežjih vprašanj iz razvoja slovenske jezikoslovne misli.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- knowing the evolution of Slovene linguistic thought; understanding and knowing that it has developed independently in Slovene linguistic space by taking into consideration sociolinguistic and cultural-historic factors.
- Slovene language has its norm, corpus and other basis and its own shape;
- reflection of own understanding of linguistic science in Slovenia.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- the doctoral student understands and interprets the information about the evolution of Slovene linguistic thought and shapes his own view and reflection on the evolution of Slovene language
- the doctoral is equipped to approach work in a problem manner and to independently solve the toughest questions of the evolution of Slovene linguistic thought.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in individualni študij (individualne naloge in vodeni individualni študij), analiza in primerjava besedil, reševanje problemov, pozitivne in negativne rešitve, poročanje, vodeno domače delo, pisanje besedil, vodenje skupine. Predavanja, seminar, delo v skupinah, individualne naloge, filmi.

Learning and teaching methods:

Lectures and individual studying (individual tasks and lead individual studying), analysis and comparison of texts, solving the problems, reporting, guided home works, writing texts, leading the group. Lectures, seminars, group work, individual tasks, films.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit	20	Oral examination
Pisni izpit	20	Written examination
Domače naloge	30	Home works
Projekt	30	Projects

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Reference nosilca / Lecturer's references:

Natalija Ulčnik

ULČNIK, Natalija. Zbornik Drobtinice v okviru sočasne jezikovne norme. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik na stičišču več kultur*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 102). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2014, str. 85-97, ilustr. [COBISS.SI-ID [20858888](#)]

ULČNIK, Natalija. Vzhodnoslovensko-osrednjeslovenska in slovensko-slovanska jezikovna stičnost. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 81-128. [COBISS.SI-ID [19782152](#)]

ULČNIK, Natalija. Značilnejše poteze Kremplovega jezika v rokopisnih pridigah iz leta 1822 = Distinctive features of Krempf's language in manuscript sermons from 1822. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Globinska moč besede : red. prof. dr. Martini Orožen ob 80-letnici*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 80). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 211-224. [COBISS.SI-ID [18700296](#)]

Mihaela Koletnik

KOLETNIK, Mihaela. *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 60). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2008.

KOLETNIK, Mihaela. Odras medjezikovnih stikov v prekmurskem besedju. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2009, letn. 2, št. 1, str. 20-31.

KOLETNIK, Mihaela. Narečne prvine v Potrčevi predvojni kratki pripovedni prozi. *Časopis za zgodovino in narodopisje*, ISSN 0590-5966, 2013, letn. 84 = n. v. 49, zv. 2/3, str. 141-168.

LIPAVIC OŠTIR, Alja, KOLETNIK, Mihaela. Substantivartikel im Slowenischen : Varianten, Verwendung und Entstehung. *Jezikoslovlje*, ISSN 1331-7202, 2012, 13, [br.] 3, str. 757-783.

LIPAVIC OŠTIR, Alja, VASILJEVIČ, Anja, KOLETNIK, Mihaela. Zasedranost pregovorov v besedišču govorcev slovenskega jezika. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2014, letn. 7, št. 1, str. 48-72.

Marko Jesenšek

JESENŠEK, Marko. Nastanek in razvoj vzhodnoštajerskega knjižnega jezika. *Časopis za zgodovino in narodopisje*, ISSN 0590-5966, 2009, letn. 80 = n. v. 45, št. 1, str. 93-112. [COBISS.SI-ID [17129736](#)]

JESENŠEK, Marko. Nastanek in razvoj prekmurskega knjižnega jezika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2004 [i.e. 2005], letn. 53, št. 1, str. [1]-12. [COBISS.SI-ID [28767586](#)]

JESENŠEK, Marko. Trubarjeva in Kuzmičeva različica slovenskega knjižnega jezika. V: MERŠE, Majda (ur.). *Trubarjeva številka*, (Slavistična revija, ISSN 0350-6894, letn. 56/57, št. 2008-4/2009-1).

Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2009, str. [199]-209. [COBISS.SI-ID [16738056](#)], [JCR, SNIP, WoS do 30. 9. 2010: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]

JESENŠEK, Marko. Razvoj slovenskega knjižnega jezika. V: JESENŠEK, Marko (ur.), ZORKO, Zinka (ur.). *Jezikovna predanost : akademiku prof. dr. Jožetu Toporišiču ob 80-letnici*, (Zora, ISSN 1408-7464, 44).

Maribor: Slavistično društvo; v Ljubljani: SAZU, 2006, str. 590-597. [COBISS.SI-ID [14935048](#)]

JESENŠEK, Marko. Razvoj slovenske jezikovne politike nekoč in danes. V: FRIŠ, Darko (ur.). *Hartmanov zbornik*, (Studia Historica Slovenica, letn. 4 (2004), št. 2-3). Maribor: Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča, 2004, str. 681-694. [COBISS.SI-ID [13983496](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Recepcija slovenske književnosti v južnoslovanskih literaturah
Course title:	Reception of the Slovene Literature in South Slavic Literatures

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenske in južnoslovanskih književnosti: a) zaključen študij slovenistike 2. stopnje, b) pasivno znanje hrvaškega ali nekega drugega južnoslovanskega jezika c) razumevanje v osnovah primerjalnega pregleda in/ali medkulturne zgodovine književnosti hrvaškega, bosanskega in srbskega jezikovnega območja.

Prerequisites:

Prior knowledge of Slovenian and South-Slavic literature: a) the completion of studies Slovene 2 rates, b) passive knowledge of the Croatian or another South Slavic languages c) understanding the basics of comparative examination and / or cultural history Literature Croatian, Bosnian and Serbian language area.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Ko se govori o slovenski književnosti v evropskem kontekstu, se večkrat zapostavlja njen najbogatejši recepcijski kontekst – kontekst južnoslovanskih književnosti, v katerem sta slovenska literatura in kultura doživeli precejšnje, najverjetneje najbolj vplivne, odzive. Izhajajoč iz najširšega slavističnega konteksta kritiške recepcije slovenske književnosti bomo poskušali zasnovati teoretično osnovo recepcije slovenske književnosti in kulture v južnoslovanskih kulturah na splošno, še posebej pa glede na recepcijo znotraj novejših književnih kritik in esejistike. Prav tako se zastavlja vprašanje ustrezne metodološke usmerjenosti raziskovanja, kot tudi njegove umeščenosti v širše slavistične literarnozgodovinske okvire. Posebna pozornost bo posvečena vlogi esejističnega in kritiškega gradiva pri interpretaciji določenih literarnih besedil (po možnosti tistih avtorjev, ki so si jih študentje izbrali za teme svojih doktorskih nalog). Ne nazadnje se bo teoretično in praktično obravnavala tudi recepcija slovenske književnosti na internetnih straneh južnoslovanskih kultur.

When speaking about Slovene literature in European context many times its richest reception context is being neglected – the context of South Slavic literatures from which Slovene literature and culture have received many, maybe even the most influential feedbacks. Stemming from the broadest slavistic critical reception of the Slovene literature context we shall try to conceive theoretical basis in general and particularly regarding reception within newer literature critique and essayistic. The question of suitable methodological research direction and its placement within broader slavistic literary historic frames is raised. Special attention will be dedicated to the role of essayistic and critical matter in interpreting particular literary texts (possibly by those authors which students have chosen for their PhD dissertation themes). Least but not last the subject deals with theoretical and practical reception of the Slovene literature on South Slavic internet pages.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Obdobja 33 – *Recepcija slovenske književnosti* (ur. Alenka Žbogar)

http://www.centerslo.net/l2.asp?L1_ID=4&L2_ID=38&LANG=slo, posebno radovi: I. Latkovič, *Prijevodi i odjeci suvremene slovenske proze u Hrvatskoj*; Z. Kovač, *Međuknjiževna kritika (slovenske) književnosti*; I. Kern, *Posebnost kritičkega odziva v medkulturnem posredovanju literarnih besedil, itd.*

H. R. Jauss, *Estetsko izkustvo in literarne hermenevtika*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo »Literatura«, 1998.

Z. Kovač, *Poredbena i/ili interkulturalna povijest književnosti*, Biblioteka Književne smotre, Zagreb, 2001.

M. Pezdirc Bartol. *Najdeni pomeni. Empirične raziskave recepcije literarnega dela*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2010.

Hans Robert Jauss, *Estetika recepcije*. Nolit, Beograd, 1978.

Istorija književnost kao izazov nauci o književnosti, str. 37-88.

Teorija recepcije u nauci o književnost. Nolit, Beograd, 1978.

Franc Zadavec, *Recepcija vzhodno- in zahodnoslovanske literature*. V: Slavistična revija, Ljubljana, 41/1, 1993, str. 25-55.

Dioniz Durišin, *Osobite medziliterarne spoločenstva* 5. Slovanske literaturi, SAV, Bratislava, 1992.

Recepcija Milana Begovića. Zbornik radova. Zagreb-Zadar, 1998.

Cilji in kompetence:

Neposredni cilj predmeta je (1) metodološko problematiziranje medkulturne situacije v literarni zgodovini, (2) spoznavanje s sodobnimi in najnovejšimi teorijami literarne zgodovine in (3) njihova uporaba.

Objectives and competences:

The course's immediate objective is (1) the methodological problematisation of intercultural situation in literary history, (2) getting acquainted with contemporary and newer literary history theories and (3) their application.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Pridobivanje (znanje) medkulturne kompetence v specialističnem študiju slovenske književnosti in razumevanje bistvenih odlik širšega južnoslovanskega slovstveno-zgodovinskega konteksta

- medkulturna kompetenca
- medkulturna zgodovina južnoslovanskega slovstva

Acquiring (knowledge about) intercultural competences in the specialist Slovene literature study and understanding the essential merits of wider South Slavic literary-historical context.

- intercultural competences
- intercultural history of South Slavic literature

Metode poučevanja in učenja:

Usposobiti študente za medkulturno interpretacijo tako na besedilih in književnih dejstvih polikulture vsebine kot tudi pri osveščanju medkulturnega branja in tolmačenja sodobne književnosti. V tem smislu bodo teme seminarских nalog bodisi strogo določene z obstoječo literaturo bodisi odprte za nove interpretacije, odvisno od možnosti in interesa študentov.

Learning and teaching methods:

The objective of the course is to enable students to conduct intercultural interpretations both on texts and literary facts of poly cultural content and on the heightened awareness of intercultural reading and interpretation of contemporary literature. In that sense, the themes of term papers will either be strictly assigned through existing literature or open to new interpretations, depending upon students' capabilities and interests.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Assessment:

Pisni izpit; s predavanj (oziroma konzultacij), iz uvodne in dodatne literature (v kateri je mogoče zamenjati vsako bibliografsko enoto z drugo z ustrezno vsebino) študentje za izpit samostojno pripravijo 3 do 5 tem, na osnovi katerih bo potekalo preverjanje znanja.

100

Written examination; from lectures (or consultations), selected from introductory and additional literature (it is possible to exchange any given unit with other bibliographic unit with appropriate content) students prepare 3 to 5 themes for the exam by themselves. Based on this the knowledge verification will be held.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Zvonko Kovač

- (a) [Svoje kot tuje v Kovačičevi "obratni hermeneutiki"](#), Lojze Kovačič – Življenje in delo, ur. Gašper Troha, Milena Mileva Blažič, Andreas Leben, Ljubljana: Študentska založba, 2009., str. 170-179.
(b) *Das Seinige als das Fremde in Kovačičs "umgekehrter Hermeneutik"* / Kovačič, lojze, *Basel : drittes Fragment* / Lojze Kovačič ; Übersetzt von Andrej Špendov, [Peter Scherber] ; [Nachwort Zvonko Kovač, Gašper Troha, Mateja Komel Snoj], Prijevod Peter Scherber. Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev, 2011., str. 151-158.
- Stanko Vraz in Ivo Andrić kot medkulturna pisatelj*, Slavistika v regijah – Maribor, ur. Boža Krakar Vogel, Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2011., str. 205-209. (Prevela Ivana Petric Lasnik).
- Suvremeni slovenski esej*, Uvod, izbor i redaktura prijevoda Zvonko Kovač, Zagreb: Matica hrvatska Kolo, XIX - 2-3/2011., str. 137-196.
- Slavistika vs. regionalna književna komparatistika*, Sarajevo: Sarajevske bilježnice, 32-33/2011., str. 77-92.
- Nove mogućnosti interkulturnog proučavanja južnoslavenskih književnosti*, Zbornik radova / Prva međunarodna znanstvena konferencija u oblasti književnosti i jezika, Travnik, 8.-9. novembar/studeni 2012. ; [uredilij] Edisa Gazetić, Dženan Kos, Travnik: Univerzitet, Edukacijski fakultet, 2013., 41-51.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sinhronija 1 (<i>Modul Sinhronija 1</i>)
Course title:	Synchrony 1 (<i>Module Synchrony 1</i>)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			20	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik
Red. prof. dr. Erika Kržišnik
Red. prof. dr. Andreja Žele
Doc. dr. Drago Unuk
Doc. dr. Branislava Vičar

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:** Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljene študijske obveznosti iz 1. semestra. **Prerequisites:** Completed 1st semester study obligations.

Vsebina: **Content (Syllabus outline):**

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predmet je namenjen študentom, ki so se odločili za teoretično naravnani študij s področja fonologije, leksikologije, frazeologije, funkcijskega jezikoslovja in teorije vezljivosti in besediloslovja.

Področje fonologije vključuje obravnavo fonoloških prvin: kontrastivnost, inherentne distinktivne lastnosti, distribucija, valentnost in frekventnost fonemov. Fonoloških nizov: inventarizacija, struktura, razporejanje fonemov. Princip sonornosti in zlog: razporejanje fonemov v fonemskih nizih in hierarhija fonemov po sonornosti; zlogovna meja. Fonotaktiko: izgovorna enota, izgovorna celota; fonotaktična pravila.

Leksikološki vidik prinaša razgled po najpomembnejših domačih in tujih besedotvornih raziskavah, ki odkrivajo tvorbene zakonitosti leksikalnega sistema in spremembe leksike v slovanskih jezikih pod vplivom jezikovnih globalizacijskih tokov. Opazovano je besedotvorno odzivanje v obliki inovativnih ali hibridnih tvorbenih vzorcev v lastnem jeziku, in to v zvrstno in funkcijsko različnih besedilih. Gre za vprašanje besedotvornega vzorčenja in potencialnih možnosti sistemskih sprememb, odkrivanja novih tvorbenih vzorcev in sprememb v pogostnosti že obstoječih. Frazeologija vključuje različne poudarke: teoretični pristopi v frazeologiji; tipologija frazeoloških enot (frazeologija in idiomatika; frazeologija v ožjem in širšem smislu); sintagmatika in paradigmatika frazeoloških enot: kolokabilnost, variantnost, pomenski odnosi med frazemi; kulturološki vidiki frazeologije, slovenska frazeologija v govornih in pisnih besedilih in besedilnih zbirkah; pragmatična frazeologija; opazovanje frazemov kot jezikovne uresničitve konceptualnih metafor ter povezava med teoretičnimi pristopi v frazeologiji in frazeografiji.

Funkcijsko jezikoslovje ponuja vpogled v skladijskopomenske vloge besednih vrst in skladijske teorije, njihovo uveljavljanje v slovenščini. Besedilna skladijska odpira nov pogled na posamezne skladijske pojave ter skladijske vloge v stavčni in besedilni skladijski.

Teorija vezljivosti študenta osredinja na vezljivost kot pomensko- in strukturnoskladijski pojav ter hkrati osvetljuje še vezljivostni vidik s stališča besedilne skladijske.

Preučevanje besedil z vidika jezikovno-tematske strukturiranosti: mikrostrukturna in makrostrukturna pojavnost, koherenca in kohezija besedila, tematska urejenost besedila, gramatika besedila: sestavniki besedila, funkcionalna perspektiva v besedilu na mikro- in makronivoju.

The subject is designed for students who decided for a theoretical oriented study from the field of phonology, lexicology, phraseology, functional linguistics and theory of binding and word science.

The field of phonology includes dealing with Phonological elements: contrast, inherent distinctive characteristics, distribution, valence and frequency of phonemes. Phonological series: inventarization, structure, phoneme disposition. Principle of sonorousness and syllable: phoneme disposition in phoneme series and hierarchy of phonemes by sonority; syllabic border. Phonotactics: pronunciation unit, pronunciation totality, phonotactic rules.

Lexicological outlook brings an overview of the most important domestic and foreign word-formation research, which uncover the lawfulness of the lexical system and lexical changes in Slavic languages under the influence of linguistic globalization flows.

We observe word-formation response in the shape of innovative or hybrid formation patterns in own language in different sorts and functionally different texts. The question of word-forming sampling and potential possibilities of system changes, discovering new formation samples and changes in the frequency of the already existing ones.

Phraseology includes different emphasis: theoretical approaches to phraseology; typology of phraseological units (phraseology and idiomatics; phraseology in narrow and wider sense); syntagmatic and paradigmatic of phraseologic units: colloquability, variety, meaning relations between phraseme; cultural views of phraseology, Slovene phraseology in spoken and written texts and textual collections; pragmatic phraseology; observation of phrasemes as linguistic realization of conceptual metaphors and the connections between theoretical approaches to phraseology.

Functional linguistics offers insight into syntactic-meaning role of word sorts and syntactic theory, their effect in Slovene language. Textual syntax opens new views on separate syntactic occurrences and syntactic role in sentence and textual syntax.

Theory of vezljivosti focuses the student on vezljivost as meaning and structural-syntactic phenomena and at the same time throws light upon viewpoint from the position of textual syntax.

Researching the texts from the viewpoint of linguistic-thematic structure: microstructure and macrostructure occurrence, coherence and cohesion of the text, thematic order of the text, grammar of the text: of the text, functional perspective at the micro- and macro level.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Irena Stramljič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Slavistično društvo.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Povezanost besedotvornih in vezljivostnih lastnosti glagola. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika*. 400–408.
- Irena Stramljič Breznik: Besedotvorna tipologija novonastalega besedja s področja mobilne telefonije. *Slavistična revija* 51/posebna številka (junij, 2003). 105–118.
- Irena Stramljič Breznik: Prevzete leksemske prvine in njihova besedotvorna zmožnost v slovenščini. *Slavistična revija* 56/2 (2008), 149–160.
- Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.
- Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS). Četrta prenovljena in razširjena izdaja*. Maribor: Obzorja.
- A. Vidovič Muha, 1984: Nova slovenska skladnja J. Toporišiča. *Slavistična revija* XXXII/2. 142–155.
- Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
- Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Harald Burger, 2003: *Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. 2., überarbeitete Auflage*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
- Agnieszka Będkowska Kopczyk, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenskem jeziku. Kognitivni pristop*. Ljubljana: Študentska založba.
- Erika Kržišnik, 2005: Frazelogija v luči kulture. V: Stabej, Marko (ur.): *Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Zbornik predavanj 41. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 67–81.
- Nataša Jakop, 2006: *Pragmatična frazeologija*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Polona Gantar, 2007: *Stalne besedne zveze v slovenščini*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku : (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Andreja Žele, 2004: Koreferenčna vezljivostna razmerja v slovenskih povedih. *Slavistična revija* 53/1. (2004). 13–25.
- Robert de Beaugrande in Wolfgang Dressler, 1992: *Uvod v besediloslovje*. Ljubljana: Park.
- Mojca Smolej: Členki kot besedilni povezovalci. *JiS* 49/5 (2004). 45–57.
- Sonja Hudej: Argumentacijski procesi in prepričevalna sredstva v besedilu. *Slavistična revija* 49/3 (2001). 204–222.
- Sonja Hudej, 1994: *Šolske ure besediloslovja: temeljni pojmi besediloslovja in jezikoslovne (lingvistične) analize besedila*. Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.
- Tatjana Srebot-Rejec: O slovenskih samoglasniških sestavih zadnjih 45 let. *Slavistična revija* 46/4 (1998). 339–346.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študenti:

– suvereno prepoznavajo sodobne globalizacijske vplive,
– spoznajo splošne težnje sodobnih jezikovnih sprememb in njihov vpliv na fonemski, leksikalni, frazemski, skladenjski, vezljivostni in besedilni sistem jezika,
– prepoznavajo internacionalizme, hibridno leksiko, frazeološke in skladenjske kontaminacije,
– ugotavljajo pozitivne in negativne vplive globalnega jezika na jezikovnosistemsko podobo slovenščine.

Students:

- in a sovereign manner recognize globalization influences,
- familiarize themselves with general linguistic changes and their influence on phoneme, lexical, phrasem, syntactic, binding and textual system of the language,
- recognize internationalisms, hybrid lexic, phraseological and syntactic contaminations,
- detect positive and negative influences of the global language on language-system image of Slovene language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti:

– so sposobni kritično presojati in odkrivati mešanje prevzetih oblik z domačimi,
– uzaveščajajo spremenljivost jezika skozi pozitivne in negativne vplive globalizacijskih procesov na vseh ravneh jezikovnega sistema.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti vzpostavijo ustrezen odnos do novih jezikovnih pojavov z vidika sporočanje ustreznosti in nove vloge slovenščine v sodobnih integracijskih procesih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students:

- are capable to critically judge and discover mixing of taken forms with domestic ones,
- the changing of the language through positive and negative influences of globalization processes on all levels of the language system.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Students establish suitable relations to new linguistic occurrences from the point of view of meaning adequacy and new role of Slovene language in contemporary integration processes.

Metode poučevanja in učenja:

Seminarsko delo.

Samostojno delo, vodeno s konzultacijami učitelja.

Projektno delo v okviru projekta nosilcev predmeta.

Learning and teaching methods:

Seminar work.

Individual work, lead by lecturer's consultations.

Project work within the course leaders' projects.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga,
ustni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Seminar paper,
Oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

Erika Kržišnik

KRŽIŠNIK, Erika. Idiomatska beseda ali frazeološka enota. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. 83-94. [COBISS.SI-ID [41936226](#)]

KRŽIŠNIK, Erika. Prihodnost in bodočnost v slovenskem jeziku. V: TIVADAR, Hotimir (ur.). *Prihodnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2014, str. 17-25. http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/50_SSJLK/Krzisnik_nova.pdf. [COBISS.SI-ID [54739810](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

KRŽIŠNIK, Erika. Negativna vrednotenjska zaznamovanost leksemov v slovenščini. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 11-20. http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/49_SSJLK/krzisnik.pdf. [COBISS.SI-ID [52274530](#)]

Irena Stramljič Breznik

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Tvorbeni potencial afiksoidne zloženke v slovenščini. *Studia Slavica Savariensia*, ISSN 1216-0016, 2011, 1/2, str. 65-69. [COBISS.SI-ID 18904328]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, HAMERŠAK, Marijana. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od R do Ž. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 1, str. 85-105, tabele. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID 32461613]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Reaktualizacija besedilnih vzorcev v radijskih oglasih. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 2, str. 131-142. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID 32507949]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od M do P. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2009, letn. 2, št. 2, str. 63-74. [COBISS.SI-ID 17240328]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Okazionalizmi v sodobni slovenski mladinski književnosti. *Slavia Meridionalis*, ISSN 1233-6173, 2009, 9, str. [47]-59. [COBISS.SI-ID 17360392]

Andreja Žele

ŽELE, Andreja. Elipsa med glagolsko intenco in besedilno koherenco : (izpust med glagolsko usmerjenostjo in besedilno soveznostjo). *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [117]-131. [COBISS.SI-ID [31096621](#)]

ŽELE, Andreja. Skladenjske posebnosti slovenščine v razmerjih glagol - vezljivost - stavčni vzorec. *Slavia Centralis*, 2011, letn. 4, št. 1, str. 48-68. [COBISS.SI-ID [32750637](#)]

ŽELE, Andreja. Glagoli na -irati v današnji slovenščini. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2011, letn. 59, št. 2, str. 213-227. [COBISS.SI-ID [46344546](#)]

ŽELE, Andreja. Pomenotvorne zmožnosti z vidika /de/terminologizacije (v slovenščini). V: LEDINEK, Nina (ur.), ŽAGAR, Mojca (ur.), HUMAR, Marjeta (ur.). *Terminologija in sodobna terminografija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009, str. 125-139. [COBISS.SI-ID [30662957](#)]

ŽELE, Andreja. *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*, (Zbirka Slovarji). Skrajšana knjižna izd. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 470 str. ISBN 978-961-254-315-0. [COBISS.SI-ID [257733120](#)]

ŽELE, Andreja. *Osnove skladnje: [skripta oz. študijski vodnik ob predavanjih]*. 1. ponatis. Ljubljana: samozal., 2010. 81 str., ilustr. ISBN 978-961-245-521-7. [COBISS.SI-ID [249704448](#)]

ŽELE, Andreja. *Slovenska besedilna skladnja z jezikovnosistemskega vidika - temeljni pojmi : učbenik*. 1. natis. Ljubljana: samozal., 2013. 129 str. ISBN 978-961-276-735-8. [COBISS.SI-ID [266996736](#)]

Branislava Vičar

VIČAR, Branka. Koncept narave v Jamnici : ekokritični diskurzivni pristop. V: BOROVIK, Silvija (ur.). [*Novi pogledi na Prežihovega Voranca*], (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 123-137, ilustr. [COBISS.SI-ID [18421512](#)]

VIČAR, Branka. Moralna vrednost živali v diskurzu biotske raznovrstnosti. V: KRANJEC, Simona (ur.). *Meddisciplinarnost v slovenistiki*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 30). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2011, str. 509-514. <http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp30/Zbornik/Vicar.pdf>. [COBISS.SI-ID [18785288](#)]

VIČAR, Branka. Angela Vode med liberalnim in socialističnim feminizmom. *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 2/3, str. 779-796, portret. [COBISS.SI-ID [1280901](#)]

VIČAR, Branka. The problematization of violence against animals in Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 39-62. [COBISS.SI-ID [20306696](#)]

VIČAR, Branka. "Si kdaj videl svobodnega konja?" Filozofski kontekst animalistične etike v poeziji Jureta Detele in Miklavža Komelja. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 35-45.

http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/49_SSJLK/vicar.pdf. [COBISS.SI-ID [52290146](#)]

Drago Unuk

1. UNUK, Drago. Ledinska imena in njihova vloga v sporazumevanju (Ledinska imena in čakavščina na območju južne Slovenije). V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 345-355, ilustr. [COBISS.SI-ID 19789832].

2. UNUK, Drago. Učinkovanje govornih lastnosti in značilnosti v sporazumevanju. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Večno mladi Htinj : ob 80-letnici Janka Čara*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 83). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012, str. 105-118. [COBISS.SI-ID 18979848].

3. UNUK, Drago. Zlog in zaporedja v organiziranju govornih nizov besedila = Syllable and sequences in organizing speaking sets of a text. V: CZYŻEWSKI, Feliks (ur.). *Z zagadnień językoznawstwa słowiańskiego : tom dedykowany profesorowi Stefanowi Warchołowi*, (*Rozprawy slawistyczne*, ISSN 0860-2387, 23). Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2011, str. 279-292. [COBISS.SI-ID 19008520].

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sinhronija 1
Course title:	Synchrony 1

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija Slovenski jezik – Diahronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony Slovene Language - Diahrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predmet je namenjen študentom, ki so se odločili za teoretično naravnani študij s področja fonologije, leksikologije, frazeologije, funkcijskega jezikoslovja in teorije vezljivosti in besediloslovja.

Področje fonologije vključuje obravnavo fonoloških prvin: kontrastivnost, inherentne distinktivne lastnosti, distribucija, valentnost in frekventnost fonemov. Fonoloških nizov: inventarizacija, struktura, razporejanje fonemov. Princip sonorosti in zlog: razporejanje fonemov v fonemskih nizih in hierarhija fonemov po sonorosti; zlogovna meja. Fonotaktiko: izgovorna enota, izgovorna celota; fonotaktična pravila.

Leksikološki vidik prinaša razgled po najpomembnejših domačih in tujih besedotvornih raziskavah, ki odkrivajo tvorbene zakonitosti leksikalnega sistema in spremembe leksike v slovanskih jezikih pod vplivom jezikovnih globalizacijskih tokov. Opazovano je besedotvorno odzivanje v obliki inovativnih ali hibridnih tvorbenih vzorcev v lastnem jeziku, in to v zvrstno in funkcijsko različnih besedilih. Gre za vprašanje besedotvornega vzorčenja in potencialnih možnosti sistemskih sprememb, odkrivanja novih tvorbenih vzorcev in sprememb v pogostnosti že obstoječih. Frazeologija vključuje različne poudarke: teoretični pristopi v frazeologiji; tipologija frazeoloških enot (frazeologija in idiomatika; frazeologija v ožjem in širšem smislu); sintagmatika in paradigmatika frazeoloških enot: kolokabilnost, variantnost, pomenski odnosi med frazemi; kulturološki vidiki frazeologije, slovenska frazeologija v govornih in pisnih besedilih in besedilnih zbirkah; pragmatična frazeologija; opazovanje frazemov kot jezikovne uresničitve konceptualnih metafor ter povezava med teoretičnimi pristopi v frazeologiji in frazeografiji.

Funkcijsko jezikoslovje ponuja vpogled v skladijskopomenske vloge besednih vrst in skladijske teorije, njihovo uveljavljanje v slovenščini. Besedilna skladija odpira nov pogled na posamezne skladijske pojave ter skladijske vloge v stavčni in besedilni skladiji.

Teorija vezljivosti študenta osredinja na vezljivost kot pomensko- in strukturnoskladijski pojav ter hkrati osvetljuje še vezljivostni vidik s stališča besedilne skladije.

Preučevanje besedil z vidika jezikovno-tematske strukturiranosti: mikrostrukturna in makrostrukturna pojavnost, koherenca in kohezija besedila, tematska urejenost besedila, gramatika besedila: sestavniki besedila, funkcionalna perspektiva v besedilu na mikro- in makronivoju.

The subject is designed for students who decided for a theoretical oriented study from the field of phonology, lexicology, phraseology, functional linguistics and theory of binding and word science.

The field of phonology includes dealing with Phonological elements: contrast, inherent distinctive characteristics, distribution, valence and frequency of phonemes. Phonological series: inventarization, structure, phoneme disposition. Principle of sonorosity and syllable: phoneme disposition in phoneme series and hierarchy of phonemes by sonority; syllabic border. Phonotactics: pronunciation unit, pronunciation totality, phonotactic rules.

Lexicological outlook brings an overview of the most important domestic and foreign word-formation research, which uncover the lawfulness of the lexical system and lexical changes in Slavic languages under the influence of linguistic globalization flows.

We observe word-formation response in the shape of innovative or hybrid formation patterns in own language in different sorts and functionally different texts. The question of word-forming sampling and potential possibilities of system changes, discovering new formation samples and changes in the frequency of the already existing ones.

Phraseology includes different emphasis: theoretical approaches to phraseology; typology of phraseological units (phraseology and idiomatics; phraseology in narrow and wider sense); syntagmatic and paradigmatic of phraseologic units: colloquability, variety, meaning relations between phraseme; cultural views of phraseology, Slovene phraseology in spoken and written texts and textual collections; pragmatic phraseology; observation of phrasemes as linguistic realization of conceptual metaphors and the connections between theoretical approaches to phraseology.

Functional linguistics offers insight into syntactic-meaning role of word sorts and syntactic theory, their effect in Slovene language. Textual syntax opens new views on separate syntactic occurrences and syntactic role in sentence and textual syntax.

Theory of binding focuses the student on binding as meaning and structural-syntactic phenomena and at the same time throws light upon viewpoint from the position of textual syntax.

Researching the texts from the viewpoint of linguistic-thematic structure: microstructure and macrostructure occurrence, coherence and cohesion of the text, thematic order of the text, grammar of the text: of the text, functional perspective at the micro- and macro level.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Irena Stramljič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Slavistično društvo.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Povezanost besedotvornih in vezljivostnih lastnosti glagola. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika*. 400–408.
- Irena Stramljič Breznik: Besedotvorna tipologija novonastalega besedja s področja mobilne telefonije. *Slavistična revija* 51/posebna številka (junij, 2003). 105–118.
- Irena Stramljič Breznik: Prevzete leksemske prvine in njihova besedotvorna zmožnost v slovenščini. *Slavistična revija* 56/2 (2008), 149–160.
- Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.
- Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS). Četrta prenovljena in razširjena izdaja*. Maribor: Obzorja.
- A. Vidovič Muha, 1984: Nova slovenska skladnja J. Toporišiča. *Slavistična revija* XXXII/2. 142–155.
- Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladiščno besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
- Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Harald Burger, 2003: *Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. 2., überarbeitete Auflage*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
- Agnieszka Będkowska Kopczyk, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenskem jeziku. Kognitivni pristop*. Ljubljana: Študentska založba.
- Erika Kržišnik, 2005: Frazelogija v luči kulture. V: Stabej, Marko (ur.): *Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Zbornik predavanj 41. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 67–81.
- Nataša Jakop, 2006: *Pragmatična frazeologija*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Polona Gantar, 2007: *Stalne besedne zveze v slovenščini*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku : (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Andreja Žele, 2004: Koreferenčna vezljivostna razmerja v slovenskih povedih. *Slavistična revija* 53/1. (2004). 13–25.
- Robert de Beaugrande in Wolfgang Dressler, 1992: *Uvod v besediloslovje*. Ljubljana: Park.
- Mojca Smolej: Členki kot besedilni povezovalci. *JiS* 49/5 (2004). 45–57.
- Sonja Hudej: Argumentacijski procesi in prepričevalna sredstva v besedilu. *Slavistična revija* 49/3 (2001). 204–222.
- Sonja Hudej, 1994: *Šolske ure besediloslovja: temeljni pojmi besediloslovja in jezikoslovne (lingvistične) analize besedila*. Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.
- Tatjana Srebot-Rejec: O slovenskih samoglasniških sestavih zadnjih 45 let. *Slavistična revija* 46/4 (1998). 339–346.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študenti:

– suvereno prepoznavajo sodobne globalizacijske vplive,
– spoznajo splošne težnje sodobnih jezikovnih sprememb in njihov vpliv na fonemski, leksikalni, frazemski, skladenjski, vezljivostni in besedilni sistem jezika,
– prepoznavajo internacionalizme, hibridno leksiko, frazeološke in skladenjske kontaminacije,
– ugotavljajo pozitivne in negativne vplive globalnega jezika na jezikovnosistemsko podobo slovenščine.

Students:

- in a sovereign manner recognize globalization influences,
- familiarize themselves with general linguistic changes and their influence on phoneme, lexical, phrasem, syntactic, binding and textual system of the language,
- recognize internationalisms, hybrid lexic, phraseological and syntactic contaminations,
- detect positive and negative influences of the global language on language-system image of Slovene language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti:

– so sposobni kritično presojeti in odkrivati mešanje prevzetih oblik z domačimi,
– uzaveščajo spremenljivost jezika skozi pozitivne in negativne vplive globalizacijskih procesov na vseh ravneh jezikovnega sistema.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti vzpostavijo ustrezen odnos do novih jezikovnih pojavov z vidika sporočanje ustreznosti in nove vloge slovenščine v sodobnih integracijskih procesih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students:

- are capable to critically judge and discover mixing of taken forms with domestic ones,
- the changing of the language through positive and negative influences of globalization processes on all levels of the language system.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Students establish suitable relations to new linguistic occurrences from the point of view of meaning adequacy and new role of Slovene language in contemporary integration processes.

Metode poučevanja in učenja:

Seminarsko delo.

Samostojno delo, vodeno s konzultacijami učitelja.

Projektno delo v okviru projekta nosilcev predmeta.

Learning and teaching methods:

Seminar work.

Individual work, lead by lecturer's consultations.

Project work within the course leaders' projects.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga,
ustni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Seminar paper,
Oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

Erika Kržišnik

KRŽIŠNIK, Erika. Idiomatska beseda ali frazeološka enota. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. 83-94. [COBISS.SI-ID [41936226](#)]

KRŽIŠNIK, Erika. Prihodnost in bodočnost v slovenskem jeziku. V: TIVADAR, Hotimir (ur.). *Prihodnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2014, str. 17-25. http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/50_SSJLK/Krzisnik_nova.pdf. [COBISS.SI-ID [54739810](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

KRŽIŠNIK, Erika. Negativna vrednotenjska zaznamovanost leksemov v slovenščini. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 11-20. http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/49_SSJLK/krzisnik.pdf. [COBISS.SI-ID [52274530](#)]

Irena Stramljič Breznik

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Tvorbeni potencial afiksoidne zloženke v slovenščini. *Studia Slavica Savariensia*, ISSN 1216-0016, 2011, 1/2, str. 65-69. [COBISS.SI-ID [18904328](#)]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, HAMERŠAK, Marijana. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od R do Ž. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 1, str. 85-105, tabele. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID [32461613](#)]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Reaktualizacija besedilnih vzorcev v radijskih oglasih. *Jezikoslovni zapiski*, ISSN 0354-0448, 2010, 16, št. 2, str. 131-142. <http://www.dlib.si>. [COBISS.SI-ID [32507949](#)]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Germanizmi v frazemih Slovarja slovenskega knjižnega jezika od M do P. *SlaviaCentralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2009, letn. 2, št. 2, str. 63-74. [COBISS.SI-ID [17240328](#)]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Okazionalizmi v sodobni slovenski mladinski književnosti. *SlaviaMeridionalis*, ISSN 1233-6173, 2009, 9, str. [47]-59. [COBISS.SI-ID [17360392](#)]

Andreja Žele

ŽELE, Andreja. Elipsa med glagolsko intenco in besedilno koherenco : (izpust med glagolsko usmerjenostjo in besedilno soveznostjo). *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [117]-131. [COBISS.SI-ID [31096621](#)]

ŽELE, Andreja. Skladenjske posebnosti slovenščine v razmerjih glagol - vezljivost - stavčni vzorec. *Slavia Centralis*, 2011, letn. 4, št. 1, str. 48-68. [COBISS.SI-ID [32750637](#)]

ŽELE, Andreja. Glagoli na -irati v današnji slovenščini. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2011, letn. 59, št. 2, str. 213-227. [COBISS.SI-ID [46344546](#)]

ŽELE, Andreja. Pomenotvorne zmožnosti z vidika /de/terminologizacije (v slovenščini). V: LEDINEK, Nina (ur.), ŽAGAR, Mojca (ur.), HUMAR, Marjeta (ur.). *Terminologija in sodobna terminografija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009, str. 125-139. [COBISS.SI-ID [30662957](#)]

ŽELE, Andreja. *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*, (Zbirka Slovarji). Skrajšana knjižna izd. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 470 str. ISBN 978-961-254-315-0. [COBISS.SI-ID [257733120](#)]

ŽELE, Andreja. *Osnove skladnje: [skripta oz. študijski vodnik ob predavanjih]*. 1. ponatis. Ljubljana: samozal., 2010. 81 str., ilustr. ISBN 978-961-245-521-7. [COBISS.SI-ID [249704448](#)]

ŽELE, Andreja. *Slovenska besedilna skladnja z jezikovnosistemskega vidika - temeljni pojmi : učbenik*. 1. natis. Ljubljana: samozal., 2013. 129 str. ISBN 978-961-276-735-8. [COBISS.SI-ID [266996736](#)]

Branislava Vičar

VIČAR, Branka. Koncept narave v Jamnici : ekokritični diskurzivni pristop. V: BOROVIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 123-137, ilustr. [COBISS.SI-ID [18421512](#)]

VIČAR, Branka. Moralna vrednost živali v diskurzu biotske raznovrstnosti. V: KRANJEC, Simona (ur.). *Meddisciplinarnost v slovenistiki*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 30). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2011, str. 509-514.

<http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp30/Zbornik/Vicar.pdf>. [COBISS.SI-ID [18785288](#)]

VIČAR, Branka. Angela Vode med liberalnim in socialističnim feminizmom. *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 2/3, str. 779-796, portret. [COBISS.SI-ID [1280901](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

VIČAR, Branka. The problematization of violence against animals in Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 39-62. [COBISS.SI-ID [20306696](#)]

VIČAR, Branka. "Si kdaj videl svobodnega konja?" Filozofski kontekst animalistične etike v poeziji Jureta Detele in Miklavža Komelja. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 35-45.

http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/49_SSJLK/vicar.pdf. [COBISS.SI-ID [52290146](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sinhronija 2 (Modul Sinhronija 2)
Course title:	Synchrony 2 (Module Synchrony 2)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			20	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predmet je namenjen kandidatom, ki so se odločili za bolj empirično naravnano študij s področja, leksikologije, frazeologije, korpusnega jezikoslovja, jezikovnih tehnologij ter raziskovanja razmerij med slušnostjo in instrumentalnostjo v knjižni in/ali narečni fonetiki ter fonologiji.

Leksikološko področje pokriva možnost raziskovanja leksike z vidika raznolike morfološke pojavnosti in druženja leksemov v združbe na podlagi skupne morfološke (besedne družine), pomenske (pomenska polja) ali oblikovne podobe (homonimija, paronimija). To omogoča odkrivanje raznolike strukturne podobe leksike in njihovih razmerij, ki jih je mogoče s semaziološkim ali onomaziološkim pristopom uslovariti. Za odkrivanje teh razmerij in izdelavo različnih slovarjev pa je potrebno uporabiti tudi pristope, ki jih ponujajo sodobne jezikovne tehnologije (sinetizatorji, analizatorji govora, referenčni korpusi) in obratno, spoznavanje sistemskosti leksike in njenih značilnosti od fonetične do semantične podobe pomeni pomembno podporo razvoju novih jezikovnih tehnologij.

Frazeološko področje zajema primerjalni vidik frazemov južnoslovanskih jezikov, njihovo strukturo, skladišne lastnosti, kategorialni in denotativni ali sporočanje pomen. Izpostavljene bodo skupne in različne prvine južnoslovanskih jezikov s posebnim ozirom na izvor in skupne frazeološke prvine v slovanskih in neslovanskih jezikih, izpostavljeni bodo tudi določeni frazeološki koncepti. Frazemi bodo predstavljeni glede na pojavljanje v različnih zvrsteh, hkrati pa bodo predstavljena osnovna načela frazeografije: frazeologija v splošnem slovarju: konceptualno in izvedbeno; vrste frazeoloških slovarjev in njihove značilnosti: eno- ali večjezični, namenjeni rojenemu govorniku ali tujejezičnemu uporabniku itd.; frazeološke enote v besedilnih korpusih: kako jih prepoznati, izločiti in ovrednotiti njihove pojavnostne oblike.

Korpusno jezikoslovje obsega naslednje vsebine: jezikovni viri glede na namen, jezikovni viri za pisni in govorni jezik, tipologija in razvoj korpusov, gradnja korpusov, označevanje korpusov, korpusna analiza, korpusni opisi slovenskega jezika in njihova funkcionalna uporaba.

Konverzacijska analiza obsega razmislek o kontekstu govorne rabe jezika, zbiranja in transkribiranja gradiva za raziskave govorne rabe jezika, struktura pogovora, lastnosti spontanega govora in uzaveščenost ustrezne rabe tudi narečnega glede na različne govorne položaje in različne stopnje ter vrste izobraževanja.

The subject is designed for candidates who decide for more empirically oriented study from the fields of lexicology, phraseology, corpus linguistics, linguistic technologies and researching the ratios between auditory and instrumentality in literary and/or dialectic phonetics and phonology.

Lexicological field covers possibilities of researching lexica from the viewpoint of various morpheme occurrence and connecting lexemes in groups based on the common morpheme (word families), semantic (semantic fields) or morphologic images (homonymy, paronymy). This enables discovering various structural images of lexic and its relations, which can be with semasiological or onomasiological approach. For discovering these relations and producing different dictionaries it is necessary to use the approaches, enabled by contemporary linguistic technologies (synthesizers, speech analyzers, reference corpora) and vice versa, getting to know lexical systemness and its characteristics from phonetic to semantic image presents an important support to the new language technologies.

Phraseological field comprises comparative aspect of south Slavic languages phrasemes, their structure, syntax characteristics, category or denotative or sporočanje meaning. There will be emphasized common and different elements of south Slavic languages with special regard to origin and common phraseologic components in Slavic and non Slavic languages. Certain phraseologic concepts will also be exposed. Phrasemes will be presented regarding to their appearance in different sorts, at the same time different basic principles of phraseography will be presented: Phraseology in general dictionary: conceptual and executive; sorts of phraseological dictionaries and their characteristics: one- or multi lingual, meant for native speaker or foreign user, etc.; phraseologic units in textual corpora: how to recognize them, to eliminate and evaluate their appearing forms.

Corpus linguistic comprises following contents: linguistic sources regarding to source, linguistic sources for written and spoken language, typology and corpus development, corpus building, denominating corpus, corpus analysis, corpus description of Slovene language and their functional usage.

Conversation analysis comprises contemplation of spoken language usage context, gathering and transcribing material for researches of spoken language usage, conversation structure, characteristics of spontaneous speech and getting the awareness of adequate usage of dialectal regarding to different levels and sorts of education.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Anja Nikolić-Hoyt, 2004: Konceptualna leksikografija. Prema tezaurusu hrvatskoga jezika. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Irena Stramljič Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: Dvojezična i višjejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko- leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.
- Irena Stramljič Breznik, 2001: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. Jezikoslovni zapiski 7/1-2. 197–206.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: Evropsko leto jezikov; Sodobna slovenska književnost; Matija Murko / Slovenski slavistični kongres, 5. – 7. oktober. Ljubljana: Slavistično društvo. 242–245.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. Jezik in slovstvo 47/7-8. 295–300.
- Irena Stramljič Breznik, 2007: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemске združbe v slovenistiki. Časopis za zgodovino in narodopisje 74/1, 97–109.
- József Tóth (ur.), 2004: Quo vadis Wortfeldforschung? Frankfurt am Mein: Peter Lang.
- Željka Fink Arsovski, 2002: Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra. Zagreb: FF-press.
- Antica Menac, 2007: Hrvatska frazeologija. Zagreb: Knjigra.
- Erika Kržišnik (ur.), 2001: Skripta 5. Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.
- Мокиенко, Валерий М, 1980: Славянская фразеология. Москва: Высшая школа.
- Erika Kržišnik, 2003: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. Slavistična revija 51/2. 221–237.
- Željka Fink idr., 2006: Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema. Zagreb: Knjigra
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Špela Arhar, Vojo Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. Jezik in slovstvo 52/2. 95–110.
- Harald Burger idr. (ur.), 2007: Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research. Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)
- Vojo Gorjanc, 2005: Uvod v korpusno jezikoslovje. Domžale: Založba Izolit.
- Vojo Gorjanc, Simon Krek (ur.), 2005: Študije o korpusnem jezikoslovju. Ljubljana: Krtina.
- Vojo Gorjanc (ur.), 2003: Jezikovne tehnologije za slovenščino. Jezik in slovstvo 48/3-4. 3-4.
- Simona Kranjc, 1999: Razvoj govora predšolskih otrok. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Darinka Verdonik, 2007: Jezikovni elementi spontanosti v pogovoru: diskurzni označevalci in popravljanja. Maribor: Slavistično društvo Maribor.
- Jef Verschueren, 2000: Razumeti pragmatiko. Ljubljana: Založba / *cf.
- Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen. Maribor: Slavistično društvo, 62–70.
- Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah. Maribor: Slavistično društvo. 303–309.
- Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študenti so sposobni na podlagi teoretičnih izhodišč analizirati besedotvorne, frazeološke in leksemске lastnosti zvrstno različnih besedil s funkcionalno uporabo razpoložljivih korpusov in drugih jezikoslovnih tehnologij.

Spoznavati prepletenost govornе rabe jezika z družbenim, mentalnim in fizičnim svetom, v katerem raba jezika poteka. Naučiti se uporabljati korpusе v znanstvenoraziskovalnem delu. Praktično spoznati zbiranje in transkribiranje govornega gradiva za raziskovalno delo. Spoznati teoretične temeljne in zahtevnejše značilnosti zapisa govornih besedil, ki temeljijo na slušnih in instrumentalnih zakonitostih.

The students are capable on the basis of theoretical starting-point to analyze word-formatting, phraseological and lexemic characteristics of different sorts of texts with functional use of disposable corpuses and other linguistic technologies.

Knowing the intertwined nature of spoken use of language with social, mental and physical world in which the use of language is taking place. Learning to use corpuses in scientific-research work. Practically familiarize themselves with collecting and transcribing spoken material for research work. Getting to know theoretical basic and more demanding characteristics of written records that are based on audio and instrumental laws.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

S pridobljenim znanjem in praktičnim delom so usposobljeni za samostojno jezikoslovno analizo različnih besedil in sposobni razumevanja vzročno-posledične povezave med vrsto besedila in tipičnimi jezikovnimi pojavi na ravni tvorjenega besedja, leksemskih povezav in frazeoloških zvez. Sposobni so funkcionalne uporabe različnih frazeoloških slovarjev in sposobni tudi sestavljanja tematskih skupin frazemov po temeljnih frazeografskih načelih.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študentje usvojijo metodologijo leksikološko-frazeološkega raziskovanja in vrednotenja jezikovnih pojavov in so tako usposobljeni za nadaljnje samostojno raziskovanje na področju leksikologije in usposobljeni za sestavljanje manjših (tematskih) frazeoloških slovarjev.

Usvojena metodologija terenskega dela, zbiranja gradiva in delo s programi za transkribiranje in načine transkribiranja so skupaj s teoretičnimi metodološkimi, besedilnimi, slušno-instrumentalnimi in statističnoanalitičnimi znanji pomembna za pripravo doktorskega dela s področij leksikologije, frazeologije, korpusnega jezikoslovja in fonetike knjižnega ali narečnega govora.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

With accumulated knowledge and practical work the students are qualified for independent linguistic analysis and capable of understanding cause-consequential connection between the type of text and typical linguistic phenomena on the level of formed vocabulary, lexemic connections and phraseological unions. They are capable of functional use of different phraseological dictionaries and capable of composing thematic groups of prasemes by basic phraseographic principles.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The students master the methodology of lexicological-phraseological research and evaluation of linguistic phenomena and are thus qualified for further independent research in the field of lexicology and for composing smaller (thematic) phraseology dictionaries.

The mastered methodology of the field work, gathering material, working with programs for transcribing and modes of transcribing are together with theoretic methodological, textual, audio-instrumental and statistically-analytic knowledge important for preparing doctoral dissertation from the fields of lexicology, phraseology, corpus linguistics and phonetics of literary and dialectic speech.

Metode poučevanja in učenja:

Seminarsko delo.

Samostojno delo, vodeno s konzultacijami učitelja.

Projektno delo v okviru projekta nosilcev predmeta.

Learning and teaching methods:

Seminar work.

Independent work, lead by teacher's consultations.

Project work within the projects of the subject leaders.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga, ustni izpit	50 50	Seminar paper, Oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

Mira Krajnc Ivič

KRAJNC IVIČ, Mira, SKITEK, Špela. Engliško?. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Besedje slovenskega jezika*, (Zora, 50). Maribor: Slavistično društvo, 2007, str. 325-336. [COBISS.SI-ID [15718920](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira. Poskus jezikovnopragmatične in sociolingvistične analize Borovnjakovih Velikega katekizmusa in Duhovne hrane v primerjavi s sodobnimi prročniki za verouk. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Življenje in delo Jožefa Borovnjaka*, (Zora, 55). Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, 2008, str. 218-231. [COBISS.SI-ID [16130568](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira. *Razgovor kot vrsta komunikacijskega stika*, (Zora, 63), (Mednarodna knjižna zbirka Zora). Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2009. 306 str. ISBN 978-961-6656-38-2. [COBISS.SI-ID [63804929](#)]

Irena Stramljič Breznik

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Medmet kot besedna vrsta v slovničnih opisih slovenskega jezika. Slavistična revija, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2014, letn. 62, št. 1, str. 17-37.

http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2014_1_02.pdf. [COBISS.SI-ID 20552200]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedotvorni izzivi dialektoloških raziskav : Slovenski lingvistični atlas 1 in Semantičko-derivacionirečnik 1-2. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC, 2013, str. 59-72. [COBISS.SI-ID 36826925]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Motivacijska moč slovenskih medmetov. V: WEISS, Peter (ur.). *Slovensko in slovansko*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, št. 1). Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2013, str. 173-185. [COBISS.SI-ID 35882797]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, KOVAČ, Mija. Za kaj mora pri Slovencih "preteči še precej vode". *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 1, str. 291-302. [COBISS.SI-ID 1268357]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, VORŠIČ, Ines. Word-formational productivity of the Slovene language in the case of sports neologisms. *Linguistica*, ISSN 0024-3922. [Tiskana izd.], 2011, letn. 51, str. 23-38. [COBISS.SI-ID 47702370]

Melita Zemljak Jontes

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2011: Jurij Dalmatin - govorec in pisec (tudi) posavskega narečja. *Stati inu obstatu*, ISSN 1408-8363, št. 13/14. 80-97, 372. [COBISS.SI-ID [18769928](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2013: Oblikoslovná raznolikost v sevniško-krškem govoru glede na (ne)mestno okolje. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC. 207-219. [COBISS.SI-ID [20382984](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona, 2013: Dialectal awareness as identity. V: CARRILHO, Ernestina (ur.). *Current approaches to limits and areas in dialectology*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars. 69-81. [COBISS.SI-ID [20404488](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2014: *Jezikovna kultura v teoriji in (šolski) praksi*. Maribor: Študentska založba Litera.

Darinka Verdonik

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

VERDONIK, Darinka. Koncept konteksta v jezikoslovnih in diskurzivnih teorijah. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2013, letn. 61, št. 4, str. 631-649.

http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2013_4_08.pdf. [COBISS.SI-ID 17578006]

VERDONIK, Darinka, SEPESY MAUČEC, Mirjam. O avtomatski evalvaciji strojnega prevajanja. *Slovenščina 2.0*, ISSN 2335-2736, 2013, št. 1, str. 111-

133. http://www.trojina.org/slovenscina2.0/arhiv/2013/1/Slo2.0_2013_1_06.pdf. [COBISS.SI-ID 16892438]

VERDONIK, Darinka, KAČIČ, Zdravko. Označevalci odprte propozicije v govornem diskurzu. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2012, letn. 60, št. 1, str. 79-94,

ilustr. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_1_06.pdf. [COBISS.SI-ID 48889442]

VERDONIK, Darinka, ZWITTER VITEZ, Ana. *Slovenski govorni korpus Gos*, (Zbirka Sporazumevanje). 1. izd. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko, 2011. 110 str., ilustr. ISBN 978-961-92983-4-3.

[COBISS.SI-ID 259350016]

VERDONIK, Darinka. Between understanding and misunderstanding. *Journal of pragmatics*, ISSN 0378-2166. [Print ed.], 2010, vol. 42, iss. 5, str. 1364-1379, doi: [10.1016/j.pragma.2009.09.007](https://doi.org/10.1016/j.pragma.2009.09.007). [COBISS.SI-ID 13509654]

Željka Fink Arsovski

FINK-ARSOVSKI, Željka. *Poredbena frazeologija : pogled izvana i iznutra*. Zagreb: Filozofski fakultet, 2002. 128 str. ISBN 953-175-160-9. [COBISS.SI-ID 19461730]

MENAC, Antica, FINK-ARSOVSKI, Željka, VENTURINI, Radomir. *Hrvatski frazeološki rječnik*. Zagreb: Naklada Ljevak, 2003. 414 str. ISBN 953-178-587-2. [COBISS.SI-ID 21921581]

FINK-ARSOVSKI, Željka, KRŽIŠNIK, Erika. *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. 1. izd. Zagreb: Knjigra, 2006. 439 str. ISBN 953-7421-00-7. [COBISS.SI-ID 33422434]

VRGOČ, Dalibor, FINK-ARSOVSKI, Željka. *Hrvatsko-engleski frazeološki rječnik : kazalo engleskih i hrvatskih frazema = Croatian-english dictionary of idioms : index of english and croatian idioms*. Zagreb: Naklada Ljevak, 2008. 1028 str. ISBN 978-953-178-908-0. [COBISS.SI-ID 29641773]

FINK ARSOVSKI, Željka *Hrvatsko-ruski frazeološki rječnik*. Zagreb: Knjigra, 2011. (u suautorstvu s A. Menac, I. Mironovom Blažinom, R. Venturinom)

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sinhronija 2
Course title:	Synchrony 2

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija Slovenski jezik – Diahronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony Slovene Language - Diachrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predmet je namenjen kandidatom, ki so se odločili za bolj empirično naravnano študij s področja, leksikologije, frazeologije, korpusnega jezikoslovja, jezikovnih tehnologij ter raziskovanja razmerij med slušnostjo in instrumentalnostjo v knjižni in/ali narečni fonetiki ter fonologiji.

Leksikološko področje pokriva možnost raziskovanja leksike z vidika raznolike morfološke pojavnosti in druženja leksemov v združbe na podlagi skupne morfološke (besedne družine), pomenske (pomenska polja) ali oblikovne podobe (homonimija, paronimija). To omogoča odkrivanje raznolike strukturne podobe leksike in njihovih razmerij, ki jih je mogoče s semaziološkim ali onomaziološkim pristopom uslovirati. Za odkrivanje teh razmerij in izdelavo različnih slovarjev pa je potrebno uporabiti tudi pristope, ki jih ponujajo sodobne jezikovne tehnologije (sinetizatorji, analizatorji govora, referenčni korpusi) in obratno, spoznavanje sistemskosti leksike in njenih značilnosti od fonetične do semantične podobe pomeni pomembno podporo razvoju novih jezikovnih tehnologij.

Frazeološko področje zajema primerjalni vidik frazemov južnoslovanskih jezikov, njihovo strukturo, skladišne lastnosti, kategorialni in denotativni ali sporočanski pomen. Izpostavljene bodo skupne in različne prvine južnoslovanskih jezikov s posebnim ozirom na izvor in skupne frazeološke prvine v slovanskih in neslovanskih jezikih, izpostavljeni bodo tudi določeni frazeološki koncepti. Frazemi bodo predstavljeni glede na pojavljanje v različnih zvrsteh, hkrati pa bodo predstavljena osnovna načela frazeografije: frazeologija v splošnem slovarju: konceptualno in izvedbeno; vrste frazeoloških slovarjev in njihove značilnosti: eno- ali večjezični, namenjeni rojenemu govorniku ali tujejezičnemu uporabniku itd.; frazeološke enote v besedilnih korpusih: kako jih prepoznati, izločiti in ovrednotiti njihove pojavnostne oblike.

Korpusno jezikoslovje obsega naslednje vsebine: jezikovni viri glede na namen, jezikovni viri za pisni in govorni jezik, tipologija in razvoj korpusov, gradnja korpusov, označevanje korpusov, korpusna analiza, korpusni opisi slovenskega jezika in njihova funkcionalna uporaba.

Konverzacijska analiza obsega razmislek o kontekstu govorne rabe jezika, zbiranja in transkribiranja gradiva za raziskave govorne rabe jezika, struktura pogovora, lastnosti spontanega govora in uzaveščenost ustrezne rabe tudi narečnega glede na različne govorne položaje in različne stopnje ter vrste izobraževanja.

The subject is designed for candidates who decide for more empirically oriented study from the fields of lexicology, phraseology, corpus linguistics, linguistic technologies and researching the ratios between auditory and instrumentality in literary and/or dialectic phonetics and phonology.

Lexicological field covers possibilities of researching lexica from the viewpoint of various morpheme occurrence and connecting lexemes in groups based on the common morpheme (word families), semantic (semantic fields) or morphologic images (homonymy, paronymy). This enables discovering various structural images of lexic and its relations, which can be with semasiological or onomasiological approach. For discovering these relations and producing different dictionaries it is necessary to use the approaches, enabled by contemporary linguistic technologies (synthesizers, speech analyzers, reference corpora) and vice versa, getting to know lexical systemness and its characteristics from phonetic to semantic image presents an important support to the new language technologies.

Phraseological field comprises comparative aspect of south Slavic languages phrasemes, their structure, syntax characteristics, category or denotative or sporočanski meaning. There will be emphasized common and different elements of south Slavic languages with special regard to origin and common phraseologic components in Slavic and non Slavic languages. Certain phraseologic concepts will also be exposed. Phrasemes will be presented regarding to their appearance in different sorts, at the same time different basic principles of phraseography will be presented: Phraseology in general dictionary: conceptual and executive; sorts of phraseological dictionaries and their characteristics: one- or multi lingual, meant for native speaker or foreign user, etc.; phraseologic units in textual corpora: how to recognize them, to eliminate and evaluate their appearing forms.

Corpus linguistic comprises following contents: linguistic sources regarding to source, linguistic sources for written and spoken language, typology and corpus development, corpus building, denominating corpus, corpus analysis, corpus description of Slovene language and their functional usage.

Conversation analysis comprises contemplation of spoken language usage context, gathering and transcribing material for researches of spoken language usage, conversation structure, characteristics of spontaneous speech and getting the awareness of adequate usage of dialectal regarding to different levels and sorts of education.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Anja Nikolić-Hoyt, 2004: Konceptualna leksikografija. Prema tezaurusu hrvatskoga jezika. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Irena Stramljič Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: Dvojezična i višjejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko- leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.
- Irena Stramljič Breznik, 2001: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. Jezikoslovni zapiski 7/1-2. 197–206.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: Evropsko leto jezikov; Sodobna slovenska književnost; Matija Murko / Slovenski slavistični kongres, 5. – 7. oktober. Ljubljana: Slavistično društvo. 242–245.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. Jezik in slovstvo 47/7-8. 295–300.
- Irena Stramljič Breznik, 2007: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemske združbe v slovenistiki. Časopis za zgodovino in narodopisje 74/1, 97–109.
- József Tóth (ur.), 2004: Quo vadis Wortfeldforschung? Frankfurt am Mein: Peter Lang.
- Željka Fink Arsovski, 2002: Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra. Zagreb: FF-press.
- Antica Menac, 2007: Hrvatska frazeologija. Zagreb: Knjigra.
- Erika Kržišnik (ur.), 2001: Skripta 5. Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.
- Мокиенко, Валерий М, 1980: Славянская фразеология. Москва: Высшая школа.
- Erika Kržišnik, 2003: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. Slavistična revija 51/2. 221–237.
- Željka Fink idr., 2006: Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema. Zagreb: Knjigra
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Špela Arhar, Vojko Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. Jezik in slovstvo 52/2. 95–110.
- Harald Burger idr. (ur.), 2007: Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research. Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)
- Vojko Gorjanc, 2005: Uvod v korpusno jezikoslovje. Domžale: Založba Izolit.
- Vojko Gorjanc, Simon Krek (ur.), 2005: Študije o korpusnem jezikoslovju. Ljubljana: Krtina.
- Vojko Gorjanc (ur.), 2003: Jezikovne tehnologije za slovenščino. Jezik in slovstvo 48/3-4. 3-4.
- Simona Kranjc, 1999: Razvoj govora predšolskih otrok. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Darinka Verdonik, 2007: Jezikovni elementi spontanosti v pogovoru: diskurzni označevalci in popravljanja. Maribor: Slavistično društvo Maribor.
- Jef Verschueren, 2000: Razumeti pragmatiko. Ljubljana: Založba / *cf.
- Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen. Maribor: Slavistično društvo, 62–70.
- Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah. Maribor: Slavistično društvo. 303–309.
- Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Študenti so sposobni na podlagi teoretičnih izhodišč analizirati besedotvorne, frazeološke in leksemse lastnosti zvrstno različnih besedil s funkcionalno uporabo razpoložljivih korpusov in drugih jezikoslovnih tehnologij.

Spoznavati prepletenost govornje rabe jezika z družbenim, mentalnim in fizičnim svetom, v katerem raba jezika poteka. Naučiti se uporabljati korpusne v znanstvenoraziskovalnem delu. Praktično spoznati zbiranje in transkribiranje govornega gradiva za raziskovalno delo. Spoznati teoretične temeljne in zahtevnejše značilnosti zapisa govornjenih besedil, ki temeljijo na slušnih in instrumentalnih zakonitostih.

The students are capable on the basis of theoretical starting-point to analyze word-formatting, phraseological and lexemic characteristics of different sorts of texts with functional use of disposable corpuses and other linguistic technologies.

Knowing the intertwined nature of spoken use of language with social, mental and physical world in which the use of language is taking place. Learning to use corpuses in scientific-research work. Practically familiarize themselves with collecting and transcribing spoken material for research work. Getting to know theoretical basic and more demanding characteristics of written records that are based on audio and instrumental laws.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

S pridobljenim znanjem in praktičnim delom so usposobljeni za samostojno jezikoslovno analizo različnih besedil in sposobni razumevanja vzročno-posledične povezave med vrsto besedila in tipičnimi jezikovnimi pojavi na ravni tvorjenega besedja, leksemskih povezav in frazeoloških zvez. Sposobni so funkcionalne uporabe različnih frazeoloških slovarjev in sposobni tudi sestavljanja tematskih skupin frazemov po temeljnih frazeografskih načelih.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študentje usvojijo metodologijo leksikološko-frazeološkega raziskovanja in vrednotenja jezikovnih pojavov in so tako usposobljeni za nadaljnje samostojno raziskovanje na področju leksikologije in usposobljeni za sestavljanje manjših (tematskih) frazeoloških slovarjev.

Usvojena metodologija terenskega dela, zbiranja gradiva in delo s programi za transkribiranje in načine transkribiranja so skupaj s teoretičnimi metodološkimi, besedilnimi, slušno-instrumentalnimi in statističnoanalitičnimi znanji pomembna za pripravo doktorskega dela s področij leksikologije, frazeologije, korpusnega jezikoslovja in fonetike knjižnega ali narečnega govora.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

With accumulated knowledge and practical work the students are qualified for independent linguistic analysis and capable of understanding cause-consequential connection between the type of text and typical linguistic phenomena on the level of formed vocabulary, lexemic connections and phraseological unions. They are capable of functional use of different phraseological dictionaries and capable of composing thematic groups of prasemes by basic phraseographic principles.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The students master the methodology of lexicological-phraseological research and evaluation of linguistic phenomena and are thus qualified for further independent research in the field of lexicology and for composing smaller (thematic) phraseology dictionaries.

The mastered methodology of the field work, gathering material, working with programs for transcribing and modes of transcribing are together with theoretic methodological, textual, audio-instrumental and statistically-analytic knowledge important for preparing doctoral dissertation from the fields of lexicology, phraseology, corpus linguistics and phonetics of literary and dialectic speech.

Metode poučevanja in učenja:

Seminarsko delo.

Samostojno delo, vodeno s konzultacijami učitelja.

Projektno delo v okviru projekta nosilcev predmeta.

Learning and teaching methods:

Seminar work.

Independent work, lead by teacher's consultations.

Project work within the projects of the subject leaders.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga, ustni izpit	50 50	Seminar paper, Oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

Mira Krajnc Ivič

KRAJNC IVIČ, Mira, SKITEK, Špela. Engliško?. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Besedje slovenskega jezika*, (Zora, 50). Maribor: Slavistično društvo, 2007, str. 325-336. [COBISS.SI-ID [15718920](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira. Poskus jezikovnopragmatične in sociolingvistične analize Borovnjakovih Velikega katekizmosa in Duhovne hrane v primerjavi s sodobnimi priročniki za verouk. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Življenje in delo Jožefa Borovnjaka*, (Zora, 55). Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, 2008, str. 218-231. [COBISS.SI-ID [16130568](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira. *Razgovor kot vrsta komunikacijskega stika*, (Zora, 63), (Mednarodna knjižna zbirka Zora). Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2009. 306 str. ISBN 978-961-6656-38-2. [COBISS.SI-ID [63804929](#)]

Irena Stramljič Breznik

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Medmet kot besedna vrsta v slovničnih opisih slovenskega jezika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2014, letn. 62, št. 1, str. 17-37.

http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2014_1_02.pdf. [COBISS.SI-ID 20552200]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedotvorni izzivi dialektoloških raziskav : Slovenski lingvistični atlas 1 in Semantičko-derivacionirečnik 1-2. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC, 2013, str. 59-72. [COBISS.SI-ID 36826925]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Motivacijska moč slovenskih medmetov. V: WEISS, Peter (ur.). *Slovensko in slovansko*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, št. 1). Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2013, str. 173-185. [COBISS.SI-ID 35882797]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, KOVAČ, Mija. Za kaj mora pri Slovencih "preteči še precej vode". *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 1, str. 291-302. [COBISS.SI-ID 1268357]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena, VORŠIČ, Ines. Word-formational productivity of the Slovene language in the case of sports neologisms. *Linguistica*, ISSN 0024-3922. [Tiskana izd.], 2011, letn. 51, str. 23-38. [COBISS.SI-ID 47702370]

Melita Zemljak Jontes

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2011: Jurij Dalmatin - govorec in pisec (tudi) posavskega narečja. *Stati inu obstatu*, ISSN 1408-8363, št. 13/14. 80-97, 372. [COBISS.SI-ID [18769928](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2013: Oblikoslovna raznolikost v sevniško-krškem govoru glede na (ne)mestno okolje. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC. 207-219. [COBISS.SI-ID [20382984](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, PULKO, Simona, 2013: Dialectal awareness as identity. V: CARRILHO, Ernestina (ur.). *Current approaches to limits and areas in dialectology*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars. 69-81. [COBISS.SI-ID [20404488](#)]

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2014: *Jezikovna kultura v teoriji in (šolski) praksi*. Maribor: Študentska založba Litera.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Darinka Verdonik

VERDONIK, Darinka. Koncept konteksta v jezikoslovnih in diskurzivnih teorijah. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2013, letn. 61, št. 4, str. 631-649.

http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2013_4_08.pdf. [COBISS.SI-ID 17578006]

VERDONIK, Darinka, SEPESY MAUČEC, Mirjam. O avtomatski evalvaciji strojnega prevajanja. *Slovenščina 2.0*, ISSN 2335-2736, 2013, št. 1, str. 111-

133. http://www.trojina.org/slovenscina2.0/arhiv/2013/1/Slo2.0_2013_1_06.pdf. [COBISS.SI-ID 16892438]

VERDONIK, Darinka, KAČIČ, Zdravko. Označevalci odprte propozicije v govornem diskurzu. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2012, letn. 60, št. 1, str. 79-94,

ilustr. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_1_06.pdf. [COBISS.SI-ID 48889442]

VERDONIK, Darinka, ZWITTER VITEZ, Ana. *Slovenski govorni korpus Gos*, (Zbirka Sporazumevanje). 1. izd. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko, 2011. 110 str., ilustr. ISBN 978-961-92983-4-3.

[COBISS.SI-ID 259350016]

VERDONIK, Darinka. Between understanding and misunderstanding. *Journal of pragmatics*, ISSN 0378-2166. [Print ed.], 2010, vol. 42, iss. 5, str. 1364-1379, doi: [10.1016/j.pragma.2009.09.007](https://doi.org/10.1016/j.pragma.2009.09.007). [COBISS.SI-ID 13509654]

Željka Fink Arsovski

FINK-ARSOVSKI, Željka. *Poredbena frazeologija : pogled izvana i iznutra*. Zagreb: Filozofski fakultet, 2002. 128 str. ISBN 953-175-160-9. [COBISS.SI-ID 19461730]

MENAC, Antica, FINK-ARSOVSKI, Željka, VENTURINI, Radomir. *Hrvatski frazeološki rječnik*. Zagreb: Naklada Ljevak, 2003. 414 str. ISBN 953-178-587-2. [COBISS.SI-ID 21921581]

FINK-ARSOVSKI, Željka, KRŽIŠNIK, Erika. *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. 1. izd. Zagreb: Knjigra, 2006. 439 str. ISBN 953-7421-00-7. [COBISS.SI-ID 33422434]

VRGOČ, Dalibor, FINK-ARSOVSKI, Željka. *Hrvatsko-engleski frazeološki rječnik : kazalo engleskih i hrvatskih frazema = Croatian-english dictionary of idioms : index of english and croatian idioms*. Zagreb: Naklada Ljevak, 2008. 1028 str. ISBN 978-953-178-908-0. [COBISS.SI-ID 29641773]

FINK ARSOVSKI, Željka *Hrvatsko-ruski frazeološki rječnik*. Zagreb: Knjigra, 2011. (u suautorstvu s A. Menac, I. Mironovom Blažinom, R. Venturinom)

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenska esejistika 20. stoletja
Course title:	Slovene Essayistic of the 20th century

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost Diaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet je sestavljen iz dveh delov. Prvi je namenjen teoretskim vprašanjem slovenske esejistike, izpostavlja zgodovinski vidik ter slogovna, jezikovna ter tematska vprašanja. Drugi del obsega problemsko obravnavo najpogostejših vprašanj, ki so zaposlovala to področje ustvarjalnosti. Poseben poudarek je na književni esejistiki in njenih aspektih. Gre za obravnavanje področja, ki se v glavnem ukvarja z različnimi vprašanji književnosti, estetike in kritike ter naroda in jezika. V prvem primeru mislimo na refleksijo

Content (Syllabus outline):

Subject consists of two parts. The first one is dedicated to the theoretic questions of Slovene essayistic, it outlines the historical aspect and stylistic, linguistic and thematic questions. The second part comprises problem treating of the most frequent questions which were in focus of these field of creativity. Special emphasis is on literary essayistic and its aspects. Mainly it deals with different questions of literature, aesthetic and critique, and nation and language. In first part we consider literary directions reflection, contemplating

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

književnih smeri, na razmišljanja o posameznih delih ter njihovih avtorjih in na različno razumevanje idejnosti umetniškega dela ter z njo povezane ustvarjalne svobode; v drugem na različne vidike kritike in kritiškega dela ter na problematiko različnih estetskih konceptov; temi naroda in jezika pa sta v glavnem vključena v širši kontekst slovenske narodne zgodovine in jezikovnih vprašanj, ki so nastajala s tem v zvezi.

particular works and their authors and various understanding of the idea of the work of art and creative freedom; the second part is about different aspects of critique and critical work and problems of different aesthetic concepts; themes of nation and language are mostly included in a broader context of the Slovene national history and linguistic questions connected to it.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Max Bense: Eseg in njegova proza. *Dialogi X/9* (1974). 623-630.
Izidor Cankar Izidor, 1968: *Leposlovje – eseji kritika* (1. knjiga). Ljubljana: SM.
Niko Grafenauer, 1974: *Tretja beseda. Eseji o slovenski poeziji*. Maribor: Obzorja.
Drago Jančar, 1999: *Konec tisočletja, račun stoletja*. Ljubljana: MK.
Jože Javoršek, 1974: *Eseg o Moliéru*. Maribor: Obzorja.
Taras Kermauner, 1975: *Zgodba o živi zdajšnosti. Eseji o povojni slovenski prozi*. Maribor: Obzorja.
Edvard Kocbek, 1977: *Krogi navznoter*. Ljubljana: SM.
Janko Kos (ur.), 1979: *Sodobni slovenski esej*. Ljubljana: MK.
Matevž Kos, 1996: *Prevzetnost in pristranost*. Ljubljana: Literatura.
Dušan Pirjevec, 1979: Možnosti in nemožnosti literarne znanosti. V: Janko Kos (ur.): *Sodobni slovenski esej* Ljubljana: MK.
Denis Poniž, 1989: *Eseg*. Literarni leksikon 33. Ljubljana: DZS.
Ivan Prijatelj, 1952: *Izbrani eseji I*. Ljubljana: Slovenska matica.
Marjan Rožanc, 1983: *Roman o knjigah*. Ljubljana: Slovenska matica.
Miran Štuhec, 2003: *Slovenska esejistika*. Ljubljana: Slovenska matica.
Miran Štuhec, 2005: *Aristokracija jezika in duha*. Ljubljana: Študentska založba.
Josip Vidmar, 1962: *Drobni eseji*. Maribor: Obzorja.
Tomo Virk, 1995: *Ujetniki bolečine*. Ljubljana: Mihelač.
France Vodnik, 1971: *Prevrednotenja*. Maribor. Založba Obzorja.
France Zadavec, 1967: Književna esejistika in kritika. V: Jože Koruza in Franc Zadavec: *Slovenska književnost 1945–65*. Ljubljana: Slovenska matica.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je, prvič, spodbuditi ustrezno senzibilnost, ki bo omogočila razumevanje esejističnega korpusa, drugič, poučiti študente o njegovi genezi, o tematskih in slogovnih posebnostih ter o tipologiji slovenske esejistike in, tretjič, opozoriti, da gre v primeru književne esejistike za pomemben in predvsem relevanten vidik obravnavanja književnosti, ki odlično dopolnjuje izsledke literarne znanosti.

Objectives and competences:

Subject's objective is firstly to stimulate adequate sensibility which could enable essayistic corpus understanding, secondly to teach students about its genesis, thematic and stylistic specifics, and Slovene essayistic typology, thirdly to emphasize that in case of literary essayistic it is about important and relevant aspect of treating literature which excellently completes literary science findings.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

Študent zna prepoznati, analizirati in interpretirati značilne teme in literarne postopke v slovenski esejistiki in širše; razume povezanost esejistike z aktualnimi kulturnimi, literarnimi in družbenimi pojavi.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Predmet je zamišljen kot samostojen in celovit uvid v problematiko. Glede na to se pričakuje, da bodo študenti spoznanja prenašali na druga področja. Eden od namenov je tudi razumevanje literarnih, kulturnih in duhovnih stikov znotraj slovenskega duhovnega prostora in tistih, ki so nastajali prek evropskih povezav.

Knowledge and Understanding:

Student can recognize, analyze and interpret specific themes and literary procedures in Slovene essayistic and broader; he/she understands essayistic connections with actual cultural, literary and social phenomena.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Subject is drafted as independent and wholesome insight into problematic. Regarding that students are expected to transfer their knowledge to other fields. One among intentions is to understand literary, cultural, and spiritual contacts within Slovene spiritual space and those, that came to being through European connections.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k sintetičnemu reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih, seminarjih in seminarjskih vajah. Kritičen študij navedene in druge literature.

Learning and teaching methods:

Lectures include stimulating students toward problem approach and synthetic solving of pre planned specific problems. Active participation in lectures, seminars and seminary exercises. Critical study of listed and other literature.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni in pisni izpit	30 70	Oral and written examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Miran Štuhec

ŠTUHEC, Miran. *Slovenska esejistika od začetkov do leta 1950*. Ljubljana: Študentska založba, 2010. 254 str. ISBN 978-961-242-335-3.

ŠTUHEC, Miran. *Slovenska esejistika v drugi polovici dvajsetega stoletja*. V Ljubljani: Slovenska matica, 2003. 356 str., portreti. ISBN 961-213-102-3.

ŠTUHEC, Miran. *Eseistykasłoweńska po drugiejwojnieświatowej*. V: PAVERA, Libor (ur.).

Metamorfozygatunków w kontekścieśrodkowoeuropejskim. T. VI., *Esej v*

současnychsłowanskýchliteraturách, = *Esej w współczesnychliteraturachśłowiańskich*. Vyd. 1. Praha:

Verbum, 2011, str. 87-99.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenska književnost 20. stoletja v evropskem kontekstu
Course title:	Slovene Literature of the 20th century in the European Context

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Prof. dr. Alenka Jensterle-Doležal

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodno znanje iz slovenske književnosti.

Prerequisites:

Preceding knowledge of Slovene literature.

Vsebina:

Raziskovanje slovenske književnosti v 20. stoletju v srednjeevropskem kontekstu. Primerjalni vidiki raziskovanja: slovenski in češki primer. Recepcija slovenske književnosti v srednji Evropi: primer recepcije slovenske književnosti na Češkem. Komparativne študije. Možne teme: primerjanje slovenske in češke književnosti: primerjava tekstov dveh avtorjev (Ivan Cankar in Karel Čapek, Slavko Grum in Franz Kafka ...)
Literarnoteoretične raziskave v srednjeevropskem prostoru: problem moderne v slovenski in češki

Content (Syllabus outline):

The research of the Slovene literature in Central Europe context. The Comparative aspects of the research: Slovene and Czech case. The reception of Slovene literature in Central Europe context: the case of Slovene literature in Czech culture. Comparative studies of two literatures: the comparison of the texts (Ivan Cankar and Karel Čapek, Slavko Grum and Franz Kafka ...). Theoretical problems in the comparative view: the problem of »Modern« in Slovene and Czech literature, the phenomena of avant-garde: Slovene

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

književnosti, fenomen avantgard: slovenski in češki primer.

and Czech case.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Different studies and monographies

Umberto Eco, 2005: *On literature*. London: Secker and Warburg.

H. Porter Abbott, 2002: *The Cambridge introduction to Narrative*. Cambridge: Cambridge University Press.

Paul Ricoeur, 2001: *Zgodovina in pripoved*. Ljubljana: Društvo Apokalipsa.

Jože Pogačnik, 1999: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS.

Franc Zdravec, 2000: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS.

Jože Pogačnik, Silvija Borovnik, Darko Dolinar, Denis Poniž, Igor Saksida, Majda Stanovnik, Miran Štuhec,

Franc Zdravec, Tine Logar (ur.) in Tanja Viher (ur.), 2001: *Slovenska književnost III*. Ljubljana: DZS.

Jonathan Culler, 1983: *On Deconstruction. Theory and Criticism after Structuralism*. Cornell: Cornell Paperbacks.

Cilji in kompetence:

Ozaveščanje tematske usmerjenosti diplomskega projekta, različne faze raziskovanja, oblikovanje doktorske naloge

Objectives and competences:

The understanding of theories, the research on doctoral thesis, the different stages of research

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Pridobitev metodologije pri pisanju doktorskega dela.

Znanstveni pristop k gradivu.

Znanstveno pisanje

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Glavne določnice znanstvenega raziskovanja v slovenističnih študijah in primerjalnih raziskavah

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

The understanding of the methodology of the research

The understanding of specific fields of academic research.

The knowledge of scientific writing

Transferable/Key Skills and other attributes:

Academic skill in Slovene studies and comparative literature

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje, pogovor in samostojno raziskovanje

Learning and teaching methods:

Lectures, consulting, individual work

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

ustni izpit

60

oral examination

pisni izpit

40

written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

Alenka Jensterle Doležal

JENSTERLE-DOLEŽAL, Alenka. Simbolizem v Župančičevi drami Noč na verne duše = Symbolism in the play „Noč na verne duše“ of O. Župančič. V: PEZDIRC BARTOL, Mateja (ur.). *Simpozij Obdobja 31. Slovenska dramatika*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi jezik (Znanstvena založba Filozofske Fakultete), 2012, str. 111–119.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

JENSTERLE-DOLEŽAL, Alenka. Fenomen mesta v opusu Ivana Cankarja in Zofke Kveder = The phenomena of the city in the literary work of Ivan Cankar and Zofka Kveder. V: *Jezik in slovstvo*, letnik LV, št. 5-6. Ljubljana, 2012 (z letom 2010), str. 57–71.

JENSTERLE-DOLEŽAL, Alenka. Sémantika snů v druhé sbírce Odisej (Odysseus) slovinského básníka Gregora Strnišy = The semantics of dreams in the second anthology of poems „Odiseus“ of Gregor Strniša. V: BUKVALT, M., KLIMOWICZ, T., KOMISARIUM E., MACIOLEK M., WOJTOWICZ, S (ur.). *Wielkie tematy kultury w literaturach słowiańskich 10*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2012, str. 91–101.

JENSTERLE-DOLEŽAL, Alenka. In Search of Identity: Austro-Hungarian Female Authors Slovene Pavlina Pajk and Czech Anna Řeháková. V: MIHAILA, R. (ur.), *Transnational Identities of Women Writers in the Austro-Hungarian Empire*, New York: Addleton Academic Publishers, 2013, str. 145–156.

JENSTERLE-DOLEŽAL, Alenka. O možu s ponosom – Matija Murko o Francu Miklošiču = About the proud man – Matija Murko about Franc Miklošič. V: JESENŠEK, Marko (ur.), *Miklošičeva monografija. Ob dvestoletnici rojstva Franca Miklošiča*, Ljutomer: Gimnazija Franca Miklošiča, 2013, str. 73–90.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenska književnost v podonavski monarhiji: kulturni in literarni transfer
Course title:	Slovene Literature in Danube Monarchy: Cultural and Literary Transfer

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Jožica Čeh Steger

Jeziki /

Languages:

Predavanja /

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodno poznavanje slovenske književnosti.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene literature.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predmet obravnava slovensko književnost v času in prostoru Avstro-Ogrske. Uvodoma bodo predstavljeni posamezni segmenti iz slovenske književnosti v kulturnem, socialnem in političnem kontekstu večnacionalne in večkulturne države, kar je po eni strani narekovalo narodnoohranjevalno funkcijo slovenske literature, ob germanizacijskih pritiskih njeno izrazito vpetost v nacionalno, tudi slovansko literarno in kulturno tradicijo, nadalje poudarjeno narodnostno in domovinsko tematiko ter največkrat stereotipne podobe tujega, še zlasti nemškega v slovenski književnosti. Po drugi strani se je slovenska literatura številnih ustvarjalcev, ki so se šolali ali prebivali na Dunaju, oplajala največkrat ob posrednem, pa vendar v živem stiku s sodobnimi evropskimi literarnimi smermi ter s svojo posebnostjo obogatila evropski kulturni prostor. Ob koncu 19. stoletja je prišlo v slovenski literaturi do izrazitega stika z evropsko literaturo, kar je opravila slovenska moderna z Ivanom Cankarjem, Otonom Župančičem, Zofko Kveder, Vido Jeraj, Stankom Majcnom idr. V okviru predmeta bo posebna pozornost namenjena duhovnim, idejno-tematskim ter stilnim povezavam med ustvarjalci slovenske in dunajske moderne ter sodobni recepciji Ivana Cankarja na Dunaju.

Subject deals with Slovene literature in time and space of Austro-Hungarian Monarchy. Initially the particular segments from the Slovene literature in cultural, social and political context of multi-national and multi-cultural state will be discussed. On one hand it required a national preserving role of the Slovene literature, under germanisation pressures its explicit inclusion into national, also Slavic literary and cultural tradition, an emphasized national and patriotic thematic and most of the time stereotypical image of foreign, especially German in Slovene literature. On the other hand, the Slovene literature of numerous creators which were educated or lived in Vienna was mostly influenced by indirect yet lively contact with contemporary European literary directions. With its particularity enriched the European cultural space. At the end of the 19th century in Slovene literature happened a distinctive contact with European literature. This was accomplished by Slovene Modern Ivan Cankar, Oton Župančič, Zofka Kveder, Vida Jeraj, Stanko Majcen etc. Within the subject's frames a special attention will be devoted to spiritual, idea thematic and stylistic connections between artists of Slovene and Viennese Modern and to the contemporary reception of Ivan Cankar in Vienna.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- France Bernik, 2006: *Ivan Cankar*. Maribor: Litera.
- France Bernik, 1997: *Ivan Cankar – ein slowenischer Schriftsteller des europäischen Symbolismus (1876–1918)*. München: Slavica V.
- Matjaž Birk, 1998. Gerhart Hauptmanns neoromantischer Traum von Himmelfahrt als Utopie des Entkommens. V: DICKSON, Sheila (ur.), WARD, Mark G. (ur.). *Romantic dreams : proceedings of the Glasgow conference, april 1997*, (University of Glasgow French and German Publications). Glasgow: University. 195–208.
- Jožica Čeh, 2001: *Metaforika v Cankarjevi kratki pripovedni prozi*. Maribor: Slavistično društvo. (Zora 13).
- Jožica Čeh, 2004: Dunajska predmestna deklica pri Ivanu Cankarju in Arthurju Schnitzlerju. *JiS* 49/2. 63–72.
- Jožica Čeh, 2006: Majcnova kratka proza v kontekstu moderne in njene slogovne značilnosti. *SR* 54/3. 379–390.
- Vesna Kondrič Horvat, 2007: Na sečišču kultur. Prevodi književnih besedil v slovenščino v času med 1848 in 1918. V: Karmen Teržan-Kopecky (ur.). *Slovenski prevodi nemških besedil v obdobju avstro-ogrske monarhije : znanstvene refleksije*. Maribor. 119–130.
- Claudio Magris, 1988: *Der habsburgische Mythos in der österreichischen Literatur*. Salzburg: O. Müller.
- Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske književnosti*. Ljubljana: MK.
- Dušan Pirjevec, 1964: *Ivan Cankar in evropska literatura*. Ljubljana: CZ.
- Jože Pogačnik, 1963: *Stritarjev literarni nazor*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost 1*. Ljubljana: DZS.
- Stefan Simonek, 2002: *Distanzierte Nähe*. Die slawische Moderne der Donaumonarchie und die Wiener Moderne. Wien.
- Wolfdietrich Rasch, 1986: *Die literarische Decadence um 1900*. München.
- Tone Smolej, 2005 (ur.): *Podoba tujega v slovenski književnosti*. Ljubljana: FF.
- Tone Smolej, 2007: *Slovenska recepcija Emila Zolaja (1880–1945)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Franc Zadravec, 1999: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Cilji in kompetence:

Študenti se seznanijo s posebnimi kulturnimi, zgodovinskimi in političnimi okoliščinami slovenske literature v Avstro-Ogrski, zaradi katerih je imela tudi zunajliterarno vlogo in je razvila poseben odnos do tujega, še zlasti nemškega. Študenti se prav tako seznanijo s slovenskimi ustvarjalci na Dunaju, z odprtostjo slovenske moderne za idejne in stilne tokove dunajske moderne ter s slovenskim soustvarjanjem evropske moderne, še posebej ob Ivanu Cankarju.

Objectives and competences:

Students get acquainted with special cultural, historical and political circumstances of the Slovene literature in Austro-Hungarian Monarchy which caused that it also had an out of literary role and developed particular relationship toward foreign, especially German. Students also get acquainted with Slovene authors in Vienna, with the openness of the Slovene Modern to idea and stylistic currents of Vienna Modern and with Slovene co-creation of European Modern, especially by Ivan Cankar.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti razumejo in osmislijo posebne kulturne, zgodovinske in politične okoliščine, v katerih je nastajala slovenska literatura v Avstro-Ogrski, zaradi katerih je imela tudi zunajliterarno vlogo in je razvila poseben odnos do tujega, še zlasti do nemškega.
Študenti se seznanijo s slovenskimi ustvarjalci na Dunaju, z odprtostjo slovenske moderne za sodobne idejne in literarnoestetske tokove dunajske moderne ter s slovenskim soustvarjanjem evropske moderne, še posebej ob Ivanu Cankarju in njegovi današnji recepciji na Dunaju.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študenti lahko prenesejo spoznanja o kulturnem in literarnem transferju tudi na druga

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Students understand special cultural, historical and political circumstances in which Slovene literature was created within Austro-Hungary. Because of that it also had out of literature role and developed particular relationship toward foreign especially German.
Students get acquainted with Slovene authors in Vienna, with the openness of the Slovene Modern to contemporary idea and literary aesthetic currents of Vienna Modern, and with Slovene co-creation of European Modern, especially by Ivan Cankar and his today's reception in Vienna.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Students can transfer findings about cultural and literary transfers on other fields.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanje
- primerjalna metoda
- teorija diskurza

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Comparative method
- Discourse theory

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit	80	Oral examination
Pisne naloge	20	Written assignment

Reference nosilca / Lecturer's references:

Jožica Čeh Steger
ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*,

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

(Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID [65327105](#)]
ČEH STEGER, Jožica. Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2012, letn. 60, št. 2, str. 199-212. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_2_05.pdf. [COBISS.SI-ID [19293960](#)]
ČEH STEGER, Jožica. Gewaltphänomene in der slowenischen Literatur : die Kriegsgewalt und die Gewissensfragen. V: BURLON, Laura (ur.). *Verbrechen - Fiktion - Vermarktung : Gewalt in den zeitgenössischen slavischen Literaturen*. Potsdam: Universitätsverlag, 2013, str. 197-210. <http://opus.kobv.de/ubp/volltexte/2014/6887/pdf/verbrechen.pdf>. [COBISS.SI-ID [20342280](#)]
ČEH STEGER, Jožica. Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze : Maja Haderlaps Engel des Vergessens. V: NELL, Werner (ur.). *Imaginäre Dörfer : Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*, (Rurale Topografien, Bd. 1). Bielefeld: Transcript, cop. 2014, str. 339-355. [COBISS.SI-ID [20727816](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenska mladinska proza
Course title:	Slovene Juvenile Prose

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost Didaktika slovenskega jezika in književnosti	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature Slovene Language and Literature Didactic	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

<ul style="list-style-type: none"> - Pri doktorskem študiju predmeta Slovenska mladinska proza so možni trije pristopi: a) Literarnozgodovinski razvoj slovenske mladinske proze: analiza literarnih del v okviru posameznega literarnozgodovinskega obdobja. b) Literarnoteoretični pristop, študij najpogostejših proznih književnih vrst in žanrov v mladinski književnosti: - pravljica: vzorci folklorne pravljice, pomembni klasiki in vzorci klasične pravljice (Levstik, Kette, Brenk), prehod v sodobno pravljico in sodobna pravljica (Peroci, Makarovič, Štampe Žmavc, Prap, P. Suhodolčan), - kratka zgodba (žanrska delitev in značilnosti): zgodovinska (Šarotar), spominska (Partljič), doživljajska (Pregl), detektivska (Gluvič), socialno-psihološka (Moškrič), nonsensna (Prap), ljubezenska B. Novak), - povedka: ljudska, avtorska (Kelemina, Tomažič, Muck), - fantastična pripoved – tipologija v slovenski mladinski književnosti (Pečjak, V. Zupan, Makarovič), - realistična pripoved (žanri): predvsem avanturistična (športna: Suhodolčan; detektivska: Dolinar; taborniška: B. Novak; pustolovska: Sivec), socialno-psihološka (Vidmar, Muck), - fantastični in znanstveno-fantastični mladinski roman (D. Zupan, Žorž) - realistični mladinski roman (žanri): ljubezenski (B. Novak), avanturistični (Dolenc), socialno-psihološki (Vidmar), jeans roman (Dim). Tematologija v mladinski prozi: tema smrti, tema strahu, tema psihične ali fizične zlorabe, tema odvisnosti, tema odraščanja, tema navezanosti, tema animalistike, tema igre ipd.	<ul style="list-style-type: none"> - In PhD studies of Slovenian juvenile prose three approaches are possible: a) The development of Slovenian juvenile prose from the point of view of literary history: an analysis of literary works within a certain period. b) An approach from the point of view of literary theory, the study of the most common types and genres of juvenile literary prose: - the fairy tale: types of folklore fairy tales, important classics and examples of classic fairy tales (Levstik, Kette, Brenk), the transition to modern fairy tales and modern fairy tales (Peroci, Makarovič, Štampe Žmavc, Prap, P. Suhodolčan), - the short story (different genres and their characteristics): historical (Šarotar), reminiscing (Partljič), tale of experience (Pregl), detective story (Gluvič), socio-psychological (Moskrič), nonsense story (Prap), love story (B. Novak), - tale: popular, from a single author (Kelemina, Tomažič, Muck), - fantasy tale – typology in Slovenian juvenile literature (Pečjak, V. Zupan, Makarovič), - realistic stories (genres): above all adventure (sports: Suhodolčan; detective: Dolinar; scouts: B. Novak; adventure: Sivec), socio-psychological (Vidmar, Muck), - fantasy and science fiction juvenile novels (D. Zupan, Žorž) - realistic children's novel (genres): love (B. Novak), adventure (Dolenc), socio-psychological (Vidmar), jeans novel (Dim). c) Thematology in juvenile prose: the themes of death and fear, the theme of psychological and physical abuse, the theme of addiction, the theme of growing up, the theme of being attached to someone, the theme of animalistics, the theme of play etc. -
--	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

- A) - Dragica Haramija, 2000: *Slovenska realistična avanturistična mladinska proza*. Videm pri Ptuj: GIZ GTP.
- Marjana Kobe, 2004: *Vedež in začetki posvetnega mladinskega slovstva na Slovenskem*. Maribor: Mariborska knjižnica, Revija Otrok in knjiga.
- Monika Kropelj, 2008: *Od ajda do zlatoroga: slovenska bajeslovna bitja*. Celovec; Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva.
- Igor Saksida, 2001: Mladinska književnost. *Slovenska književnost III*. Ur. Jože Pogačnik. Ljubljana: DZS. 403-468.
- Igor Saksida, 2005: *Bralni izzivi mladinske književnosti*. Založba Izolit, Domžale (izbrana poglavja).
- HARAMIJA, Dragica, BATIČ, Janja. *Poetika slikanice*, (Knjižnabirka Misel o slovenski besedi). Murska

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Sobota: Franc-Franc, 2013.

- HARAMIJA, Dragica. *Nagrajenepisave :opusipoletu 1991 nagrajenihslovenskihmladinskihpripovednikov*, (KnjižnabirkaMisel o slovenskibesedi). MurskaSobota: Franc-Franc, 2012.

- HARAMIJA, Dragica (avtor, fotograf). *Holokavstskoziotroškeoči*, (KnjižnabirkaRedkosti).MurskaSobota: Franc-Franc, 2010.

B) Viri in nekateri članki za študij bodo objavljeni na spletni strani (približno 30 knjig). Podana bo dodatna literatura glede na študentovo izbiro študijske smeri.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je poglobljeno spoznati literarnogodovinski razvoj slovenske mladinske proze, vrste in žanre v mladinski prozi ter najpogostejše teme v mladinski književnosti. Študent spozna sodobna teoretična izhodišča v preučevanju mladinske proze, ki jih zna smiselno uporabiti pri branju mladinske literature in samostojni poglobljeni interpretaciji le-te.

Objectives and competences:

The aim of this subject is to provide more in-depth knowledge of the literary-historical development of Slovenian juvenile prose, types and genres in juvenile prose and the most frequent topics appearing in juvenile literature. The student becomes acquainted with modern theory for studying juvenile prose and can then make meaningful use of it when reading juvenile literature and independently carrying out in-depth interpretations.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predavanja bo študent sposoben:

- izkazati poglobljeno znanje in razumevanje mladinske proze z literarnogodovinskega, literarnoteoretičnega in tematološkega vidika,
- poglobljeno interpretirati književna besedila,
- razumeti žanrske strukture tekstov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- a) Spretnosti: pisno izražanje pri seminarski nalogi, ustno izražanje na izpitu.
- b) Reševanje problemov: sposobnost reševanja književnih problemov v različnih kontekstih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

After these lectures have finished, the student will be capable of:

- showing a deeper knowledge and greater understanding of juvenile prose from the points of view of literary history, literary theory and thematology,
- interpreting literary texts in greater depth, understanding the genre structures of the texts.

Transferable/key skills and other attributes:

- d) Skills: written expression in seminar paper, oral expression in the examination.
- e) Problem solving: the ability to solve literary problems in different contexts.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja.

Learning and teaching methods:

Lectures.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

seminarska naloga,
ustni izpit.

30
70

seminary paper,
oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Dragica Haramija

HARAMIJA, Dragica, BATIČ, Janja. *Poetika slikanice*, (Knjižna zbirka Misel o slovenski besedi).Murska Sobota: Franc-Franc, 2013. 292 str., tabele, graf.prikazi. ISBN 978-961-255-068-4.[COBISS.SI-ID

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

[75919873](#)].

HARAMIJA, Dragica. Aktualnost kanonskih realističnih mladinskih besedil s temo revščine. *Otrok in knjiga*, ISSN 0351-5141, 2013, letn.40, št. 88, str. 5-17. [COBISS.SI-ID [20276744](#)].

HARAMIJA, Dragica. Tipologija pravljic na Slovenskem. *Otrok in knjiga*, ISSN 0351-5141, 2012, letn.39, št. 83, str. 12-23. [COBISS.SI-ID [19206152](#)].

HARAMIJA, Dragica. *Nagrajene pisave :opusi po letu 1991 nagrajenih slovenskih mladinskih pripovednikov*, (Knjižna zbirka Misel o slovenski besedi). Murska Sobota: Franc-Franc, 2012. 390 str. ISBN 978-961-255-051-6.[COBISS.SI-ID [70938113](#)].

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenski jezik v sodobnih družbenih procesih
Course title:	Slovene Language in Contemporary Social Processes

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija Slovenski jezik – Sinhronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony Slovene Language - Synchrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodno znanje iz slovenskega jezika.

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Temeljni sociolingvistični pojmi.
- Jezik in sociokulturne skupnosti; definiranje razmerja: jezik, družba in kultura.
- Slojevitost jezika: idiolekt, idiom, sociolekti.
- Družbeni in govorni položaj: formalnost in neformalnost, prenosnik, družbena pripadnost.
- Jezikovno načrtovanje, jezikovna politika, jezikovna kultura, jezikovna norma. Elastična stabilnost jezika.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene language.

Content (Syllabus outline):

- Insight in the subject, similar disciplines and relations between them. The usability of the subject and applications.
- Basic sociolinguistic terms.
- Language and socio-cultural communities; definition of the ratio: language, society and culture.
- Stratification of the language: idiolekt, idiom, sociolects.
- Societal and spoken position: formality and informality, transferer, social appurtenance.
- Linguistic planning, linguistic politics, linguistic

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

- Diskurzivna analiza.
- Razčlenjenost slovenskega (knjižnega in neknjižnega) jezika v procesih sodobnosti – prostorske in družbene razčlenjenosti, migracij, komunikacijskih stikov in potreb, globalizacijskih pojavov, jezikovnih in medkulturnih stikov.
- Jezik in sodobni mediji.

culture, linguistic norm. Elastic stability of language.
- Discursive analysis.
- Analysis of Slovene (literary and dialect) language in the processes of present time – spatial and societal analysis, migrations, communication contacts and needs, globalization occurrences, linguistic and intercultural contacts.
- Language and contemporary media.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Teun A. van Dijk, 2008: *Discourse and context : a sociocognitive approach*. Cambridge, UK, New York : Cambridge University Press.
Anna Mauranen: Refleksivnost diskurza pri mednarodnih govorih – raba v angleščini kot lingui franci. *JiS* 52/3-4 (2007). 33–51.
Anton Skubic, 2003: Sociolekti od izraza do pomena: kultiviranost obrobja in eksces. V: Erika Kržišnik (ur.): *Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 297–320.
Jacek Warchala: Širjenje pogovornega jezika in umikanje narečja kot značilna težnja sodobne poljščine. *JiS* 51/3-4 (2006). 123–139.
Andreja Žele: O mnogoobraznosti jezika – o njenem oblikovanju, rabi in uzaveščenosti. *Slavitična revija* 54/1 (2006). 99–102.

Cilji in kompetence:

Izoblikovati si predstav o izrazni podobi jezika in funkcioniranju rabe jezika, o povezanosti jezika in sociokulturnih skupnosti, o neenovitosti jezika. Pridobiti znanje o povezanosti jezika, kulture in družbe. Spoznati družbene in kulturne sporazumevalne dejavnike ter okoliščine sporazumevanja: govorni položaj in slojevitost jezika.
Spoznati značilnosti jezikov v stiku.
Samostojno interpretirati pojave.

Objectives and competences:

To form an image about expressional image of language and the functioning use of language, about the connection between language and socio-cultural community, about non-unity of language. To accumulate the knowledge of connectivity between the language, culture and society. To get to know social and cultural communicational factors and circumstances of communication: position and stratification of the language. Get to know the characteristics of the languages in contact. Independently interpreting occurrences.

Predvideni študijski rezultati:

Pridobiti znanje o sociolektih in jezikovnem stiku. Pridobiti znanje o funkcioniranju jezikovnih sredstev v sporočanju glede na povezanost jezik – družba – kultura. Spoznati značilnosti in zakonitosti idioma, idiolekt in sociolekt. Interpretirati in kvalificirati jezikovne pojave v sodobnih sporazumevalnih stikih v okviru sociokulturnih in individualnih odnosov. Zmožnost interpretacije pojavov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
To acquire the knowledge about sociolects and language contacts.
To acquire the knowledge about the functioning of linguistic means in reporting regarding the language connectivity. To get to know the characteristics and laws of the idiom, idiolect and sociolect.
To interpret and qualify linguistic occurrences in contemporary communication contacts in socio-cultural and individual relationships.
Capability of interpretation of occurrences.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju jezikoslovja.
- Zmožnost abstrahiranja na različnih stopnjah jezikovne pojavnosti.
- Sposobnost razlikovanja jezikovnih pojavov; sposobnost interpretacije variabilnih pojavnosti jezika.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Transferable/Key Skills and other attributes:
- Capability of independent and autonomous activities in the field of linguistics.
- Capability of abstracting on different stages of linguistic occurrences.
- Capability of distinguishing linguistic occurrences; capability of interpreting variable occurrences of the language.
- Readiness for constant professional improvement.

Metode poučevanja in učenja:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitve vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov.
Interpretacija stvarnih besedil.
Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

Learning and teaching methods:

Introduction of the content with encouraging the students to problem-approach and solve planned specific problems.
Interpretation of real texts.
Encouraging the students to actively co-create and get included in contents and critical judgment.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- ustno izpraševanje
- naloge

50
50

- oral examination
- home works

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. UNUK, Drago. *Zlog v slovenskem jeziku*, (Slavistična knjižnica, 7). 1. natis. Ljubljana: Rokus: Slavistično društvo Slovenije, 2003. IV, 324 str., ilustr. ISBN 961-209-357-1. [COBISS.SI-ID 124824320].
2. UNUK, Drago. *Osnove sociolingvistike*. Maribor: Pedagoška fakulteta, 1997. 65 str., graf. prikazi. ISBN 86-80693-27-8. [COBISS.SI-ID 40851457].
3. UNUK, Drago. Apelativi s hipokoristično funkcijo kot deiktična sredstva. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 292-301. [COBISS.SI-ID 14018824]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Smeri in metode literarne vede
Course title:	Literary Science Directions and Methods

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	1.	1.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Študent poglobi svoje znanje o glavnih smereh in metodah proučevanja književnosti, ki jih lahko grobo razdelimo na tekstualistične (v 20. stoletju ruski formalizem, nova kritika, strukturalizem, dekonstrukcija) in historistične (duhovna zgodovina, novi historizem). Čeprav sta po obdobju medsebojnega izključevanja oba pristopa dosegla stopnjo, ko se povezujeta (poststrukturalizem), je bližnjo preteklost literarne vede bolj zaznamoval obrat k družbi kot obrat k jeziku. V ospredje so stopili socialno-politični vidiki teksta (moč, razred, zgodovina, rasa, spol ipd.). V okviru seminarja

Content (Syllabus outline):

Student broadens his/her knowledge about major directions and methods of studying literature, which can be roughly divided to textual (in 20th century Russian formalism, new critique, structuralism, deconstruction) and historical (spiritual history, new historicism). Even though after the period of mutual exclusion both approaches reached the level on which they connect (post structuralism), the near past of literary science is marked more by shift toward society as toward the language. Social political aspects of text came forward (power, class, history, race, gender etc.). Within seminary students

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

študenti spoznavajo tudi novejšo literarnoteoretične smeri in metode, ki se ne ukvarjajo samo ali v prvi vrsti z literarnim delom, ampak tudi z avtorjem in/ali bralcem.

get to know newer literary theoretic direction and methods which deal not only or primarily with text but also with author and/or reader.

Temeljni literatura in viri / Readings:

A)
Heinz Ludwig Arnold, Heinrich Detering (Hrsg.), 1996: *Grundzüge der Literaturwissenschaft*. München: DTV.
Jonathan Culler, 1997: *Literary Theory*. Oxford: UP.
Terry Eagleton, 1990: *Literary Theory: An Introduction*. Oxford: Blackwell.
Marko Juvan, 2006: *Literarna veda v rekonstrukciji*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.
James Phelan in Peter J. Rabinowitz (ur.): *A Companion to Narrative Theory*. Oxford: Blackwell.
Tomo Virk, 2008: *Moderne metode literarne vede in njihove filozofske teoretske osnove*. Ljubljana: Znanstvena založba FF, Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo.
Patricia Waugh (ur.): *Literary Theory and Criticism*. Oxford: UP.
Vincent B. Leitch, 1992: *Cultural Criticism, Literary Theory, Poststructuralism*. New York: Columbia University Press.
Umberto Eco, 1990: *The Limits of Interpretation*. Bloomington, Indianapolis: Indiana University Press.
Anna Burzyńska, 2001: *Dekonstrukcija i interpretacija*. Kraków: Universitas.
Stanley Fish, 1980: *Is There a Text Class? The Authority of Interpretive Communities*. Cambridge, London: Harvard University Press.
Roland Barthes, 1985: *L'avanture sémiologique*. Paris: Seuil.

B)
Literatura, ki bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta./
Literature which will be assigned individually, regarding particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Študent pripravi seminarsko nalogo, v kateri predstavi, uporabi in kritično ovrednoti izbrano literarno metodo.

Objectives and competences:

Student prepares seminary paper in which he/she presents, uses and critically evaluates chosen literary method.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent poglobi svoje znanje o metodološkem pluralizmu sodobne literarne vede. Pozna različne metode in smeri literarnega raziskovanja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna uporabljati različne metode literarnega raziskovanja.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student gains in depth knowledge about contemporary literary science methodological pluralism. He/she knows different literary research methods and directions.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is capable of using different literary research methods.

Metode poučevanja in učenja:

Seminar in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Seminary and independent student's work.

Delež (v %) /

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit in pisna naloga (približno 16000) znakov).	30 70	Oral examination and written assignment (approximately 16000 signs).
---	------------------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

Darja Pavlič

PAVLIČ, Darja. Jezikovni obrat in slovenska eksperimentalna poezija. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2014, letn. 37, št. 1, str. 185-200, [292]. [COBISS.SI-ID [54911074](#)]

PAVLIČ, Darja. The relationship towards animals in romantic tradition and Jure Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 120-133. [COBISS.SI-ID [20295944](#)]

PAVLIČ, Darja. Jože Udovič in moderno podobe. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, dec. 2012, letn. 35, št. 3, str. 301-316. [COBISS.SI-ID [50795618](#)]

PAVLIČ, Darja. Pesniške, mentalne in druge podobe. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2010, letn. 33, št. 3, str. 235-249. [COBISS.SI-ID [44353634](#)]

PAVLIČ, Darja. Contextualizing contemporary Slovenian lyric poetry within literary history. *Slovene studies*, ISSN 0193-1075, 2009, vol. 31, no. 2, str. 161-170. [COBISS.SI-ID [18128392](#)]

Božena Tokarz

TOKARZ, Božena, KOS, Matevž (urednik). *Med destrukcijo in konstrukcijo : o poeziji Srečka Kosovela v kontekstu konstruktivizma*, (Zbirka Labirinti, 41). Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura, 2013. 255 str. ISBN 978-961-6717-88-5. [COBISS.SI-ID [268601856](#)]

TOKARZ, Božena. Zavest o literarni obliki in metafizijski učinek ustvarjanja. *Primerjalna književnost*, ISSN 0351-1189, 2011, letn. 34, št. 3, str. 243-261. [COBISS.SI-ID [47605346](#)]

TOKARZ, Božena. *Spotkania, Czasoprzestrzeń przekładu artystycznego*, (Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, nr. 2770). Wyd. 1. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2010. 274 str. ISBN 978-83-226-1935-3. [COBISS.SI-ID [45017442](#)]

Transversal Garden. In: *Space of a Garden – Space of Culture*. Eds. G. Gazda and M. Gołąb. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2008, 7-23.

TOKARZ, Božena. Literary history and its object. V: DOLINAR, Darko (ur.), JUVAN, Marko (ur.). *Writing literary history : selected perspectives from Central Europe*. Frankfurt am Main [etc.]: P. Lang, 2006, str. 103-115. [COBISS.SI-ID [25276205](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sodobno slovensko jezikoslovje
Course title:	Contemporary Slovene Linguistics

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija	2.	4.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Diachrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predmet je namenjen pregledu, obvladovanju temeljnih raziskovalnih področji in poznavanju novejših raziskovalnih dosežkov na naslednjih segmentih slovenskega jezika: a) leksikološkem, b) skladijskem, c) besediloslovno-pragmatičnem. *Leksikološki* vključuje pregled temeljnih teoretičnih raziskav besedotvornih, pomenoslovnih, terminoloških in frazeoloških sistemskih lastnosti sodobnega knjižnega jezika. *Skladijski* obsega skladijskopomenske vloge besednih vrst, skladijske teorije – njihovo uveljavljanje v slovenščini ter skladnja z besedotvornega in pretvorbne vidika. *Besediloslovno-pragmatični* vidik osvetljuje besedilo kot jezikovno-tematsko strukturo, s katero se izraža relativno omejen kompleks jezikovnih sredstev, tj. besedilne pojavnosti, le-te je mogoče preučevati v diskurzu. Poseben poudarek bo na razmerju med sistemom in funkcijo v govoru in besedilu.

The subject is designed for overview, mastering of the basic research fields and knowing the newer research successes in the following segments of Slovene language: a) lexicological, b) syntactic, c) word-science-pragmatic. *Lexicological* includes overview of the basic theoretic research of the word-formatting, terminological and phraseological system characteristics of contemporary literary language. *Syntactic* includes roles of the word sorts, syntactic theories – their effect in Slovene language and syntax from word-formatting and transformational view. *Word-science-pragmatic* view shows the text as linguistic-thematic structure with which a relatively limited linguistic tools, that is word phenomena, only they can be researched in discourse. Special emphasis is on the ratio between the system and function in speech and text.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marija Golden, 2001: *O jeziku in jezikoslovju*. 2. natis. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
[Michael Alexander Kirkwood](#) Halliday, 1996: *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold.
Mira Ivič Krajnc, 2005: *Besedilne značilnosti javne govorjene besede : na gradivu sej mariborskega Mestnega sveta*. Maribor: Slavistično društvo.
Tomo Korošec, 1998: *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas, 1998.
Jan Petr (ur.), 1986: *Mluvnice češtiny (MČ)*. Praha: Academia.
Irena Stramlijič Breznik, 2004: *Besednodružinski slovar slovenskega jezika : poskusni zvezek za iztočnice na B*. Maribor: Slavistično društvo.
Irena Stramlijič Breznik, 2005: *Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B*. *Slavistična revija* 53/4 (2005). 505-520.
Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.
Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS)*. Četrta prenovljena in razširjena izdaja. Maribor: Obzorja.
Drago Unuk, 2003: *Zlog v slovenskem jeziku*. Ljubljana: Slavistična knjižnica 7.
Alenka Valh Lopert, 2005: *Kultura govora na Radiu Maribor*. Maribor: Zora 36.
Ada Vidovič Muha, 1984: *Nova slovenska skladnja J. Toporišiča*. *Slavistična revija* 32/2. 142–155.
Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
Melita Zemljak Jontes, 2004: *Trajanje glasov štajerskega zabukovškega govora*. Maribor: Zora 30.
Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku: (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Cilji in kompetence:

- Prepoznavanje in poznavanje različnih jezikoslovnih teorij za obravnavana področja.
- Poznavanje in uporaba relevantnega jezikoslovnega izrazja.
- Usvojitev tudi bistvenih metodoloških znanj.

Predvideni študijski rezultati:

Objectives and competences:

- Recognizing and knowing different linguistic theories for given area
- Knowing and using relevant linguistic terminology.
- Mastering the crucial methodological knowledge.

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

- Poznavanje različnih jezikoslovnih teorij in metodoloških pristopov na obravnavanih področjih.
- Poznavanje in uporaba relevantnega domačega in tujega jezikoslovnega izrazja.
- Usvojitev tudi bistvenih metodoloških znanj za samostojno sestavo strokovnega članka, referata.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije z upoštevanjem teoretično-metodoloških zahtev strokovnega prispevka.

Knowledge and Understanding:

- Knowing different linguistic theories and methodological approaches in the given fields. Knowing and using the relevant domestic and foreign linguistic terminology.
- Mastering crucial methodological knowledge for independent composition of the professional article, paper.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to independent linguistic interpretation with regard to theoretical-methodological demands of a professional contribution.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanje (verbalno-tekstualne metode, razlaganje, pojasnjevanje, diskusija).
- Delo s teksti, zvočnimi posnetki.
- Uporaba ustreznih jezikovnih tehnologij za analizo govornih in pisnih besedil.

Learning and teaching methods:

- Lectures (verbal-textual methods, explaining, interpreting, discussion).
- Work with texts, sound recordings.
- Use of suitable linguistic technologies for the analysis of spoken and written texts.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
– ustni izpit	50	- oral examination
– seminarsko delo, projektno delo	50	- seminar work, project work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Mira Krajnc Ivič
KRAJNC IVIČ, Mira. Vera Blumenau Simonič v Münchenskih pismih staršem. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 269-289. [COBISS.SI-ID [19787272](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira, ŽELE, Andreja. Elipsa v dvogovornih in enogovornih besedilih = Ellipsis in dialogical and monological texts. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Globinska moč besede : red. prof. dr. Martini Orožen ob 80-letnici*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 80). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 468-478. [COBISS.SI-ID [18688264](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira. Jezikovnopragmatične analize v slovenistiki. V: GORJANC, Vojko (ur.). ŽELE, Andreja (ur.). *Izzivi sodobnega jezikoslovja*, (Zbirka Razprave FF). Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2010, str. 121-135. [COBISS.SI-ID [18192648](#)]

Andreja Žele
ŽELE, Andreja. Diateza v slovenščini. *Riječ*, ISSN 1330-917X, 2010, god. 16, sv. 3, str. 128-152. [COBISS.SI-ID [31371821](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ŽELE, Andreja. Konektorji v slovenščini. Zbornik Matice srpske za slavistiku, ISSN 0352-5007, 2012, 62, str. 59-69. [COBISS.SI-ID [50768482](#)]

ŽELE, Andreja. Elipsa med glagolsko intenco in besedilno koherenco : (izpust med glagolsko usmerjenostjo in besedilno soveznostjo). *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [117]-131. [COBISS.SI-ID [31096621](#)]

ŽELE, Andreja. Skladenjske posebnosti slovenščine v razmerjih glagol - vezljivost - stavčni vzorec. *Slavia Centralis*, 2011, letn. 4, št. 1, str. 48-68. [COBISS.SI-ID [32750637](#)]

ŽELE, Andreja. Glagoli na -irati v današnji slovenščini. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2011, letn. 59, št. 2, str. 213-227. [COBISS.SI-ID [46344546](#)]

ŽELE, Andreja. Pomenotvorne zmožnosti z vidika /de/terminologizacije (v slovenščini). V: LEDINEK, Nina (ur.), ŽAGAR, Mojca (ur.), HUMAR, Marjeta (ur.). *Terminologija in sodobna terminografija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009, str. 125-139. [COBISS.SI-ID [30662957](#)]

ŽELE, Andreja. *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*, (Zbirka Slovarji). Skrajšana knjižna izd. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 470 str. ISBN 978-961-254-315-0. [COBISS.SI-ID [257733120](#)]

ŽELE, Andreja. *Osnove skladnje: [skripta oz. študijski vodnik ob predavanjih]*. 1. ponatis. Ljubljana: samozal., 2010. 81 str., ilustr. ISBN 978-961-245-521-7. [COBISS.SI-ID [249704448](#)]

ŽELE, Andreja. *Slovenska besedilna skladnja z jezikovnosistemskega vidika - temeljni pojmi : učbenik*. 1. natis. Ljubljana: samozal., 2013. 129 str. ISBN 978-961-276-735-8. [COBISS.SI-ID [266996736](#)]

Irena Stramljič Breznik

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedotvorje predmetnopomenskih besed v Bohoričevi slovnici Zimske urice proste. *SlaviaCentralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2008, letn. 1, št. 2, str. 67-76. [COBISS.SI-ID [16836360](#)]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Samostalniška tvorbeni (a)tipika Pohlinovega Besedisha za imena oseb. V: OREL, Irena (ur.). Novi pogledi na filološko delo o. Marka Pohlina in njegov čas : ob 80-letnici prof. dr. Martine Orožen in 85-letnici akad. prof. dr. Jožeta Toporišiča. 1. izd. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 264-274. [COBISS.SI-ID [19962120](#)]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedotvorni procesi slovenskega jezika na prelomu stoletja z vidika Pleteršnikove slovarske oznake novoknjižno = Word formationprocessofthe Slovene language at theturnofthecenturyaccording to themarker 'novoknjižno' in Pleteršnik's dictionary. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Izzivi sodobnega slovenskega slovaropisja*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 75). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 373-383. [COBISS.SI-ID [18621704](#)]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedna družina bog v slovenskih biblijskih prevodih 16. stoletja. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Reformacija na Slovenskem : (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 27). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2010, str. 441-450. http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp27/34_StramljicBreznik.pdf. [COBISS.SI-ID [18001928](#)].

Melita Zemljak Jontes

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2010: Kritični jezikovnokulturni vpogled v oddaje televizije Slovenija. V: ZUPAN SOSIČ, Alojzija (ur.). *Sodobna slovenska književnost : (1980-2010)*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 29). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 393–402. http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp29/53_Zemljak.pdf. [COBISS.SI-ID [17997832](#)]

VALH LOPERT, Alenka, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2012: Jezikovna odstopanja od knjižne norme v spisih dijakov dvojezične gimnazije v Celovcu. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Slavistika v regijah - Koper*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, ISSN 1408-3043, 23). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije: Znanstvena založba Filozofske Fakultete. 116–123. <http://641.gvs.arnes.si/sds.html>. [COBISS.SI-

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ID [19657736](#)

ZEMPLJAK JONTES, Melita, 2013: Oblikoslovna raznolikost v sevniško-krškem govoru glede na (ne)mestno okolje. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC. 207–219. [COBISS.SI-ID [20382984](#)]

ZEMPLJAK JONTES, Melita, 2014: *Jezikovna kultura v teoriji in (šolski) praksi*. Maribor: Študentska založba Litera.

Branislava Vičar

VIČAR, Branka. Koncept narave v Jamnici : ekokritični diskurzivni pristop. V: BOROVIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 123-137, ilustr. [COBISS.SI-ID [18421512](#)]

VIČAR, Branka. Moralna vrednost živali v diskurzu biotske raznovrstnosti. V: KRANJC, Simona (ur.). *Meddisciplinarnost v slovenistiki*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 30). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2011, str. 509-514.

<http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp30/Zbornik/Vicar.pdf>. [COBISS.SI-ID [18785288](#)]

VIČAR, Branka. Angela Vode med liberalnim in socialističnim feminizmom. *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 2/3, str. 779-796, portret. [COBISS.SI-ID [1280901](#)]

VIČAR, Branka. The problematization of violence against animals in Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 39-62. [COBISS.SI-ID [20306696](#)]

VIČAR, Branka. "Si kdaj videl svobodnega konja?" Filozofski kontekst animalistične etike v poeziji Jureta Detele in Miklavža Komelja. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 35-45. http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/49_SSJLK/vicar.pdf. [COBISS.SI-ID [52290146](#)]

Drago Unuk

1. UNUK, Drago. Zemljiška imena v Črešjovi grabi in Strmcu (Stoperce v Halozah). V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Besedoslovne lastnosti slovenskega jezika : slovenska zemljepisna imena*. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije; Pišce: Društvo Pleteršnikova domačija, 2004, str. 194-201. [COBISS.SI-ID 13480968].

2. UNUK, Drago. Leksikalna izrazna sredstva. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Besedoslovne lastnosti slovenskega knjižnega jezika in narečij*, (Zora, 28). Maribor: Slavistično društvo, 2004, str. 300-314. [COBISS.SI-ID 13450760].

3. UNUK, Drago. Lastnosti kulturne krajine v toponimih, s poudarkom na mikrotoponimih in zemljiških imenih, in čakavščina na območju južne Slovenije = Cultural landscape terms in toponyms, with special emphasis on place and field, and Chakavian dialect of Southern Slovenia. V: OLOŠTIK, Martin (ur.). *Jednotlivé a všeobecné v onomastike*, (Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešoviensis, Jazykovedny zborník, č. 39 (AFPh UP 350/431)). 1. vyd. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012, str. 191-201, ilustr. [COBISS.SI-ID 19611144].

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sodobno slovensko jezikoslovje
Course title:	Contemporary Slovene Linguistics

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Sinhronija	1.	1.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language - Synchrony	1.	1.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
20				10	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik
 Red. prof. dr. Andreja Žele
 izr. prof. dr. Melita Zemljak Jontes
 Doc. dr. Drago Unuk
 Izr. prof. dr. Mira Krajnc Ivič
 Doc. dr. Branislava Vičar

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:
Predhodna znanja iz slovenskega jezika.	Previous knowledge of Slovene language.

Vsebina: **Content (Syllabus outline):**

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predmet je namenjen pregledu, obvladovanju temeljnih raziskovalnih področji in poznavanju novejših raziskovalnih dosežkov na naslednjih segmentih slovenskega jezika: a) leksikološkem, b) skladijskem, c) besediloslovno-pragmatičnem. *Leksikološki* vključuje pregled temeljnih teoretičnih raziskav besedotvornih, pomenoslovnih, terminoloških in frazeoloških sistemskih lastnosti sodobnega knjižnega jezika. *Skladijski* obsega skladijskopomenske vloge besednih vrst, skladijske teorije – njihovo uveljavljanje v slovenščini ter skladnja z besedotvornega in pretvorbne vidika. *Besediloslovno-pragmatični* vidik osvetljuje besedilo kot jezikovno-tematsko strukturo, s katero se izraža relativno omejen kompleks jezikovnih sredstev, tj. besedilne pojavnosti, le-te je mogoče preučevati v diskurzu. Poseben poudarek bo na razmerju med sistemom in funkcijo v govoru in besedilu.

The subject is designed for overview, mastering of the basic research fields and knowing the newer research successes in the following segments of Slovene language: a) lexicological, b) syntactic, c) word-science-pragmatic. *Lexicological* includes overview of the basic theoretic research of the word-formatting, terminological and phraseological system characteristics of contemporary literary language. *Syntactic* includes roles of the word sorts, syntactic theories – their effect in Slovene language and syntax from word-formatting and transformational view. *Word-science-pragmatic* view shows the text as linguistic-thematic structure with which a relatively limited linguistic tools, that is word phenomena, only they can be researched in discourse. Special emphasis is on the ratio between the system and function in speech and text.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marija Golden, 2001: *O jeziku in jezikoslovju*. 2. natis. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
[Michael Alexander Kirkwood](#) Halliday, 1996: *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold.
Mira Ivič Krajnc, 2005: *Besedilne značilnosti javne govorjene besede : na gradivu sej mariborskega Mestnega sveta*. Maribor: Slavistično društvo.
Tomo Korošec, 1998: *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas, 1998.
Jan Petr (ur.), 1986: *Mluvnice češtiny (MČ)*. Praha: Academia.
Irena Stramliječ Breznik, 2004: *Besednodružinski slovar slovenskega jezika : poskusni zvezek za iztočnice na B*. Maribor: Slavistično društvo.
Irena Stramliječ Breznik, 2005: *Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B*. *Slavistična revija* 53/4 (2005). 505-520.
Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.
Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS). Četrta prenovljena in razširjena izdaja*. Maribor: Obzorja.
Drago Unuk, 2003: *Zlog v slovenskem jeziku*. Ljubljana: Slavistična knjižnica 7.
Alenka Valh Lopert, 2005: *Kultura govora na Radiu Maribor*. Maribor: Zora 36.
Ada Vidovič Muha, 1984: *Nova slovenska skladnja J. Toporišiča*. *Slavistična revija* 32/2. 142–155.
Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
Melita Zemljak Jontes, 2004: *Trajanje glasov štajerskega zabukovškega govora*. Maribor: Zora 30.
Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku: (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Cilji in kompetence:

- Prepoznavanje in poznavanje različnih jezikoslovnih teorij za obravnavana področja.
- Poznavanje in uporaba relevantnega jezikoslovnega izrazja.
- Usvojitev tudi bistvenih metodoloških znanj.

Predvideni študijski rezultati:

Objectives and competences:

- Recognizing and knowing different linguistic theories for given area
- Knowing and using relevant linguistic terminology.
- Mastering the crucial methodological knowledge.

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

- Poznavanje različnih jezikoslovnih teorij in metodoloških pristopov na obravnavanih področjih.
- Poznavanje in uporaba relevantnega domačega in tujega jezikoslovnega izrazja.
- Usvojitev tudi bistvenih metodoloških znanj za samostojno sestavo strokovnega članka, referata.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije z upoštevanjem teoretično-metodoloških zahtev strokovnega prispevka.

Knowledge and Understanding:

- Knowing different linguistic theories and methodological approaches in the given fields. Knowing and using the relevant domestic and foreign linguistic terminology.
- Mastering crucial methodological knowledge for independent composition of the professional article, paper.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to independent linguistic interpretation with regard to theoretical-methodological demands of a professional contribution.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanje (verbalno-tekstualne metode, razlaganje, pojasnjevanje, diskusija).
- Delo s teksti, zvočnimi posnetki.
- Uporaba ustreznih jezikovnih tehnologij za analizo govornih in pisnih besedil.

Learning and teaching methods:

- Lectures (verbal-textual methods, explaining, interpreting, discussion).
- Work with texts, sound recordings.
- Use of suitable linguistic technologies for the analysis of spoken and written texts.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
– ustni izpit	50	- oral examination
– seminarsko delo, projektno delo	50	- seminar work, project work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Mira Krajnc Ivič
KRAJNC IVIČ, Mira. Vera Blumenau Simonič v Münchenskih pismih staršem. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Slovenski jezik v stiku evropskega podonavskega in alpskega prostora*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, ISSN 1408-7464, 93). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2013, str. 269-289. [COBISS.SI-ID [19787272](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira, ŽELE, Andreja. Elipsa v dvogovornih in enogovornih besedilih = Ellipsis in dialogical and monological texts. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Globinska moč besede : red. prof. dr. Martini Orožen ob 80-letnici*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 80). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 468-478. [COBISS.SI-ID [18688264](#)]

KRAJNC IVIČ, Mira. Jezikovnopragmatične analize v slovenistiki. V: GORJANC, Vojko (ur.). ŽELE, Andreja (ur.). *Izzivi sodobnega jezikoslovja*, (Zbirka Razprave FF). Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2010, str. 121-135. [COBISS.SI-ID [18192648](#)]

Andreja Žele
ŽELE, Andreja. Diateza v slovenščini. *Riječ*, ISSN 1330-917X, 2010, god. 16, sv. 3, str. 128-152. [COBISS.SI-ID [31371821](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ŽELE, Andreja. Konektorji v slovenščini. Zbornik Matice srpske za slavistiku, ISSN 0352-5007, 2012, 62, str. 59-69. [COBISS.SI-ID [50768482](#)]

ŽELE, Andreja. Elipsa med glagolsko intenco in besedilno koherenco : (izpust med glagolsko usmerjenostjo in besedilno soveznostjo). *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [117]-131. [COBISS.SI-ID [31096621](#)]

ŽELE, Andreja. Skladenjske posebnosti slovenščine v razmerjih glagol - vezljivost - stavčni vzorec. *Slavia Centralis*, 2011, letn. 4, št. 1, str. 48-68. [COBISS.SI-ID [32750637](#)]

ŽELE, Andreja. Glagoli na -irati v današnji slovenščini. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2011, letn. 59, št. 2, str. 213-227. [COBISS.SI-ID [46344546](#)]

ŽELE, Andreja. Pomenotvorne zmožnosti z vidika /de/terminologizacije (v slovenščini). V: LEDINEK, Nina (ur.), ŽAGAR, Mojca (ur.), HUMAR, Marjeta (ur.). *Terminologija in sodobna terminografija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009, str. 125-139. [COBISS.SI-ID [30662957](#)]

ŽELE, Andreja. *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*, (Zbirka Slovarji). Skrajšana knjižna izd. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 470 str. ISBN 978-961-254-315-0. [COBISS.SI-ID [257733120](#)]

ŽELE, Andreja. *Osnove skladnje: [skripta oz. študijski vodnik ob predavanjih]*. 1. ponatis. Ljubljana: samozal., 2010. 81 str., ilustr. ISBN 978-961-245-521-7. [COBISS.SI-ID [249704448](#)]

ŽELE, Andreja. *Slovenska besedilna skladnja z jezikovnosistemskega vidika - temeljni pojmi : učbenik*. 1. natis. Ljubljana: samozal., 2013. 129 str. ISBN 978-961-276-735-8. [COBISS.SI-ID [266996736](#)]

Irena Stramljič Breznik

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedotvorje predmetnopomenskih besed v Bohoričevi slovnici Zimske urice proste. *SlaviaCentralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2008, letn. 1, št. 2, str. 67-76. [COBISS.SI-ID [16836360](#)]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Samostalniška tvorbeni (a)tipika Pohlinovega Besedisha za imena oseb. V: OREL, Irena (ur.). Novi pogledi na filološko delo o. Marka Pohlina in njegov čas : ob 80-letnici prof. dr. Martine Orožen in 85-letnici akad. prof. dr. Jožeta Toporišiča. 1. izd. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 264-274. [COBISS.SI-ID [19962120](#)]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedotvorni procesi slovenskega jezika na prelomu stoletja z vidika Pleteršnikove slovarske oznake novoknjižno = Word formationprocessofthe Slovene language at theturnofthecenturyaccording to themarker 'novoknjižno' in Pleteršnik's dictionary. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Izzivi sodobnega slovenskega slovaropisja*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 75). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2011, str. 373-383. [COBISS.SI-ID [18621704](#)]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Besedna družina bog v slovenskih biblijskih prevodih 16. stoletja. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Reformacija na Slovenskem : (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 27). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2010, str. 441-450. http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp27/34_StramljicBreznik.pdf. [COBISS.SI-ID [18001928](#)].

Melita Zemljak Jontes

ZEMLJAK JONTES, Melita, 2010: Kritični jezikovnokulturni vpogled v oddaje televizije Slovenija. V: ZUPAN SOSIČ, Alojzija (ur.). *Sodobna slovenska književnost : (1980-2010)*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 29). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 393–402. http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp29/53_Zemljak.pdf. [COBISS.SI-ID [17997832](#)]

VALH LOPERT, Alenka, ZEMLJAK JONTES, Melita, 2012: Jezikovna odstopanja od knjižne norme v spisih dijakov dvojezične gimnazije v Celovcu. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Slavistika v regijah - Koper*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, ISSN 1408-3043, 23). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije: Znanstvena založba Filozofske Fakultete. 116–123. <http://641.gvs.arnes.si/sds.html>. [COBISS.SI-

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ID [19657736](#)

ZEMPLJAK JONTES, Melita, 2013: Oblikoslovna raznolikost v sevniško-krškem govoru glede na (ne)mestno okolje. V: WEISS, Peter (ur.). *Dialektološki razgledi*, (Jezikoslovni zapiski, ISSN 0354-0448, 19, 2013, št. 2). Ljubljana: Založba ZRC. 207–219. [COBISS.SI-ID [20382984](#)]

ZEMPLJAK JONTES, Melita, 2014: *Jezikovna kultura v teoriji in (šolski) praksi*. Maribor: Študentska založba Litera.

Branislava Vičar

Branislava Vičar

VIČAR, Branka. Koncept narave v Jamnici : ekokritični diskurzivni pristop. V: BOROVIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, ISSN 0021-6933, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, letn. 55, št. 3/4, str. 123-137, ilustr. [COBISS.SI-ID [18421512](#)]

VIČAR, Branka. Moralna vrednost živali v diskurzu biotske raznovrstnosti. V: KRANJEC, Simona (ur.). *Meddisciplinarnost v slovenistiki*, (Obdobja, Simpozij, = Symposium, 30). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2011, str. 509-514.

<http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp30/Zbornik/Vicar.pdf>. [COBISS.SI-ID [18785288](#)]

VIČAR, Branka. Angela Vode med liberalnim in socialističnim feminizmom. *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 2/3, str. 779-796, portret. [COBISS.SI-ID [1280901](#)]

VIČAR, Branka. The problematization of violence against animals in Detela's poetry. V: KERNEV-ŠTRAJN, Jelka (ur.), OSOJNIK, Iztok (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Ecology through poetry : the right to live*. Calcutta: Sampark, 2013, str. 39-62. [COBISS.SI-ID [20306696](#)]

VIČAR, Branka. "Si kdaj videl svobodnega konja?" Filozofski kontekst animalistične etike v poeziji Jureta Detele in Miklavža Komelja. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 35-45. http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/49_SSJLK/vicar.pdf. [COBISS.SI-ID [52290146](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Starejša književnost 1 (Modul Starejša književnost 1)
Course title:	Older Literature 1 (Module Older Literature 1)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			20	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer: Izred. prof. dr. Blanka Bošnjak

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene študijske obveznosti iz 1.semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

1. Problematizacija literarnih plasti v starejši slovenski rokopisni in književni ustvarjalnosti ter pojmov predliterarnosti in literarnosti.
2. Posebna vloga književnosti v kulturno-zgodovinskem kontekstu na slovenskem etničnem ozemlju, ki je bila v starejših obdobjih v funkciji cerkvenih, ideoloških, socialnih in nacionalnih potreb.
3. Pregled stilotvornih procesov, ki so posledica razvoja besedne umetnosti v povezavi s kulturno-zgodovinskim dogajanjem na slovenskem etničnem

Content (Syllabus outline):

1. Problematisation of the layers in the older Slovene manuscript and literary creativity and of terms pre literal and literal.
2. Special role of literature in cultural historic context in Slovene ethnic territory which in older periods was in function of church, idea, social and national needs.
3. Review of processes which are the result of literary art development in connection to cultural historic events in Slovene ethnic territory until Romantic.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ozemlju do romantike.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Kozma Ahačič, 2007: *Zgodovina misli o jeziku in književnosti na Slovenskem: protestantizem*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Rita Copeland, 1995: *Rhetoric, hermeneutics and translation in the Middle Ages*. Cambridge – New York: Cambridge University Press.
Igor Grdina, 2003: *Poti v zgodovino*. Ljubljana: Založba ZRC.
Jože Koruza, 1991: *Slovstvene študije*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. Znanstveni inštitut.
Heinrich Lausberg, 1990: *Handbuch der literarischen Rhetorik*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag.
Jože Pogačnik, 1990: *Starejše slovensko slovstvo*. Ljubljana.
Primož Simoniti, 1979: *Humanizem na Slovenskem in slovenski humanisti do srede XVI. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.

Cilji in kompetence:

1. Razumevanje procesov v starejši slovenski rokopisni in književni ustvarjalnosti ter pojmov predliterarnosti in literarnosti.
2. Poznavanje posebne vloge književnosti v kulturno-zgodovinskem kontekstu na slovenskem etničnem ozemlju.
3. Poznavanje in razumevanje stilotvornih procesov kot posledice razvoja besedne umetnosti v povezavi s kulturno-zgodovinskim dogajanjem na slovenskem etničnem ozemlju do romantike.

Objectives and competences:

1. Understanding the processes in the older Slovene manuscript and literary creativity and pre literary and literary notions.
2. Knowing special role of literature in cultural historic context in Slovene ethnic territory.
3. Knowing and understanding style forming processes as consequences of literary art development in connection with cultural historic happening in Slovene ethnic territory until Romantic.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Poznavanje širšega in ožjega kulturno-zgodovinskega ter slovstvenega območja starejše književnosti kakor tudi razumevanje stilotvornih procesov, ki izhajajo iz zgodovinskega konteksta nastanka in razvoja starejše književnosti na slovenskem etničnem ozemlju.
Sposobnost smiselne izbire in uporabe domače ter tuje strokovne literature in virov v okviru študija starejše slovenske književnosti, pri čemer se pričakuje samostojna strokovna, jezikovna in pravopisna usposobljenost.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Acquaintance with broader and narrower historic and linguistic field of the older literature as well as understanding style forming processes which stem from context of historic appearing and development of older literature in Slovene territory.
Capability of sensible choice and use of domestic and foreign professional literature and sources within the older literature study. Students are expected to be independently qualified in professional, language and orthographic fields.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Strokovno-znanstveno izražanje vsebin starejše književnosti, obvladanje reševanja problemov v kontekstu starejše književnosti, suverena predstavitev ključnih spoznanj in spretnost argumentiranja obravnavanega študijskega področja.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Professionally scientific expressing of the older literature contents, the ability to solve problems of older literature context, sovereign presentation of the key findings and skill of argued treatment of the study field.

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- *poučevanja*: znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična in interpretacijska metoda.
- *učenja*: formalnogične metode - analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

Learning and teaching methods:

Methods:

- *Teaching*: scientific methods: historical, comparative, formal analytical and interpretative method.
- *learning*: formal logical methods - analysis, synthesis, deduction, induction, description.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Ustno izpraševanje

100

Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Blanka Bošnjak

BOŠNJAK, Blanka. Baročna pridiga skozi optiko sodobne slovenske kratke proze. V: KRAKAR-VOGEL, Boža (ur.). *Književnost v izobraževanju - cilji, vsebine, metode = Literature in education - aims, content, methods = Literatura v processe obučanja - celi, sodržanje, metody : povzetki predavanj = summaries = rezjume dokladov : mednarodni znanstveni simpozij, Ljubljana 16.-18. november 2006*, (Obdobja, Metode in zvrsti, 25). V Ljubljani: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2006, str. 13. [COBISS.SI-ID [15049992](#)]

BOŠNJAK, Blanka. Diskurzivne prvine v izbranih Trubarjevih predgovorih in pismih. *Slavia Centralis*, ISSN 1855-6302. [Tiskana izd.], 2008, letn. 1, št. 1, str. 63-72. [COBISS.SI-ID [16836872](#)]

BOŠNJAK, Blanka. Vodnikovo prozno delo. *Jezik in slovstvo*, ISSN 0021-6933. [Tiskana izd.], 2010, letn. 55, št. 1/2, str. 61-75. [COBISS.SI-ID [43842402](#)]

BOŠNJAK, Blanka. Slomškova pridiga skozi optiko pripovednih postopkov. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Večno mladi Htinj : ob 80-letnici Janka Čara*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 83). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2012, str. 212-218. [COBISS.SI-ID [18944520](#)]

BOŠNJAK, Blanka, 2014: Recepcija slovstvenega dela Leopolda Volkmerja: pomen za vzhodnoštajersko književnost. V: ŽBOGAR, Alenka (ur.). *Recepcija slovenske književnosti : mednarodni znanstveni simpozij, Ljubljana 13.-15. november 2014*, (Obdobja 33). V Ljubljani: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Starejša književnost 2 (Modul Starejša književnost 2)
Course title:	Older Literature 2 (Module Older Literature 2)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenska književnost	2.	3.
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Literature	2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija – ID	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			20	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
 Dinamika slovenske književnosti 19. stoletja kaže pestro podobo. Gre namreč za izjemen vzpon te književnosti in njen ploden literarni ter duhovni stik z dogajanjem po Evropi pa tudi za porive v smer didaktičnosti. Tako stanje izpričujejo že sami literarni programi oz. književne ideje, ki so v tem času nastale. Oboje je zgodovinsko utemeljeno – vpetost slovenske književnosti v evropski prostor ter hkratna idejna in formalnostilna posebnost kažeta na njeno vitalnost in notranjo sposobnost, didaktična usmerjenost pa izraža njeno odgovornost in prizadevnost vključiti se v takrat zelo

Content (Syllabus outline):
 Dynamics of the 19th century Slovene literature presents a vivid image. It shows an extraordinary ascent and fruitful literary and spiritual contact with happening in Europe and strivings in direction of didactics. This state proves the literary programs themselves, ie. literary ideas which have appeared during that period. Both is historically based – the Slovene literature's integration in European space and simultaneous idea and formal particularity point out its vitality and inner capability, didactic orientation expresses its responsibility and attempts to involve itself into at that time very actual general strivings to

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

aktualna splošna prizadevanja konstituirati Slovence kot narod. Bistvena za študij je izbira poglavij, in sicer tako, da le-ta tvorijo problemsko zaključeno področje, da so dovolj reprezentativna tako na metodološki kot na literarno-zgodovinski ravni ter po svojih formalnostilnih določnicah kažejo razmerje do širšega evropskega prostora. Poudarki predmeta bodo na Prešernovi sintezi klasike in romantike, na uveljavitvi akcentuacijskega verznege sistema, na primerjalni analizi evropskih romantičnih pesnitev ter na konstituiranju pripovedništva, pomenu kratke proze in na analizi različnih programskih načel.

constitute Slovenes as a nation. Essential for study is the chapters' selection in a way that they form problem rounded field, that they are sufficiently representative on levels of methodology and literary history and by its formal determinants present relation to broader European space. Subject will emphasize Prešeren's synthesis of classic and Romantic, putting into force the accentuation verse system, comparative analysis of European romantic poems and constituting of narration, significance of short prose and analyzing various program principles.

Temeljni literatura in viri / Readings:

France Bernik, 1979: *Simon Jenko*. Ljubljana: Partizanska knjiga.
France Bernik, 2004: *Simon Jenko*. Monografija. Maribor: Litera.
Marjan Dolgan, 1990: *Slovenski literarni programi in manifesti*. Ljubljana: MK.
Jože Faganel, Darko Dolinar (ur.), 2002: *France Prešeren – kultura – Evropa*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Miran Hladnik, 1990: *Slovenska kmečka povest*. Ljubljana: Prešernova družba.
Miran Hladnik (ur.), 2006: *Preseganje meje*. Ljubljana: SDS.
Mako Juvan (ur.), 2002: *Romantična pesnitev*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti FF.
Matjaž Kmecl, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: MK.
Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: DZS.
Gregor Kocjan, 1995: *Zapiski o starejši slovenski povesti*. Ljubljana: Mihelač.
Jože Koruza, 1997: *Slovenska dramatika od začetkov do sodobnosti*. Ljubljana: Mihelač.
Janko Kos, 1970: *Prešeren in evropska romantika*. Ljubljana: DZS.
Janko Kos, 2002: *Prešeren in krščanstvo*. Ljubljana: SM.
Boris Paternu, 1962: *Estetske osnove Levstikove literarne kritike*. Ljubljana: Slovenska matica.
Boris Paternu, 1976, 1977: *France Prešeren in njegovo pesniško delo I in II*. Ljubljana: MK.
Boris Paternu, 1989: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Ljubljana: MK.
Boris Paternu, 1993: *Razpotja slovenske proze*. Novo mesto: Dolenjska založba.
Boris Paternu (ur.), 1997: *Sonet in sonetni venec*. Ljubljana: FF, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Seminar slovenskega jezika, literature in kulture.
Boris Paternu, 2001: *Književne študije*. Ljubljana: Gyrus.
Jože Pogačnik, 1963: *Stritarjev literarni nazor*. Ljubljana: Slovenska matica.
Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost 1*. Ljubljana: DZS.

Cilji in kompetence:

Cilje tega predmeta se da strniti v dve poglavitni skupini, in sicer: a) književna dela odsevajo značilne idejne in estetske potenciale, ki jih je slovenski človek sprejemal, zavračal, razvijal ali izoblikoval sam; b) književnoznanstvena preučevanja oblikujejo vidike, s katerimi bo, ob ustrezni literarnoumetniški senzibilnosti, študent spoznal genezo in formacijo književnega korpusa, nastalega med Slovenci.

Objectives and competences:

This subject's objectives can be condensed into two groups: a) literary works reflect specific idea and aesthetic potentials, accepted, rejected or developed by Slovene himself; b) literary scientific studies form aspects by which student, if adequately sensible, recognize the genesis and formation of the literary corpus created in Slovenia.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

Študent zna prepoznati, analizirati in interpretirati značilne teme in literarne postopke v sodobni evropski književnosti; razume povezanost literature s širšimi kulturnimi in družbenimi pojavi.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Predmet je zamišljen kot samostojen in celovit uvid v problematiko. Glede na to se pričakuje, da bodo študenti spoznanja prenašali na druga literarno-zgodovinska področja. Eden od namenov je tudi razumevanje literarnih, kulturnih in duhovnih stikov, ki smo jih Slovenci imeli v srednjeevropskem prostoru

Knowledge and Understanding:

Student can recognize, analyze and interpret themes characteristic for literary procedures in contemporary European literature, he/she understands connection of literature with broader cultural and social phenomena.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Subject is conceived as an independent and wholesome insight into the problematic. Regarding that students are expected to transfer their knowledge to other literary historic fields. One among intentions is to acquire understanding of literary, cultural and spiritual contacts that Slovenes have had in Middle European space.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih, seminarjih in seminarskih vajah. Kritičen študij navedene in druge literature.

Learning and teaching methods:

Lectures include student stimulation to problem approach and solving pre planned specific problems. Active presence in lectures, seminars and seminary exercises. Critical study of listed and other literature.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit,
seminarsko delo

60
40

Written examination,
seminary paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

Miran Štuhec

ŠTUHEC, Miran. Slovenska i hrvatska publicistika Zofke Kveder. *Riječ*, ISSN 1330-917X, 2008, god. 14, sv. 2, str. 239-250.

ŠTUHEC, Miran. Literarni nazor Iva Brnčiča. *Riječ*, ISSN 1330-917X, 2007, god. 13, sv. 1, str. 180-186.

ŠTUHEC, Miran. Esejstika Ivana Cankarja. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], jul.-sep. 2006, letn. 54, št. 3, str. 407-419.

ŠTUHEC, Miran. Miselna proza Vladimirja Bartola. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2006, letn. 54, št. 4, str. [627]-638.

ŠTUHEC, Miran. Kersnikova Elza na poti od guvernante do poslančeve žene. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], 1998, let. 46, št. 3, str. [183]-193.

Jožica Čeh Steger

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID [65327105](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Ekologizacija literarne vede in ekokritika. *Slavistična revija*, ISSN 0350-6894. [Tiskana izd.], apr.-jun. 2012, letn. 60, št. 2, str. 199-212. http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2012_2_05.pdf. [COBISS.SI-ID [19293960](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

ČEH STEGER, Jožica. Gewaltphänomene in der slowenischen Literatur : die Kriegsgewalt und die Gewissensfragen. V: BURLON, Laura (ur.). *Verbrechen - Fiktion - Vermarktung : Gewalt in den zeitgenössischen slavischen Literaturen*. Potsdam: Universitätsverlag, 2013, str. 197-210. <http://opus.kobv.de/ubp/volltexte/2014/6887/pdf/verbrechen.pdf>. [COBISS.SI-ID [20342280](#)]

ČEH STEGER, Jožica. Die zerstörte Dorfidylle an der österreichisch-slowenischen Grenze : Maja Haderlaps Engel des Vergessens. V: NELL, Werner (ur.). *Imaginäre Dörfer : Zur Wiederkehr des Dörflichen in Literatur, Film und Lebenswelt*, (Rurale Topografien, Bd. 1). Bielefeld: Transcript, cop. 2014, str. 339-355. [COBISS.SI-ID [20727816](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Značilnosti jezikovnega razvoja
Course title:	The course of language acquisition

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenistične študije (3. stop.)	Slovenski jezik – Diahronija	2.	4..
Slovene Language Studies (3 rd Degree)	Slovene Language – Diachrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenе obveznosti prvega letnika doktorskega študija skladno s predmetnikom.

Prerequisites:

Accomplished obligatory assignments of the first year of study according to the study programm.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Predmet z aktualnih vsebinskih in metodoloških vidikov obravnava značilnosti in potek usvajanja prvega, drugega in tujega jezika. Poudarja naslednje vsebine.

- Nevrološko-kognitivne osnove za proces usvajanja jezika.
- Vpliv tipoloških, okoljskih in medkulturnih dejavnikov na proces usvajanja jezika.
- Značilnosti vmesnih jezikov učencev (s poudarkom na nemščini kot enem izmed soudeleženih jezikov).
- Večjezičnost, zgodnje in kasnejše učenje tujega jezika (s poudarkom na nemščini kot enem izmed soudeleženih jezikov).
- Raziskovanje jezikovnih napak in njihov prispevek pri razlagi razvojnih poti jezika (s poudarkom na nemščini kot enem izmed soudeleženih jezikov).

In using contemporary research and methodology models this subject deals with the characteristics of first, second and foreign language acquisition development. The following contents are highlighted:

- Neuro-cognitive processes during language acquisition.
- The influence of typological, environmental and intercultural factors operating on the language acquisition process.
- The characteristics of interlanguages (with emphasis on German as one of the involved languages).
- Bi- and multilingualism, early and late foreign language acquisition (with emphasis on German as one of the involved languages).
- Research on language errors with emphasis on their value for the explanation of different developmental paths in language acquisition (with emphasis on German as one of the involved languages).

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Müller, N., Kupisch, T., Schmitz, K., Cantone, K. 2006: *Einführung in die Mehrsprachigkeitsforschung*, Narr, Tübingen.
- Voeikova, M. D., Dressler, W. U. 2006: *Pre- and protomorphology*. Lincom, München.
- Wode, H. 1993: *Psycholinguistik: eine Einführung in die Lehr- und Lernbarkeit von Sprachen*, Max Hueber Verlag, Ismaning.
- Zangl, R. 1998: *Dynamische Muster in der sprachlichen Ontogenese. Bilingualismus, Erst- und Fremdsprachenerwerb*, Narr, Tübingen.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta so:

- seznaniti s pomembnimi dejavniki in procesi, ki se prepletajo pri usvajanju naravnih jezikov,
- seznaniti z značilnimi razvojnimi potmi pri usvajanju prvega, drugega ali tujega jezika,
- seznaniti z razlagami aktualnih raziskovalnih pristopov o razvojnih poteh pri usvajanju jezika,
- razpravljati o donosu izbranih raziskovalnih pristopov pri reševanju jezikoslovnih problemov.

Objectives and competences:

The objectives of the subject:

- to make the students familiar with important interlacing factors and processes in the acquisition of natural languages,
- to make the students acquainted with characteristic developmental stages and paths in first, second and foreign language acquisition,
- to make the students familiar with the explanatory power of contemporary research paradigms in the field of language acquisition theory,
- to discuss the contributions of research paradigms on solving selected linguistic problems.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent:

- razumel prepletenost raznovrstnih dejavnikov pri procesu usvajanja naravnih jezikov,
- razumel značilne zglede razvojnih poti v prvem, drugem ali tujem jeziku,
- razumel prispevek aktualnih raziskovalnih pristopov pri razlagi izbranih jezikovnih zgledeov
- znal uporabiti pridobljeno znanje pri svojem individualnem raziskovalnem delu.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- spretnost sporazumevanja (pisno in ustno izražanje),
- spretnost uporabe informacijskih virov in tehnologij,
- spretnost reševanja problemov.

Knowledge and Understanding:

On completion of the course the student will be able:

- to demonstrate knowledge of the interconnection of different factors involved in the acquisition of natural languages,
- to understand characteristic cases of developmental paths in first, second and foreign language acquisition,
- to understand the explanative power of contemporary research paradigms in the case of selected developmental data,
- to apply this knowledge to his/her individual research project.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Communication skills (writing and oral skills of expression),
- Information Technology related skills (information retrieval, use of linguistic software),
- Problem solving (analysis of linguistic problems).

Metode poučevanja in učenja:

Seminar

Learning and teaching methods:

seminar

Načini ocenjevanja:

sprotne priprave
seminarska naloga

Delež (v %) /
Weight (in %)

30
70

Assessment:

homework assignments and active participation
seminar paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

Teodor Petrič

PETRIČ, Teodor. Experimentelle Studie zum Verständnis des bestimmten Artikels im Deutschen als Fremdsprache. *Jezikoslovje*, ISSN 1331-7202, 2012, 13, [br.] 3, str. 735-756. [COBISS.SI-ID [19663624](#)]

PETRIČ, Teodor. Da liegt der Hase im Pfeffer : über das Verstehen idiomatischer Phraseme im Deutschen als Fremdsprache. V: KONECNY, Christine (ur.), HALLSTEINSÓTTIR, Erla (ur.), KACJAN, Brigita (ur.). *Phraseologie im Sprachunterricht und in der Sprachendidaktik = Phraseology in language teaching and in language didactics*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 94). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2013, str. 45-69, preglednice. [COBISS.SI-ID [20359944](#)]

PETRIČ, Teodor. Modeli kognitivne obdelave kompleksnih slovarskih enot na primeru nemških in slovenskih frazemov. V: JESENŠEK, Vida (ur.). *Frazeologija nemškega jezika z vidikov kontrastivnega in uporabnega jezikoslovja = Phraseology of the German language from the perspective of contrastive and applied linguistics*. Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za germanistiko, 2014, str. 180-278, ilustr. [COBISS.SI-ID [20581384](#)]

PETRIČ, Teodor. Multifaktorielle analyse der rezeptiven Verarbeitung von idiomatischen Phrasemen im Deutschen als Fremdsprache. V: JESENŠEK, Vida (ur.), BABIČ, Saša (ur.). *Več glav več ve : frazeologija in paremiologija v slovarju in vsakdanji rabi = Zwei Köpfe wissen mehr als einer : Phraseologie und Parömiologie im Wörterbuch und Alltag = Two heads are better than one : phraseology and paremiology in*

www.ff.um.si | ff@um.si | t +386 2 22 93 840 | f +386 2 22 93 625 | trr: SI56 0110 0600 0020 393 | id ddv: SI71674705

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

dictionaries and in everyday use : Maribor, Ljubljana, 18.-19. 4. 2013. V Mariboru: Oddelek za germanistiko, Filozofska fakulteta; Ljubljana: Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, 2014, str. 182-210.

[COBISS.SI-ID [20391432](#)]

PETRIČ, Teodor, STEMBERGER, Joseph Paul. Permanent and temporary phonological influences in Slovenian irregular verb production. *Language and cognitive processes*, ISSN 0169-0965, 2014, vol. 29, issue 4, str. 470-482, ilustr., doi: [10.1080/01690965.2013.849812](https://doi.org/10.1080/01690965.2013.849812). [COBISS.SI-ID [20201224](#)]